EDITURA DACIA

Lei 7,75

LIVIA ARDELEAN-MOLDOVAN • PASIENȚĂ-N „PAS DE TROIS"

1979

LIVIA ARDELEAN-MOLDOVAN

pasiență-n „pas de trois"

Editura Dacia

Coperta de IOAN HORVAT-BUGNARIU

LIVIA ARDELEAN-MOLDOVAN

PASIENȚĂ-N „PAS DE TROIS”

EDITURA DACIA
CLUJ-NAPOCA 1979

1

Înainte ca salvarea să ajungă la stopul din piața mare, tînăra muri. Ultimele ei clipe de viață fuseseră îngrozitoare, suferința îi schimonosise chipul și-i holbase ochii încă plini de lacrimi. Trupul subțire i se destinse încetișor, așa că infirmiera și brancardierul îi așezară brațele, o ținuseră pînă atunci, pentru că se zbătuse ca o nebună, și o acoperiră cu cearșaful pînă peste cap.

— Vai de premînda ei, zise brancardierul, așezîndu-se gospodărește pe banchetă.

— Ce e aia? întrebă femeia, dar el nu răspunse, se aplecă să-și lege un șiret. Avea tenișii înnegriți de țărînă, lucrase toată dimineața la cules fasole, ca să aibă ele, femeile casei, ce vinde la piață, o zi sau chiar două, dacă nu merge bine de la început...

La semnalul infirmierei șoferul oprise, și ea trecu în față, lîngă el. Ținea poșeta moartei pe genunchi.

— Zici că nu mai are sens să mă grăbesc? întrebă, și fără să mai aștepte răspunsul, se alinie cuminte la stop. A zis ceva? reluă el acceptînd fără să mulțumească, țigara întinsă.

— Săraca, răspunse femeia, săraca, striga mereu că a mințit-o! „M-a mințit", așa spunea...

— Cine? întrebă șoferul interesat.

Infirmiera nu răspunse, era obosită, sperase să iasă la timp din garda de astăzi. Era seară deja, se aprindeau luminile, trecuse cu puțin de nouă. Se gîndi că oricum va întîrzia acasă, trebuia să-l aștepte pe medicul legist... și de fapt, la ce să se grăbească, la o casă goală și la un bărbat ce vine gata molcomit de la alta...

— Fii atent, ce sfîntu, doar nu transporți cartofi! se răsti ea la șofer, ceva mai tîrziu, cînd acesta luă prea

brusc ultima curbă înainte de-a ajunge la Medico-legală, ultimul popas al femeii cu cearşaful tras peste cap.

2

Procurorul dădu mîna cu amîndoi, îi repetă căpitanului Ilarie că poate să-i telefoneze la orice oră, şi urcă în taxiul al cărei portieră fusese deschisă de şoferul devenit brusc respectuos cînd îl recunoscuse. Locotenentul nu-şi putu stăpîni un tremur de frig, noaptea era răcoroasă, şi frumosul lui costum de alpaca cenuşie...

— Mda, mormăi căpitanul Ilarie, vara se cam duce...

— De ce nu ne-a luat şi pe noi cu taxiul?!

Locotenentul Iliescu nu-şi putu disimula ciuda şi de aceea, vocea îi sună mai ascuţit decît ar fi trebuit.

— El cu ale lui şi noi cu ale noastre, răspunse împăciuitor căpitanul, şi apoi adăugă: De fapt, oraşul acesta e atît de mic...

Într-adevăr, oraşul era mic, strîns între coline („Cele mai frumoase oraşe ale lumii sînt construite pe coline", se consolase, în primele zile după instalare, locotenentul. Îşi făcuse studiile în capitală şi se visase gonind în noapte după infractori periculoşi, pe magistrale uriaşe şi pustii care permit urmăriri ca-n filme, se văzuse pe el cu profilul încordat alături de un şofer experimentat şi glumeţ...) şi, de n-ar fi fost cele trei cartiere noi, revărsate dincolo de centura veche, ar fi putut fi străbătut de la un capăt la celălalt, cu piciorul, în orice direcţie, în mai puţin de-o oră. Sufocat de-atîta popor venit din toate părţile, înghesuit, îmbucătăţit de grupuri ce se agitau într-o mişcare browniană, disciplinate doar de cîte un stop unde se aliniau ca nişte armate potrivnice şi porneau la asalt în clipa semnalului verde, ziua, oraşul arăta ca un sat mare aflat în duminica de tîrg. Numai că tîrgul ţinea perpetuu; micile scuaruri, altădată adăpost al cîte unei perechi de îndrăgostiţi, erau asaltate de grupuri de provinciali („provincia provinciei", remarcase ironic locotenentul) înarmaţi cu serviete, sacoşe, mai rar cu desagi, deh, nu se mai poartă nici la ţară, parcul mare era un adăpost verde şi prăfuit al sutelor de oameni ce-aveau de aşteptat ceva, deschiderea unei instituţii, semnarea unei hîrtii, eliberarea unui act, rezultatele unei consultaţii medicale, şi fugeau, să scape de înghesuiala de pe străzile înguste şi sinuoase, monumentele şi muzeele erau invadate de grupuri de copii din toată Transilvania, în „marea excursie de vară", veniţi cu autocare imense, aiuriţi de-atîta zarvă, gardaţi de profesoare ciufulite, transpirate şi enervate de gîndul c-ar putea pierde pe cîte unul după vreun colţ de clădire istorică sau în vreo sală cu exponate adormite, pînă şi Grădina botanică răsuna de strigăte în două, trei limbi, emise de străini grăbiţi să mai şteargă un punct din program, excursionişti ce călcau cu nonşalanţă peste straturi de ierburi rare şi peste plăcuţe scrise-n latineşte, spre exasperarea mocnită a grădinarului şef. Doar cartierele noi erau paşnice, golite de toată suflarea ce alergase încă din zori la locul de muncă, aflat, fireşte, în celălalt colţ al oraşului. Oraşul... Îşi regăsea abia acum, noaptea, fizionomia lui cea veche, devenită inutilă. O dezvoltare fără precedent nu ştiuse să se pună de acord cu ceea ce-ar fi putut moşteni, progresul, ţelul suprem al tuturor, aruncase, lest netrebuincios, specificul, atmosfera, calmul şi alte fleacuri de acelaşi gen. Speriaţi, în vremea din urmă, edilii, simţind şi ei că ceva se pierde, se agitau, promiţînd că vor face şi vor drege... Întunericul, abia risipit de felinarele rare, conferea clădirilor maiestuoase, misterul şi prestanţa pe care gălăgia, murdăria şi graba li le răpeau în timpul zilei. Un fîşîit ciudat, ca un periat amplificat de mii de ori, îl nelinişti pe locotenent.

— Sînt măturătorii, îl lămuri căpitanul, fac şi ei ce pot, păcat că nu ţine mult. Îşi întrerupse explicaţia inutilă pentru a saluta cu mult respect un bărbat în vîrstă ce-şi potrivea paşii, pe celălalt trotuar, după cei ai unui cîine mic şi lucios.

— Am onoarea, am onoarea, se auzi vocea speriată a bătrînului.

— Cine-i hodorogul cu pechinezul? se interesă locotenentul. Şi ce caută la ora asta pe străzi?

— Nu-i hodorog, e profesorul cutare. Asta-i ora lui de plimbare, face cîte o pauză și iese cu cîinele, să ia aer, să se gîndească...

— Să se gîndească la ce?! se încăpățînă tînărul.

— Ei, cum să mai împingă un piculeț carul științei.

— Și fără pechinez nu poate, nu-i așa?!

— Nu e pechinez, e basset, oftă abia auzit căpitanul.

Coborîseră dealul clinicilor și se îndreptau fără grabă spre centrul orașului. Lumina puternică, străzile aerate, țîșnirea mașinilor, îl înviorară pe locotenent. Căpitanul bătu la ușa holului unui mare restaurant.

— E-nchis, le aruncă morocănos un chelner, venit să crape puțin ușa, la insistența bătăilor.

— Știu, zise moale căpitanul, știu, dar am o treabă cu tovarășul responsabil, cu tovarășul Mandache.

— Tovarășul Mandache e în concediu, vru chelnerul să scape și să închidă ușa, dar nu se mai putea, căpitanul își vîrîse piciorul înăuntru.

— Chem miliția, se enervă omul, toți bețivii și huliganii, după ora închiderii...

— Gata, Vasilică, du-te la ale tale, se auzi vocea lui Mandache, răsărit chiar cînd trebuia. Căpitane, sper că...

— Nu, da' de unde, răspunse bine dispus căpitanul Simion Ilarie, împingîndu-l pe locotenent înainte și făcînd prezentările. Nici noi nu stăm mai mult de-un sfert de ceas, să nu vă deranjăm, sfîrși el, ironic.

— Vai de mine, nici un deranj, poftiți. Cu gesturi largi și afectate, Mandache îi conduse prin sala slab luminată, urîtă și meschină, mesele, fără fețe albe, strălucitoare, își etalau placajul grosier, scaunele erau îngrămădite ca înainte de măturat, un miros greu stăruia neplăcut. Batantele bucătăriei erau larg deschise, chelnerii și bucătarii își făceau socotelile scăldați într-o lumină puternică de neon.

În biroul responsabilului era foarte plăcut. Mandache își strînse hîrtiile de pe birou, deși musafirii se instalaseră în fotolii lîngă o măsuță joasă, și plecă, nu înainte de a se interesa de preferințele locotenentului. Acesta ceru, ezitant, o cafea.

— Și un coniac, adăugă Simion Ilarie și apoi, aplecîndu-se spre locotenent: Mi se pare mie că ai mare nevoie de el. Spectacolul din noaptea asta nu ți-a prea plăcut, așa-i?!

— Ce era să-mi placă?! replică iritat locotenentul, o duduie moartă înainte de a i se fi putut da vreun ajutor. Cum se poate muri așa? Crimă? Sinucidere?

Și apoi, aparent fără legătură:

— Ce fel de om e procurorul ăsta?

— Bokor Andrei?! Un procuror foarte pedant, dacă asta te interesează...

— Pare cam scorțos.

— Pare, dar nu e.

— De ce nu l-am chemat cu noi, la o cafea?!

— Te crezi deștept, așa-i? rîse căpitanul. Nu l-am chemat fiindcă n-ar fi venit. Cafelele astea, după ora închiderii, astea-s pentru noi...

— Tovarășul locotenent e nou în oraș, constată Mandache intrat cu Vasilică spășit și serviabil. L-am adus pe băiat să vă vadă mai bine, să nu vă mai țină altă dată la ușă...

— E-n ordine, Vasile dragă, la revedere, zise căpitanul.

Cafeaua era veritabilă, coniacul era chiar coniac, și cei doi se tutuiau, nu se mai scoteau din „dragă Ilarie“ și „dragă Mandache“, întrebîndu-se de sănătate și de neveste.

— Am fost colegi de liceu, îl lămuri, în sfîrșit, căpitanul pe locotenent, văzîndu-l cît se ține de bățos. De aia, adăugă el cu o recunoștință fals exagerată, de-aia are el pentru mine totdeauna „Borsec“ proaspăt.

— Dacă ai gusturi atît de simple, suspină fals responsabilul. Tovarășul locotenent nu vrea un Tuborg?

— Nu vrea, hotărî în locul lui căpitanul. Bea singur!

— Nu beau, dragă, suspină, de data asta sincer întristat, responsabilul, nu beau că nu mi-am terminat treburile.

— Dar noi ne-am terminat treburile? întrebă cu artag locotenentul, de îndată ce rămăseseră singuri.

— Nicidecum, abia acum începem, zîmbi căpitanul. Și nu uita, Mihăiță, că de ziua lui Iordache am băut „per tu“!

— Nu uit, cum o să uit... însă respectul ierarhic... în misiune...

— Fii liniştit, nu suferă cu nimic. Căpitanul îl bănuia pe locotenent de un pic de făţărnicie. Haide, reluă el, te rog să rezumi tot ce ştim.

Ce ştiau?! Portarul Filologiei telefonase după salvare aproximativ la nouă şi cinci, maşina sosise peste cîteva minute, era una disponibilă, şi serviciul salvării e pe-o stradă vecină. Aproximativ la nouă douăzeci însă, femeia murise chinuindu-se îngrozitor şi avînd timp să mai spună doar „M-a minţit". Din acte rezultă că se numea Sanda Bob, avea 32 de ani şi era din S., un oraş în plină dezvoltare, de la graniţa de Nord. Nimic deosebit în poşeta ei albă de skai, un pic prea mare, aducînd a sacoşă, dar o sacoşă cu pretenţii. Cosmeticale, nu puţine, un carneţel cu file detaşabile. Lipseau trei şi toate celelalte erau imaculate. Un stilou minuscul, cu cerneală neagră, un pachet de Kent nedesfăcut şi altul ce mai conţinea doar două ţigări, o brichetă cu gaz, model franţuzesc banal, cu pereţii transparenţi, foarte puţin folosită, judecînd după nivelul gazului. Un portmoneu mic de plastic roşu, aparţinînd altei poşete, conţinînd suma de 21 de lei. Două chei mici, de valiză? de casete? legate cu un şnuruleţ alb şi prinse de căptuşeala interioară a poşetei cu un ac de siguranţă. 500 de lei în bancnote de cîte o sută, pitite sub un pliu al căptuşelii mătăsoase...

Ce căuta tînăra la Filologie? La ora aceea? După vîrstă nu părea să fie studentă, deşi, după înfăţişare...

Căpitanul şi-o aminti cu o strîngere de inimă. Era aşa de neajutorată în marea singurătate în care intrase... Trăsăturile i se destinseseră dar nu părea calmă, rămăsese cu o expresie bosumflată şi nedumerită... Nu, nu era studentă... sesiunea de restanţe nici nu începuse, şi vîrsta ei... da, dar, „fără frecvenţa"? Poate erau programate şi alte examene în clădirea Filologiei... Oricum, era un drum de făcut pînă acolo... Dar ar fi putut intra din întîmplare, adică nu chiar din întîmplare, ci în căutarea unui telefon public... nu, n-are sens, era tîrziu, pînă la intrare avea de străbătut părculeţul din faţă... poate îi era deja rău.

— Să alegi un astfel de mod de-a o sfîrşi cu viaţa, mi se pare cam straniu, se hazardă locotenentul. Otrăvirea cu stricnină provoacă dureri îngrozitoare, biata femeie, n-o fi ştiut, sau s-o fi înşelat asupra dozei, poate voia o sinucidere demonstrativă...

Căpitanul îl asculta fumînd. Stătea mult rezemat pe spate şi-şi ţinea ochii aproape închişi. „Pentru cine pozează ăsta" se întrebă locotenentul, avînd impresia că vorbeşte în gol. Dac-ar fi ştiut că de fapt chiar aşa şi era, ar fi explodat. Acumulase destui nervi urmărind începutul autopsiei, era prima la care asistase; în visele pe care şi le cultiva despre meseria de anchetator, scena asta nu exista, se rezuma doar la raportul, eventual telefonic, primit de la medicul legist, pentru determinarea orei crimei... Crimei?! Era aici vorba de o crimă? Crimă sau sinucidere, în orice caz, ora decesului era cunoscută, ba mai mult, survenise în prezenţa unui cadru medical calificat. Într-adevăr, infirmiera fusese prima care, ghidîndu-se după natura contracţiilor, formulase ipoteza intoxicaţiei cu stricnină.

— Presupune, începu locotenentul atacînd al doilea coniac adus pe nesimţite de Mandache, presupune că era cu cineva pe stradă, s-au certat şi ea s-a refugiat în primul loc la îndemînă...

— Da, da, completă căpitanul, în holul Filologiei, unde-a cerut un pahar cu apă, a luat „bomboana" şi a-nceput să strige „M-a minţit"?, aşa-i?

Locotenentul roşi. Ce-ar fi trebuit atunci să presupună? Nimic, după părerea căpitanului, nimic, trebuiau să se înarmeze cu niscai date concrete, şi asta, da, asta era treaba lor. Femeia aceea avea 32 de ani, şi conform datelor din buletin locuise în S. Nu fusese măritată, buletinul ei de identitate era întocmit pe baza certificatului de naştere nr. ... şi nu pe baza celui de căsătorie sau pe baza actului de divorţ. Ce ciudat, actele bărbaţilor, indiferent de starea lor civilă, se întocmesc întotdeauna pe baza actului de naştere, pe cînd statutul civil al femeilor e considerat în raport cu cel matrimonial... Părinţi? Meserie? Un prieten? Eventual copii... Ce căuta în oraşul acesta? Cînd venise? Unde stătea? Nu exista nici o menţiune de flotant în actul ei de iden-

titate, dar asta nu-nsemna nimic, pentru o şedere de cîteva zile, prea puţini se mai deranjează azi să treacă pe la miliţie, să ia o viză. Pe de altă parte, oraşul era înţesat de flotanţi, nou angajaţi, candidaţi la diverse examene, excursionişti, funcţionari veniţi în interes de serviciu, şi aşa mai departe, cine mai avea timp să se sinchisească de o viză de trei zile?! Dar cu ce se ocupase Sanda Bob? De ce condiţie socială fusese?!

— Habar n-am, mărturisi locotenentul, numărînd cu voce tare elementele care i-ar fi uşurat o eventuală identificare: în orice caz peste condiţia medie, judecînd după îngrijirile de care se bucurase trupul ei, nu din „avangardă", judecînd după îmbrăcăminte, pentru că deux-pièces-ul ei e destul de banal, confecţie de-a gata, e adevărat, de serie mică, de casă de modă, sandale de lac alb, acesta e modelul care se poartă vara aceasta cel mai mult, desuuri frumoase dar banale, din cele expuse în vitrine pentru reclamă, cam stridente, după ideile căpitanului...

— Ciorapi cu trei nuanţe mai închişi decît ar fi trebuit la o încălţăminte albă, lansă căpitanul. De ce?

— Poate că numai din ăştia o fi găsit.

— Mda, s-ar putea să ai dreptate, cu aprovizionările de vară...

— Dar de ce purta perucă?! Şi încă atît de contrastantă! O perucă blondă, cu firul foarte lung, somptuos coafată, cînd ea fusese brunetă şi tunsă foarte scurt, ca un băiat?!

— Tocmai pentru contrast, zîmbi căpitanul. Unele femei se dau în vînt după aşa ceva...

— Mie mi se pare o notă de neseriozitate, de frivolitate chiar!

— Mie nu, e foarte la modă, rîse căpitanul, gîndindu-se la nevastă-sa, posesoare nu a uneia ci a trei peruci. Doar atît că perucile ei erau cu firul scurt. Din partea căpitanului, ar fi putut să umble şi ca Yull Brinner. Şi-o imagină, dormind fireşte, la ora asta, cu frumosul ei păr lung, cel adevărat, pe care se încăpăţîna, ziua, să-l înghesuie sub peruci, răspîndit pe pernă.

3

Intraseră în munţi, dar în compartimentul lor continua să fie cald, sufocant de cald. Bunicuţa cu nepoţelul nu suportase nici o pală de aer proaspăt. Era un compartiment de fumători, însă nu se mai punea problema, evident. Călătorii ieşiseră pe rînd să fumeze pe culoar. Din nefericire, nu exista vagon restaurant, acesta era un accelerat de noapte şi se presupunea că noaptea, călătorii stau cuminţi pe locurile lor. Dacă mai au locuri. Dacă nu cumva o bunicuţă grijulie îşi culcă nepoţelul ce călătoreşte fără tichet, pentru că n-are încă cinci ani, puişorul, pe locul vecinului. „Oricum, mata eşti tînăr, mai fumezi o ţigară, o mai curtezi pe duduia, te mai distrezi pe coridor, nu doarme puişorul mai mult de două ceasuri". Ba nu, mai bine să doarmă pînă la destinaţie! Timpul cît fusese treaz reactualizase în memoria tuturor cunoştinţe din literatura clasică, cu o comparaţie net în favoarea calităţilor puişorului.

Pînă la urmă adormi şi bunicuţa, aşa că bancheta respectivă era în afara discuţiei. Considerînd situaţia disperată, domnul între două vîrste stinse ţigara, mormăi ceva, şi intră în compartiment. Rămăseseră două locuri libere, şi pe culoar erau trei călători dintr-o dată înfrăţiţi de situaţia ridicolă în care se treziseră. Izbucniră în rîs şi făcură cunoştinţă. Ca întotdeauna în astfel de ocazii, nici unul nu reţinu corect numele celuilalt.

— Aţi fi amabil să-mi aduceţi sacul? Aş mai aprinde o ţigară, îl rugă ea pe cel mai tînăr, refuzînd cu un zîmbet gentil pachetul deschis, oferit de celălalt. Nu, mulţumesc, sînt prea tari pentru mine.

— Ţigările englezeşti? se miră el, şi apoi insistă, aproape nepoliticos. Da, cutare şi cutare marcă sînt tari, dar nu acestea, să încerce numai, sînt CRAVEN „A", nu prea circulate pe la noi, tutun blond şi-o groază de parale meritate, doar să încerce.

O forţă să se aplece, ţinînd bricheta aprinsă mult prea jos. Ei nu-i plăcu asta, dar nu reacţionă în nici un fel. Luă trăistuţa de piele moale — sacul — pe care i-o adusese cel tînăr, din compartiment.

— Vă rog să dispuneți liniștită de locurile care au mai rămas, spuse cel mai tînăr, ce părea a fi student.

— Semănați cu Zizi Jeanmaire, cu tonsura aceasta, vă prinde extraordinar, e, dealtfel, ultima modă, se lansă celălalt. Își dezveli dinții într-un zîmbet studiat, de blond tras la patru ace, sigur pe farmecul lui, cine știe de cîte ori probat. Și fiindcă ea nu răspundea nimic: Știți cine e Zizi, nu-i așa? Zicea „Zizi" ca și cînd ar fi vorbit de vară-sa Nuți, și atunci ea izbucni în rîs.

„Ce generație!" bombănea interior, bunicuța. Nu mai dormea, se lăcomise la cafeaua veritabilă pe care i-o dăduse fiică-sa după cină, „mi-a tot pus, nu-i pasă de tensiunea mea, să-mi arate că ei au de unde, deh, ca la capitală, nu ca la noi, năut și orz, cui ce-i pasă, și ăștia, parcă-s lăieți, cu pletele pînă-n gît, și cu haine de pînză groasă, ca zilierii, doamne iartă-mă, și aia, ca ieșită de la orfelinat, face pe fetița cu părul tuns de trei degete, cu sarafan de in și bluză de borangic..."

O deranjă blondul, adusese trăistuța „orfelinei" înapoi, și scotocea ceva în geanta lui „diplomat". El servi pe toată lumea cu pastile mentolate, „sînt nemțești, sînt extraordinare, încercați", și la insistențele lui, tînăra ce aducea cu Zizi Jeanmaire mai luă una, „specială", cu învelișul mov, stingheră printre celelalte, toate roz. Tînăra nu voia să stea jos, nu, o obosea. Studentul bănuia că din cauza bărbatului între două vîrste nu voia ea să mai intre în compartiment; acela își scosese pantofii și răsufla greu, înghesuit în colțul de la fereastră. Îi crescuse barba și arăta rău.

Curînd, Zizi Jeanmaire îi părăsi. Venise conductorul, foarte aferat, să-i spună că i-a găsit „foarte greu, prin bunăvoința colegului", un pat, în vagonul de dormit. Se părea că-ntr-adevăr ea are nevoie de un pat, era obosită, și abia pășea în saboții ei foarte olandezi.

4

La direcție era liniște și pustiu. Ofițerul de serviciu învăța cu voce tare la engleză, comparîndu-și răspunsurile cu cele înregistrate pe bandă. „Yes, thank you, Mary. I haven't my bag; where is it, please?" Vocea profesoarei răsuna înaltă și clară.

— Hauduiudu, Meri? întrebă căpitanul, ale cărui cunoștințe în materie se rezumau la expresiile favorite ale lui Kojak.

Ofițerul de serviciu închise magnetofonul. Nu, nimeni nu s-a interesat de Sanda Bob, nici la ei, nici la serviciul clinic de urgență, nici la morgă. În schimb a telefonat medicul legist, da, poate fi găsit încă, sigur.

— Scrie, zise căpitanul, și apoi dictă ofițerului de serviciu un minim de date asupra evenimentului. Erau necesare pentru raportul de dimineață.

— Dar ce credeți că... începu acesta, însă căpitanul se eschivă cu un gest vag și plecă în biroul lui, luîndu-l și pe locotenent.

Ofițerul de serviciu ridică din umeri și dădu drumul la bandă: „...my bag; where is it, please? David has it..."

Medicul legist, cu vocea lui gravă, dădea impresia că e totdeauna detașat de evenimente, și că le privește cu ironie, chiar și acum, cînd în mod evident nu era așa

— ...doza necesară pentru doi lupi... însă ea... nu, n-are mai mult de 25—26 de ani... sigur, am să-ți scriu toată argumentația... dealtfel nu-i nici o filozofie să determini... și ascultă bomba, grupa ei sanguină... B trei, da, sigur, e zero, da, în buletin e zero, știi și tu foarte bine... parcă tu nu știi... bine, bine, e normal, am să dau toate dispozițiile și va fi pregătită pentru prima oră...

— Deci, rezumă locotenentul, fie buletinul ăsta nu-i al ei, fie ea nu-i a buletinului...

Dar căpitanul n-avea chef de glume. Buletinul nu era fals, acesta era primul lucru pe care, din rutină, îl controla, fotografia nu fusese schimbată și o reprezenta chiar pe ea, cu părul, e adevărat, nu tuns scurt, ci căzîndu-i pe umeri, lejer coafat. În poză avea același aer juvenil și nedumerit... Trăsăturile, atît cît permitea comparația, date fiind împrejurările, corespundeau... dar în fond, poza aceea de pe buletin fusese făcută acum opt ani, la data emiterii actului, și tînăra moartă n-avusese mai mult de 26 de ani. Cît despre grupa sanguină...

— Nu-l anunţăm pe procuror?
— Încă n-avem ce...
De dat telefon la S. Sanda Bob locuise, locuia? pe strada Răşinei 3. Ce nume, Răşinei... evoca păduri de brazi, păduri liniştite, adînci şi misterioase. Căpitanul îşi petrecuse concediul la mare, şi simţi acum, ascuţit şi dureros, dorul de munte.
În aşteptarea legăturii — oraşul S. nu fusese racordat la reţeaua automată — căpitanul îl trimise pe locotenent la alt telefon. Simţea cum se enervează progresiv. Ceruse de-atîtea ori un minim de dotare, măcar cărţile de telefon pe toate judeţele ţării. I se răspunsese întotdeauna că n-are nici un rost, reţeaua telefonică se dezvolta într-una, nici un anuar nu mai ţinea pasul, oricum, numerele nu mai corespundeau, în marea majoritate. Era adevărat, chiar în oraşul lor anuarul era anunţat cu mare tam-tam în gazeta locală, de un an şi jumătate, la fiecare început de trimestru. Erau totuşi speranţe pentru anul viitor, se va vedea însă care trimestru... Pînă atunci, fiecare număr, neştiut, uitat sau rătăcit, trebuia cerut amabilităţii, uneori incerte, de la 03...
— Sanda Bob are telefon, îl anunţă locotenentul revenind şi întinzîndu-i o bucăţică de hîrtie cu numărul notat. E chiar pe numele ei.
Căpitanul îl trecu în agenda lui de numere, sub încă trei Bob, amici de-ai lui.
— E un nume destul de răspîndit, remarcă, inutil, locotenentul. O sunăm?
— Pe cine?
— Păi, pe Sanda Bob!
— Nu. Căpitanul îşi trecu mîna peste obrazul devenit acum ţepos. Numele nu-i evoca decît faţa bosumflată a tinerei moarte, ucisă de-o doză de stricnină ce-ar fi ajuns pentru doi lupi... O femeie nu se sinucide în felul acesta, nu o femeie tînără şi frumoasă, aşa cum fusese şi această falsă Sanda Bob... Atunci e de presupus că cineva voise s-o înlăture... pe ea sau pe cea adevărată?! De ce?! De ce în această ambianţă? Cine...
— ...mă mir că nu vreţi, că nu vrei adică. Nu te gîndeşti, poate e în pericol, sau poate n-are nici un amestec, şi-atunci aflăm în zece minute...

— Sau poate te-ncurcă şi mai mult cu nişte minciuni telefonate. Totdeauna minţi mai bine la telefon, cînd interlocutorul nu e de faţă să-ţi controleze mimica şi...
Căpitanul avu imediat prilejul să-şi demonstreze teoria. Sună telefonul, era nevastă-sa, şi el minţi destul de bine că n-are nimic de lucru, ţine doar locul ofiţerului de serviciu chemat puţin acasă...
— Nevastă-mea, ca şi tine, are imaginaţia prea vie. Pentru ea, cuvîntul „caz" se asociază cu pistoale, cuţite şi lovituri de măciucă...
— Sau te controlează?! presupuse locotenentul Iliescu.
— Mai ştii?! zise fals mirat căpitanul. Uite ce faci tu, Mihăiţă, te duci acasă, dormi puţin, da, întări el după ce aruncă o privire la ceas, dormi puţin, îţi ajunge atîta, că eşti tînăr, şi mîine dimineaţă, adică azi, la ora şapte, iei băieţii şi...
Locotenentului nu-i plăcea misiunea de dimineaţă. Trebuiau să ia amprentele digitale ale falsei Sanda Bob, să-i facă poze, din faţă şi din profil, cu şi fără perucă...
Telefonul. Aveau legătura cu Miliţia Judiciară din S.
— Să trăiţi, salută protocolar şi supărat locotenentul, plecînd.
— Somn uşor, dragă. Căpitanul acoperi receptorul cu palma şi adăugă, afectînd încrederea: Sînt sigur că mîine ai să rezişti şi fără o porţie de coniac.
Apoi reîncepu parlamentările cu ofiţerul de serviciu din S.
„Du-te dracului", îl apostrofă locotenentul în gînd. Îi era rău, şi ştia că nu din cauza coniacului, dar asta nu-l consolă cu nimic. Ieşi în stradă, un taxi gol îl ajunse, dar nu-l opri, nu şi-o putea permite. Cu pasul pătruns de importanţă se îndreptă spre casa lui, o biată cameră mobilată a cărei chirie îi mînca aproape o treime din salar.

5

Caius Moraru se trezi cu senzaţia acută a ceva ce nu e în ordine. Ba nu, totul era în ordine, podul palmei mirosea încă a parfumul ei, a Doinei. „Mmmm",

mormăi el și se întoarse în așternut, deranjat de o senzație de lumină nedorită... și deodată, sări ca ars să smulgă fetei receptorul, dar ea fu mai iute și se cățără pe masă, cu aparat cu tot.

— ... vă mulțumesc foarte mult... da, păstrați-l dumneavoastră, soțul meu nu va putea ieși mîine, trebuie să-l păzească pe Gigel care are pojar... Gigel? cel mai mic copil al nostru, avem trei și-al patrulea pe drum. Mă mir că nu știți, credeam că toți colegii și colegele lui...

— Măgărițo! În sfîrșit, puse stăpînire pe telefon, și începu să strige ca un apucat în receptor: Doina, Doina, draga mea... nu crede-mă... da' de unde... acuma ce să fac? Să jur la telefon? Bine... sigur că n-am... sigur că nu-s însurat... nebuna asta e Luminița, nepoată-mea... Cum, de ce stă cu mine?! Nu stă cu mine, eu stau cu ele, cu ea și cu maică-sa... păi dacă-i soră-mea... maică-sa, da, e soră-mea. Doina dragă, dar ți-am vorbit de Luminița... credeai că e mică? Nu e mică, a terminat liceul și-a intrat la... nu știu de ce-oi fi lăsat impresia asta... probabil, da, fiindcă a crescut ca fetița mea... nu, nu e orfană, da, s-au despărțit... dar ce importanță are... da, sigur că mi-e dor... da, așa cum ne-am înțeles, te sărut mult... bine, păstrează-l tu pînă mîine... nu, nu vin după el acuma, trebuie să dormi și tu puțin, ai slujbă... nu, eu nu dormeam, eram în bucătărie, îmi făceam o cafea, de-aia n-am auzit telefonul și Luminița... ai s-o cunoști și tu, nu e o fată chiar așa de rea, dar e cam nebună... Bine, n-ai s-o vezi niciodată... precis n-a vrut să te jignească, dar e mare amatoare de farse... bine, scumpa mea, așa am să fac, are să consulte un doctor, dar nu te mai preocupa... nu plînge, te rog, bine, e așa cum spui tu, e o nebună. Te sărut pe ochișori... da, și... și. La ora asta?! Scumpa mea, nu... dormi acum, Doina scumpă, da.

Caius Moraru așeză cu grijă aparatul pe măsuța de lîngă căpătîiul lui, așa, aproape, să audă apelul. De fapt, era inutil, dacă era obosit nu-l auzea niciodată, oricît ar fi sunat. Răspundeau Luminița sau Mariana, soră-sa, venind din a treia cameră, exasperate de apelurile nocturne, bombănind furioase, din cauza distanței ce-o aveau de străbătut prin hardughiile astea de camere și holuri de bloc vechi și incomod. E adevărat însă, că de cele mai multe ori îl chemau de la slujbă...

Nu-i adresă nici o vorbă „nebunei", ci se azvîrli iar în așternutul cald și bun, dar ea nu pleca, deschisese geamurile larg.

— Cară-te și te culcă, mormăi el, închide geamurile și te culcă, e trecut de miezul nopții.

— E aproape trei, dacă vrei să știi. Nu pot să închid pînă nu iese de-aici mireasma de „Eau de parfum Emotion — Helena Rubinstein", zise ea în zeflemea. Ce-o fi mirosind la ea acasă!

— E tot ce-am găsit mai bun, răspunse Caius din pernă, și-apoi nu e deloc dezagreabil.

— Nu, conveni ea, merge, dar au adus și „Nina Ricci", știu precis. Or, de dat asta te-ai zgîrcit?! Angelicăi i-ai cumpă...

— Cară-te! urlă el, apoi se potoli subit și-i explică: N-am avut mai mulți bani acum. Și-n fond, cum îndrăznești tu să te amesteci?!

Înainte ca ea să-i răspundă, intră maică-sa, apariție romantică în cămașă de noapte și cu un șal de dantelă aruncat pe umeri. Închise geamurile și se interesă ce se întîmplă. Tonul ei plictisit, privirea strecurată printre pleoapele umflate, nu îmbiau la confidență.

— Nimica, mami, hai, du-te și te culcă, vorbi fata protector.

— Luminița, să-ți vezi de ale tale, lasă-l pe Caius în pace, bine? zîmbi ea, dar tot absentă și neconvinsă, era clar că-și considera intervenția absolut convențională.

— Bine, îl las, promise ea cuminte, dar nu se mișcă din cameră, și cînd maică-sa plecă, îl maimuțări „îmi fierbeam o cafea, cugetam la tine și la nemurirea sufletului, te sărut pe ochișori". Auzi, Caius, nu mai rîde, nu e de rîs, fata asta nu-i de tine și tu nu ești de ea.

— Ba da, ce știi tu?!

— Știu. E prietenă cu Vera, îi spune tot ce i se întîmplă.

— Dar Vera cine mai e?!

— E cosmeticiana lui mami. Și o trage de limbă pe Doina cu care e prietenă.

— Și ce e rău în asta? O cosmeticiană e bună la casa omului, se apără el, deja indispus de lipsa de discreție a Doinei. Nu e ceea ce crezi tu, Luminița, lasă-mă-n pace. Astă-seară am participat la o cină de gală, tot familionul plus ceva vecini...

— Nu vă potriviți, unchiule, se încăpățînă ea. Tu ești un tip cult, cu alt orizont, după cîteva luni au să te plictisească de moarte și ea și maică-sa și taică-său, cu boarfele, mobilele și rummy-ul lor cu tot!

— Ei, atunci o să divorțăm, voi el să scape.

— Da, o să divorțați, reluă ea cu mare veselie dar și cu un accent de răutate care trezi curiozitatea lui Caius. O să divorțați! Și dacă Doina are să umble toată viața ca o somnambulă, așa ca mama, ce-o să conteze? Și dac-o să aveți și-un copil, cu atît mai bine!

— Luminița, de ce...

— N-o iubești, nenorocitule! Cînd „adorata inimii tale" te cheamă la trei noaptea să-ți dea un buton de manșetă pierdut la ei în casă, nu-i spui să se culce fiindcă are slujbă!

— Mare psiholoagă mai ești, se eschivă el. Hai, cară-te și...

— „și lasă-mă-n pace", încheie ea, trist de tot.

Caius regretă imediat chestia cu „psihologia". Luminița se pregătise doi ani de zile să dea la psihologie, dar secția se desființase vara aceasta, în toate centrele. În disperare de cauză, fata dăduse admitere la medicină. Intrase, și încă destul de bine, fusese copil bun în toți anii de liceu, dar mai avea încă îndoieli.

— Tu nu te duci mîine la clinică? schimbă el vorba.

— Nu, e întîi septembrie, ieri am fost ultima dată.

Spre uimirea tuturor, Luminița se angajase pe toată luna august ca îngrijitoare la o clinică, sub pretext că are nevoie de bani. Nu păcălise pe nimeni din familie, nu era săracă, Mariana, cît era ea de aiurită și lipsită de grijă pentru banii ei și-ai lui Caius, se arătase foarte fermă în administrarea averii fetei ei. De fapt se mulțumise să-i pună deoparte toată pensia alimentară, așa că, la majorat, Luminița se trezise „bogată". Unica din toată familia, dealtfel. Își adusese diploma de bacalaureat într-o mașină nou-nouță pe care o cumpărase achitînd-o integral, și la volanul căreia părea un șofer foarte versat. Le mărturisi cu nonșalanță că făcuse școala cu un an înainte, la împlinirea vîrstei legale și că mai exersase ori de cîte ori avusese ocazia. Asta însemna: ori de cîte ori îi dăduse taică-său mașina lui pe mînă. Stupoarea, indignarea și protestele maică-sii, în fața faptului împlinit, nu mai însemnară, desigur, nimic.

Așa că, toată luna august, Luminița își parcase cu eleganță și îndemînare Dacia ei albă, în fața clinicii unde se angajase, și unde intra, pe poarta din spate, cea a personalului auxiliar, să-și ia în primire cîrpele și măturile. Dar Caius știa că hotărîrea ei fusese dictată de motive mai serioase decît agonisirea a cîtorva sute de lei.

— ...mîine se întoarce și tanti Vetuța din concediu, doar n-ai crezut că vreau să-i suflu postul?!

— Au fost mulțumiți ăia de tine? întrebă el ironic.

— Da, foarte mulțumiți, răspunse ea serioasă, și Caius o crezu. Era bună de muncă Luminița, și-atît de organizată, încît colegii de clasă o botezaseră „regina gospodinelor". Semăna cu tatăl ei. În ceea ce privește spiritul de organizare, evident.

— Și cum apare medicina acum?! o întrebă el, cu adevărat interesat. Renunță la poziția orizontală, se sculă și-și aprinse o țigară.

— Îmi dai și mie una? întrebă ea. La refuzul lui, nu insistă și apoi, după o scurtă pauză: Nu știu ce să-ți spun, Caiuse, perspectiva unei femei de serviciu nu e aceeași cu cea a unui medic. În orice caz, se înviora ea, nu e mai rău ca înainte... Lasă că mai vorbim mîine, bine? După ce te întorci de la slujbă, căpitane.

— Nu mă mai duc la slujbă, nu mai sînt căpitan.

— De ce, te-au dat afară?

— Nu chiar, izbucni el în rîs, dar dintr-o încurcătură de programare mi-a venit rîndul la concediu mai repede, și eu am acceptat.

— Mă mir, șopti ea neîncrezătoare. Parcă voiai concediu iarna, să te duci și tu la sky, în stațiunile cu „lume bună". Mai vorbeai și de o vacanță în București, în plină stagiune teatrală, seară de seară, ba parcă-mi aduc aminte că mai voiai...

— Ei, acuma „pesa s-a schimbat", o întrerupse el. În orice caz, sînt „Ferrante Palla, homme libre" o groază de zile!

— Voi avea eu grijă să fii homme libre, zîmbi Luminița, al nostru ești, al meu și-al lui Cătălin.

— Numai eu vă mai lipsesc, zise căpitanul, devenit brusc morocănos.

Luminița plecă în sfîrșit, nu înainte de-a-i face o mică schiță de program din care, firește, Doina era exclusă.

— Bine, bine, cărăbănește-te odată, o expedie el.

Rămas singur, căpitanul își aprinse altă țigară, rezemat de pervazul ferestrei, redeschisă. Un bătrîn pilit se clătina pe mijlocul străzii proaspăt stropită. „De la Rata pîn-la Pata / Toate mîndruțele-s gata" cînta el cu o voce neașteptat de clară, dar se opri zărindu-l pe Caius în fereastra luminată și-l salută cu generoasă jovialitate de bețiv. Caius îi răspunse și, stingherit fără să știe de ce, închise geamul.

Mda, avea dreptate Luminița, chiar dacă nu intuise decît puține. Dintr-o dată, clipa lui de fericire îi apăru așa cum era, un simulacru meschin, jalnic, cîrpit... Se trînti în pat și-și înfundă fața în pernă. Nu, n-avea nici un rost, nici un sens... nimic n-avea nici un sens, Doina, cu zîmbetele ei simulat melancolice, zilele de concediu, ce concediu! umplute cu nimicuri, toate, toate erau nimicuri, prostii, inutilități. Cîți ani trecuseră de cînd făcea 130 de kilometri pe noapte pentru o strîngere de mînă, un zîmbet sau, și mai puțin, sau poate mult mai mult, pentru silueta ei întrezărită dincolo de o perdea... Zîmbetul Irinei, silueta Irinei... La ce bun?! Irina nu era acum mai departe de trei străzi și trei lumi totodată, sau o sută, sau o mie... Somnambul prin viață... pentru că el fusese nebun, pentru că ea nu avusese curajul să fie sinceră de la început?! Dar dacă... Nu, nu, era inutil... „Un tip cult, cu alte orizonturi" ...părerile Luminiței, ale Marianei, ale colegilor de promoție și ale profesorului... dar ale lui?! „Caiuse, vine un moment cînd nu te mai poți uita rîzînd la toate șansele care trec pe lîngă tine" îi spusese profesorul la ultima întîlnire, și el aprobase respectuos. Iluzii, iluzii... și totuși, nu se depusese praful pe vraful de foi

ce alcătuiau ciorna tezei lui de doctorat... nu, pentru că-l ștergea Luminița... fleacuri, toate erau fleacuri fără sens...

6

Clădirea Filologiei n-avea decît un etaj, dar era impozantă cît pentru zece, cu cele două aripi ieșind pînă-n stradă, masive, serioase, cu geamurile uriașe, acum ca niște ochi întunecați. Părculețul de la intrare, cuprins între cele două aripi, închis cu un grilaj înalt, de modă veche, era ca o bucurie verde zîmbind înghesuită între ziduri. Nemișcați, brazii bătrîni, înălțați pînă dincolo de acoperișuri, ocroteau niște boschete joase, o statuie pașnică și o fîntînă arteziană mică, acum închisă.

— E frumos la dumneavoastră, se adresă căpitanul Simion Ilarie portarului de noapte, cînd acesta, sunat cu insistență, apăru în sfîrșit. Era clar că-l sculase din cel mai bun somn, cel de dimineață, și că treaba asta nu avusese darul să-l binedispună.

— Pe noi nu ne deranjează nimeni la ora asta, zise el cu reproș, cercetînd cu suspiciune legitimația căpitanului.

— Ei, ce să-i faci, se mai întîmplă, se scuză acesta, împingînd ușurel poarta. Omul o descuiase, dar nu se grăbise să-l lase să intre.

Patul nu era la vedere. Portarul se grăbi să închidă ușa ce dădea din loja cu sticlă pe două părți, într-o cămăruță. Îl pofti pe căpitan să stea jos, oricum, rost de somn nu mai era.

— Cu ce vă putem fi de folos? întrebă el ceremonios, asigurîndu-l de toată solicitudinea sa. Noi ținem cu miliția noastră, o ajutăm ori de cîte ori are nevoie!

Viu interesat, căpitanul voi să știe în ce împrejurări ajutase omul „miliția noastră", dar acesta mărturisi că n-a mai avut ocazia. Instituția lor, zicea el, nu posedă nici o valoare de tentat „unii hoți", numai cărți și hîrțoage, iară tovarășii care lucrau cu ele erau niște „tovarăși pașnici", ca și studenții, „mai mult domnișoare",

nu se pomenește scandal la ei, se și miră de vizita căpitanului, de mult nu l-au mai sculat noaptea, deh, era altceva cînd aveau cămin în clădirea din spate, dar niciodată deranjul n-a fost degeaba...

Căpitanul pricepu imediat, și după ce puse bazele unor noi relații, trecu la ceea ce-l interesa: adresa portarului din schimbul de după-masă, avea să-l întrebe ceva ce nu suporta amînare...

— Aveți ghinion, dumneavoastră, regretă sincer portarul de noapte. Dumnealui e din A., și numi o comună suburbană, și a plecat de la opt jumate, că la nouă avea cursă.

— Adevărat? se înveseli Simion Ilarie. Și cine-a venit în locul lui, pînă la zece, cînd trebuia să plece în mod normal?

— Păi, eu! Că am avut cursă încoace la opt, că sîntem tot din A., și ne înțelegem așa, ca-ntre vecini și rude ce sîntem. Țineam două surori, noi.

— Dînsele tot pe-aici lucrează? pierdu vremea căpitanul.

— Și la colectivă?! Trebuie să rămînă cineva și la pămînt! răspunse portarul convins de importanța spuselor lui.

— Asta așa e, încuviință căpitanul pe același ton, și apoi trecu la ce-l interesa.

Da, el, portarul de noapte chemase salvarea, „doar îi venise rău în clădirea noastră". Cine era persoana, asta n-o știa, dar, să fie căpitanul liniștit, uite, are să-i povestească totul de la început.

— Acuma, să vă spun pe-adevăratelea. Noi ar trebui să închidem poarta la zece, da' mă gîndeam să-mi văd și eu de-ale mele, că noaptea nu-i așa de lungă, și să mă văd scăpat la nouă. Bunînțeles, alta-i cînd este „activitate", ba o ședință, ba o repetiție, ba tovarășii lucrează pînă tîrziu... Peste vară, cum e acuma, noi avem mai mult lume străină, cu diferite examene. Mi-a spus mie cumnatu', tovarășu' portar dinainte, că și azi toată ziua a fost plin de ei, că, știți, la noi se dau anul acesta toate examenele de grade, pentru profesorii din toată partea asta a țării. Unii au început azi, alții au fost la consultații, la împărțirea pe săli și pe ore...

— Bine, bine, îl întrerupse căpitanul, dar la ora aceea...

— Păi, de ce nu vă spune tovărășica singură, ori nu cumva?! și portarul holbă ochii, nu cumva a...

— Nu, nu, minți căpitanul, dar nu și-a revenit, și cum n-avea acte la ea... ar trebui să anunțăm familia și nu știm de unde s-o luăm...

— Da' cum se poate una ca asta?! Femeie zdravănă, frumoasă și zîmbăreață, să-i vină așa deodată rău și... d'apoi doctorii...

Cu duhul blîndeții, dar și cu o oarecare grabă, căpitanul îl readuse la obiect. În fine, treaba era cam așa: la opt jumătate portarul roagă două femei de serviciu, ultimele care plecau, să-i țină locul cîteva minute, la poartă, pînă face el turul în toată clădirea, să facă recunoașterea „situației" adică, geamuri deschise, lumini uitate aprinse, ba, doamne ferește, țigări rău stinse, mă rog... Lumea cam plecase, adică, cei cu examenele, pentru că stăteau mai toată ziua în clădire, aveau toate sălile puse la dispoziție, „unde să mai învețe și ei, săracii", toate sălile, „bunînțeles, în afara cabinetelor tovarășilor profesori și a sălilor repartizate pentru examene", deci, lumea plecase, la urma urmei, era tîrziu, mai trebuie să și cineze omul, dar, la etaj, într-o sală, „tovărășica asta" mai stătea și „nu prea i-o căzut bine, cînd, cu tot respectul, i-am spus că trebe să încui".

— Să urcăm, zise căpitanul.

Pe ușile multor săli de curs erau afișate liste de examen. „Pedagogie — secția română, comisia III, președinte de comisie, examen de... candidații pe județe...", și, dedesubt, sub lista dactilografiată, un scris nervos de mînă: „la acest examen toți candidații au fost declarați reușiți; examenul următor: 1 sept. ora 8, județul Alba", citi căpitanul pe o ușă, dar apoi nu se mai opri în fața nici uneia. Urcară la etaj.

— Uitați, îi arătă portarul, aici, în sala „ics".

Trecuseră pe lîngă sala „Balzac", pe lîngă cea botezată „Dante"... Sala „ics", o sală de curs, nu prea mare, cu bănci ca la școală, n-avea, deocamdată, onoarea unui nume celebru.

— Era singură, uite acolo stătea.

Lîngă fereastră. Fumase mult şi stinsese ţigările direct pe parchet, Kent, cu vagi urme de ruj... Pe banca alăturată, o scrumieră încropită dintr-o foaie de caiet, plină şi ea de chiştoace stinse. De provenienţă mai modestă, însă. Un caiet uitat, notiţe în franceză. Căpitanul îl lăsă la loc, era iscălit pe pagina de gardă „M. Marinca".

— Femeile vin la cinci, la curăţenie.

— Aici să nu cureţe decît după şapte jumătate, trec întîi băieţii mei pe-aici, fii dumneata bun şi încuie.

O listă de examen, prinsă cu bandă de lipit, şi pe uşa sălii „Balzac". Comisia nr. 13, examenul de gradul II pentru profesorii de limbă engleză şi franceză, preşedinte de comisie... şefii de examen pe fiecare secţie... lista candidaţilor pe judeţe... candidaţii sînt rugaţi să se prezinte la apel şi programare în 1 septembrie, ora 9; examenul de specialitate începe la ora 13, cu secţia engleză; examenul de specialitate la franceză — în 2 septembrie. La judeţul de care aparţine oraşul S. era trecut un singur nume: cel al candidatei Sanda Bob. Era deci profesoară de franceză. Adică fusese. Căpitanul fluieră încetişor notîndu-şi numele preşedintelui comisiei şi al şefului secţiei franceze.

— ...cînd am ajuns eu jos, că am trecut pe tot etajul, dumneaei se chinuia la telefonul public, dar, fie că era blocat, fie că era prea plin, că prea a fost multă lume pe-aici, nu reuşea să vorbească, şi-apoi am lăsat-o să vorbească la telefonul nostru, din lojă.

„Că n-a fost pe degeaba", completă mintal căpitanul.

— Femeile de serviciu mai erau aici?

— Le-am dat drumul, că se grăbeau...

— Cu cine-a vorbit... căpitanul ezita, tovărăşica?

— Păi, de unde să ştiu eu?! ridică din umeri portarul, că doar n-am păzit-o, tocmai plecau nişte tovarăşi de la o comisie, şi eu...

Căpitanul îşi notă numele cadrelor didactice care încă mai erau în clădire, la opt jumătate.

— Eu nu pot să pricep... vocea portarului era bănuitoare, nu-i plăcea faptul că se scria ceea ce spune el.

— Cînd i-a venit rău?

— Vorbea, şi-am văzut-o că se strîmbă, strigă... a trîntit receptorul, s-a-ndoit şi-a-nceput să ţipe. Atunci

eu am stropit-o întîi cu apă, că mai rămăsese în pahar...

— În ce pahar?!

— În paharul din care băuse, că mi-a spus că vrea să ia ceva de cap, cînd am invitat-o să dea telefon de la noi... şi eu i-am adus apă din cămăruţa de alături, că acolo avem chiuvetă.

— Aha, oftă căpitanul, a luat deci un antinevralgic...

— Ba nu cred că era antinevralgic, sau o fi fost?! Nu, precis n-a fost, era o caşetă albuie, le cunosc eu bine, că în caşete din ălea i se dădea şi soţiei un medicament, ştiţi, făcut la farmacie, special după reţetă, că ea, cu ficatul ei...

— Eşti sigur?

— Da, tovarăşe căpitan, c-a scos medicamentul deodată cu... mă rog, mi-a dat şi mie de-o bere, şi caşeta era la un loc cu banii, că m-am şi mirat, doar nu aşa se ţin medicamentele...

Reintrară în lojă, căpitanul se aşeză „unde-a stat şi dumneaei", şi-l puse pe portar să repete mişcările femeii. Într-un noroc, cercetă cu privirea foaia, odinioară albă, ce acoperea măsuţa. Era acoperită cu zeci de însemnări cvasiindescifrabile, şi cu numere de telefon. Cu cerneală albastră de diferite nuanţe, cu pastă de diferite culori, cu creion roşu, ba chiar şi cu creion galben. Două numere erau notate cu cerneală neagră.

— Să nu schimbi hîrtia de pe masă pînă mîine, ceru el, trecîndu-le în agenda lui.

— Cum doriţi. Dar dacă mi-aţi spune şi mie despre ce...

— Mă gîndesc că dumneata ai urechea atentă, îl întrerupse căpitanul, şi nu se poate să nu fi prins ceva din ce spunea...

— Mi-e să nu greşesc... cam aşa „fii cuminte, îţi dau eu de veste, iepuraş, te pup"... şi pe urmă a ţipat, a pus jos receptorul şi i s-a făcut rău.

— Mda, zise căpitanul.

La rugămintea lui, portarul de noapte îi deschise secretariatul. Nu găsi acolo ceea ce căuta. Dosarele condidaţilor la examenul de gradul II engleză şi franceză erau stivuite în cabinetul profesorului numit preşedinte de comisie.

7

„Simion Ilarie, ăsta, e un moliu“ se gîndea locotenentul Mihăiță Iliescu, biciuit de apa rece. Detesta dușurile scoțiene, lui îi plăceau băile fierbinți, prelungite, dar își cultiva voința. „De-aș fi avut norocul să lucrez cu maiorul Negrea, ei, altă viață! Nerv și acțiune!“

Pe un fotoliu, cu o tavă acoperită ținută în echilibru precar pe genunchi, în hol îl aștepta sora gazdei, o femeie tînără, recent divorțată. Locotenentul știa de-acum toate poveștile familiei.

— Un ceai și-o pîine cu...

— Nu vreau ceai, scrîșni el, și intră furios în camera lui. Era furios pe căpitan, pe orașul ăsta-n care nimerise, pe femeia care murise, pe cea care-i oferise ceaiul, pe toată lumea. Era furios și-i era frig, așa că pînă la urmă acceptă ceaiul.

8

„Ce caraghios, își zise căpitanul, niciodată n-am fost la Bokor în plină zi“. Procurorul făcea parte dintr-o familie de juriști cu tradiție. Cabinetul de lucru mobilat poate de bunicu-său, era întesat pe doi pereți de cărți nemțești, ungurești și românești, în legătură solidă, sobră, impresionantă. Jumătate din ele, cele de specialitate, nu mai aveau decît valoare ornamentală, ieșiseră de mult din uz. Erau și o grămadă de cărți noi, mai ales de artă. Lambriurile bine lustruite, fotoliile mari de piele, tip club, două tablouri semnate de o glorie locală ce murise acum mai bine de cincizeci de ani, toate arătau grozav sub lumină artificială, ca un decor bine întreținut. Cele două ferestre ce păreau înguste de înalte ce erau, dădeau spre parc. O locuință frumoasă, bine situată.

Bokor însuși era o apariție de scenă, îngrijit în hainele de casă, bine pieptănat, cu părul nu prea lung, crescut doar atît cît să nu facă notă distonantă față de modă, bine ras chiar la ora aceea, cu un surîs obosit și interesant.

— Ziceți că nu vă deranjez...

— Sigur că nu, am rămas același insomniac. Vreți să vă pun alt disc?

Abia acum căpitanul realiză jazul discret ce personaliza încăperea. Se înfundă mai bine în fotoliul său, i-ar fi plăcut să poată sta cu ochii închiși cîteva minute. Refuză orice băutură. Procurorul se trata cu ceai de tei, avea pe birou un ceainic mare, de faianță groasă, și căpitanul bău și el. Nu era rău deloc, doar că îndemna la somn.

Procurorul își lua niște note ciudate, pe o foaie mare, și atunci cînd căpitanul Simion Ilarie își termină relatarea, se dovedi că avea în față o schemă ciudată, un fel de pînză de păianjen cu multe laturi neînchise.

— Ce de necunoscute! rosti el rar, cu gîndul aiurea. Impresia de detașare și de interes minor, condescendent, era falsă, în realitate Bokor Andrei făcea parte din tagma procurorilor „febrili“, grăbiți să elucideze cazul, un „vînător“, cum îl calificau cu ironie unii colegi de breaslă, subînțelegînd automat, prin precipitarea cercetărilor, și lipsa de metodă. Căpitanul Simion Ilarie era în măsură să afirme contrariul, mai lucrase de cîteva ori cu procurorul, era minuțios și chițibușar pînă la exasperare, nemilos cu timpul anchetatorilor de parcă toți ar fi avut nevoie, ca și el, doar de trei ore de somn pe noapte. Un tip într-adevăr incomod, așa că puțini anchetatori săreau în sus de bucurie atunci cînd nimereau cu el la vreun caz.

— Care vi se pare elementul cel mai neliniștitor, căpitane?

— Hm, persoana adevăratei Sanda Bob, pentru că...

— Exact! Întîmplător știu că un examen de grad e o treabă complicată. Cumnată-mea l-a dat anul trecut... la o altă specialitate...

— Poate această falsă Bob nu s-ar fi prezentat la...

— Dar nu e vorba doar de examenul în sine! Pînă acolo e cale de un an întreg! Lucrurile nu pot fi trucate!

— Adică?!

— E întîi un examen de acte, trebuie întocmit un

dosar din care să reiasă vechimea, calitățile, activitățile, mă rog, calificările și recalaficările succesive ale respectivului cadru didactic...

— Pînă aici... Căpitanul era sceptic, mai întîlnise el dosare false, garnisite cu tot ce trebuie, și cu frișcă pe deasupra.

— Urmează o inspecție specială la clasă și la alte activități în școală... nu, nu e o chestie ce se poate truca. Ia să revedem noi datele din dosarul Sandei Bob...

O groază de acte, își aminti căpitanul consultîndu-și notele și enumerînd procurorului datele ce conturau personalitatea, sau mai degrabă latura profesională a Sandei Bob: la 24 de ani terminase secția de franceză—română a Facultății de filologie din I., cu examen de stat în sesiunea din iulie..., se prezentase la post la 1 septembrie al aceluiași an, într-o comună nu departe de I., funcționase acolo timp de șase ani, transferîndu-se acum doi ani în orașul S. De ce atît de departe?! Nu-și urmase soțul, pentru că nu era măritată. De ce transferul acesta peste trei județe? De obicei, oamenii nu dau cu piciorul unei vechimi de șase ani în același post, de obicei o speculează pentru a obține un post în centrul de județ... Dar astea nu reieșeau din acte. Totuși, de ce?! Mai ales că profesoara urcase cu conștiinciozitate toate treptele a ceea ce se numea „ascensiune profesională“: dăduse examen de definitivare în învățămînt la termenul reglementar, la trei ani de funcționare neîntreruptă, coincişi la ea cu cei trei ani de la absolvirea facultății; urmase două cicluri, de cîte trei săptămîni fiecare, de „cursuri de perfecționare“ de nivel național și unul local, se reciclase ca dirigintă de două ori, în cursuri pe durata a zece săptămîni fără scoatere din producție, deci în timpul anului școlar, apoi însoțise grupuri de copii în tabere aproape în fiecare vară, condusese cercuri de specialitate, participase la diverse concursuri, ocupase funcțiile cutare și cutare pe linie de... și de..., fusese coautor la un manual de franceză pentru școli cu profil tehnic...

— Nu mă mir că nu și-a mai găsit timpul să se mărite, pufni căpitanul saturat.

— Nu e o activitate ieșită din comun pentru un cadru didactic mediu, zîmbi subțire procurorul. Și nici nu

se numește „ascensiune“ ci „menținere“ profesională, continuă el, știind probabil mai multe de la cumnată-sa. Iar la „participare la diverse activități obștești“ trebuie să înțelegem efectuarea tuturor recensămintelor, de oameni, de case, de animale, apoi muncile patriotice de vară sau cele periodice din cursul anului...

— Bănuiesc, îl întrerupse exasperat căpitanul, că din cînd în cînd mai ținea și ore de franceză!

— Da, răspunse procurorul cu același zîmbet, și presupun că destul de bine, judecînd după notele și calificativele acordate la inspecțiile speciale și la toate acestea...

— În general, lumea-și închipuie că un profesor se duce la școală, ține trei-patru ore pe zi, mai corectează un extemporal, mai o teză, mai socotește niște medii...

— Lumea... rîse aproape fără sunet, procurorul. Lumea își închipuie și despre dumneavoastră că stați de la șapte la trei la slujbă, în spatele unui birou elegant, mai beți o cafea, mai interogați un lumpen șmecheros și plin de duh, vă mai certați cu procurorul...

— A, nu, se înveseli căpitanul. Cearta cu procurorul ține de romanele polițiste... În orice caz, ca să revin la profesori, nu le plîng eu de milă, au trei vacanțe, față de tot restul populației care...

— Vă înșelați, îl întrerupse procurorul. Elevii au trei vacanțe, profesorii sînt obligați să frecventeze școala, opt ore pe zi, în timpul vacanțelor de iarnă și de primăvară. Cît despre cele de vară, după cum vedeți, se mai reciclează, mai o muncă patriotică, o tabără pe post de însoțitor, un serviciu pe școală...

— Astea tot de la cumnata dumneavoastră le știți?

— De la ea, de la alții...

— Și eu care regretam că nevastă-mea nu se face profesoară!

— À propos, ce mai face doamna?

— Termină anul acesta, să vedem ce șanse are la repartizare.

— Inginerii sînt foarte căutați acuma, și cu dezvoltarea extraordinară a orașului nostru...

— Da. Căpitanul se uită la ceas, aproape nepoliticos. Întrebarea e: cui aparțin toate aceste activități, mai bine zis cărei Sanda Bob...

— E destul de clar. Procurorul se mai trată cu o ceașcă de ceai. Mai doriți? Nu? Vă înțeleg. Nu poate fi doar o simplă coincidență de nume, reveni el la subiect. Corespund și numele părinților și datele de naștere...

Era vorba de datele din buletin, confruntate cu cele din actele atașate la dosar. Ipoteza cea mai tentantă era că substituirea avusese loc acum doi ani, data transferului acela ciudat. Totuși, procurorul se îndoia. Înscrierea la examenul de gradul II declanșează atîta „zarvă“ ... birocratică, revizuiri de acte și așa mai departe, atîta „zarvă“ profesională, adică inspecții speciale făcute de o comisie, control special de activități, „ieșirea“ în lume cu ceva mai special, gen serbare cu program în franceză, în cazul acesta, sau un cenaclu, sau un cerc de literatură, o colaborare la o lucrare, la un manual, ca în cazul de față, sau cine mai știe ce, în fine, e vorba de atîta muncă, poate nu suplimentară celei de toate zilele, dar în orice caz, făcută în așa fel încît să fie aptă să fie prezentată public, ca o „ieșire pe scenă“, încît e greu, dacă nu imposibil de crezut că un impostor s-ar angaja la așa ceva. De fapt, e greu de crezut că un impostor ar rezista mai mult de două zile pe un post de profesor, chiar și în condiții normale... Numai neavizații își închipuie că un profesor muncește necontrolat... de n-ar fi decît cei 40 de elevi din fiecare clasă care...

— Dar examenul acesta e scadent, interveni căpitanul. Se dă la cinci ani de la definitivat, exact cîți are această Sanda Bob.

— *Se poate da* la cinci ani, la minimum cinci ani, sublinie procurorul, dar nu e obligatoriu, spre deosebire de cel de definitivare.

— Adică, poți să nu-l mai dai niciodată?! Sau oricînd după cinci ani de la definitivat?

— Exact. Presupuneți că vreți să preluați identitatea cuiva, că vă substituiți persoanei respective și în meserie...

— Să încerc, răspunse căpitanul, nemulțumit de slabele lui cunoștințe în materie de administrație a învățămîntului. „Mîine mă duc la inspectorat să-l consult pe cadrist“ își propuse el.

— Deci, continuă procurorul, presupunem că vă dați drept nu-știu-cine. Vă căutați, fără obligație și cu mari riscuri de desconspirare, un reflector, cel mai puternic posibil, în cazul nostru examenul de grad, repet, examen neobligatoriu?!

— Nu, într-adevăr, concedă căpitanul. Dar s-ar putea să fie vorba tot de o profesoară de franceză, mai tînără...

— Și-atunci, începu procurorul...

— Mda, zise moale căpitanul, și-atunci de ce, și mai ales, sau mai urgent, unde e adevărata Sanda Bob, unde e și ce face... „dacă mai face ceva“, completă el în gînd. Nu-i plăcea să exprime cu voce tare ipoteze prăpăstioase. Dar s-ar putea, reluă el, ca substituirea să se fi făcut foarte de curînd...

— Și ca toate probele, înaintea examenului propriu-zis, să fi fost susținute de adevărata Sanda Bob, completă procurorul.

— Oricum trebuie să procedăm la o identificare. Mai mult ca sigur că din cei treizeci și trei de candidați se vor găsi unul, doi, care s-o cunoască pe Sanda Bob, fie din facultate, fie de la cursurile de perfecționare care, după cum am reținut, reuneau cadre din toată țara. De fapt, se învioră căpitanul, persoana cea mai prețioasă în afacerea asta e metodista, stați puțin, căută el în note, am găsit, lector Ioana Handrea. Ea face parte din comisia de examen și tot ea semnează, printre alții, procesul verbal al inspecției speciale de grad. Concluzia logică, ne poate fi de folos la identificare, fie singură, fie însoțită de cei care o cunosc pe adevărata... Nu păreți prea încîntat?!

— Într-adevăr, recunoscu procurorul. Pentru că... și apoi se opri. Deschise geamurile, nu mai era mult pînă la ziuă, parcul dormea sub o ceață foarte ușoară și foarte zdrențuită ce se retrăgea vizibil aproape, printre copacii bătrîni.

— De fapt, reluă căpitanul, urmărind cu viu interes cotrobăiala procurorului printre discuri, era curios ce-o să aleagă, putem aștepta pînă dimineață, colegii din S. ne vor telefona...

— Dar azi la amiazi începe examenul. Cum am putea... Un concert de pian merge? Schubert...

— Perfect, încuviință căpitanul. Începe la engleză, pentru că fac parte din aceeași comisie, au același președinte. În rest, fiecare specialitate are examinatorii proprii.

— Mda, și după ce-i duci la morgă, le dai liber pentru examenul de a doua zi, nu?! Condiții psihologice a-ntîia, ce ziceți?!

— Bine, dar s-a comis o crimă, contraatacă Simion Ilarie. Sîntem interesați să . . .

— Stop. Deocamdată știm că s-a comis o substituire. Cît despre crimă . . .

— A, nu, să n-o luăm de la început, interveni căpitanul. Dacă voia să se sinucidă își alegea un cadru mai potrivit decît o lojă de portar, nu înghițea porcăria aia în timp ce vorbea la telefon cu „iepurașul“, nu striga „m-a înșelat“, și ne lăsa o scrisoare, ce dumnezeu! Orice sinucigaș care se respectă lasă . . .

— Bine, bine, de acord, rîse procurorul. Cît despre identificare, nu știu dacă am proceda bine apelînd la presupușii ei colegi . . .

— Vă gîndiți cumva că unul din ei ar putea fi amestecat direct în afacere? De fapt ar trebui să spun „una din ele“, pentru că nu sînt decît trei bărbați pe lista examenului de franceză . . .

— Dar la engleză?

— Nu știu exact, în orice caz, proporția e mai rezonabilă. La asta v-ați gîndit? Și să nu alertăm vinovatul?!

— Dar dumneavoastră v-ați gîndit vreo clipă că printre colegii sau colegele ei s-ar găsi . . .?

— Nu, mărturisi căpitanul, zău că nu. Condiția de profesor . . .

— Nici eu, zîmbi procurorul. Condiția de educator e o pavăză, aveți dreptate, dar cred că greșim amîndoi, în fond, printre profesori sînt tot atîtea feluri de oameni ca și printre alții.

— Atunci?

— Atunci, mă gîndeam că din treizeci și trei de oameni, treizeci și unu sînt în afara acestei povești. Avem noi dreptul să intervenim în viața lor înaintea unui eveniment atît de important ca acest examen?! Să bulversăm complet niște oameni care oricum trebuie să aibă nervii în pioneze?! Ați dat multe examene, căpitane?!

— O mulțime, oftă acesta. Și devin din ce în ce mai grele, nu știu cum . . . În facultate . . .

— În facultate eram tineri, zîmbi procurorul. Consumul psihologic se mărește odată cu vîrsta și cu răspunderile sociale, or candidații noștri știu ce-i aia o răspundere . . .

— Totuși, trebuie să ia contactul . . ., nu, de fapt aveți dreptate . . . Măcar de-aș avea alură de profesor de liceu . . .

— Credeți că un profesor de liceu nu-și poate păstra un fizic de halterofil ca dumneavoastră?! rîse procurorul, și apoi se opri brusc din rîs și exclamă: Bravo, tovarășe căpitan, felicitări, asta e ideea!

— Păi eu, începu căpitanul, încercînd să-și adune un „oui“ și un „non“ la repezeală.

— Nu, nu, rîse din nou procurorul. Un profesor, unul adevărat, imposibil să nu găsim unul în toată miliția judiciară, știu eu unul . . .

— Dacă vă referiți la căpitanul Caius Moraru . . .

— Exact, e omul ce ne trebuie. Tip cu alură intelectuală, ici colea cîte un studiu publicat, preocupări de cercetare . . . știe și franțuzește, doar, dacă nu mă-nșel a terminat româna și secundar franceza, a și profesat la catedră . . . Ei, ce ziceți?

— Nu zic nimic, dar nu se poate. Tocmai și-a dat demisia . . .

— Iarăși?! Procurorul își ridică exasperat miinile. Cînd?!

— Ieri.

— Atunci nu e grav, zîmbi procurorul. Putem să . . .

— Nu cred, răspunse căpitanul, de data aceasta nu cred.

— De ce?!

— Nu prea cunosc amănunte, ezită căpitanul Ilarie, și procurorul nu insistă.

— Mai aveți vreun profesor?

— Da, doi, pe Drăgoi, ăsta a terminat matematicile, o fi uitat și el de cînd, că n-a profesat niciodată în învățămînt, și pe Andrei care-a făcut istoria. Evident, și-au completat dreptul la fără fecvență . . .

— Trebuie să găsim ceva, se încăpățînă procurorul, sînteți de acord că nu ne putem vîrî așa, între niște ne-

12—30

norociţi, sau nenorocite, dacă vreţi dumneavoastră, aflate în faţa unui astfel de examen!

— Dar dumneavoastră...

— Exclus!

Procurorul pleca peste cîteva ore într-o deplasare de serviciu socotită pe vreo trei zile, deci, tot ce era de decis trebuia decis acum, în această întrevedere cu căpitanul Ilarie.

— Nu, chestia cu demisia lui Moraru nu poate fi serioasă...

— Ba da, este...

— În fine, uite cum procedăm...

Căpitanul Simion Ilarie îl urmărea cu atenţie. Nu-şi dădea seama dacă trebuie să se bucure sau nu de absenţa procurorului în următoarele trei zile. Mai multă libertate de acţiune, da, poate, dar şi un raport amănunţit, cu date concrete şi tot ce însemna asta, după trei zile. Nu era prea mult, dar dacă socotea şi nopţile...

9

Luminiţa se visă în excursie. Urcuşul era greu şi curelele rucsacului îi tăiau umerii. Şi nu era nimeni care s-o ajute, să-i ia povara... nimeni... ce urcuş imposibil... măcar de s-ar putea opri... numai o clipă... dar, nu se ştie de ce, n-avea voie... trebuia să urce, să urce... uite-l şi pe Cătălin, el s-a oprit. S-a oprit pentru că nu mai poate. Trebuie, trebuie să-l ajute... dar cum... şi de ce... de ce? Pentru că e prietenul ei, de aceea. Şi povara asta... e greu să vezi limpede... ce să vadă... două fiinţe şi nu mai ştia care era ea şi care era Cătălin...

10

„Am să mă duc acasă“, se gîndea Caius Moraru. Renunţase de mult să mai doarmă, stătea întins pe spate, cu miinile sub cap, cu ochii larg deschişi, aşteptînd

să se facă ziuă. „Am să mă duc acasă, o iau şi pe Luminiţa, mama are să se bucure mult în prima zi, pe urmă are să-şi aducă aminte, dac-a uitat vreodată, că tata voia să aibă doi profesori în casă, pe Mariana şi pe mine, şi-n ziua a doua are să-mi aducă aminte iar, ca şi cînd eu aş fi uitat, că avem amîndoi diplome de profesori şi că le avem degeaba... că Mariana e bibliotecară şi eu... Nu, n-am să-i spun ce am de gînd să fac, am să-i spun numai după ce reuşesc... Dar dacă nu reuşesc?! Nu, asta nu se poate... Visul unor învăţători dintr-un sat de munte, să aibă doi copii profesori în casă... Cîţi ani să fie de cînd a murit tata?! Mă duc, mă duc acasă, în satul meu...“

11

Căpitanul Simion Ilarie coborî din taxi destul de departe de casa lui. Locuia într-un cartier nou, la marginea de vest a oraşului. Arhitectul proiectant primise o groază de premii şi distincţii pentru felul cum concepuse sistematizarea şi, iniţial, fusese într-adevăr ceva de capul ei. Macheta mai stătea şi azi într-un hol cam dosnic, cam neumblat, la primărie, şi trebuia să fii răuvoitor să nu admiri eleganţa, calmul, dotările şi frumuseţea noului cartier, aşa după cum apăreau ele, aceste calităţi, pe machetă. Noul cartier apăruse chiar aşa! Pe urmă se întîmplase ceva, constructorii se întorseseră în partea terminată şi începură să înghesuie blocuri şi bloculeţe printre cele date în folosinţă de doi, trei ani, paşnice, înconjurate de flori şi de pajişti miniaturale, întreţinute de cîte un locatar zelos, aşa că frumoasele perspective se pierduseră, accesele din alei spre intrări se încurcară, astupate de cîte o „plombă“ proaspătă, distanţele dintre case se micşorară pînă la posibilitatea de a distinge culoarea ochilor vecinei, dacă ea ar fi făcut imprudenţa de-a sta în geam, imprudenţă pentru că vecinii ar fi putut crede că urmăreşte ce fac ei, şi cu puţină bunăvoinţă şi timp liber, puteai să afli chiar meniul exact servit vis-à-vis. Viaţa devenise niţel mai

complicată și trebuia să te adaptezi noilor condiții, fie participînd intens la viața tuturor celor din jur, fie ignorîndu-i cu discreție, sperînd la rîndul tău să ai parte de un tratament asemănător. Cale de mijloc nu era. Readaptarea începuse. Cohorte de copii de toate vîrstele coborau scările și nimereau direct în paradisul unei construcții ce se înghesuia în coasta blocului lor, fără tăgadă, un teren minunat pentru tot felul de jocuri, dotat cu mult mai mult nisip decît orice loc de joacă, prevăzut cu ascunzișuri imprevizibile și pline de farmec! Unii dintre copii își mai aminteau vag de scrînciobul al cărui loc îl luase o macara impozantă, dar cei mai mici aveau ținerea de minte scurtă. Cît despre cei ce urmau să se nască, lor nu va fi nevoie să li se explice altceva, la vîrsta primelor plimbări, decît că n-au voie să facă gălăgie niciodată, nici în apartament, nici pe fîșia de trotuar din fața blocului, dar că, dacă mănîncă toată supa, pot, între patru și șase, să sară coarda, în liniște, evident.

Căpitanul înconjură o fundație uriașă. „Bloc lamă... termen de predare... șef de lot...“ „E-n ordine, își zise el, amintindu-și că în proiect fuseseră prevăzute aici niște terenuri de tenis și altele de jocuri cu mingea, nu ceva cu pretenții, evident, doar o mică bază de cartier, un loc de adunat copiii“

„Crîngul tineretului“ se fîsîise mai demult; pe delușorul ce-i fusese afectat se construise un motel, cu bar pentru snobi și o braserie ce decăzuse rapid într-un birt ordinar, un fel de hală murdară unde se servea bere și secărică. Birturile pitorești cu mîncări de-lăsat-gura-apă existau în alte orașe.

O poetă exaltată își închipuise un crîng sădit numai cu tei, un omagiu înmiresmat adus poetului și poeziei. Scrisese despre asta, acum cîțiva ani, și ideea plăcuse multora, exista și un spațiu potrivit, un teren ușor înclinat. Căpitanul, și nu numai el, se și visase hoinărind printre alei presărate de statui albe, troienite de flori de tei, de frunze, de nea. O întreprindere de transporturi găsise terenul foarte potrivit pentru un garaj în aer liber, îl nivelase și-l dăduse în exploatare. Crînguri presărate cu statui ce creșteau parcă direct din iarbă, da, prin alte părți se puteau vedea. Uneori, la televizor,

la emisiuni de actualități din țară, se dădeau imagini ale unor cartiere noi unde se putea face și altceva decît dormi sau privi la televizor, sau în apartamentul vecinilor...

Dintr-un strat strivit pe jumătate de roțile unui camion, căpitanul rupse două margarete uriașe, de grădină. Părăsi drumul în refacere, fusese făcut prea îngust și-l resistematizau acum, de aceea nu putuse pătrunde cu mașina, și, strecurîndu-se printre blocuri, ajunse la al lui. Intră în hol și vru să descuie căsuța poștală. Era deschisă, de fapt aveau toate aceeași cheie, o fi greșit vreun vecin. Același plic alb pe care-l găsea diminețile cînd sosea după o noapte de lucru. Foaia albă pe care erau lipite cuvintele tăiate din reviste, din „Cinema“, cu precădere. „Al șaselea avertisment ai o soție prea tînără tovarășe milițian caută infractorul în casă un prieten“. Cuvinte tăiate cu grijă, de caractere diferite, deh, cum le găsise. Lipite, căpitanul mirosi încă o dată hîrtia, cu același clei de avion. „De data asta nu chiar cu același“ își zise căpitanul. Se împiedică de un ghiveci de pe scară și drăcui încet. În bloc, toate trebuiesc făcute în surdină. Se gîndi la Bokor care-și putea permite să asculte muzică noaptea, la intensitatea pe care-o dorea. Ei locuiau la etajul IV, nevastă-sa se bucurase, sperase să aibă perspectivă. O avusese înainte de ridicarea blocului la buza străzii, perpendicular pe al lor, acum aveau din toate părțile ziduri și ferestre. Descuie încet, nu voia s-o trezească, știa că doarme cu ușa dormitorului deschisă spre hol, să audă cînd vine el. Nu-l simțea niciodată. știa el cum să pășească.

Dudu se ridică din colțul lui din hol și veni, călcînd extraordinar de ușor, să-l salute. Mirat și impresionat de afecțiunea cu care-și lipise capul de el, asta nu se întîmpla în fiecare zi, căpitanul îl mîngîie. Dudu era un ogar afgan, mare, minunat proporționat, cu capul fin și ochii inteligenți, rareori plini de duioșie, ca acum, cel mai adesea cu o lucire de scepticism, neobișnuită pentru un cîine. Blana lui, bătînd în auriu, mult mai fină decît mătasea naturală, mirosea a șampon franțuzesc pentru că nevasta căpitanului îl spăla mai des decît ar fi fost necesar. Îl chema Katmandu, dar răspundea, cînd avea chef, și la numele mai autohton Dudu.

Un miros necunoscut se simțea, foarte vag. Căpitanul se încruntă și schiță, involuntar, un gest spre buzunarul unde pusese scrisoarea cu cuvintele lipite. Închise ușa dormitorului; nevastă-sa dormea așa cum și-o închipuise.

În camera de zi, masa era pregătită pentru micul dejun. Pe scaunul lui, o pijama nouă, de-o culoare care-l făcu pe căpitan să surîdă. Lîngă tacîm, un flacon sofisticat „Ho Hang-l'eau de toilette fraîche, de Balenciaga, s'emploie au masculin comme au féminin, Balenciaga-Paris“, scria pe etichetă. Magda nu rezistase tentației de-a o deschide, iată originea mirosului necunoscut, constată căpitanul, destupînd la rîndul lui, flaconul. „Din moment ce e pentru amîndoi“ își zise el. Trecu tijele celor două margarete printr-un inel pe care-l purta de-o săptămînă în portofel, de cînd îl cumpărase, de teamă că la momentul necesar nu se vor mai găsi. Argint filigranat, o piatră mare, verde, aventurin. Marfă chinezească, spera să fi nimerit mărimea. „Se poate ajusta“, îl asigurase vînzătoarea. „Eau de toilette fraîche“ își spuse căpitanul, gîndindu-se la o listă de treizeci și trei de profesori de franceză, aflați înaintea unui mare examen. Toți, oare?!

Scoase cîinele la plimbare. Cartierul se însuflețea. Mii de pași, toți grăbiți, fugeau într-o singură direcție: stația de autobuz, departe acum, din cauza lucrărilor de modernizare a șoselei. Tocurile femeilor țăcăneau în ritmuri diferite. Singurele care nu se grăbeau erau cele ce-aveau cîte un copil în brațe. Trebuiau duși la cămine. Erau și bărbați care purtau la piept mici ghemotoace cu capete bălaie sau brune, copii adormiți probabil încă din timpul operației de îmbrăcare. Un bărbat între două vîrste, cu o servietă jerpelită sub braț, strigă în direcția căpitanului, care nu se grăbea nicăieri:

— Plimbă-l, dom'le, că mergem noi, ăștialalți, la servici!

Cîinele evită cu abilitate lovitura de picior ce-i era destinată, și se îndreptă automat spre pădure. Aveau, da, și o pădure ce mărginea cartierul spre latura estică, dar era atît de bine ascunsă de o perdea de blocuri, încît trebuia să fii de-al casei ca să ai reprezentarea ei exactă. Era o pădure tînără, dezordonată și fără mare individualitate. Niște alei tăiate nu i-ar fi stat rău. Căpitanul spera să-i vină cuiva ideea asta, într-un viitor oarecare. N-avea prea mult timp la dispoziție, așa că îl rechemă pe Dudu care, din fericire, ascultă de la început. Era un cîine cu multă personalitate, de cele mai multe ori făcea ce voia el. Magda susținea că are o privire malițioasă, căpitanul o contrazicea, lui i se părea că Dudu e un înțelept sceptic. „Înțelept“ bombănea Magda, revenind cu el după un ceas de plimbare, fiindcă așa voise el, deși ea avusese de gînd să-i acorde doar zece minute pentru că se grăbea undeva. Erau și zile cînd Dudu nu voia să iasă în ciuda tuturor rugăminților. Stătea absent în balcon, indiferent la strigătele pline de speranță ale fetiței din balconul din față, mînca în silă, și căpitanul își zicea că probabil îi e dor de adevăratul lui stăpîn, un medic de țară, plecat la o perfecționare de cîteva săptămîni. La rîndul lui, căpitanul trebuise să-i caute o gazdă pentru cele zece zile cît fuseseră ei la mare. La reîntoarcere, crezuse că surprinde o expresie de bucurie în ochii lui Dudu, și-i păruse bine, dar Magda rîsese de el. „Un cîine trebuie crescut de mic“, se documentase ea cu conștiinciozitate. Căpitanul făcuse „investigații“ și ajunsese la trista concluzie că nu va avea niciodată atîția bani „disponibili“ ca să-și poată cumpăra un pui de ogar afgan. Se consola cu ideea că nici n-ar avea sens, rasa asta cu multă energie are nevoie de spațiu mare. În bloc ... și-apoi vecinii ... erau desigur temperați de ideea că Dudu e doar flotant, poate-i oprea de la reclamații și locul de muncă al căpitanului ...

Sub duș, căpitanul își pipăi mușchii obosiți. Nu fusese halterofil, procurorul se înșelase, fusese înotător și dacă nu-și găsea, cît de curînd, timp pentru antrenamente de întreținere, avea să ajungă o matahală grasă. „Mai am pînă atunci“, se liniști el.

Îmbrăcă haine ușoare, avea să fie cald astăzi. Peste cămașa foarte apretată își puse bluza noii pijamale. Îi desfăcu lui Dudu un pateu și-l urmări cum mănîncă, demn și reținut, ca un copil trimis în vizită de duminică, bine instruit de acasă. Nu se simțea deloc obosit, asta va fi pe la zece, unsprezece, dar cu cîteva cafele se va rezolva.

Tînără aceea moartă ... atît de neajutorată, cu mutrița ei bosumflată și nedumerită, ca și cînd n-ar fi înțeles ce i se întîmplă, cu ciorapii ei mult prea închiși pentru

sandalele de lac alb, cu poșeta ei mare, bună să cuprindă caiete de notițe și conspecte... și-n locul lor atîtea cosmeticale... ce era ciudat cu poșeta asta?!

Căpitanul îl părăsi pe Dudu. Poșeta Magdei, tot un model încăpător, era trîntită la piciorul unui fotoliu. O deschise și făcu o strîmbătură la vederea conținutului. Il intimida, evident. Preț de o clipă nu știu cum să procedeze, apoi se hotărî și-l vărsă pe foile unui ziar desfăcut pe covor. Nu prea știa de unde să înceapă, derutat de grămăjoara aceea de hîrtii, obiecte, după părerea lui, inutile, creioane de diverse culori, două stilouri, amîndouă cu cerneala de mult uscată și alte și alte prostii. Căpitanul pescui actul de identitate al Magdei și o agendă mică, plină de adrese și numere de telefon, începu apoi, metodic, să așeze tot restul obiectelor pe categorii: bani, cosmeticale, chitanțe de plată de cînd lumea, avize de plată neonorate, instrumente de scris neutilizabile și așa mai departe. Înțelese acum ce-l frapase cercetînd poșeta tinerei moarte: ordinea nefinească, lipsa oricărui nume în carnețelul de aduse, abundența cosmeticalelor. Le controlă pe cele ale Magdei: un ruj, o oglinjoară, o pudrieră mică, un tub de mascara pentru ochi. Magda purta cu ea zeci de lucruri inutile, bilete compostate de mașină, un șirag rupt de mărgele, dar în poșeta ei nu se găsea nici lapte demachiant, nici creme nutritive, nici loțiuni tonice. Erau, toate astea, în baie, în sertarul măsuței de toaletă, dar nu în poșetă. Acestea erau produse ce se foloseau în casă. Să înțeleagă deci că tînăra care murise se pregătise de-un voiaj mai îndelungat și-și pusese la îndemînă cosmeticalele de folosință cotidiană?! Și-apoi, atîta ordine! Căpitanul și soția lui voiseră să vină de la mare cu avionul pentru a scuti oboseala unui drum de multe ceasuri cu trenul. Nu găsiseră bilete și culmea! Magda se bucurase! „Gîndește-te, să fac ordine în geantă nu-i chiar așa ușor“ glumise ea. Evident, pentru controlul de la aeroport ar fi trebuit să trieze nimicurile ce le purta în poșetă. Să însemne asta că falsa Sanda Bob își pregătise conținutul poșetei în vederea unui control? Ce fel de control?! De aeroport? de vamă, poate?! Exclus, nu avea pașaport, avusese doar un buletin care nu era al ei... ar fi putut avea atunci și un pașaport care să nu fi fost al

ei... sau... O identificare rapidă a persoanei ce murise ieri-seară se impunea. La urma urmei, trebuia să fi venit de undeva, să fi stat într-o casă, într-un hotel, să fi avut familie, prieteni... dușmani. Cheițele acelea două, prinse cu șnur și agățate cu un ac de siguranță de căptușeala poșetei, cheițele acelea deschideau ceva, o valiză, o casetă... Trebuiau să fie undeva...

Căpitanul luă notele de plată scadente, cea de telefon era cu termenul de plată chiar binișor depășit, și le puse în portofelul lui, cît despre restul obiectelor, le vărsă, pur și simplu, în poșeta încăpătoare a soției sale, nu înainte de a înșuruba căpăcelul unei sticluțe miniaturale de prezentare, al cărui conținut, o apă de colonie, se împrăștiase, de fapt, de mult, printre hîrtii, batistuțe și creioane cu vîrful rupt. Puse poșeta la locul ei, la piciorul fotoliului.

Era plăcut în casa lor, păcat că trebuia să plece curînd. Căpitanul se uită la ceas. Aproape șase! Avea să fie o zi frumoasă, o zi cu soare.

Asistat de Dudu, căpitanul destupă sticla de șampanie ce stătea de cîteva zile în frigider, privi cu mare plăcere fumegarea rece, nu voise s-o lase să pocnească, și-și umplu o cupă. Era bună. O bău cu înghițituri mici, fericit de senzația de liniște și împăcare pe care-o simțea. Umplu din nou cupa lui și apoi încă una pentru Magda, atent la pocnetele abia sesizabile ale spumei aurii.

Soția lui se trezise și stătea rezemată de perne. Căpitanul împinse ușa cu umărul și intră, cu cele două pahare pline.

— La mulți ani, inginerașule, zise el, topit tot de zîmbetul cu care ea-l aștepta.

12

Gara cunoștea un moment de acalmie. Trenurile de navetiști plecaseră, următorul personal era anunțat doar peste o jumătate de oră, așa că pe peroane nu erau decît niște pierde-tren, oameni de toate vîrstele și de toate profesiile care pot fi văzuți în toate gările din

țară. Ca o figurație permanentă. Acceleratul de București sosea cu întîrziere. O făcuse pe parcurs și o mărea mereu, ca și cînd nu s-ar mai fi grăbit să ajungă.

— Acuma, gata, are mersul complet derleglat, trebuie să aștepte peste tot, explica, cine știe pentru a cîta oară, un domn foarte gras, soției sale care, resemnată, dădea din cap a aprobare, examinîndu-și cu obstinație vîrfurile pantofilor.

Așteptau, desigur, pe cineva, de fapt, toată lumea de pe peronul trei aștepta pe cineva, nu pleca nimeni mai departe, acceleratul avea aici stația terminus. În sfîrșit, sosi, aproape fără zogomot, fără să se anunțe prin șuieratul de rigoare, ca și cînd i-ar fi fost rușine de apariția sa întîrziată. Entuziasmele celor care așteptau, ca și cele ale sosiților, se topiseră demult, dacă existaseră, în expasperarea cu care priviseră, de-atîtea ori pe minut acele ceasornicelor. Pînă și bunica era blazată și-și trăgea puișorul de mînă, fără să mai fie atentă pe unde calcă, atentă mai degrabă la bagaje și la peisajul de pe peron unde spera să-l descopere pe bunic.

Blondul cel arătos era, de mirare, ca scos din cutie, în ciuda nopții de călătorie incomodă. Fără alt bagaj decît geanta lui diplomat, o porni grăbit spre vagoanele din spate, acolo erau cele de dormit, cu intenția de-a o regăsi pe Zizi Jeanmaire. Tînărul ce avea alură de student îl urmă la cîțiva pași depărtare, n-avea de gînd să iasă din ceea ce numea el „competiție", numai pentru că-i crescuse barba dezordonat, avea ochii roșii de nesomn și, mă rog, în ansamblu, cu hăinuțele lui șifonate și cu sacul de călătorie pe umăr, n-arăta prea grozav.

„Hm, își spuse domnul între două vîrste, cel care dormise, sau se prefăcuse că doarme, cine știe, tot timpul călătoriei. Unde mai am și eu loc aici?! Unul de-a dreapta, altul de-a stînga." Așa că, se mulțumi să-i urmărească de la o oarecare distanță, evaluînd silueta tinerei femei, gardată, într-adevăr de cei doi. „Dacă n-ar umbla așa de țeapănă ar fi chiar grozavă." Simți un gol în stomac, dar din cauza foamei, era convins. Urcă în ultimul moment într-un troleibuz arhiplin — cei trei urcaseră printre primii — bucurîndu-se că nu se găsise nici un taxi în piața gării: mai mult ca sigur că le-ar fi pierdut urma.

13

Soția profesorului trînti indignată ceștile de cafea pe o tavă rotundă. În mișcarea prea bruscă vărsă din lichidul cafeniu. Se gîndi c-ar trebui să pună totul pe un platou de argint, vizita unui procuror chiar la ora șapte dimineața trebuie să însemne ceva! Porni spre ușă și, cu mîna pe clanță, se răzgîndi. Reașeză totul pe tava banală inox.

Profesorul semăna cu o bufniță mare, scoasă cu de-a sila în miezul zilei din scorbura întunecoasă, adică semăna în măsura în care o bufniță mare poate fi și chealà.

— Cu frișcă?

— Nu, zise procurorul, nu, mulțumesec. Îmi pare rău că fac atîta deranj, murmură el către soția profesorului care înțepenise, dreaptă și încruntată, lîngă masă.

— Nici unul, declară ea. Profesorul, oricum își începe ziua cu o cafea neagră. Eu insist și pentru frișcă, dar profesorul... Spunea „profesorul" ca și cînd s-ar fi referit la o persoană absentă cu care n-ar avea nici o legătură. Procurorul o asculta atent, înclinînd ușor capul din cînd în cînd, a aprobare. Stătea rigid pe scaun, picior peste picior, cu palmele încrucișate peste genunchi, ca-ntr-o vizită de după-masă, invitat la ceai și la flecăreli de circumstanță. Părea că are toată ziua înaintea lui.

— Maricica, te rog...

— Sigur, acceptă ea. Mă scuzați, tovarășe procuror, dar am o groază de treburi la bucătărie.

— Vă sculați de dimineață, constată procurorul, rămas singur cu profesorul. Făcea aluzie la ținuta lor, a gazdelor, impecabilă de parcă s-ar fi pregătit să iasă amîndoi în oraș.

— Da, răspunse profesorul sec.

N-avea cîtuși de puțin intenția să discute cu procurorul altceva decît ceea ce făcea obiectul vizitei lui, la această neobișnuită oră.

— Este pentru prima dată în cariera mea cînd... cum să vă spun... nu-și găsea cuvintele, sau nu voia să le pronunțe. În sfîrșit, se hotărî: Desigur nu vreau să pun,

nu pot să pun la îndoială spusele dumneavoastră, dar cred că mă veţi înţelege dacă sînt obligat să vă refuz.
— Sînt sigur că nu puteţi să ne refuzaţi...
— Nu pot să mă joc cu dispoziţia psihologică a atîtor candidaţi! Poate nu ştiţi ce importanţă are acest examen pentru...
— Ba da, ştiu. Tocmai pentru că ştiu, tovarăşe profesor, şi tocmai pentru că vrem să apărăm liniştea unor candidaţi nevinovaţi.
— Refuz să cred că printre profesori ar exista un... un...
— Sînt de aceeaşi părere cu dumneavoastră, tovarăşe profesor, absolut de aceeaşi părere, dar avem nevoie de fiecare indicaţie, oricît de mică şi, dumneavoastră singur aţi spus-o, ar fi foarte neplăcut să trebuiască să procedăm ca de obicei, oamenii aceştia au altă treabă de făcut acum, au de dat acest examen...
Şi fiindcă profesorul tăcea încăpăţinat:
— Sînt sigur că nu doriţi să-şi piardă vremea stînd de vorbă cu anchetatorii.
— Să introduc un impostor printre profesori!
— Nu e un impostor, e un absolvent al facultăţii dumneavoastră chiar, are cinci ani de catedră ca profesor de română şi franceză, veţi vedea că se va descurca...
— După o întrerupere de cît timp?
— Mă rog, de vreo patru-cinci ani, dar să ştiţi că între timp s-a mai preocupat, a mai publicat cîte ceva...
— Îmi închipui, spuse acru profesorul, „cronica săptămînală a crimelor din judeţ" sau „aflăm de la secţia de minori"...
— A, nu, rîse procurorul, simţind acum partida cîştigată. E cercetător, se preocupă de istoria literară, dă chiar un doctorat la colegul dumneavoastră, la profesorul Mareş.
— Tînărul acesta ar trebui să se hotărască, bombăni profesorul, am impresia că nu face treabă bună în nici una din părţi.
— Asta eu n-o ştiu, se eschivă procurorul, dar mi se pare că s-a hotărît. Dacă-l acceptaţi, aceasta va fi probabil ultima lui misiune. Şi surprinzînd privirea involuntară a profesorului spre telefon: Aş fi bucuros dacă

l-aţi suna pe profesorul Mareş ca să vă convingeţi că nu vă propun un impostor...
— Nu, nu, se dezvinovăţi parcă profesorul, decît dacă insistaţi dumneavoastră.
— Insist, zîmbi procurorul.
— Bine, acceptă profesorul, de parcă i-ar fi făcut un mare hatîr. Dar ştiţi, nu-i aşa, că pentru a-l promova, de la un examen la altul, trebuie să obţină cel puţin nota şapte, iar media celor trei probe trebuie să fie opt!
— Sper să se descurce.
— Şi, bineînţeles, fiind o prezentare ca să-i zic aşa... ilegală, nu va fi înscrisă în procesele verbale de examen şi nu va avea nici o pretenţie...
— Bineînţeles, bineînţeles.
— Nu, hotărît, nu-mi place ceea ce-mi cereţi, reveni profesorul.
— Dar nu vă cer, vă rog doar.
— Şi-apoi, reluă profesorul de parcă n-ar fi auzit, trebuie să pun la curent pe tovarăşa metodistă şi pe tovarăşa şefă a comisiei de la franceză, eu sînt numai preşedinte de...
— Evident, murmură procurorul, contez mult pe sprijinul dumneavoastră...
În stradă, procurorul îşi şterse fruntea şi se miră găsind-o uscată, avusese impresia că-i curg broboanele de transpiraţie pe tîmple. Intră în maşina în care-l aşteptau încă doi colegi, urmau să plece toţi trei în deplasarea de care-i amintise căpitanului Simion Ilarie.
— Mă, Bokore, zise cel de la volan, de ce-ţi laşi tu treburile pe ultima clipă?
— Din neglijenţă, răspunse procurorul Bokor Andrei, şi se aşeză cît putu mai comod.

14

— Mă faci să rîd, zise Caius Moraru, dar nu rîdea deloc.
— Rîzi sau plîngi, asta-i mişcarea.
— Simi, tu ai fost întotdeauna un om cu simţul realităţii...

— Tocmai. Ți-ai închipuit că-ți propun ceva de domeniul fantasticului?! Deloc. E ceva cît se poate de...

— Fii serios.

— Sînt foarte serios, dar n-am încotro, se enervă de-acum căpitanul Simion Ilarie. Credeam c-ai să pricepi mai repede.

Discuția asta avea loc în baia locuinței lui Caius Moraru și a surorii lui. Caius se bărbierea cu un brici strălucitor pe care-l agita nestăpînit prin fața căpitanului Simion Ilarie, așezat gospodărește pe marginea vănii.

— Vezi să nu-ți razi și cotleții, zise el iritat de ceea ce i se părea lui afectare din partea lui Caius, și, inconștient, de forma mult mai bună decît a lui, în care-i apărea acesta. Era gol pînă la brîu și sub pielea foarte bronzată îi jucau ușor toți mușchii. Îmbrăcat, Caius Moraru părea mai degrabă slab.

— Nu te mai fandosi atîta, reluă Simion Ilarie, și apoi, neputîndu-se stăpîni: Unde te-ai bronzat tu așa de tare, că parcă n-ai fost în concediu?!

— La tenis, răspunse Caius Moraru. Măcar o programă mi-ai adus? reveni el la subiectul ce-l interesa.

— De unde? Încă nu s-au deschis chioșcurile de ziare, lasă că-ți iei tu una pe drum.

— Deci ești sigur că accept?! Caius se strîmbă fioros în oglindă. Mizezi pe inconștiența mea, așa-i?!

— Dimpotrivă. Nu mă face s-o iau de la început...

— Deși știi foarte bine că nu mai sîntem colegi?!

— Lasă-mă-n pace, replică ușor plictisit căpitanul Ilarie, ce, parcă asta-i prima dată cînd îți dai tu demisia?!

— Poate că nu-i prima...

— În mod precis!

— ...dar, în orice caz e ultima. Acuma e ceva serios, bătrîne căpitan!

— Ei, atunci ai să-nchei cu o acțiune care te-ar readuce printre adevărații tăi colegi!

— Simi, nu te supăra că-ți spun, bine, mă duc, deși tu, ca tot necunoscătorul, îți închipui că un examen de ăsta e floare la ureche și nu-ți pasă că mă trimiți să mă fac de rîs, îți repet că mă duc, însă nu înțeleg ce crezi tu că pot descoperi acolo, între profesori. Închise briciul cu un „clac!“ amenințător și, fără nici o tranziție, începu să urle: Luminița, Luminița! costumul meu bleu de in,

cămașă albă, cravata aia de la tine, și fă-mi și pantofii! Ciorapi gri închis, te rog!

— Și un picior în dos! bombăni căpitanul Ilarie, ieșind din baie, după ce-i acordă lui Caius Moraru trei minute pentru duș.

În camera lui Caius era gata deretícat, aerisit. Hainele comandate fuseseră așezate în șir pe pat chiar înainte de-a fi cerute, pe masă abureau două căni cu lapte, alături de două chifle uriașe, unse din gros cu unt și cu cîte-o felie de șuncă trîntită deasupra.

— Poate doriți o cafea? se interesă Luminița, văzînd strîmbătura de dezgust a căpitanului, la vederea ceștilor cu lapte.

— Mulțumesc, Luminița, am mîncat.

— Deja? se miră ea. Păi, încă nu-i ora șapte...

— Ce mai faci tu, Luminița? Cum îți mai merg treburile? Mama ce mai face? întrebă el, preocupat de cu totul altceva.

— Bine, bine, bine. Și bunica e bine și Cătă e bine, răspunse ea cu o ironie nedisimulată, sesizînd convenționalismul întrebărilor lui.

— Cătă?! Cine e Cătă?

— Cătă e Cătălin, fostul meu coleg și prieten.

— De ce „fostul“?

— Pentru că eu am dat la medicină și el la poli, deci nu mai sîntem colegi.

— Și de ce-i zici „Cătă“?

— Dar cum să-i zic? zîmbi fata.

— Nu știu, ridică din umeri căpitanul, complet fîstîcit de discuția asta fără noimă, și neștiind cum să continue. Il salvă telefonul. Era pentru Luminița, telefona chiar „Cătă“. Fata vorbea încet și căpitanul n-o asculta, contempla cu plăcere un foarte frumos tablou, destul de mare ca dimensiuni, un tablou devenit celebru printre ei toți, nu numai din cauza autorului lui, un nume foarte bine cotat, ci și din cauza poveștii achiziționării lui. Adevărul e că înghițise economiile de mai bine de un an ale bietului Caius, strîngea bani pentru o combină muzicală ultimul răcnet, și nu el fusese cel care le sacrificase. Nu i-ar fi trecut niciodată prin minte c-ar putea deveni posesorul unei astfel de valori semnate de un nume deja de circulație internațională. Se mulțumise să

intre de cîte trei ori pe zi în expoziția omului, nu-i era greu, galeriile erau vis-à-vis de locuința lui, și să ofteze discret, zăbovind mult în fața fiecărei pînze. Cînd se trezise cu asta acasă se zăpăcise atît de tare încît nu știuse dacă trebuie s-o certe pe soră-sa, Mariana, că dispusese, a cîta oară? de banii lui fără măcar să-i ceară părerea, sau să fie fericit că e posesorul unei astfel de minuni. Din prudență, dar și din plăcere, se hotărîse pentru cea de-a doua atitudine. Se temuse că bietele lui achiziții anterioare, pînze care-i plăcuseră, aparținînd unor pictori tineri, în curs de afirmare, momentan locală, vor trebui coborîte de pe pereți, că nu vor putea suporta concurența copleșitoarei, somptuoasei picturi al cărei posesor se trezise. Constatase cu încîntare că nu era așa, rimau bine pînzele lui unele lîngă altele, căpătau o profunzime nouă. Era ca și cu femeile: printre femei urîte, una frumoasă nu iese în evidență, contrar vechii prejudecăți, dimpotrivă, se urîțește și ea, în timp ce femeile frumoase, în grup, își trec una alteia din strălucire, trezindu-se în cîștig fiecare.

Erau două fete pe pînza aceea, două fete frumoase și stranii, cu plete curgînd pînă dincolo de mijloc. Nu știai dacă vin sau dacă se retrag, dacă aduc spre tine peisajul frumos și straniu în care pluteau, sau dacă se retrag odată cu el, lăsîndu-te pe tine, privitorul, copleșit de neliniște la gîndul că amestecul acela ciudat de verde și albastru te poate cuprinde pe de-a-ntregul, sau, alternativă la fel de neliniștitoare, că totul se poate strînge pînă la dimensiunile unui punct minuscul și apoi dispărea, iar tu, privitorul, te-ai trezi nu numai cu un pustiu în fața ochilor, ci și în propria-ți ființă. Expresia fetelor acelora, ființe de acum zece milenii? ființe de peste zece milenii? ființe dintotdeauna? expresia lor senină și absentă, rece și totuși tandră...

— Ei bine, unchiule Simi, zise Luminița făcîndu-l pe căpitanul Ilarie să tresară, trebuie să aduc o rectificare micii mele dări de seamă.

— Care dare de seamă? nu înțelese căpitanul.

— Păi, v-am spus că eu sînt bine, mama e bine, bunica e bine și Cătă e bine. Uite că nu e așa, Cătă are necazuri.

— Da? Ce necazuri? Vocea căpitanului nu era deloc încurajatoare.

— Mari. Pentru că dacă tanti Silvia e supărată, atunci toată casa e în alertă, continuă fata, amuzîndu-se vizibil. Or, acum, tanti Silvia e supărată.

„Treaba ei“ nu căpitanul să răspundă, dar cu voce tare zise:

— Dar ce-a pățit?

— Un lucru groaznic! I-a dispărut albumul din călătoria de nuntă. Toate urmele, continuă fata afectînd un ton misterios, duc spre nepoțica lor pe care au găzduit-o cîteva zile și care a plecat ieri. Se presupune, cu album cu tot!

— Dar cîți ani are tanti Silvia?

— Cîți are și secolul nostru, rîse fata. Totuși, am să vă fac o cafea, hotărî ea, și plecă.

15

Colonelul Cosma îi primi la ora opt. Îl ascultă pe căpitanul Simion Ilarie, urmărindu-l cu mare atenție dar fără să noteze nimic. Memoria lui fenomenală ajunsese termen de referință. (Pînă cînd fusese căpitan, adică pînă ieri, Caius Moraru o calificase drept „jenantă“; colonelul era în stare să țină minte ipotezele cele mai năstrușnice elaborate la începuturile cîte unui caz și apoi, la momentul potrivit, să facă aluzii malițioase la adresa imaginației colaboratorilor săi. De aceea, desigur, expunerea căpitanului Ilarie era destul de seacă, redusă la datele concrete, lipsită de interpretări. Adevărul era că nici nu prea aveau ce să „interpreteze“. Din S. nu sosise încă nici o comunicare referitor la adevărata Sanda Bob, cea căreia îi aparținea buletinul, și căpitanul insista în refuzul lui de-a da telefon la numărul comunicat de informații, și verificat, dealtfel, ca fiind pe numele ei. Pe de altă parte, cercetările pentru stabilirea identității reale a tinerei moarte abia demaraseră, i se făcuseră poze, cu și fără perucă, i se luaseră amprentele digitale pentru orice eventualitate și urmau să fie con-

fruntate cu cele aflate la arhive, în fine, urma să se procedeze ca de obicei...

Colonelul își examina discret subordonații: căpitanul Simion Ilarie, masiv, cu aparență greoaie, dar în realitate extrem de agil și îndemînatic, Caius Moraru, înalt și subțirel, cu părul deja scăpat din teroarea impusă de piaptăn și perie, arătînd mai tînăr decît era din cauza unei sprinteneli de mișcare și a nonșalanței gestului (stătea și acum răsturnat cu eleganță în scaun, îmbrăcat în costumul lui de papițoi care lui, însă, îi venea bine, i se „potrivea“, ca dealtfel tot ce purta. De cheutoarea reverului avea petrecut un lanț de argint, înfundat împreună cu ceasul ce-l susținea, în buzunarul de sus. Colonelul îl întrebase cu mare seriozitate cît e ceasul și Caius Moraru scosese „ceapa“ de argint, moștenire de la taică-său, și-i spusese disimulîndu-și zîmbetul: „opt precis, tovarășe colonel“), în sfîrșit, locotenentul Mihai Iliescu, arătînd nu prea grozav, ras în pripă, cu cearcăne și cu fața trasă.

Fusese trimisă și la sala „ics“ o echipă, deși mare lucru nu era de cules de pe-acolo, oricum, pentru orice eventualitate, și pentru „împăcarea conștiinței“, cum spunea, răutăcios, colonelul.

— Deci, ne bazăm pe sprijinul căpitanului Moraru, nu-i așa? spuse colonelul, servindu-i cu țigări.

— Îmi permit să vă reamintesc, tovarășe colonel, că mi-am dat...

— Da, știm, știm toți că ți-ai dat demisia, dar deocamdată ești în concediu, nu? și răspunsul n-a sosit încă. Pînă ți se termină concediul, pînă se hotărăște soarta demisiei... Dar, de fapt, căpitane Ilarie, ce urmăriți voi să aflați infiltrîndu-l pe Caius printre candidații la examen?!

Căpitanul Simion Ilarie deschise gura dar nu reuși să articuleze vreun sunet, așa că făcu un gest nelămurit cu mîna și termină prin a-și drege glasul.

— Cam așa credeam și eu, îl aprobă colonelul, și Caius Moraru izbucni în rîs.

Locotenentul se încruntă și mai mult și ridică mîna, ca la școală.

— Vă rog, îi permise colonelul, fără a-l tutui, ca pe ceilalți doi pe care-i cunoștea mai de demult.

— Dacă-mi permiteți să vă spun părerea mea, începu locotenentul, eu găsesc că acțiunea aceasta n-are nici un rost, întîi, deoarece tovarășul Moraru s-ar putea desconspira foarte repede printre cadrele didactice, dînsul nepregătind deloc acest examen, și în consecință ar putea aduce prejudicii reputației miliției, doi, pentru că civilii nu știu să țină un secret și acesta a fost deja împărtășit șefului comisiei de examen și membrilor comisiei, trei, pentru că se pierde mult timp pentru depistarea unor informații incerte, cînd ar fi mult mai simplu să profităm de apelul de la ora nouă, cînd avem toți candidații adunați.

— Da, și ce propuneți?!

— Propun să le expunem situația, pur și simplu, să facem apel la conștiința lor de cetățeni și să le cerem sprijinul, atît la identificare cît și la...

— Foarte corecte primele două obiecții, îl întrerupse colonelul, dar, ce să facem, zîmbi el spre Caius Moraru, mergem și noi la risc. În ceea ce-o privește pe-a treia, trebuie s-o excludem cu desăvîrșire, tovarășe locotenent. Procurorul are dreptate, și dacă e vorba de prestigiul miliției, atunci să nu uităm că rolul ei e de a apăra, de a apăra nu numai bunurile materiale și viețile, ci și bunurile spirituale ale cetățenilor. Or, o pregătire de cel puțin un an pentru un examen atît de greu nu vi se pare un bun spiritual ce trebuie ocrotit?!

— Înțeleg, răspunse locotenentul, dar ce li se poate întîmpla? Niște profesori, acolo... de franceză!

— Hm, făcu nedumerit colonelul.

Caius Moraru se uită ostentativ la ceasul lui Omega tip 1925 și colonelul îl liniști spunîndu-i că-i comandă o mașină, ceea ce și făcu, prin telefon, n-avea nici un rost să piardă apelul de la ora nouă.

16

Filologia semăna în ziua aceea cu un stup, un stup în care niște albine bezmetice umblau de colo pînă colo fără să mai știe drumul spre ieșire; într-adevăr,

nimeni nu ieşea din clădire, nici măcar fericiţii care pînă la ora asta răspunseseră la examenul lor de definitivat, de grad, de restanţă la „fără frecvenţă", pentru că la o mulţime de secţii erau programate aceste examene. Şi cei ce terminaseră pe ziua de azi nu se îndurau încă să plece, mai fumau cîte o ţigară cu cei ce tremurau pe la uşi, încurajîndu-i pe ton superior, uitînd că acum o oră sau o jumătate de oră le clănţăniseră şi lor dinţii la aceeaşi uşă. Ca nişte copii, aşa erau deşi trecuseră cu toţii de mult de vîrsta copiilor.

Caius Moraru încetini pasul din reflex în faţa afişierului central privind automat în colţul din dreapta sus, acolo erau comunicările pentru grupa lor... acum zece ani! Din păcate, ceea ce se anunţa acum acolo nu-l mai putea interesa. Urcă scările sărind cîte două trepte. Era foarte emoţionat şi oarecum înfricoşat, realizînd abia acum dificultatea misiunii pe care şi-o asumase cu atîta uşurinţă. În fond, mulţi din foştii lui colegi, sau mai degrabă colege, totdeauna la filologie au fost mai multe fete, ştiau bine care e actuala lui ocupaţie pentru că, pămîntul e mic, nu? se mai întîlniseră în diverse ocazii. Ce-ar fi, deschizînd uşa sălii „Balzac", să se trezească salutat cu un „ce mai faci, căpitane? cu ce ocazie din nou printre profesori?" Ar putea, ar fi nevoit să inventeze pe moment o poveste cum că a revenit în învăţămînt şi-şi dă examenul pentru că, şi aşa mai departe. Dar ar fi de nedorit. Dacă cineva „se simte cu musca pe căciulă" ar fi imediat avizat de prezenţa printre ei a unui, fie chiar ex-căpitan de miliţie. Mai sînt şi alţi colegi de an sau numai de perioadă, în fond te socoteşti coleg cu toţi cei pe care i-ai prins la studii în perioada ta, fie mai mici fie mai mari, mai sînt şi alţii care sînt la curent cu activitatea lui de cercetare şi cu doctoratul lui iminent, în cu totul alt domeniu decît limba şi literatura franceză. O întrebare de tipul „de ce nu dai examen la secţia română" ar fi la fel de nedorită. În fine, are să se descurce el cumva.

Deşi era ora nouă fără cinci, aproape toţi candidaţii stăteau pe coridor, în grupuri mai mari sau mai mici, rezemaţi de pervazurile ferestrelor, fumînd nervoşi şi gesticulînd mai mult sau mai puţin vehement, în funcţie de temperament. Tonul discuţiilor era însă scăzut, ca şi cînd prilejul care-i adunase pe toţi ar fi fost foarte trist sau foarte grav. „Aoleu" îşi zise căpitanul Moraru devenit dintr-o dată profesorul Moraru, simţindu-se printre ai lui. Sentimente de mult uitate îi reveniră intacte, senzaţii amestecate de frică, nelinişte şi o oarecare plăcere a confruntării, pe care nu crezuse că le mai poate încerca iar cu aceeaşi intensitate ca atunci cînd era student, îl năpădiră pe de-a-ntregul. Îşi simţi cerul gurii uscat şi palmele dintr-o dată jilave. Făcu un tur al grupurilor. Puţini bărbaţi, şi unii din ei veniţi doar să-şi însoţească soţiile. Chemarea de care se temuse nu veni, erau, într-adevăr, cîteva figuri vag cunoscute, Caius salută şi i se răspunse nu pentru că ştia cine sînt ci pentru că aici toată lumea se cunoaşte, toţi sînt de-aceeaşi condiţie, deci nimeni nu-l apelă în mod expres şi, pe lîngă o mare uşurare, el simţi şi o oarecare dezamăgire, fusese o figură celebră în studenţie, şi-acum să nu-l mai cunoască nimeni... Mă rog, era mai bine aşa. Voi să consulte lista afişată pe uşă, parcă aşa spusese Ilarie, că era o listă pe uşă. Fusese. Aşa că se rezemă şi el de un pervaz mai liber, nu era acolo decît o singură persoană, şi-şi aprinse o ţigară, cu gîndul să-şi studieze mai bine colegii.

— Dă-mi şi mie un foc, auzi el, şi-şi dădu seama că o cunoaşte bine pe femeia de lîngă el. Era o fostă colegă de an, numai că el făcuse româna la principal şi ea franceza.

— Săru'mîna, Veronica, se bucură el sincer. Îşi înghiţi restul replicii, voise s-o întrebe ce i se întîmplase, noroc că-şi dădu seama că trecuseră zece ani de cînd n-o mai văzuse, avusese destul timp să devină alta. Bine că măcar numele ei îi revenise spontan, numele mic, pentru că cel de familie... Acum îşi dădu seama că lista nu i-ar fi folosit aproape la nimic: fără îndoială, colegele lui se măritaseră cel puţin o dată şi numele lor i-ar fi fost străine. Dacă nu şi chipul lor. Ca acesta al Veronicăi, palid, cu pistruii prea tare puşi în evidenţă, cu nasul prea ascuţit. O lăsă să vorbească, recunoscător că umple cu ceva golul celor zece ani. Se putea uita acum mai cu atenţie la grupurile din faţa sălii „Balzac". Ăia erau „englezii", clar, mai mulţi bărbaţi, femeile parcă ceva mai înţepate decît „frunţuzoaicele", ce ca-

raghios, exact ca pe timpul studenției, mai sofisticate în îmbrăcăminte și pieptănătură. Totdeauna fusese o rivalitate amicală între cele două secții, manifestată nu numai în rezultatele examenelor ci și în ținuta, în atitudinea lor, era un „ceva" care îi deosebea net pe studenții de la cele două limbi, și Caius se amuză să observe că și acum, peste zece ani, situația rămăsese neschimbată. Știa că acum secțiile se cuplau altfel decît pe vremea studenției lui, franceza și engleza făceau o singură secție; cu cine vor fi fiind în rivalitate? cu engleza—germana? Oricum, nu mai are același haz.

— . . . N-ai fost nici la cursurile de pregătire din primăvară, de ce? îl întrebă Veronica.

— N-am putut, răspunse el, și ea nu insistă.

Deodată, toate discuțiile încetară, pe coridor se înstăpîni liniștea unei clase în care-a intrat directorul școlii. În celălalt capăt își făcuseră apariția membrii comisiei. Nu se mai auzea decît țăcănitul tocurilor pe cimentul coridorului. Erau și ei stînjeniți de reacția ce-o declanșaseră și încercau s-o risipească zîmbind și adresînd cuvinte de încurajare celor ce-i așteptau.

— Haide, haide, spunea președintele unei tinere pe care o cunoștea. Se poate? Era să nu vă mai recunosc!

— Vai, tovarășe profesor, răspunse cea căreia i se adresase, vai, dac-ați ști ce emoții . . .

— Știu, știu, zîmbi profesorul, clătinîndu-și încurajator chelia în direcția altei candidate care i se păruse prea palidă. La urma urmei, acum nu facem decît apelul și repartizarea pe ore.

Engleza plecă spre altă sală, urmîndu-și metodista. Președintele mai împărți cîteva grimase, în chip de surîsuri de simpatie, și plecă și el. Metodista de la franceză îi cunoștea pe toți, sau mai bine zis pe toate, în afară de Caius nu mai era decît un singur bărbat, un om tînăr, bine făcut, ce-ar fi putut trece drept tip bine de n-ar fi avut o fixitate dezagreabilă a privirii; le spunea pe nume și se interesa de una, alta, dorind să risipească jena și neliniștea ce-o sesiza printre profesori. Fără să ezite, își pironi ochii negri înspre Caius Moraru ce stătea mai retras și-i spuse:

După apel vă rog, tovarășe Moraru, să treceți pe la cabinet, vă lipsește un act la dosar, veniți să vedem ce putem face.

— Vă mulțumesc, tovarășă lector, murmură el, și-o complimentă în gînd pentru siguranța de care dăduse dovadă.

— Mă, Caiuse, nu mă mai cunoști, eu sînt Alexa, am fost cu doi ani mai mic ca tine, zise bărbatul cu privirea fixă, și Caius, deși habar n-avea de nici un Alexa, răspunse:

— Da cum să nu, bătrîne! Ce zici tu de treaba asta?!

— E lată, mă, e lată. Ăștia zîmbesc numai, și la o adică te dau deoparte ca pe-un nimic, mă. Eu stau ce stau și-o-ntind, să știi!

— Și cînd te gîndești, interveni în discuție Veronica, cînd te gîndești c-am venit de bunăvoie! Ca un miel la tăiere, așa mă simt! Ce dracu mi-a trebuit mie examenul ăsta, nu știu!

— Fii serioasă, o potoli Caius, neliniștit și el — nici măcar nu văzuse programa —, urmărind-o din ochi pe Ioana Handrea, metodista, ce parlamenta cu voce joasă unui alt grup.

În sfîrșit intrară în sala „Balzac". Veronica se împiedică și-și prinse tocul de stinghia unei bănci, Caius o sprijini și se așeză lîngă ea. O rugă să-i arate programa, finalmente trebuia să vadă și el despre ce e vorba!

— Sigur, fără asta nu se putea, zise ironic o profesoară ce se instalase în dreapta lui Caius, referindu-se la un grup de cîteva întîrziate ce intrară tocmai cînd metodista începu să vorbească, dar Caius nu ridică ochii de pe foile de hîrtie, amețit de formulările subiectelor de examen.

„Trebuie c-am fost nebun, dar nebun de tot, își spunea el, cînd am putut accepta așa ceva. Cred că voi face și eu ca Alexa, văd ce-i pe-aici și plec. N-au decît să se descurce cum or vrea, nu-i acțiunea mea, de fapt eu nu mai am nici o acțiune, ar fi cazul să mă gîndesc la ale mele, în fond am și eu ceva materie de revizuit pentru concursul meu . . ." Între timp răsfoia paginile pline de însemnări, se vedea că Veronica le „lucrase", ale programelor de literatură franceză, limbă și metodica predării, pedagogie generală și noțiuni de psiholo-

gie, socialism științific... Obosi numai citindu-le și, de-ar fi putut, ar fi ieșit zîmbind: „Salut, am venit aici să vă spun că pe mine să nu contați!"

17

În chip de gospodină ce se respectă, Luminița își făcuse în luna din urmă reproșuri închipuindu-și că a neglijat ordinea și curățenia casei lor. Nu voise s-o recunoască, dar venea de la clinică frîntă de oboseală, mai intîi că-i trebuise un timp să intre în ritm, nici să fii femeie de serviciu nu-i prea ușor, și apoi pentru că luase de bunăvoie asupra ei mici „corvezi" de făcut bolnavilor. „Cît ești tînăr ai milă și timp destul" îi spusese, nu fără ironie, tanti Nica, o „colegă" de tură, femeie ce știa cum să-și cruțe truda, că „deh, mai sînt și pe-acasă unele de făcut și n-om trăi noi cît munții, să mai lăsăm și altora".

Nu fusese nici la ștrand, nici la cinema, nu-l prea văzuse nici pe Cătălin. Lectură, televizor și... cam atît. Vizitele prietenelor ei bune, Ange și Clau, adică Angela și Claudia.

Pentru azi, prima ei zi liberă de-atîta vreme, Luminița programase o curățenie „a-ntîia", ca să poată pleca la bunică-sa, la munte, cu sufletul împăcat. Plecarea asta la munte fusese programată de mai demult, împreună cu Cătălin firește. Maică-sa se declarase de acord, taică-său nu contează, nu prea stă pe-acasă, are muncă de șantier, și, lucru foarte important, și tanti Silvia își dăduse consimțămîntul! Iar dacă poate veni și Caius, cu-atît mai bine.

Acum, Cătălin, pe care-l convocase la scuturat covoare — făcea treaba asta de vreo trei ani și se mîndrea rîzînd că „se specializase", firește, numai pentru Luminița, acasă n-ar fi pus mîna nici să mute un scaun, era un „băiatul mamei" — Cătălin ăsta, acum, îi telefonează că toată casa e „aiurită" pentru că lu' tanti Silvia nu știu ce i s-a năzărit, și-n consecință nu poate veni. Dintr-un prim imbold, Luminița se hotărî să facă totul singură, dar apoi, cuprinsă de-o lehamite pe care nu și-o putu explica, renunță. Trecu prin cele trei camere ale apartamentului lor și în urma sumarei inspecții hotărî că marea scuturătură poate fi amînată fără nici o pagubă. Ar putea să-și păstreze dimineața aceasta numai pentru ea, să facă ce vrea, să...

Dar, după o jumătate de oră, tot nehotărîtă, primi cu bucurie un nou apel al lui Cătălin, o ruga să vină, cu mașina, firește, să o conducă pe tanti Silvia prin oraș. Alergă să-și aleagă o rochie frumoasă, una din cele noi pe care maică-sa insistase să i le facă în ultima vreme, dar apoi se răzgîndi și hotărî că ținuta ei obișnuită, blugi și bluză de bumbac, e destul de onorabilă.

Tanti Silvia o aștepta gata îmbrăcată, deux-pièces alb cu buline mici negre, pălărie de pai bine înfundată pe părul proaspăt vopsit și coafat, mănuși negre de ață, poșetă și sandale negre. Bătrîna doamnă nu părea prea volubilă azi; o consideră pe Luminița cu un ochi critic, nu comentă nimic referitor la ținuta ei, își mută numai privirea spre Cătălin, îmbrăcat la fel, ca și cînd ar fi fost vorbiți.

— Nu-ți mai vopsești ochii?

Încurcată, Luminița ridică din umeri. Chiar, de ce nu se machiase puțin?!

— N-are cine să-i mai facă observație, n-o mai vede diriginta și nici profa de mate, rîse cu răutate Cătălin.

— Nu te-a-ntrebat nimeni pe tine, îl puse la punct tanti Silvia.

Luminița se așteptase la o primire mai călduroasă; e adevărat că vorbiseră la telefon destul de des, dar de văzut nu se mai văzuseră de-o săptămînă și mai bine. Abia acum își dădu seama că-i fusese dor de el. Era cu neputință să mai fi crescut în cîteva zile doar, dealtfel era și contraindicat, și așa atinsese o „cotă" apreciabilă de înălțime, totuși, ei așa i se păru. Îl găsea schimbat. Cît de înstrăinați se vor simți unul față de celălalt, atunci, după un an de despărțire, anul lui de armată ce trebuia să înceapă peste o lună! își spuse ea, fără să știe, sau fără să-i pese că pe mutrișoara ei subit alungită, cu colțurile buzelor mult lăsate, se putea citi tot ce gîndește. Adică, ar fi putut citi cineva interesat de dispoziția Luminiței, ceea ce nu era cazul lui Cătălin, în-

cruntat, închis și cu gîndul aiurea, și nici al bătrînei mătuși, preocupată, își aminti Luminița, de cu totul altceva. Vinovată de „dispariția“ albumului să fi fost aceeași nepoțică, Vali, care anul trecut, după ce stătuse cu mămica ei venită la un tratament, plecase luînd cu sine și colecția de mărțișoare a mătușii Silvia?! Erau niște flecușteţe din tablă aurită, fără nici o altă valoare decît cea afectivă, dar tanti Silvia se enervase îngrozitor și făcuse un tapaj monstru pentru simplul motiv că, obsedată la un moment dat de ideea morții ei iminente, făcuse inventarul sutelor de obiecte mai mult sau mai puțin de preț pe care le avea, și le dăruise, în actul testamentar, cu specificație nominală, cohortei ei de nepoți răspîndiți în toată țara; or, colecția de mărțișoare, strînsă de cîțiva zeci de ani, trebuia să revină altcuiva, nu neastîmpăratei Vali.

Evident, greșeala fusese îndreptată, mărțișoarele fuseseră înapoiate cu regrete și scuze, dar tanti Silvia, supărată, revăzuse dispozțiile testamentare și ștersese numele fetiței și a părinților ei, pentru că, îi explicase ea Luminiței, „lăcomia nu trebuie încurajată“, refăcînd împărțeala în favoarea altor nepoți. La urma urmei, nici nu erau rudele ei, ea se trezise foarte de curînd singură pe lume și nu avusese copii, erau rudele lui, ale soțului ei, mort de mulți ani. Tanti Silvia se devotase fără rezerve numeroasei armate de veri și nepoți de diverse grade considerîndu-i întotdeauna drept familia ei, se interesa cu grijă de evoluția fiecăruia, le punea la dispoziție, ori de cîte ori aveau nevoie, locuința ei, într-un cuvînt, era fericită să se facă utilă, și foarte mîndră de faptul că, în ciuda vîrstei ei, nu numai că nu le e povară, dar le mai poate fi și sprijin. Mama lui Cătălin era una din aceste nepoate, fiica uneia din surorile soțului ei. Fusese, poate, cea mai avantajată pentru că moștenise casa bătrînului sau, mai bine-zis, apartamentul cel mare, cel mic, compus din două camere și tot restul, tanti Silvia păstrîndu-și-l pentru ea, cu intenția declarată de-a-l lăsa lui Cătălin. Era o vilă frumoasă aceasta, avînd în spate o grădină pe care, uneori, Luminița o visa noaptea, de mult ce-i plăcea, indiferent că era iarnă sau vară, soare sau ploaie. Acum treizeci de ani, cînd făcuse bătrînul casa, era situată într-o mar-

gine, dincolo de culmea uneia din coline, dar acum odată cu dezvoltarea nemaipomenită a orașului, poziția ei devenise de invidiat. Grigore Luca, soțul mătușii Silvia, expert în petrol, își petrecuse aproape toată viața în străinătate, cutreierînd mapamondul în căutarea aurului negru. O avusese cu el întotdeauna pe Silvia cu care se înțelesese minunat, în ciuda marii diferențe de vîrstă. Ea se dovedise o tovarășă modestă și entuziastă față de preocupările lui care, acum putea s-o mărturisească, îi rămăseseră întotdeauna străine. Era uneori rugată să evoce amintiri din peregrinările ei și ea accepta, începînd cu elan: „ei, ce de locuri ciudate am mai văzut...“ dar apoi se oprea pentru că toate locurile acelea își contopeau imaginea, ca niște poze suprapuse, într-una singură: o tabără de explorare, cu bărăci ridicate în pripă, plină de noroaie negre și grase, mișunînd de oameni nervoși, bărboși, cu pălării sau căști de protecție, agitîndu-se de colo pînă colo în costumele lor cenușii, uneori cu fețele copleșite de fericire și... de țiței. Și asta era totul, indiferent dacă în jurul taberei se întindeau savane, jungle sau pustiuri. Ba nu, mai erau și accidentele... așa cum fusese cel de pe urma căruia Grigore Luca trebuise să renunțe la „hoinărelile“ lui. Era și destul de bătrîn, ar fi renunțat oricum, dar ar fi vrut s-o facă în urma unei victorii... Cu războiul, cu devalorizările, cu conturile mutate de colo pînă colo, se treziseră cu casa aceasta, special concepută mare, pentru că, în ciuda tuturor evidențelor, bătrînul Luca avusese cultul familiei și voise să aibă pe cîțiva de-ai lui pe-aproape; rămăseseră cu casa și ce mai găsiseră prin lăzile masive trimise în țară cu ani în urmă. Grigore Luca avusese parte de cîțiva ani liniștiți, în casa lui, pe atunci aflată la marginea orașului. În măsura în care-i permitea starea sănătății se ocupa de grădină, citea, își sorta timbrele și amintirile, își cataloga și învăța să-și iubească rudeniile.

Rămasă singură, Silvia, de mult devenită tanti Silvia, constată că unica amintire luminoasă a atîtor ani de umblet rămîne cea a Veneției, orașul lunii ei de miere... Și de aceea, cînd era rugată să povestească despre locuri exotice, după primul elan se oprea cu un gest de neputință și se eschiva finalmente: „a fost așa de

demult încît nu merită să vorbim despre asta", zîmbea și schimba firul discuției. Dar la Veneția nu voia să renunțe. Se pregătea de mulți ani să facă o călătorie în orașul care-i rămăsese cea mai scumpă amintire a tinereții, și dac-o amînase atît de mult, o făcuse și dintr-o superstiție ce n-ar fi mărturisit-o nimănui: se temea să nu fie ultima călătorie. Se temea poate și de Veneția de azi care n-ar mai fi fost cea de-acum aproape șaizeci de ani? pentru că Luminița se înșelase, tanti Silvia nu era deodată cu secolul, era dinaintea lui. Oricum, dispariția albumului cu imaginile călătoriei ei de nuntă părea s-o fi necăjit peste măsură.

Îi lăsă pe cei doi copii pe verandă și ea reintră în casă: aveau femeie la spălat și voia să-i dea niște indicații suplimentare.

— Pisăloagă mai e și baba asta, strecură Cătălin printre dinți mereu încruntat, cu privirea fixată dincolo de coroanele copacilor de lîngă poartă.

Surprinsă, Luminița îl întrebă cu fereală ce e cu el, ce are, de ce nu poate să-i spună motivul supărării lui, dar el dădea numai din cap și-și trosnea degetele într-un tic nervos recent achiziționat.

— Mai lasă-mă-n pace, i-o reteză el cu aceeași dușmănie ce-o îngheța pe Luminița. Și caraghioasa asta bătrînă, deși se lăfăie în parale, se zgîrcește la un taxi și mă pune să te chem pe tine, s-o preumbli în oraș! Că pe ea o caută moartea acasă și dumneaei umblă lela!

— Cătă, ești nedrept...

— Da? De ce sînt nedrept?! Omul trebuie să știe cînd i-a trecut vremea! Bine faci că-i iei apărarea! Știi ce-a zis de tine?

— Ce? murmură Luminița învinsă de curiozitate.

— A zis că ți-ai luat mașină numai așa, să ne scoți ochii la toți, să nu te mai compătimească mămica — și alții — că ești crescută fără tată și că n-ai posibilitățile...

— Destul, murmură Luminița simțind cum îi ard ochii de lacrimi cărora nu voia să le dea drumul la lumină. Tanti Silvia are dreptate, reluă ea, silindu-se să vorbească liniștit, are dreptate cînd îți spunea că m-am săturat de contrastul...

— Parcă asta contează, zise Cătălin, contează ce simți, nu ce avere ai. Privirea însă, continua să-i rămînă ațintită în altă parte așa că ea nu știu dacă trebuie sau nu să ia vorbele lui drept o încercare de reconciliere.

— Contează sănătatea și ce ai în cap, se auzi vocea bătrînei. Nici unul n-o auzise revenind și tresăriră amîndoi neștiind de cîtă vreme îi asculta. Trecem și pe la cimitir, anunță ea, agitînd un buchet de flori de grădină pe care-l adusese dinăuntru. Era să uit florile, le-am cules de dimineață, explică ea Luminiței, să i le duc lui Griguță, deși, să mă ierte domnul, poate s-ar bucura mai mult de-o sticlă de petrol.

— Treceți, treceți da, și prin cimitir, bombăni Cătălin, urmîndu-le pe aleea pietruită, la cîțiva pași distanță.

Odată ajunși în centrul orașului, Cătălin pretextă o treabă urgentă de care uitase și coborî din mașină lăsîndu-le pe cele două singure. Refuză propunerea Luminiței de-a-l „culege" mai tîrziu. S-ar fi lăsat poate înduplecat de vreo insistență, dar nici bătrîna nici fata nu mai spuseră nimic și-atunci el se îndepărtă, cu capul plecat și cu umerii aduși.

— Pare cam necăjit Cătă, astăzi, avansă Luminița ezitînd.

— Se mai întîmplă la vîrsta asta, replică sec bătrîna. După o scurtă tăcere adăugă, pe alt ton: Să știi că nu mă zgîrcesc la un taxi și la urma urmei pot umbla și cu autobuzul...

— Știu, tanti Silvia.

— ...dar mi-a fost dor de tine și, cum socotisem că azi ești liberă...

— Da, tanti Silvia, răspunse Luminița, simțindu-se cuprinsă așa, deodată, de-o mare tristețe.

18

De pe-o listă bătută la mașină, lectora metodistă începu apelul. Caius Moraru află astfel că pe Veronica, măritată, o cheamă Molnar, dar înainte de-a putea face vreo remarcă își auzi propriul nume și răspunse

automat „prezent". Îl trecuseră pe listă între profesorii din oraș, restul profesorilor erau grupați în funcție de județe. Căpitanul Ilarie îi spusese că la județul de care aparține orașul S. era trecută o singură persoană: Sanda Bob, or, o tînără ce-și zicea Sanda Bob murise aseară...

— Sanda Bob, zise metodista.

— Prezentă, răspunse o voce clară din spate. Caius Moraru se întoarse cu o mișcare violentă.

— Mă bucur să vă văd printre noi, zîmbi metodista, după cele ce auzisem, mă bucur din toată inima...

— Și eu, credeți-mă, răspunse Sanda Bob. Era o femeie tînără, brunetă, cu părul tuns foarte scurt, ca un băiat.

Cînd intrase? Cum de n-o remarcase? În timp ce studia programa, desigur, intrase cu grupul întîrziatelor.

— O cunoști? o întrebă Caius pe Veronica.

— Da, de la perfecționarea de la B., de-acum doi ani.

— Erau mulți acolo?

— Da, eram vreo trei sute, din toată țara. Tu n-ai fost niciodată programat la perfecționări din astea?!

— Nu, răspunse el, tot pe șoptite, deoarece apelul continua și surprinsese deja o privire a metodistei, deranjată de șușotelile lui. Nu, dar să spunem c-am fost, n-ai să mă trădezi tu...

— De-astea-ți arde ție acum, înainte de examen?!

Caius Moraru trecu pe locul liber de lîngă Sanda Bob. Aceasta, intrigată încă de întoarcerea lui bruscă atunci cînd îi auzise numele strigat, îl privi interogativ.

— Săru'mîna, Sanda, nu-ți mai amintești de mine? și-i luă mîna să i-o sărute, compunîndu-și cea mai nevinovată privire de care era în stare.

Ea păru încurcată, n-ar fi voit să fie nepoliticoasă, dar era evident că nu-și amintește de Caius Moraru, ar fi fost și culmea!

— La B., acum doi ani, insistă el, vezi Sanda, eu îmi amintesc foarte bine, aveai o rochie albă cu broderie de flori (se purtaseră mult la timpul acela), îți plăceau daliile și voiai să te plimbi prin ploaie.

— Cu dumneavoastră?

— Cum, „cu dumneavoastră"? „Cu tine".

— Cu tine? reluă ea părînd să accepte jocul.

— Vai, nu, afectă el o mare tristețe.

— Vezi?! Și-apoi daliile nu mi-au plăcut niciodată...

— Nici mie, mărturisi el misterios, și izbucniră amîndoi în rîs spre indignarea, absolut legitimă, a unor colege care urmăreau cu strîngere de inimă programarea de mîine.

— E adevărat că amintirile mele de acum doi ani sînt cam estompate, șușoti Sanda Bob, dar ar trebui să am măcar o imagine vagă a cunoștinței noastre...

— Eu am rămas numai două zile la cursurile acelea, minți el cu seninătate, și-apoi tu erai foarte anturată.

— Eram eu anturată?! murmură ea. În fine, nu mai are nici un sens să evocăm amintiri mai mult sau mai puțin inexistente...

— Bine, acceptă el făcînd foarte puțin pe ofensatul, bine, hai s-o luăm de la început, să ne spunem dumneavoastră...

— A, nici așa, replică ea cu vioiciune, dragă colega.

Zîmbind mereu și servindu-i replici pe care le-ar fi voit spirituale, Caius o privea fără ostentație, încercînd să-și facă o părere despre Sanda Bob, recenta lui cunoștință. Era frumoasă? Răspunsul ar fi trebuit să fie „da" rostit numai cu jumătate de gură. Adevărata frumusețe a femeilor de orice vîrstă, credea Caius Moraru, presupune o anumită doză de candoare, o alta de detașare, un amestec subtil de indiferență și dăruire, toate astea, firește, pe lîngă echilibrul trăsăturilor. Sanda Bob avusese, poate, suavitatea pe care Caius, și cîți alții, o pretind unui chip de femeie, o avusese pînă acum zece ani, pînă anul trecut sau pînă ieri, dar azi, nu, hotărît, n-o mai avea. Chipul ei frumos, cu ovalul bine conturat, era prea ferm, prea aspru, ca întărit de-o mare încercare sau de-o mare suferință. O cută adîncă îi persista între sprîncene, chiar atunci cînd fața îi era destinsă. Ca niște raze abia ivite, riduri fine îi apăreau la colțurile ochilor atunci cînd zîmbea. Nu se poate să nu fi simțit „cercetarea" lui Caius, dar nu-i păsa deloc, după cum părea că nici dificilele probe ale examenului nu-i produceau nici o emoție.

— Ești curajoasă de speriat, insinuă Caius.

— De ce n-aș fi?!

— Unii se tem. Tu n-ai nimic de pierdut?
— Absolut nimic. De aici înainte nu voi mai pierde nimic, de aici înainte voi cîştiga totul, spuse ea ca şi cînd ar fi răspuns unei alte întrebări, pusă de altcineva, pe alt ton.
Ce amestec putea avea această Sanda Bob, cea adevărată, după toate evidenţele, în povestea cu crima petrecută aseară, ce legături o uniseră cu tînăra care, pînă la clarificarea identităţii, îi purta numele pe-o fişă de la morgă? „Mă bucur să vă văd printre noi, după cele ce auzisem", aşa a spus metodista. Să fie asta o indiscreţie?! Nu. Comisia de franceză nu fusese pusă la curent cu identitatea profesorului de care se interesa miliţia. Căpitanul şi procurorul luaseră de comun acord această hotărîre pentru că nu voiseră să influenţeze în nici un fel comportarea examinatorilor, şi nici să dea naştere la suspiciuni şi comentarii. Atunci?!
— Să nu plecaţi fără mine, scumpele mele doamne, mă întorc într-o clipă, le rugă el pe Veronica Molnar şi pe Sanda Bob, la sfîrşitul scurtei şedinţe de programare.
Veronica îi propuse să-l aştepte la biblioteca secţiei de franceză, avea de înapoiat o gramatică, „mi-e lehamite s-o mai văd, crede-mă, şi pînă mîine tot nu mai fac nimic din ea".

19

Caius o urmă pe lectora metodistă în cabinetul şefului de comisie, evident, nu era vorba de nici un act care să-i lipsească din dosar din moment ce el nici n-avea aşa ceva.
— V-am rugat să veniţi, începu Ioana Handrea cu o politeţe rece şi fără să-l poftească să ia loc, închipuindu-mi că aveţi nevoie de lista candidaţilor. Poftiţi, v-am păstrat o copie. Am dat s-o rebată incluzînd şi numele dumneavoastră printre cele ale adevăraţilor profesori, deşi, vă mărturisesc, motivele dumneavoastră îmi rămîn încă obscure.

„Şi dacă totul merge bine, aşa o să vă şi rămînă" completă mintal Caius Moraru, în timp ce cu voce tare îi mulţumea cu multă deferenţă şi respect. De ce, se întreba el, acceptase cu atîta uşurinţă, ba chiar cu o oarecare bucurie, Sanda Bob să plece împreună?! În alte împrejurări, Caius ar fi fost încîntat să poată trece acest mic succes în contul a ceea ce el numea „farmecul meu personal", dar acum... Fata asta nu părea deloc o naivă... în fine, are s-o revadă imediat şi-are să-şi dea seama. De fapt ce era anormal în faptul că ea şi Veronica acceptaseră să plece împreună să bea o cafea, să mai discute de-ale lor?! Ba era cît se poate de normal! În afară de Alexa, care ţîşnise ca din puşcă, nimeni nu se grăbise s-o-ntindă, se formaseră iar grupuri şi grupuleţe, se comentau, nu atît subiectele propuse de programă, cît mai ales personalitatea examinatorilor despre care cineva auzise că... şi altcineva ştia că..., mă rog, ce se discută în astfel de împrejurări.
— Vedeţi, reluă Ioana Handrea, eu îi cunosc pe aceşti oameni, pe toţi, unora le-am făcut inspecţiile speciale, pe alţii i-am întîlnit la cursurile de pregătire, toţi sînt profesori buni şi foarte buni, şi, după cîte mi-am dat eu seama, oameni cumsecade...
— Poate-mi permiteţi într-una din zile să arunc o privire prin dosare?! sugeră Caius Moraru, simţind că trebuie să spună ceva mai... oficial.
— Desigur, consimţi fără nici un entuziasm metodista. Dar vreau să vă spun că un profesor care munceşte din greu un întreg an şcolar, învaţă toată vara, sau cît i-a mai rămas din ea, pentru acest examen care, vă daţi seama, nu-i jucărie, are o dispoziţie mai...
— Da, înţeleg foarte bine, îmi amintesc perfect emoţiile mele de la examenul de definitivat...
— Ah! făcu Ioana Handrea, vorbim deci între colegi?! Vă rog să luaţi loc.
— Mulţumesc, nu. Îmi dau seama cît sînteţi de ocupată, refuză Caius, cu un zîmbet subţire. Dacă-mi permiteţi însă o întrebare...
— Cu plăcere.
— De ce aţi remarcat în mod special sosirea profesoarei Sanda Bob?
— Nu e nici un mister, dînsa a avut la începutul pri-

măverii un accident de mașină, un accident foarte grav, și-a rupt coloana vertebrală, sau cam așa ceva, în orice caz, pronosticurile medicilor erau foarte pesimiste, o vedeau imobilizată pe multă vreme, dacă nu chiar pe toată viața...

— Înțeleg, murmură Caius Moraru.

— Și-atunci e de înțeles că mă bucur văzînd-o pe picioare. Mă întreb cum a avut forța să se pregătească, sînt convinsă că a făcut-o, e un om serios, o profesoară foarte bună. Am fost în inspecție specială la dînsa doar cu cîteva zile înainte de accident.

— Cum ați aflat de el?

— Foarte simplu. Am mai făcut o inspecție specială în S., la o altă profesoară, mai tîrziu, și-așa am aflat. Am fost foarte mîhnită...

— Dar Sanda Bob e singura pe listă din S.!

— Departajările pentru examenul de grad încep încă de la inspecție, nu e o simplă formalitate cum cred unii.

— Deci, insinuă Caius, nu toți profesorii sînt buni și foarte buni!

— Știți și singur, din moment ce-ați fost în învățămînt, reveni Ioana Handrea la atitudinea distantă pe care-o avusese la început. În învățămînt, ca peste tot, sînt oameni de toate felurile. Dacă putem să ajutăm, o facem, dacă nu, măcar să ținem deoparte incompetența și impostura.

— Ușor de zis!

— Ba nici de zis nu-i ușor, răspunse Ioana Handrea, întinzîndu-i mîna ca să-i arate că întrevederea s-a terminat.

20

— Știi că intru pentru prima dată în clădirea asta?! mărturisi tanti Silvia, privind în jur fără să-și ascundă curiozitatea. Dar ce harababură poate fi aici! Cum o să ne descurcăm?

— Întrebăm, răspunse fără chef Luminița. Sala „Balzac", vă rog?!

— La etaj, partea centrală, îi răspunse un tînăr ce trecea avînd un maldăr mare de cărți în brațe. V-aș conduce, dar trebuie să duc hîrțoagele astea...

— Mulțumesc, ne descurcăm, zise fata, și apoi: Ce impertinent!

— Ba nu, a fost cît se poate de gentil, chicoti tanti Silvia. Sînt sigură că, dacă erai fără mine, te conducea cu hîrțoage cu tot în brațe. Și unii spun că tineretul e nepoliticos!

Urcă scările sprijinindu-se doar de formă de brațul Luminiței, cercetînd cu aviditate tot ce vedea în jur, făcînd mici observații la care fata răspundea în silă. În fața sălii „Balzac" nu mai era nimeni.

— Am ajuns prea tîrziu, constată tanti Silvia, cu intonația unui jucător care știe să și piardă. Dar asta ce e? întrebă ea punînd un deget acuzator pe o hîrtie prinsă pe ușă.

— E lista programării pe ore pentru examenul de mîine, îi răspunse Luminița după ce o examină.

— Aha! zise tanti Silvia, ia să vedem noi pe cine găsim pe listă! Un moment să-mi pun ochelarii, că fără ei...

21

Fugind spre biblioteca de franceză, Caius Moraru se ciocni de cineva, își ceru grăbit scuze vrînd să-și continue goana, dar trebui să se oprească la auzul vocii care-i spuse:

— Aventurier! De trei ori aventurier!

Era profesorul Mareș, ieșea din cabinetul său. Caius era întotdeauna bucuros să-l vadă, dar acum se grăbea, se grăbea. Dacă Sanda Bob se răzgîndise? Dacă plecase? Însemna să piardă unicul fir pe care-l dibuise, fără să știe, nici despre acela dacă duce sau nu undeva.

— Mă pui pe mine, om bătrîn, să dau referințe pentru travestiurile tale, aventurier ce ești! îl amenință profesorul cu bastonul său cu măciulie de argint pe care i-l agita periculos prin fața nasului.

Caius izbucni în rîs, realizînd ridicolul situației.

— Nu sînteți bătrîn, n-o să fiți niciodată! Cine v-a cerut referințe despre mine?

— Ai noroc acum că mă grăbesc, am o întîlnire la care nu pot să întîrzii, dar te rog să poftești mîine dimineață la nouă! Avem de discutat!

— Am înțeles, tovarășe profesor. Dar, scuzați-mă, n-aș putea să dau un telefon din cabinetul dumneavoastră?!

— Parcă spuneai că te grăbești?!

— Nu vă pot explica acuma...

— Nici acuma, nici altă dată, nu mă interesează! bombăni profesorul revenind la ușa cabinetului și descuind-o. Cînd pleci, trîntește ușa, închizătoarea e automată.

— Știu, mulțumesc.

— Toate le știi tu, aventurier ce ești! La revedere.

— Am onoarea, tovarășe profesor.

Cabinetul acesta îi era familiar lui Caius Moraru, venea deseori aici, profesorul Mareș era conducătorul lui la doctorat. Îl găsi imediat pe Simion Ilarie, de parcă acesta ar fi stat după telefonul lui. Îi comunică „bomba", sosirea Sandei Bob, adică, la examen. „Aha", doar atît catadicsi căpitanul să răspundă. Știa și de accidentul profesoarei, îi sosiseră informațiile din S., numai că acum Caius n-avea timp să le asculte.

— Pe scurt, Simi, pe scurt.

— Păi, pe scurt, e „copil bun", toți au regretat accidentul ei și-au compătimit-o pentru suferințele morale.

— Morale?!

— Era în mașina bărbatului cu care era să se mărite...

— Înțeleg, tipul a murit în accident.

— Nu, nicidecum. A fost singurul care n-a pățit nimic în afara unui șoc din care a ieșit peste cîteva zile.

— Atunci?!

— Vezi că omul s-a speriat atît de tare la gîndul că și-ar putea lega viața de-o infirmă încît...

— A părăsit-o?!

— Ba s-a și însurat în mare grabă, să nu mai aibă motiv să revină cumva asupra hotărîrii, probabil.

— Lepră împuțită, murmură Caius Moraru pentru el, începînd să înțeleagă acum duritatea trăsăturilor Sandei Bob. În orice caz, reluă el, acum pot fi toți liniștiți, fata e pe picioare, și să știi, căpitane, că n-arată rău!

— Numai că e tunsă prea scurt, nu-i așa?!

— De unde știi?

— Era de așteptat. Dac-ar arăta numai pe jumătate de bine cum arăta cea moartă, și tot i-ar ajunge. E vorba, desigur de o „coincidență de înfățișare", chiar dacă există acest decalaj de vîrstă. Pregătește-te de-o vizită la morgă. Ca să-ți răspund mai exact, reluă el o idee dinainte, cei din S. nu se bucură de restabilirea profesoarei Bob pentru simplul motiv că nu știu de ea. Femeia și-a petrecut ultimele luni într-un sanatoriu de reeducare, la Pădureasa, e acolo un centru de reeducare fizică a persoanelor handicapate.

— Care Pădureasa, asta de lîngă noi?

— Exact.

— Bine, dar nu și-a anunțat nici părinții?!

— Nu știu, o fi făcut-o, dar ei nu sînt în S., în afara iubitului ei, fata asta n-avea pe nimeni acolo.

— „Iubitul ei", zise Caius cu sarcasm.

— Știi ce, astea nu-s treburile noastre, îi răspunse căpitanului Ilarie, ca întotdeauna împăciuitor, hai să nu ne amestecăm în viața altora mai mult decît e necesar. Uite ce faci tu acuma...

Caius îl ascultă cu atenție, dar finalmente rămase cu impresia că ideea calului troian fusese pripită și că firul Sanda Bob nu ducea nicăieri.

— Asta n-avem de unde s-o știm încă, tu vezi-ți de ale tale, fii liniști, te țin eu la curent cu ce aflăm noi despre falsa Sanda Bob.

Cele două profesoare nu erau supărate de întîrzierea colegului lor: avuseseră atîtea să-și spună!

— Mergem undeva să bem o cafea și să stăm liniștiți de povești, propuse el.

— De acord, acceptă pentru amîndouă Veronica.

— Numai că eu nu pot sta prea mult, adăugă Sanda Bob. Am sosit azi-dimineață și n-am reușit încă să-mi rezolv problema locuitului.

Veronica o invită să stea la ei, avea loc destul și era singură acasă, își trimisese soțul și copilul într-o stațiune, tocmai pentru a se scuti reciproc de nervii acestor

zile. Din păcate, Sanda Bob nu putea primi, locuința era situată la etajul patru al unei clădiri fără ascensor.

— Am avut în primăvară un mic accident, anunță ea cu un zîmbet, și pe moment nu pot urca scări. Abia mă tîrîi un etaj, era să nu mai ajung nici la sala „Balzac"!

— Bine, dar e... nemaipomenit, îngăimă Veronica, mă lași pe mine să-ți înșir la baliverne despre tot felul de fleacuri și nu-mi spui nimic?! Ce ți s-a întîmplat? Cînd? Cum?!

— Eh, un accident, acolo, zise Sanda Bob, făcînd un gest de lehamite, știți ce, dă-l dracului, hai să vorbim despre altceva.

— Și eu care credeam că te-ai îngrășat prea tare, zise Veronica, pe punctul de a izbucni în lacrimi.

— Da, trebuie să mai port corset cîtva timp, știi, pentru șira spinării, explică Sanda simțind privirea bărbatului, cercetătoare.

Se explica acum ținuta ei exagerat de țeapănă. Caius Moraru o luă de mînă, cu un gest spontan, ca pe-un copil ce s-a lovit și care trebuie alinat de durere.

— Hai să mergem, am o poftă grozavă de-o cafea mare, neagră și foarte amară, vru Sanda Bob să risipească stînjeneala ce-i cuprinsese pe toți trei. După aceea mă voi preocupa și de cazarea persoanei mele.

— Am putea încerca la hotel, sînt cîteva centrale, mai liniștite, mai... pașnice, sugeră Veronica.

— S-a făcut, și... inutil. Ce crezi c-am avut, ca ocupație, de la sosire și pînă la ora nouă? Ne-am preumblat peste tot.

Sanda Bob le povesti cu haz scenele, vai, atît de banale și parcă trase la șapirograf, de la recepțiile hotelurilor. Adevărul e că i se oferise pînă la urmă o cameră într-unul din hotelurile nou construite, dar era la etajul unsprezece și liftul nu funcționa. Existau promisiuni de remediere a situației, în care ea nu avea încredere.

— Ar trebui să găsesc un bărbat să mă poarte în brațe pînă la etajul unsprezece, glumi ea, și unde mai respiră azi eroi din aceștia?

— Aici, răspunse prompt Caius Moraru și-i ridică mîna să i-o sărute. În podul palmei, Sanda Bob avea bătături aspre de parcă ar fi dat toată vara la sapă.

— Sînt de la aparate, explică ea, roșind puternic. A

trebuit să lucrez destul de mult și, cum nu eram obișnuită...

Își retrase mîna și deveni, ca și cînd ar fi putut! încă și mai țeapănă. Instinctiv, Caius își duse mîinile la spate: avea și el bătături... de la racheta de tenis!

— Cu cine-ai venit? Pentru cine mai cauți cazare? se interesă el, prinzînd clipa de tăcere.

— Cu cine să fi venit? Cu nimeni.

— Păi, ai spus: „ne-am preumblat" pe la hoteluri...

— A! Prostii, refuză ea să răspundă. Sînt singură. Pînă la urmă am să mă duc la internatul unde-au fost cazate colegele noastre din provincie. Aș fi preferat, din motive lesne de înțeles, să am camera mea, dar în fond... de ce m-aș jena?!

— Lasă, nu te mai preocupa, o să găsim noi o soluție, va fi bine, o liniști Caius, simțind dorința s-o ocrotească și mirîndu-se totodată de prostia lui pe care o autocalifică „incomensurabilă".

Coborau scările din dreapta exact în clipa cînd pe cele din stînga urca perechea aceea ciudată alcătuită din tanti Silvia și Luminița.

În stradă, Caius Moraru se înveseli brusc, recunoscînd mașina Luminiței, parcată absolut regulamentar, la o palmă de bordura trotuarului. Într-un moment de mărinimie, nepoată-sa îi încredințase al doilea rînd de chei și-i dăduse îngăduința de-a se așeza la volanul „căruței". bineînțeles atunci cînd n-are nevoie de ea. Partea proastă era că, de fapt, Luminița avea tot timpul nevoie de mașină și generozitatea ei se dovedise cam fără acoperire.

Colegul lor Alexa stătea alături, privind fără vreun real interes traficul străzii.

— Ce faci, Alexa? întrebă Caius nedumerit.

— Bine, mulțumesc, răspunse acesta, ca și cînd nu s-ar fi găsit cu toții într-o sală, acum un sfert de oră.

— Mai stai pe-aici?

— Poate. Privirea apatică a lui Alexa continua să-l intrige pe Moraru și-ar fi vrut să-l mai întrebe cîte ceva, dar nu era momentul, Luminița putea să apară de pe undeva. De fapt, ce căuta pe aici? O fi ieșit cu Cătălin?! Ce-i cu buchetul din mașină? L-o fi luat pentru cineva?! L-o fi primit?!

— Auzi, Alexa, se hotărî Caius deschizînd mașina și punîndu-i omului buchetul în brațe, o să vină o fetiță, adică nu, o tînără, proprietara mașinii, să-i spui să facă reclamație la miliție.

— Păi, ce, i-o furi?! întrebă Alexa care-și mutase privirile pe buchetul multicolor. Se vede că-l găsea interesant.

— Da.

— Bine, mă, răspunse el tot fără mirare, și ridică buchetul în chip de salut pentru toți trei.

— Ce-i cu băiatul ăsta?! o întrebă Caius pe Veronica, la cîteva clipe după ce porniseră.

— Se pare că nu i-a mers prea grozav. A făcut o depresie sau... ce știu eu?! Mă rog, ceva pe bază nervoasă. Puțini bărbați rezistă la catedră.

— Auzi, auzi!

— Îmi pare foarte bine c-am plecat cu mașina, exclamă Sanda Bob.

22

Colonelul și profesorul Mareș se plimbau pe o alee a parcului mare. Printr-o minune nesperată, era pustie. Cînd, punctuali, apăruseră fiecare la cîte un capăt, înaintînd spre punctul de întîlnire cu pasul măsurat și fără să se grăbească, scena părea decupată dintr-un western dinainte de război: scena cheie, cînd strada mare, golită de orice suflare, permite înfruntarea celor doi eroi tipici ai genului. Numai că singurul foc schimbat între cei doi a fost cel al țigărilor.

— L-ați cunoscut? întrebă colonelul referindu-se la poetul pe lîngă a cărui statuie treceau.

— Acuma toți zicem că l-am cunoscut, răspunse evaziv profesorul.

— Propun să bem ceva, zise colonelul schițînd cu bărbia un gest în direcția unui mare și elegant restaurant cu grădină, foarte bine situat, pe malul lacului artificial.

— Nu beau niciodată înainte de ora șase seara.

— Păi, nu mă gîndisem la alcool, mărturisi colonelul Cosma, ci la un suc sau așa ceva...

— Din ăstea nu există în orașul nostru cît timp mai e soare, se arătă sceptic profesorul Mareș, îndreptîndu-se totuși spre terasa restaurantului.

Pe drum îi povesti colonelului amintiri din tinerețe, pe aceeași terasă o cunoscuse pe nevastă-sa, era iarnă, patinau pe lacul înghețat și fugeau să bea ceai fierbinte, să se încălzească, în interiorul clădirii, în barul patinatorilor...

— Avea degetele atît de subțiri și de reci, evocă nostalgic profesorul, și eu eram atît de fericit să-i țin mîinile într-ale mele! Dumneavoastră patinați în tinerețe?

— Nu, zise colonelul Cosma, din păcate n-am avut timp niciodată pentru așa ceva. Probabil că mi-ar fi plăcut... Copiilor mei le place, în orice caz. Încercă să și-l imagineze pe profesorul Mareș patinînd, fără nici un rezultat, nu-și putea face nici o idee despre înfățișarea unui Mareș tînăr sau adolescent, atît de puternică era imaginea pe care-o lăsa acum, cu trăsături puternic conturate, de intelectual aflat în pragul senectuții.

Mesele de pe terasă, cochet amplasate printre boschete, erau toate ocupate, chiar și cele neapărate de soare cu umbrele de pînză viu colorată. Se bea bere din greu, se vorbea foarte tare, era și firesc dealtfel, un difuzor pus la maximum revărsa o melodie la modă obligînd pe cei ce voiau să schimbe o vorbă, să forțeze tonul.

— Ce de popor, se miră profesorul. Oamenii ăștia nu lucrează nicăieri?

— Vor fi fiind ca mine, zîmbi colonelul, în timpul și din cauza serviciului.

În schimb, în sala mare a restaurantului era curat și liniștit, ei doi păreau să fie unicii clienți. În fața unor sucuri de ananas din conserve — pesimismul profesorului se dovedise perfect întemeiat — colonelul se văzu redus iar la rolul de ascultător al unor amintiri îndepărtate. „Ce bun disimulant e profesorul Mareș" îl complimentă el în gînd, și se hotărî să preia „conducerea" discuției, tăind șirul evocărilor ce amenințau să dureze mai mult decît timpul afectat acestei întrevederi.

— Niște gheață, ceru el unui chelner tînăr și distrat ce-și purta pașii fără vreo țintă precisă.

— Colegul se ocupă...

— Te rog să te ocupi dumneata, și mai repede, insistă colonelul, constatînd cu tristețe, a cîta oară, că unora statul ar trebui să le plătească să stea acasă, să nu mai încurce treburile și schemele.

— Înțelegeți-mă și pe mine, ofta profesorul, cîteva clipe mai tîrziu, clătinînd ușor paharul și făcînd să se ciocnească bucățelele de gheață. Am crescut atîția cercetători, unii s-au afirmat profesional în mod strălucit, uite, de pildă...

— Știu, știu tovarășe profesor, să trecem...

— Alții s-au lăsat păgubași pe parcurs, să știți că meseria asta nu e ușoară și nu e la îndemîna oricui.

— Evident, evident...

— Unii din cei pe care i-am „crescut", nu e vorba numai de anii efectivi de studii în facultate, ci de anii următori, uneori destul de numeroși, cînd trebuie urmăriți, îndrumați și încă la modul cel mai discret cu putință, încurajați pe un drum sau, dimpotrivă, stopați dintr-o direcție sterilă, unii, zic, mă recunosc și pe mine printre „părinții" lor spirituali, pentru că, vă dați seama, formația unui intelectual adevărat nu rezidă doar într-o singură sursă, fie ea cît de prestigioasă, alții, dimpotrivă, mă contestă-n gura mare, dar eu, să știți, nu mă supăr, un climat de discuții e absolut necesar unei culturi, nu mă supăr, pentru că nu m-am ocupat o viață întreagă de-atîtea generații pentru gloria mea ci pentru gloria culturii românești, ori...

— Tovarășe profesor, interveni cu falsă timiditate colonelul, n-ați vrea să...

— Ba da, ba da, fiți liniștit, n-am de gînd să vă țin o pledoarie despre climatul necesar unei culturi, îmi dau seama că subiectul nu vă interesează...

— Aici vă înșelați, protestă cu căldură colonelul Cosma.

— Bine, atunci să spunem că n-aveți timp acum, conveni fără prea mult entuziasm profesorul.

— Eu sper să ne mai vedem, avansă colonelul. În fond, ne știm de-atîția ani...

— Prin intermediul lui Caius, preciză profesorul ridicînd, ca un salut? ca o amenințare? bastonul cu măciulie de argint.

— Or, orice cunoaștere mijlocită...

— E insuficientă, clar, termină profesorul ideea. În fond, da, de ce nu ne-am cunoaște mai bine?! Deși adevăratele afinități rămîn cele din tinerețe...

— Să ne considerăm încă tineri, zîmbi colonelul Cosma.

— Mda, văd că sînteți o natură cît se poate de optimistă.

— N-am încotro, zise colonelul, și izbucniră amîndoi în rîs.

— Vedeți, reîncepu profesorul, eu n-am avut băieți, n-am decît o fată, dar cum n-am suferit niciodată de prejudecăți, mi-am zis c-ar putea să devină un discipol eminent al profesorului Mareș, un cercetător pe care-aș putea să-l formez din adolescență, căruia i-aș putea urmări, în condiții optime, ideale chiar, evoluția intelectuală, i-aș putea-o dirija, aș putea-o feri de erori, i-aș putea lăsa moștenire mai mult decît niște fișe...

— Și?!

— Și. Fiica mea, o ființă încîntătoare, vă asigur, s-a arătat destul de bine crescută pentru a mă asculta, desigur și din cauza respectului patern și din cauza ambianței familiale... Din fericire, pentru ea și pentru istoria literară, se autoironiză profesorul, din fericire, n-am fost chiar atît de orb ca să nu-mi dau seama că-i lipsește ceva esențial pentru ceea ce o destinasem eu, îi lipsea pasiunea reală, da, da... pasiunea înnăscută și nu făcută.

— Și vreți să spuneți că Moraru are așa ceva? Pasiune înnăscută și nu făcută?!

— Da, asta vreau să spun. Poate nu m-am exprimat bine, poate trebuia să spun înclinație înnăscută, dar...

— Da, înțeleg exact ce vreți să spuneți. Numai că, la rîndul meu, aș putea spune și eu același lucru despre căpitanul Moraru.

— Fiica mea, continuă profesorul ca și cînd n-ar fi auzit ultimele cuvinte ale colonelului, fiica mea s-a hotărît să devină chimist. A urmat chimia alimentară și acum a devenit o eminentă expertă în brînzeturile fermentate. În brîn-ze-turi, silabisi el încet, și privirea îi lunecă, dincolo de umerii colonelului, spre capătul sălii. Dar acolo nu era nimeni.

— Mi se pare un domeniu cît se poate de practic, cît se poate de important.

— Da, încuviinţă profesorul, foarte important şi foarte practic. Şi ca să revin la ceea ce discutam, cînd l-am descoperit pe studentul Caius Moraru mi-am zis că încă nu e totul pierdut şi-aş putea să am pe cineva din familie care... mă înţelegeţi... Inutil să mărturisesc că şi aici am dat greş, o ştiţi. El şi cu fiica mea s-au înţeles absolut minunat, din clipa în care s-au cunoscut, au devenit prieteni foarte buni, dar din păcate n-a fost vorba nici un moment de sentimente care stau la baza unei căsnicii, nu ştiu dacă mă exprim corect, or, o căsătorie de convenienţă e tot aşa de rea ca o meserie prost aleasă... uneori e fără leac. Fără dragoste nu merg bine nici una.

— Vedeţi, eu l-am considerat întotdeauna pe căpitanul Moraru drept un om cu dragoste de meserie, vru colonelul să revină la ale lui...

— Ei, atunci, reluă profesorul, atunci am descoperit ceea ce ar fi trebuit să ştiu mai demult: că nu e nevoie de nici o legătură de sînge sau de familie, că o filiaţie spirituală e tot atît, sau mult mai preţioasă, pentru o continuitate de idei. Să nu credeţi că n-am remarcat ceea ce-aţi spus, dar am impresia că dumneavoastră simplificaţi lucrurile. Sînt convins că o faceţi în interesul lui Caius, adică în ceea ce credeţi că e interesul lui şi, mă rog, al serviciului dumneavoastră. Are dragoste de anchetator, de investigator, de detectiv, cum i-o spuneţi dumneavoastră exact meseriei acesteia, nu ştiu, da, e adevărat, pentru că, vedeţi dumneavoastră, orice om cu o inteligenţă peste cea medie e apt, aceasta e dealtfel o cerinţă a epocii noastre, e apt să îndeplinească o gamă largă de meserii, corespunde foarte bine unor profesii aparent diferite. Or, din moment ce el face faţă bine, ba mai mult, înregistrează şi succese, unele, după cît am auzit, remarcabile, e normal, nu-i aşa, să lucreze cu plăcere. Să vă spun ceva, prin anii facultăţii Caius voia să devină ziarist, ba, la un moment dat se gîndea să se ducă la un concurs de crainici de televiziune. Credeţi că n-ar fi fost bun? Vă spun eu că ar fi fost foarte bun! Dar realizarea lui, adevărata lui realizare e aici...

— Printre „cărturari şi cărţi din evul mediu românesc", murmură colonelul.

— Da! se enervă profesorul avînd impresia că distinge o notă de ironie în tonul colonelului Cosma. Da! pentru că perenitatea unui popor stă în cultura lui, şi astăzi, în sfîrşit...

Colonelul se decise să-l lase pe profesor să termine ceea ce avea de spus. Vorbea, dealtfel, cu atîta dăruire, cu atîta putere de convingere încît îşi propuse să-i ceară îngăduinţa ca unii din „băieţii" lui să asiste din cînd în cînd, la cursurile sale.

— Şi-l consideraţi pe căpitanul Caius Moraru de neînlocuit pentru bunul mers al...

— „De neînlocuit", ricană profesorul. Auzi, vorbă! Nimeni nu e de neînlocuit. Să spunem că-l consider necesar...

— Îmi vine greu atunci să înţeleg, reluă colonelul, de ce nu l-aţi păstrat pe lîngă dumneavoastră la data absolvirii studiilor.

— Din două motive: primo, pentru că-l consideram „imatur" într-un anume sens şi eram convins că un stagiu „de viaţă" nu-i va face decît bine...

— Nu vă temeaţi că viaţa de profesor de liceu într-un centru mic, depărtat şi provincial, va stinge „flacăra"?

— Oarecum, dar asta era una din „probe", nu? Dacă aveţi răbdare să cercetaţi veţi vedea că foarte mulţi oameni mari de cultură, de la noi şi de-aiurea, au început prin a fi profesori de şcoală, şi nici unul n-a considerat timpul acela drept „pierdut" pentru formaţia sa spirituală.

— Şi al doilea motiv?

— N-are nici o importanţă, trecu profesorul peste întrebare. În anii de profesorat Caius a muncit destul, am avut eu grijă să-i fac programul. Credeţi că studiile universitare sînt suficiente? Vă înşelaţi!

— Dar nu cred deloc...

— Nu! Nu sînt suficiente, ele constituie doar un punct de plecare, o anume platformă, dacă vreţi, o platformă cît se poate de instabilă, pentru că nu poţi rămîne toată viaţa pe ea: ori înaintezi, ori dai înapoi. Caius e un om cu înclinaţie spre studiu, a avut-o întotdeauna, dar şi eu am rămas uimit să văd cîte poate înmagazina şi fo-

losi, pentru că, să ştiţi, „înmagazinatul" în sine n-are nici un rost, totul e ce poţi să re-dai... Ca să poţi să valorifici o cultură, o epocă, s-o interpretezi, trebuie să te mişti fără opreliști în limba în care-a fost concepută sau în care a fost dată în circulaţie. Franceza! Da, Caius ştia franţuzeşte, lucru meritoriu şi, după părerea mea, necesar oricărui om de cultură, ca dovadă că acum se învaţă cumsecade în liceu şi nu trebuie să faci o facultate ca s-o achiziţionezi, ei, da, o ştia, dar a trebuit să se pună la punct cu o anume latină, cu slava veche, cu germana... Un cercetător, tovarăşe colonel, nu e un om cu o simplă patalama. Asta, o putem obţine toţi!

— Înţeleg, acceptă zîmbind colonelul. Dar atunci de ce l-aţi lăsat să renunţe la profesorat în favoarea meseriei de... detectiv? Cei cinci ani de „contact cu viaţa" nu vi s-au părut suficienţi?

— Înţeleg ironia dumneavoastră şi o accept, răspunse, acum potolit, profesorul. Adevărul e că la un moment dat lucrurile mi-au scăpat... puţin din mînă. Da, cei cinci ani erau suficienţi, dar pur şi simplu, n-aveam post pentru el, schemele noastre sînt atît de... hai să le spun ciudate, numirile şi concursurile depind de atîţia factori încît... În fine, nu e acesta subiectul nostru.

Colonelul înţelese acum şi cel de-al doilea motiv pentru care Caius Moraru nu devenise universitar la data terminării studiilor: nu existase post liber pe care să fie numit sau pentru care să dea concurs.

— În ce sens „v-au scăpat lucrurile din mînă"?

— Păi, dumneavoastră ar trebui să ştiţi mai bine, nu?

Da, colonelul îşi amintea foarte bine: fusese comisă o crimă cu sadism în mica localitate unde funcţiona atunci profesorul Moraru. Locuitorii fuseseră cu toţii răscoliţi şi îngroziţi. O clarificare rapidă se impunea. Se detaşase o echipă de la centru, dată fiind importanţa psihologică a rezolvării cazului. Dar, la data sosirii ei, cazul era clarificat. Colaboratorul neaşteptat şi atît de preţios: profesorul Caius Moraru. Cert, avusese de partea lui „avantajul terenului", dar cazul respectiv nu era deloc simplu, şi echipa de investigaţii ştiu să recunoască meritele acestui „coleg". I se propuse un loc în miliţia judiciară şi el acceptă.

— Vedeţi, continuă profesorul, eu am fost pus în faţa

faptului împlinit, dar să nu trăiţi nici dumneavoastră cu iluzia că a făcut-o de dragul romantismului sau ineditului meseriei. El era îndrăgostit de o fată, de o tînără, şi...

— Da, ştiu, voise să fie aproape de ea. Din păcate...

— Eu m-am consolat cu gîndul că va fi mai aproape şi de mine şi de bibliotecile unde avea de consultat material. Între timp a mai scăpat nişte ocazii...

— Dar a ajuns căpitan, a înregistrat succese care l-au ridicat peste nivelul profesional al unor colegi cu state mai vechi de serviciu decît el. Sîntem mulţumiţi de felul cum lucrează căpitanul Moraru şi n-am vrea să-l pierdem.

— Caius e o inteligenţă suplă, flexibilă, creatoare, un spirit deschis la nou...

— Exact calităţile necesare unui bun ofiţer de miliţie, zîmbi colonelul. În plus, faptul că i-aţi format un orizont intelectual...

— Nu l-am format ca să caute borfaşi, se enervă profesorul. Eu nu contest utilitatea muncii dumneavoastră, deşi, sper să nu vă supăraţi că v-o spun, e o muncă tristă, dar nu concep să ţineţi blocată o capacitate care s-ar putea realiza mult mai bine în altă direcţie! N-aveţi dreptul să abuzaţi de conştiinciozitatea şi de spiritul de echitate al unui om. Caius...

Colonelul izbucni în rîs şi ridică mîna pentru a-l opri.

— Vehemenţa dumneavoastră îmi face bine, declară el, fără să se explice. Dar ce faceţi cu defectele lui Caius Moraru?

Ofensat, profesorul nu răspunse nimic, şi colonelul insistă cu blîndeţe. Aminti de impresia de superficialitate ce-o degaja căpitanul Moraru indispunînd pe mulţi din anturaj, de nonşalanţa comportării lui ce contraria spiritele pedante, de tendinţa de ironizare şi autoironizare ce deranja naturile nordice morocănoase, în fine, mai aminti şi altele, mai mult sau mai puţin grave.

— Ha, ha, zise profesorul, după ce l-am văzut alb ca pe-un heruvim, acum ne străduim să-l înnegrim şi... mă rog. Acestea nu sînt defecte, sau nu sînt, pentru Caius. La urma urmei, v-am spus c-am sperat la o maturizare şi sper că acum a atins-o.

— Deci nu considerați timpul petrecut în miliție ca „pierdut"?
— A, nu, nicidecum, bănuiesc, sînt sigur adică de faptul că a cunoscut lume multă și diversă, că are acum o altă deschidere spre înțelegerea lucrurilor. De fapt, știți care e cel mai mare defect al lui Caius?
— Deci tot are un defect, zise colonelul ironic.
— El nu-și vede niciodată propriul interes, și-l subordonează celor din jur . . .
— Hm, nu vi se pare aceasta o calitate?!
— Pînă la un punct, tovarășe colonel. Pînă la punctul la care interesele celor din jur sînt superioare sau cel puțin egale cu cele ale individului. Cînd coboară sub un anumit nivel . . .
— Am înțeles, tovarășe profesor, dar îmi permit unele rezerve pentru că . . .
Ajungeau cu greu la un punct de vedere comun, nu pentru că aveau principii diferite, ci pentru că profesorul nu voia nici o generalizare, el pornise de la exemplul lui Caius, și o neliniște rău ascunsă îi tulbura obiectivitatea. Începu să se enerveze progresiv și pînă la urmă izbucni:
— În fond, de ce mi-ați cerut această întîlnire? Ce-i Caius Moraru? Obiect de negociat? Fată de măritat? E un om care trebuie să decidă singur ce are de făcut, ce facem noi aici e absolut inutil și . . .
— Tocmai, e un om și nu unul de duzină, îl întrerupse colonelul. Mi-am permis să vă deranjez pentru că soarta lui mă interesează, cred că v-ați dat seama, tot atît cît și pe dumneavoastră. Or, fiind vorba de dorința lui de a ne părăsi, și înțelegînd că de data aceasta e ceva cu adevărat serios, o hotărîre fermă din partea lui, voiam să știu și eu, altfel decît din hîrtii, ce șanse îl așteaptă în viața civilă. Am și eu un cuvînt de spus și vreau să fiu în cunoștință de cauză, vă dați seama că nu-mi convine să scap din mînă un om cu perspective atît de frumoase pentru a-l lăsa să îngroașe rîndurile rataților universitari, nu protestați vă rog, nu sînt toți capacități eminente . . .
— M-ați dus, recunoscu profesorul, dintr-o dată foarte liniștit și parcă epuizat. Cred c-am să fac o excepție

și-am să iau totuși un coniac foarte mic, și dacă-i vorba de-atîta destrăbălare, fie și-o cafea mare.
— De acord, acceptă colonelul, străduindu-se să-și ia privirea de pe mîinile profesorului ce tremurau pe măciulia de argint.

23

Întinsă pe o pătură, ce noroc că Luminița era prevăzătoare și se găsise una în mașină, Sanda Bob privea norii albi, foarte lungi, foarte leneși, ce se duceau cine știe unde, pe întinderea albastră.
Era foarte obosită Sanda Bob, pînă la urmă o și mărturisise, dealtfel întreaga ei înfățișare trăda suferința. Caius o obligase să se întindă, în sfîrșit. Înțelesese că ea nu e complet restabilită și că a făcut un efort prea mare în ultimele ore, călătoria, prezentarea la facultate, emoția examenelor, care trebuia să existe, deși Sanda Bob își flutura mîna nepăsător, de cîte ori Veronica ofta și-și dădea ochii peste cap mimînd groaza.
La insistențele Veronicăi băuseră cafeaua la ea acasă. Sanda Bob se lăsase dusă pe brațe zîmbind stînjenită, primele trei etaje, dar avusese ambiția să-l urce singură pe-al patrulea. Îi aștepta o surpriză: soțul și copilul Veronicăi se întorseseră din stațiune înainte de vreme pentru că fără ea se plictisiseră, și-apoi, oricum, trebuia să fie cineva s-o îmbărbăteze, nu?! Toată casa era plină de rufe mototolite scoase din geamantanele căscate, uitate în vestibul, printre care Miki-Mic și Miki-Mare, fiul și soțul, făceau slalom cu dezinvoltură venind de mii de ori în cameră să le mai spună cîte ceva. Miki-Mare, un bărbat frumos ce zîmbea fără încetare, își pusese un șorț de bucătărie și trebăluia de zor, încă înainte de sosirea lor, pentru că le era o foame „îngrozitoare" și oricum, n-aveau de gînd s-o pună la treabă pe Veronica, „mămica noastră scumpă și subnutrită". Mămica lor „scumpă și subnutrită" se instalase turcește pe o canapea și privea resemnată cum Miki-Mic, care bătea frișca, stropea în jur de fiecare dată cînd uita să țină vasul

vertical și cum Miki-Mare, curățind peștii pe care-i achiziționaseră pe drum, făcea naveta bucătărie—sufragerie împrăștiind o criblură fină de solzi pe unde trecea.

— Oricum, prea multă curățenie începuse să devină plicticoasă, suspină Veronica, stîrnind rîsul Sandei Bob. Se vedea că se simte bine în familia prietenei ei, și totuși, în ciuda insistențelor lui Miki-Mare care-i promise c-o va purta „ca pe un trofeu", refuză să rămînă. Caius Moraru se pomeni cu castronul de frișcă în mîini, puștiul i-l dăduse „să continue puțin" și-apoi o tulise strategic în baie să se spele, la sfatul maică-sii. Se spălă atît de temeinic încît sosi numai la masa pusă, cu mutrișoara cuminte și cu cîteva șuvițe de păr umezite, atîrnînd deasupra frunții boltite. Miki-Mare, tot dirijîndu-l pe Caius, îi dezvolta acestuia teoriile lui, conform cărora orice intelectual trebuie să fie capabil să se „descurce" în bucătărie, pentru că și pentru că. Îl bombardă pe Caius cu sonoritățile unor nume celebre, începînd cu Savarin. Cînd ajunse la Kogălniceanu, Caius se ambiționă să-i demonstreze că, cel puțin în teorie, se descurcă și el nițel. În fine, cînd ajunseră la contemporani, Miki-Mare termină de pus masa la mijlocul căreia trona un munte auriu de peștișori prăjiți „special", flancat de străchini pline de roșii și ardei răciți cu cuburi de gheață. Un cășuț „cumpărat direct de la sursă", adică de la o stînă, se răsfăța lîngă alte bunătăți de țară, pentru că, mărturisiră spășiți cei doi Miki, ei plecaseră din „oribila stațiune unde se murea de foame" de două zile, și cutreieraseră ținutul, cît pentru peisaj, cît pentru „cîte ceva bun". De pildă, plăcintele din aluat de pîine, cu umplutură de brînză de vacă și mărar plus lobodă din „dreapta grădinii" și cimbru de la „șina din coastă"...

— Care „șină", care „coastă"?! îi întrerupse Veronica.

— „Șina" e „fină", o lămuri răbdător fiu-său iar coasta e versantul sudic al unui deal ce se numește Horaiță, însă așa le spune lelea Lină...

— Care „lelea Lină"?! întrebă și mai intrigată maică-sa.

Lelea era gospodina la casa căreia trăseseră ieri. Cum frămîntase de cu seară aluat de pîine, le pusese și lor, pe

drum și „pentru doamna", pîine scoasă azi-dimineață din cuptor, plăcinte cu grozavul amestec, și altele și altele...

— Ce altele?!

— Surprizele sînt în port-bagaj! Despachetăm după ce mîncăm!

— Dacă iar ați adus ceva orătănii pe care trebuie să le îngrijesc la nesfîrșit pentru că nimeni nu se îndură să le taie...

— Nici pomeneală, la masă, nu vezi că ești străvezie?! Pariez că-n lipsa noastră ai mîncat numai „papara leneșului"!

— Ai cîștigat.

— Știți să faceți „papara leneșului"? se întoarse Miki-Mare spre Caius. E foarte bună, uite se pune foarte, foarte puțin ulei sau unt într-o...

Deși părea o oră nepotrivită pentru masă, cea a micului dejun trecuse de mult iar cea a prînzului încă nu sosise, onorară toți, cu mult sîrg, pregătirile lui Miki-Mare, mai puțin el, care se afera în jurul lor ca un oberchelner de la vreun local de mare lux. Părea că plăcerea lui cea mare e mai degrabă să pregătească, să prezinte și apoi să vadă dispărînd bucate din cele mai simple ce deveneau bogății numai oferite de el.

— Mmmm, făcea Sanda Bob din cînd în cînd pregătindu-se să mai servească o bucățică din ceva. Se răsfăța un pic, legănată de bucuria banală a celor din jur, și apoi le spuse în treacăt că nu mai mîncase acasă, sau într-o casă de aproape o jumătate de an.

„Ce dracu ar trebui să aflu eu aici"? se întrebă Caius Moraru, la un moment dat, ochind încă o bucățică de pește.

La cafeaua fără frișcă (din prea mult zel Caius o bătuse pînă o făcuse unt) Veronica nu se mai putu stăpîni și lăcrimă puțin. Examenele o îngrozeau. Sanda Bob era mult prea nepăsătoare, aproape ca și Caius, dar nepăsarea ei, dacă nu era cumva afectată, își găsea justificarea în extraordinara pregătire ce le-o rezervase.

— Nici n-aveam altceva de făcut, în ultimele luni. Gimnastică și învățat, aparate și cărți, exerciții și conspecte.

— Şi-ţi ardea ţie de metodică şi pedagogie în starea în care erai?!

Veronica era sincer înduioşată.

— Ce era să fac?! Trebuia să mă agăţ şi eu de ceva, nu?!

24

— Pentru nişte urmaşi de zei ne-am ghiftuit un pic prea mult, spuse Sanda Bob, cîteva minute mai tîrziu, instalată în maşină, la dreapta lui Caius. Miki-Mic, obligat de maică-sa să studieze mitologia greco-latină, făcuse din asta o adevărată pasiune şi-acum, cum prindea un gol în discuţie, se vira cu descoperirile lui. Ultima era asta: din moment ce Venus fusese mama lui Eneas, Rhea îi era nepoată la a douăsprezecea generaţie şi din moment ce Remus şi Romulus erau copiii ei şi-ai lui Marte, concluzia logică era că toţi latinii se trag din zei şi în consecinţă...

— Hai, cărăbăneşte-te la bucătărie, îl întrerupsese Miki-Mare, plictisit, se vede, de-atîta mitologie. Miki-Mic plecase îmbufnat, dar peste cîteva clipe fu auzit fluierînd, îi trecuse.

— Multe mai ştie tînăra generaţie, observase Caius. Eu am prins gust pentru mitologie de-abia în liceu...

— Da, răspunse îndoit Miki-Mare, ştie cîte ceva, dar pe altă parte nu e în stare să deosebească pătrunjelul de ţelină şi boul de vacă...

La rugămintea Sandei Bob, reluară turul hotelurilor, şi rezultatul fu acelaşi, nici o cameră liberă.

— La cămin cu mine! hotărî ea.

Cazarea profesoarelor sosite la examenul de gradul II se făcea anul acesta la internatul unei şcoli de handicapaţi. Caius cunoştea clădirea. Masivă, de-o eleganţă de modă veche, inspira încredere. Dar dormitoarele erau într-o clădire anexă, în curte. În urma tinerei profesoare, cu bagajul ei în mînă, Caius fu nevoit să renunţe la impresia iniţială. Vru să se oprească la uşă, dar administratoarea, o femeie urîtă şi acră, îl îndemnă să intre, nici una din profesoare nu se întorsese din oraş. Se înşelase însă, aşezată pe unul din paturile de sus, o tînără îi privea zîmbind cu ironie. Erau trei camere din una în alta, cu uşile scoase din balamale („ştiţi, n-avem decît un pedagog şi trebuiesc toţi copiii supravegheaţi peste noapte", le explică administratoarea), cu două rînduri de paturi suprapuse, aşternute toate în curat. Aveau de unde alege, mai erau vreo cinci neocupate. În strîmtul interval dintre „sertare" — geamantane, sacoşe, pantofi aliniaţi. Într-un perete, un şir lung de cuie bătute într-o scîndură purtau agăţate rochii, capoate, prosoape.

— Baia? se interesă Sanda Bob.

— Grupul sanitar e-n reparaţie, explică tot mai plictisită femeia, folosiţi dumneavoastră veceul din şcoală şi vă spălaţi în hol, am instalat de ieri nişte ligheane.

— Păi, bine, aşa se primesc nişte profesoare?! izbucni Caius.

— Nu le-am chemat eu, veni prompt răspunsul. Eram în reparaţii, şi de la secţie n-au găsit alt internat decît pe-al nostru?!

Tînăra din patul de sus izbucni în rîs.

— Las-că merge şi-aşa! Nici nu ne mai surmenăm învăţînd seara, fiindcă nu e lumină.

— Are să instaleze nişte becuri, am trimis după electrician, se socoti datoare administratoarea să le spună. Oricum, mi s-a promis că nu staţi mai mult de patru zile, nu?!

— Domnişoara nu stă nici o clipă, murmură Caius Moraru. Mulţumi femeii şi o împinse uşor pe Sanda Bob spre uşă. Nehotărîtă, ea îşi întoarse palmele în sus, a neputinţă.

— Găsim noi altceva, o linişti el. Şi-apoi, nu uita, Veronica te aşteaptă oricum.

— Oh, de fapt ar trebui să fiu acolo unde mi-e locul, nu ştiu de ce m-am încăpăţînat atîta, răspunse ea, şi lui i se păru că face pe misterioasa. Adică, unde ar fi trebuit să fie? unde era locul ei dacă nu între profesori? Că identitatea ei era reală, de asta se convinsese, existau recunoaşterile spontane ale lectorei Ioana Handrea, ale Veronicăi Molnar...

Căpitanul Caius Moraru opri, se scuză şi fugi la o ca-

bină telefonică. Prea plină de monede, cutia nu i-o mai primi pe-a lui. Drăcuind nervos, se calmă revenind la volan, zîmbi profesoarei şi-i solicită răbdarea. Pînă în centru mai încercă la trei telefoane publice fără să reuşească să ia legătura cu căpitanul Ilarie Simion. Proferînd cele mai sinistre ameninţări la adresa întreprinderii respective, Caius Moraru revenea, de fiecare dată, zîmbitor şi amabil, la maşina oprită „cîteva clipe", se scuza încurcat şi pornea în căutarea altui telefon public.

— Fericită femeia pe care o cauţi cu atîta insistenţă, glumi Sanda Bob.

Caius ridică nepăsător din umeri.

— Cum se face că nu eşti însurat, colega? insistă ea.

— Aşa! răspunse el morocănos, şi pe urmă vru să îndulcească impresia neplăcută şi adăugă: ştii cum se întîmplă, cînd vrei tu nu vrea celălalt, cînd celălalt...

— Ştiu, aprobă ea cuminte. Chiar aşa? adăugă ea după o pauză, s-a întîmplat să nu te vrea?!

— Chiar aşa.

— Un bărbat trebuie să fie perseverent, enunţă ea, cu prefăcută seriozitate, renunţarea înseamnă...

— Prostii, răspunse el, strîmbîndu-se ca de-o durere fizică, la imaginea Irinei, o Irină de azi, prea grasă, lîngă un bărbat prea gras, cu doi copii şi ei prea... Şi braţul subţire al unei Irine de demult, un braţ subţire ridicat ca un rămas bun...

— Uneori se întîmplă să iei un vis drept realitate şi să te încăpăţînezi la nesfîrşit, ca un prost, să crezi că, împotriva tuturor evidenţelor, ai putea să-ţi iei visul în braţe, să-l ţii bine şi să păşeşti cu el... reluă el.

— Se întîmplă, într-adevăr, murmură Sanda Bob. Caius îşi aminti că şi ea, la rîndul ei...

— Unde mergem?! întrebă ea intrigată, remarcînd abia acum schimbarea de direcţie.

— Ieşim din oraş, mergem la cabana „Deluţu". Trebuie să dau telefonul ăla, nu?!

— De acord, acceptă ea înveselită brusc.

Totuşi, nu vru să coboare din maşină, să ia loc la o masă. Declară că nu vrea nici să mănînce, nici să bea şi că peisajul era urît. Avea dreptate. Deşi situată pe un deal ce domina oraşul, cabana „Deluţu" era înfundată

într-o groapă, adevărat, plină de brazi, dar lipsită de orice perspectivă.

Simion Ilarie nu era de găsit. Îi lăsase vorbă lui Caius „s-o ţină tot aşa". „Fain copil", îi răspunse în gînd Caius Moraru şi făcu un scurt bilanţ al activităţii sale de azi. La o mică adunare, nu ieşea nimic, dar chiar nimic. Puţinele date ce le avea asupra Sandei Bob le aflase tot de la Simion Ilarie, la telefon. De fapt, ce-ar fi fost de aflat?! Ce legătură ar putea fi între ea, o profesoară cu bune state de serviciu, o femeie scoasă din circuitul normal al vieţii, de vreo jumătate de an, blocată prin spitale şi sanatorii, o fiinţă părăsită de omul pe care-l iubise, între ea, deci, şi tînăra care-i luase identitatea, acceptase să se îmbătrînească cu şase ani, şi murise, luînd cu propria-i mînă o doză de stricnină, în clădirea Filologiei?!

„Ia să luăm problema într-un studiu mai serios" îşi zise Caius Moraru, aşa că propuse tinerei profesoare să-i arate oraşul de pe muchia dealului, dar, înainte de-a ajunge sus, coti pe un drum de ţară, înfundînd maşina între livezi ce păreau părăsite.

Sanda Bob nu era deloc neliniştită, stătea cuminte la locul ei din dreapta, urmărind cu atenţie drumul plin de hîrtoape şi ţinîndu-se cu o mînă de bordul maşinii pentru a contracara balansul neplăcut. Se ţinea tot dreaptă şi-şi muşca buza de jos la cîte o zdruncinătură mai puternică. Lui Caius îi fu ruşine, dar nu renunţă.

— Nu ţi-e frică?

— De ce?!

— De mine, de pustietate, de propria ta credulitate!

Ea îl privi cu prefăcută atenţie şi apoi izbucni în rîs.

— Ce prost eşti! Faci parte dintre acei bărbaţi ce nu sînt capabili să facă rău...

— De unde ştii?

Era jignit fără să ştie de ce.

— Se vede, replică ea, tot prea veselă, după părerea lui.

Opri şi o conduse într-o livadă de meri pe care o cunoştea, era a unui prieten. Fructele fuseseră culese, dar tot se mai găsiră cîteva, uitate pe crengi înalte. I le

vărsă în poală, şi se aşeză lîngă ea. Aprinse o ţigară, privind-o cum muşcă un măr.

— Nu-mi oferi şi mie?

— Nu, răspunse ea, nu-ţi ofer pentru că gestul... Ia-ţi singur.

Făcură astfel pace. Cu blîndeţe, ferindu-se s-o mai contrarieze cu ceva, avansînd din cînd în cînd confidenţe fără importanţă, Caius o determină să vorbească despre ea. Ceea ce află, nu era de natură să-l facă să sară în sus de uimire, îi confirma numai ceea ce ştia dinainte. În plus, află doar că Sanda Bob avea doi fraţi, mult mai mari decît ea, oameni cu familii numeroase, statorniciţi în orăşelul natal, în sudul Moldovei.

— Mi se pare ciudat c-ai părăsit meleagurile natale...

— Asta a fost de-abia acum doi ani, răspunse ea după o lungă tăcere. Ce ciudat, parc-aş vorbi de altă fiinţă, nu de mine, cea de-acum cîţiva ani...

— Accidentul acesta te-a schimbat...

— Poate. În orice caz mi-a dat o altă măsură a lucrurilor...

— Adică?!

— O altă scară a valorilor, o altă înţelegere a ceea ce este important, esenţial în viaţă.

— Şi ce este important, esenţial în viaţă?! întrebă Caius bagatelizînd prin intonaţie toată scena.

— Ştiu că nu e momentul unor declaraţii solemne, răspunse ea zîmbind uşor, dar oare există momente fixe pentru declaraţii de ăstea?!

— Sigur că nu. Deci, ce e important?!

— Important... se părea că Sanda Bob nu-şi găseşte cuvintele.

— Ce ţi s-a întîmplat acum doi ani de-ai cerut transferul peste trei judeţe? Pe cine urmai?

— Lasă-mă-n pace! Nu urmam pe nimeni. Fugeam de cineva.

— De cine? Caius Moraru deveni brusc interesat întrezărind o nouă faţetă a personalităţii Sandei Bob. Fusese amestecată oare în ceva tenebros, vreo bandă, vreo afacere...

— De cine? reluă el blînd.

— De mine, oftă ea.

Caius Moraru fluieră a pagubă, simţind că-şi pierduse bunul simţ.

— Te rog să mă ierţi, Sanda, dar dac-am putea fugi de noi înşine cînd am vrea, am fi tot timpul într-o goană.

— N-am mai văzut aşa profesor neserios, se alintă ea.

„Nu mă mir", îi răspunse el interior, apoi o determină să revină la povestea transferului ei. Era, de fapt, o poveste banală, primea un contur dramatic numai pentru că i se întîmplase ei. Studentă încă, se îndrăgostise de un bărbat, şi crezuse în fericirea ei veşnică văzîndu-l, la rîndul lui, iubind-o. Au fost mulţi ani de minciună care, la vremea aceea, i se păruse ei un mare eroism din partea amîndurora, pentru că, vorba cîntecului, se autoironiză ea, iubirea lor era „absurdă", totul le era împotrivă, vîrsta lui, familia, poziţia socială. Totuşi, ea era fericită că o acceptă aşa...

— O generozitate demnă de admirat, strecură ironic Caius Moraru.

— Nu-i aşa?! izbucni ea în rîs. Totuşi, persoana aceea care eram eu, aşa o considera.

Şi într-o bună zi, sătulă de aşteptat, de ascunzişuri, de viaţă „misterioasă", Sanda Bob se dezmetici. Iubirea ei se stinsese. Se miră cum acceptase atîţia ani să facă naveta din comuna unde funcţiona, în I., ca să-l vadă, cu ceasul în mînă, de groaza gazdei, de groaza programului lui, sau să se prefacă, cu cît sîrg, cunoştinţe întîmplătoare atunci cînd se vedeau în societate, cum crezuse — cu cîtă tărie crezuse! — că menirea tinereţii ei era să-i înfrumuseţeze clipele libere...

Ascultînd-o, Caius se revăzu pe el crezînd atîţia ani într-o iubire ce nu existase decît din partea lui, un vis în care, în ciuda tuturor evidenţelor, mai voia să creadă şi azi...

— Aşa că, sfîrşi Sanda Bob, mi-am cerut transferul. Am ales oraşul S. pentru că făcusem o excursie în Maramureş şi-mi plăcuse ţinutul.

— Şi el, el ce-a zis la asta?

— Habar n-am. N-am considerat necesar să-l pun la curent cu intenţiile mele. Nici să-i acord vreun cuvînt atunci cînd m-a găsit.

„Şi se mai zice că duritatea e un atribut bărbătesc",

medită Caius Moraru trăgînd cu coada ochiului la fragila ființă de lîngă el.

La S., Sanda Bob se regăsise, nimerise între colegi buni, se lăsase curtată de un tînăr, crezuse c-a intrat pe făgașul bun.

— Îmi pare rău c-ai dat a doua oară peste un laș, încercă s-o consoleze, stîngaci, Caius Moraru.

— Fii serios, n-are absolut, dar absolut nici o importanță!

— Dacă spui tu ...

— De fapt, uite cum a fost ...

Sanda Bob evocă pe scurt împrejurările accidentului, era clar că nu-i făcea nici o plăcere, și era și de mirare cum, pornită pe destăinuiri, o făcea cu atîta dezinvoltură. Era aici un spirit de „clan", desigur, toți profesorii, cu atît mai mult cei de-o specialitate, se simt cunoscuți de cînd lumea, de îndată ce „dau mîna". Așa se spunea în satul lui Caius Moraru, „a da mîna", pentru a face cunoștință cu cineva sau pentru a saluta persoane pe care nu le-ai văzut demult. „Du-te dă mîna cu Gliga Gorii și vezi c-au venit nepoții lui din București, nu i-ai cunoscut pînă acum, să dai mînă și cu ei", le recomanda mama lui Caius, lui, sau Marianei, sau Luminiței, cînd ajungea careva din ei pe cîteva zile pe-acasă. Dacă nu era Gliga Gorii cu nepoții lui, atunci era Trăienașu Bilorii sau Ana Floarii, rude, consăteni, adică membrii acelei mari familii care e satul, față de care, chiar dacă nu i-ai văzut demult sau niciodată, te simți de la început apropiat, identificat prin miile de fire comune ale locului de baștină, chit că unii din ei sînt deja la a doua generație plecați prin marile orașe ale țării. Ca și ei, profesorii sînt modelați, oricare ar fi locul absolvirii, de-aceleași cărți, de-același spirit universitar ... mai tîrziu, ajunși ei înșiși la catedră, se conformează, în toată țara, acelorași programe, acelorași texte de predat, așa că, indiferent de factorii de diferențiere, familie, localitate și așa mai departe, ei se regăsesc întotdeauna și oriunde uniți în aceeași spiritualitate.

Să fie asta explicația încrederii cu care Sanda Bob se confesa unui om pe care-l cunoscuse doar de cîteva ceasuri?! Să fie urmarea exaltării de-a se vedea din nou pe picioare, la propriu vorbind, reintrată în circuitul normal al existenței, în mediul pentru care se pregătise?! Pentru că Sanda Bob părăsise sanatoriul doar de cîteva zile. Însoțită de medicul curant, fusese la un supercontrol la București, unde mai avusese „și alte mici chestii de aranjat". Caius Moraru crezu c-a fost la minister, să-și aranjeze vreun transfer, poate nu mai voia să revină în S.

— De ce nu?! Am elevii mei, școala mea, casa mea. Mă simt bine la S. Dacă-ți închipui că din cauza lui Petrică ...

Petrică era fostul ei curtezan, autorul accidentului. El ieșise teafăr, mă rog, lăsînd la o parte un mic șoc din care și-a revenit, „că n-avea încotro", comentă cu un dispreț subțire, Sanda Bob. Nu fuseseră doar ei doi în mașină, al treilea călător, cea de-a doua secretară a școlii, o femeie foarte tînără, se alesese și ea cu traume destul de serioase, pe scurt, se părea că toată viața va avea un picior mai scurt decît celălalt. Familia ei, pe bună dreptate, fusese foarte indignată și ceruse niște despăgubiri atît de uriașe, încît bietul Petrică regreta sincer că n-a rămas lat pe șosea ...

— Dar tu, tu ce despăgubiri ai cerut?!

Sanda Bob, firește, n-avusese nici o pretenție, ba mai mult, încercase „să-l depaneze moral" pe bietul om. La o lună după eveniment, era încă paralizată, stătea încă pe un pat de spital, incapabilă să-și comande picioarele. „Culmea ironiei", povestea ea cu falsă detașare, nu se alesese cu nici o zgîrietură, cu nici o vînătaie ... nimic, în afară de dereglarea unui mic resort din șira spinării. Se apucă să-i explice exact lui Caius despre ce era vorba, dar își dădu seama că el nu pricepe.

— Înțelegi?!

— Desigur, mărturisi el, și o determină să se întoarcă la Petrică.

— Îți dai seama că nu puteam să-i pretind sacrificiul de-a rămîne alături de mine!

— De ce nu?!

— Așa, răspunse ea, strîmbîndu-se cu oarecare dezgust. Nu-mi mai plăcea. Fără să mă pot stăpîni, îl consideram în sinea mea vinovat de-a ne fi adus pe amîndouă în halul în care eram. Da, știu, ar fi trebuit, din

iubire, să accept totul cu seninătate, și poate că așa aș fi făcut de-ar fi fost vorba de-o „fatalitate“ și nu de un teribilism de șofer-zmeu-al-șoselei. Și-apoi, văicărelile lui mă scoteau din sărite, de-abia reușeam să le stăpînesc pe-ale mele și trebuia să le alin pe-ale lui...

Pe scurt, Sanda Bob îl sfătuise pe Petrică să ceară mîna domnișoarei secretare.

— Și-a acceptat?!

— Radios! rîse Sanda Bob. Îți dai seama, cîți iepuri prindea deodată?! Că tot e el inginer silvic! Unu: scăpa de obligația morală de-a mă lua pe mine, și, ține cont, la ora aia, contam ca o paralitică pe viață; doi: scăpa de uriașele daune ce trebuia să le plătească celeilalte, cu alte cuvinte scăpa de orice obligație materială pentru că, îți dai seama, eu nu voiam nimic de la el, și, în fine, se trezea însurat cu o fată drăguță, față de care, culmea! găsise că nutrea sentimente de mare tandrețe. Cred că ești și tu de acord că un picior ușor mai scurt decît celălalt nu suferă măcar comparația cu două picioare considerate imobile pe toată viața!

— Ba deloc, mormăi Caius Moraru, deloc nu sînt de acord. Cît despre daunele acelea „uriașe“, s-avem pardon, ele trebuiesc stabilite de o instanță judecătorească și, oricum, se ghidează și ei, judecătorii, după niscai criterii, cum ar fi venitul omului, posibilitatea de onorare a sumelor, mă rog...

— Las-o baltă, îl întrerupse Sanda Bob, uite, mai bine ia un măr, ți-l dau eu, fie, ia un măr în locul unei țigări, bine?

Îi luă mîna și o întoarse cu palma în sus pentru a-i da fructul. Îi examină cu ochi critic bătăturile din podul palmei, credea că sînt mărturia activității lui de gospodar, „lucru rar la bărbații tineri“. Tot morocănos, Caius o lămuri că le are de la racheta de tenis și că detestă treburile în gospodărie. Mințea, în realitate era destul de priceput, îl învățase taică-său de toate, îi și plăceau micile bricolaje, însă ăstea nu lăsau bătături, doar coasa, dar cît timp trecuse de cînd nu mai pusese mîna pe-o coasă?!

— Pentru mine, tenisul nu mai există decît ca spectacol, enunță fără vreo intonație deosebită tînăra femeie. Joci bine?

— Nu, mărturisi el franc. L-am început mult prea tîrziu, abia ca student, și ăsta e un sport care se deprinde din copilărie. Dar pentru menținerea condiției fizice, pentru un pic de mișcare, merge.

— Și eu eram o jucătoare mediocră. Dar aveam o mare plăcere, pe teren...

Dintr-o dată, Sanda Bob izbucni în plîns, și Caius înțelese că indiferența ei fusese simulată, că suferințele prin care trecuse și pe care nu voia să le numească astfel, fuseseră mai mari decît voise ea să arate, că „n-o mai țineau nervii“...

Așa spunea ea, printre hohote și printre scuze, încercînd să se desprindă din îmbrățișarea spontană a lui Caius care o mîngîia ușor pe umeri spunîndu-i într-una „bietul copil, bietul copil“. Încerca pentru tînăra femeie o compasiune sinceră care i se citea probabil și pe față, pentru că ea, scăpată în sfîrșit de brațele lui, îi spuse:

— Să nu crezi că mă plîng, în realitate am avut foarte, foarte mult noroc.

„Cu carul“, o completă el în gînd. O obligă să se întindă pe pătura luată din mașină, pe urmă, dîndu-și seama că ea are nevoie de altfel de odihnă îi propuse să coboare în oraș, să-i facă rost de un calmant, să...

— Am eu ceva, numai că nu-mi place să iau cașete fără apă.

— Ce cașete?!

— Niște hapuri, răspunse ea, fără să fi sesizat neliniștea din exclamația lui. Mi se fac după rețetă specială pentru că bulinele din fabrică, „bune pentru tot natul“, mie nu-mi mai spun nimic. Uite, continuă ea, am o provizie respectabilă făcută chiar ieri la București. Mi s-a părut un record faptul că de mai mult de-o zi și-o noapte n-am luat nici o cașetă...

— Dă-le-ncoace, se repezi Caius să apuce punga albă de hîrtie în care erau cașetele. O puse la adăpost într-unul din buzunarele sacoului și se explică: Din moment ce tot n-ai apă cu ce s-o bei...

Intrigată, Sanda Bob își holbă frumoșii ei ochi negri la el și, cu o adevărată voce de profesoară, îl somă:

— Profesor Caius Moraru, dă-mi medicamentele înapoi! La urma urmei, continuă ea pe un ton conciliant, aș putea înghiți una și fără apă.

— Nu, nu-ţi dau voie...
— Ia te uită, îl întrerupse ea, afectînd mirarea, nu cumva mi-am mai găsit un medic?! Mai bine, uită ea de caşetele cu medicament calmant, mai bine să luăm cîte o bomboană răcoritoare, mi le-a dat un domn foarte gentil, azi-noapte, în tren...
— Nici caşete, nici bomboane, decretă Caius, şi puse mîna pe poşeta Sandei Bob, şi în nici un caz oferite de-un domn „gentil“!
— Ce te-apucă?! exclamă tînăra neştiind cum să interpreteze gestul lui Caius.
— Aşa vorbesc profesoarele din S.? „Ce te-apucă“?!
— Ei bine, colega, se prinse şi ea în joc, atunci aţi fi amabil să-mi daţi o explicaţie plauzibilă referitoare la comportamentul dumneavoastră căruia, folosind un eufemism, aş putea să-i adaug calificativul de „cel puţin bizar“?
— N-am nici una la îndemînă, făcu Moraru pe inocentul, aşa că, hai să vedem bombonelele, şi, cu un gest neaşteptat, răsturnă conţinutul trăistuţei-poşetă pe pătură.
Sandei Bob nu-i plăcu asta dar se abţinu să-i facă vreun reproş. În sinea lui, Caius îi era recunoscător, se blama pentru bădărănia cu care procedase şi nu era prea sigur c-ar fi făcut faţă unui reproş verbal. Îl citea, totuşi, nerostit, în cuta accentuată dintre sprîncene, în micul rictus al buzelor, repede reprimat.
— Scuză-mă, n-am vrut, încercă el, stîngaci, să mai repare ceva.
— Nu-i nimic, nu-i nimic, răspunse ea în timp ce reaşeza la locul lor batistuţe minuscule, o pudrieră, un portmoneu neînchis în care se vedeau înfundate neglijent o groază de bancnote, un etui cu fermoarul stricat, ce conţinea stiloul şi un creion, şi alte şi alte nimicuri ce pot fi găsite în poşetele femeilor tinere.
— Ia te uită, exclamă ea, culegînd două pastile mici ce alunecaseră pe pătură. Bine-ai făcut, Caius, c-ai răsturnat bazarul, altfel ar fi fost şi greu de găsit. Să ştii că sînt foarte bune, pe care-o vrei, pe cea roz sau pe cea violetă?!
Înainte ca el să declare că le vrea pe amîndouă, ajunsese deja obsedat şi nu voia s-o vadă luînd nimic, ea izbucni într-un rîs care lui i se păru isteric, după plînsul de adineaori, arătînd cu degetul o cutiuţă elegantă, transparentă, pe trei sferturi plină cu pastile răcoritoare, roz, violete:
— Vezi c-am avut dreptate, era într-adevăr un domn gentil, mi-a strecurat fără să ştiu toată cutia!
Caius îi luă „corpurile delicte“ din mînă, fără ca ea să mai protesteze, preocupată de cu totul altceva. Răsturnă iar poşeta şi răvăşi nervos toate lucruşoarele răspîndite.
— Paşaportul meu, şopti ea, Caius, paşaportul meu a dispărut!
Un minut mai tîrziu, Caius porni motorul maşinii. Reveneau în oraş. Cele cîteva mere roşii oferite Sandei Bob rămăseseră în iarbă.

25

După convorbirea telefonică avută cu maiorul Popa din S., deşi nu aflase decît lucruri bune despre adevărata Sanda Bob, căpitanul Ilarie se posomorî. Stătea picior peste picior în fotoliul ca o scoică, o scoică jerpelită pentru că era foarte vechi, desfundat şi „lipsit de orice utilitate şi aspect“, zicea ofiţerul administrator, voind mereu să-l scoată din inventar şi cedînd de fiecare dată rugăminţii lui Ilarie care îl păstra încăpăţînat într-un colţ al biroului lui, găsindu-l foarte potrivit clipelor lui de meditaţie. De fapt, acum părea că moţăie, cu pleoapele coborîte, cu ţigara stinsă între degete, cu cafeaua răcită pe colţul biroului.
„El dormitează şi pe mine mă trimite peste tot, ca pe un măgar de piaţă“, gîndi cu ranchiună locotenentul Mihai Iliescu, intrînd cu un teanc de poze mari, abia uscate, şi văzîndu-l în atitudinea aceea atît de puţin „activă“.
— Ai trimis amprentele la fişier? întrebă moale căpitanul, coborîndu-şi din nou pleoapele. Se referea la pozele mult mărite ale amprentelor tinerei moarte.
— Da. Ordonaţi să aştept acolo rezultatul cercetării?!

— Nu, răspunse căpitanul știind ce mult displăcea șefului de la arhivele respective prezența oricărui „intrus". Le-ai dat și restul datelor?

— Care?

— Înălțimea, greutatea, culoarea ochilor, a părului, grupa sanguină și calitatea ojei?! Îl lămuri Simion Ilarie.

— Păi ... greutatea ... cum era să ...

— Lasă, nu-i nimic, renunță împăciuitor căpitanul, și formă un interior intenționînd să comunice el însuși datele suplimentare. Evident, nu făcu nici o referire la calitatea sau culoarea ojei, dar, spre mirarea locotenentului, făcu o descriere antropometrică foarte detaliată a falsei Sanda Bob.

— Și pînă termină ei de cercetat, noi ce facem? se impacientă locotenentul.

— Nimic, căscă Simion Ilarie, uitînd să-și mai ducă mîna la gură, nimic, stăm și gîndim dacă putem, dacă nu, numai stăm.

— Cum adică? se enervă locotenentul.

— Iac'așa, ca-n bancul acela pe care l-ai auzit la școala primară, dac-ai fost, bunînțeles, la școala primară, despre ardeleni. Trece unul pe drum și vede pe altul în poarta ogrăzii: „Ce faci, mă, Icsane, șezi și cujeți?" „Ba! numa' șed".

— Aveți un accent foarte bun, parc-ați fi Florin Piersic făcînd pe țăranul, îl complimentă înțepat locotenentul. Dar de ce e acesta banc despre ardeleni?

— Fiindcă altfel pe ăla îl chema Icsulescu nu Icsan și ședea la pîrleazul bătăturii, nu la poarta ogrăzii, îi explică plictisit Ilarie.

— Ha, ha, făcu, tot nedumerit locotenentul. Paradoxal, exclamația lui păru să-l bucure pe căpitan care se învioră, își aprinse altă țigară, îi servi și lui o cafea de mult rece, „las' c-așa-i mai bună", și-i reaminti că au băut „servus" și-n consecință îi interzice cu desăvîrșire să-l mai ia cu „dumneavoastră". Apoi, ca să nu stea degeaba, îl îndrumă să scrie pe-o hîrtie tot ce-au făcut în cazul la care lucrau, și să-i prezinte „o listă de propuneri" de acțiune, pentru următoarele treizeci de minute.

Mai împăcat, locotenentul începu să scrie.

— Știți, am învățat că niciodată nu trebuie să stăm degeaba, că mereu trebuie să „acționăm", să urmărim un fir, să nu lăsăm timpul să treacă, se scuză el, și apoi își reluă lista.

— Bine-ați învățat, bravo, îl aprobă foarte serios căpitanul, începînd să moțăie.

N-ar fi vrut s-o recunoască, dar îl posomorîse titulatura pe care i-o dăduse maiorul Popa din S., în fond cea care i-ar fi revenit dacă ... „Să trăiești, maiorule!" îl salutase Popa, nefiind în cunoștință de cauză. „Sînt tot căpitan" răspunsese el, făcînd pe veselul. „Păi, de ce, mă?" „Așa, mă!" răspunsese el pe același ton, și Popa nu mai insistase, se mulțumise să adauge: „Treaba ta, în fond e un grad frumos", și apoi îi povestise ce știa despre Sanda Bob, o cunoștea personal fiindcă era profesoara unuia din copii. Promisese să revină cu date „culese personal de pe teren".

Așa că acum, Simion Ilarie și-l închipuia pe Popa, îl cunoștea bine, fuseseră colegi la drept, „pe teren", adică la o școală pustie, căci cum altfel decît „pustie" e o școală fără copii?

— Mi se pare c-am terminat, anunță modest locotenentul.

— Bine, dă-i drumul.

Singurele propuneri concrete pe care le făcea Mihăiță se refereau la verificarea numerelor găsite scrise cu negru pe hîrtia de pe masa portarului de la Filologie, numere despre care se putea presupune c-au fost notate de falsa Bob.

— Să zicem, avansă locotenentul, c-a încercat să și le reamintească și apoi le-a trecut pe hîrtie, în fața ei, să nu se încurce atunci cînd le formează ...

— De acord. Sau că ...

— Sau că ce?

— Sau că le-a cerut de la informații, oftă căpitanul.

— A, sigur, concedă locotenentul surprins.

— Și nu ți se pare nimic ciudat?

— Înainte de-a pierde atîta vreme discutînd, oare n-ar trebui să verificăm dacă numerele acelea au fost într-adevăr notate de persoana în afacere?

— Am verificat, îl anunță căpitanul zîmbind. Băieții de la laborator au constatat că e vorba de una din cer-

nelile Pelikan, aceeași care umple minusculul stilou al „persoanei în afacere".

— Și n-ar putea avea și altcineva cerneală de aceasta?!

— Ba da, dar avînd în vedere că în comerț nu mai există de vreo trei ani, putem considera cifrele scrise de falsa Bob.

— Bine, concedă Mihăiță. Atunci propun să le verificăm.

— Foarte bine, îl aprobă căpitanul, aici voiam să te aduc. Dar să știi că le-am verificat eu cît timp erai tu la „Foto".

— Și-atunci de ce mă lași să...? nu-și termină locotenentul fraza, avînd impresia clară că e luat peste picior.

— Așa, ca să nu spui c-ai lucrat cu mine la un caz și nu te-am învățat nimic.

Unul din numerele acelea era al aeroportului. Căpitanul nu socotise utilă o deplasare pînă acolo, deoarece, declinîndu-și identitatea, comandantul aeroportului îi făcuse legătura cu funcționarul ce răspunsese ieri seară la telefon. Își aminti cu precizie cine-l chemase pentru simplul motiv că, la ora aceea, activitatea era „foarte redusă", după ora 19,40 nu mai e nici o cursă. Telefonase nevastă-sa ca să-i reamintească să ia la ora nouă (era fără un sfert) medicamentul de tensiune (erau niște buline străine, nu prea ieftine și-și pierdeau eficacitatea dacă nu erau luate cu regularitate, din șase în șase ore, ori funcționarul respectiv era cam uituc, așa că nevastă-sa...)

— Bine, bine, asta nu e interesant, se impacientă locotenentul.

— Crezi?! se miră cu falsă inocență căpitanul. Peste cîteva clipe a telefonat o femeie care s-a interesat dacă ultima cursă de București a sosit în orarul fixat...

— Asta e! exclamă locotenentul.

— Se poate, răspunse conciliant căpitanul. Ai reținut, așa-i, că era, aproximativ, nouă fără zece. În următorul sfert de ceas, omul a mai primt încă șase telefoane (doi bărbați și patru femei) care se interesau de același lucru.

— Dacă a sosit la timp ultima cursă de București! termină Mihăiță.

— Exact! Cursa sosise la timp, adică la opt fără douăzeci, dar pasagerii ei nu ajunseseră acasă pentru simplul motiv că autobuzul Taromului care făcea legătura aeroport—agenția din centru avusese o pană mică pe drum. Așa că drumul care, în mod normal, ține douăzeci de minute a durat aseară o oră și ceva. Mai ține cont și de faptul că împărțirea bagajelor durează și ea cîteva minute, și-ai să înțelegi de ce se impacientau cei de-acasă.

— Deci, în total cinci femei, numără locotenentul.

— Mda. Trei dintre ele au dorit să știe și dacă avionul a fost complet sau nu.

— Închipuindu-și probabil că persoana așteptată ar fi putut renunța în ultima clipă la călătorie?!

— Probabil. Însă locurile erau ocupate toate, se vede că nimeni n-a renunțat în ultima clipă la călătorie...

— Deci falsa Bob a fost una din femeile care au telefonat, probabil prima. Ea a fost și una care s-a interesat de lista călătorilor?

— Ei vezi, asta n-o mai știm. Ți-am spus că funcționarul e uituc, n-a reușit să-și amintească dacă informația aceasta i-a fost cerută de prima persoană care l-a sunat după convorbirea cu nevastă-sa, adică în jurul orei opt cincizeci. Și tu, Mihăiță, ai dreptate, aceea e ora cînd Sanda Bob cea falsă, a telefonat la aeroport.

Sună telefonul. Era Caius Moraru care chema de la facultate anunțîndu-i că apăruse adevărata Sanda Bob. Ilarie îl puse și el la curent cu ceea ce aflase din S.

— Bine, dar asta e extraordinar! se entuziasmă locotenentul. Înseamnă că falsa Bob avea o întîlnire cu un pasager al acestei curse, întîlnire fixată chiar în clădirea Filologiei!

— Cu un pasager, cu o pasageră, cu doi, cu mai mulți...

— Cu tot avionul! se bosumflă locotenentul.

— ...cu unul din piloți, cu stewardesa.

— Sau chiar cu șoferul autobuzului Tarom, nu?! Hai să nu exagerăm! În orice caz, pentru o întîlnire „anonimă", ce se vrea scăpată de orice urmărire, locul ales

e ideal! Atîta lume cîtă se perindă zilele acestea pe-acolo!

— Mda, numai că persoana așteptată nu s-a „perindat“ deloc. După calculul aproximativ al timpului, adică ora sosirii, timpul pierdut cu drumul pînă în oraș, cu pană cu tot, cele cîteva minute necesare drumului de la agenția Tarom, locul unde oprește autobuzul, pînă la Filologie, calculul acesta, zic, ne duce la concluzia că persoana respectivă a sosit la țanc s-o vadă pe falsa Bob transportată de Salvare!

— Chestia asta e cam hazardată, îndrăzni locotenentul.

— Da, ai dreptate, acceptă placid căpitanul. Dar, fii atent, n-a putut sosi înainte ca fetei să i se fi făcut rău pentru că...

— Da, e clar, toată povestea n-ar mai fi avut loc, sau ar fi avut o altă derulare. Dar ar fi putut sosi după plecarea Salvării, nu?

— Da. Ar fi găsit poarta încuiată, cel puțin așa rețin eu din spusele portarului...

— Nu putea să-l cheme?

— N-avea nici un sens, de fapt știi că sînt două porți, prima fiind cea a părculețului din fața clădirii principale. Presupunînd c-ar fi găsit-o deja încuiată, n-avea nici un sens să presupnă că fata a rămas în clădirea pustie. Logic ar fi fost ca ea să-l aștepte în fața clădirii...

— Deci, cum ajungem la persoana pe care o aștepta falsa Bob?!

— Ajungem noi cumva, oftă căpitanul, dar cum ajungem la persoana care a împiedicat această întîlnire?!

— Aha! făcu locotenentul. Păi nu l-ai trimis pe căpitanul Moraru printre profesori?! Continuă pe un ton voit zeflemitor: Presupune că impostura falsei Bob a fost descoperită și pedepsită!

Simion Ilarie rîdea pînă la lacrimi în clipa cînd își făcu intrarea în birou maiorul Negrea. Aflînd despre ce e vorba, acesta îi ținu isonul. Locotenentul se consideră profund jignit.

— Ce-am spus chiar așa de prăpăstios?! În fond glumeam.

— Chiar de gluma ta rîdem, îi răspunse Negrea, un

bărbat de vîrsta lui Ilarie. În ciuda numelui, n-avea nimic negru în el, era blond ca un copil, sau mai degrabă fusese, acum era, vorba lui „ușor chel“, cu un ten palid, de om neumblat pe-afară.

— Hai că mi-ai plăcut, se opri din rîs Simion Ilarie. Dacă impostura ar fi pedepsită astfel, trei sferturi din noi ar trebui să ne lăsăm uciși!

— Nu țineam deloc să-ți plac, răspunse, tot jignit, tînărul.

— Foarte rău, omule, foarte rău! se repezi Negrea. Prima datorie în viață e să placi șefului!

— Eu cred că prima datorie e să ne vedem de treabă, răspunse foarte oficial locotenentul, nu să rîdem în timp ce criminalii se plimbă nedescoperiți!

— Da, dom'le, și mai beau și cafea! Sau coniac! Sau bere! supralicită maiorul Negrea. Ia să bem și noi, măcar o cafea rece!

— Poftiți, îi oferi locotenentul o ceașcă curată, constatînd în aceeași clipă că-și făcuse iluzii și cu maiorul Negrea. Era de mirare cum un tip așa de neserios înregistra atîtea succese și se bucura de-atîta faimă în direcție!

La un semn discret al căpitanului, maiorul se potoli. Intra de azi în concediu, dar, înainte de-a pleca, l-ar fi interesat cazul de care se ocupau. Cum și Ilarie era de principiul că mai multe capete judecă mai bine decît unul singur, i-l relată foarte pe scurt.

— Mda, mda, mormăi în final Negrea. Dar ce proastă cafea beți voi, măi fraților! Cît la sută orz are asta?! Pe cine stimulează orzul?! Și zi așa, locotenente, stima dumitale pentru profesori e nulă! Măcar în amintirea celor care te-au ridicat om, te-au învățat una, alta...

— Eu n-am învățat franceza în școală, răspunse acesta provocîndu-i maiorului altă criză de rîs.

— E bună! exclamă el. Bravo, căpitane, ai un colaborator debordînd de simțul umorului. Băiete, cînd mă întorc din concediu, te iau și eu la un caz!

Căpitanul Ilarie nu se distra deloc, prevedea momente grele în colaborarea cu locotenentul Iliescu.

— Deci?! reveni Negrea la cazul discutat.

Căpitanul Ilarie ceruse o listă a pasagerilor cursei de avion și, ca măsură de prevedere, a personalului de

bord. Urma să se intereseze apoi de identitatea (şi „mă rog, ce mai era pe-acolo") fiecăruia, „cine ştie, poate rezulta ceva interesant".

— Discreţie, recomandă maiorul, primind imediat încuviinţarea căpitanului. Dar, reluă el, ce e cu al doilea telefon?!

— L-am verificat şi pe ăsta, adică numărul, se corectă căpitanul. Aparţine casei Boia, strada Rozei. Am deja şi primele date: titularul e inginerul Ion Boia, face muncă de teren, e şeful unui grup de şantiere din munţi, nevastă-sa e farmacistă, au un singur copil, Cătălin, a intrat student la admiterile din vara asta...

— Interesant, murmură Negrea, interesant de ştiut dacă „iepuraşul" e unul din cei doi Boia sau cineva aflat la ei...

— Mă voi ocupa desigur, zise căpitanul. Aşteptăm numai nişte rezultate. Ce mi se pare curios e faptul că, fetei venindu-i rău în timp ce vorbea cu „iepuraşul" şi, după cum spunea portarul, întîi a ţipat şi abia pe urmă a pus jos receptorul, firesc ar fi ca individul să se neliniştească, să vrea să afle ce i s-a întîmplat, să o caute... la spital, la miliţie, la morgă!

— Şi?

— Pînă acum nimic. Pe nici un front.

— Tovarăşe căpitan, interveni locotenentul, ce-ai vrut să spui adineaori cu expresia „e ciudat", referindu-te la numerele de telefon?

— A, da! Am vrut să te întreb, după părerea ta, de ce a notat ea numerele pe masă şi nu în carneţelul ei? Presupun că stînd comod în cabina portarului avusese timpul, pînă i s-a răspuns la „informaţii", să-şi scoată carneţelul, să noteze casa sau instituţia cerută şi apoi să treacă alături numărul aflat.

Cum locotenentul nu răspundea nimic, Ilarie reluă:

— Am putea presupune că numerele respective n-ar mai fi interesat-o altă dată şi-n consecinţă n-avea rost să le noteze în agendă?!

— Da, acceptă maiorul ipoteza, şi-atunci „iepuraşul" era numai în trecere la familia Boia. Să zicem că fata ştia că-l găseşte acolo, în seara aceea.

— Adică ieri seară, preciză locotenentul.

— Fiindcă, reluă maiorul, e greu de crezut că te adresezi unui bărbat în felul acesta dar nu-i ştii numărul de telefon...

— Mi se pare că ne complicăm, interveni iar locotenentul. S-ar fi putut întîmpla ca falsa Bob să fi notat numerele pe masă şi să intenţioneze să le transcrie apoi în carneţel. Cum n-a mai apucat...

— Ai şi tu dreptate, Mihăiţă, încuviinţă căpitanul, dar mie tot mi se pare că ei nu-i mai trebuiau. Mai bine zis, nu-i mai era necesar nici un fel de număr, de adresă, de indicaţie. Nu te-a frapat faptul că toate filele carneţelului ei erau goale? O femeie tînără are măcar numărul croitoresei...

— Adică ce vrei să spui?

— Nu vreau să spun, deocamdată nimic, dar atîta ordine într-o poşetă, lipsa oricărui indiciu care s-o lege de vreo persoană...

— Simi, îl întrerupse maiorul, dacă te gîndeşti la „pregătiri pentru sinucidere", nu te supăra, dar o cam iei razna...

— Nu. Mă gîndeam la o plecare, la o... despărţire de tot, cu toate punţile tăiate...

— Oricum, pînă nu aflăm identitatea reală a fetei tot nu putem face decît ipoteze, zise locotenentul. Căpitane Ilarie, dacă fata pe care-o căutăm nu are date în arhiva noastră, ce facem? Cum procedăm?

— Găsim noi ceva, nu ne lăsăm, îl calmă căpitanul vorbindu-i ca unui copil. Se uită la ceas şi adăugă: E tîrziu, dom'le! Parcă ăia de la fişier se lăudau prin nu ştiu ce şedinţe că-s operativi ai naibii, că de cînd au nu ştiu ce centralizatoare...

— Aa! făcu pe nevinovatul maiorul Negrea. Identitatea fetei o vreţi? De ce nu spuneţi aşa, oameni? Uite-o acolo!

Le arătă victorios plicul cartonat pe care-l avusese în mînă intrînd şi pe care-l pusese pe masa căpitanului. Voise să le facă o surpriză agreabilă şi luase el rezultatul. Spre norocul lor, dacă în astfel de situaţii aşa ceva se poate numi „noroc", identitatea fetei fusese stabilită, avea cazier, suferise o condamnare acum un an şi ceva, ieşise primăvara aceasta beneficiind de-o generoasă amnistie...

— Acostare de persoane, fără îndoială, declară locotenentul.

— Nu, îl contrazise Simion Ilarie studiind fişa adusă de maiorul Negrea. Nu, complicitate la escrocherie, abuz de încredere, înşelătorie, mă rog, probabil că acostarea de persoane se subînţelege, termină el, vorbind ca pentru sine.

— Rodica Ionel, aşa o chema pe fata asta, avea 27 de ani, îl informă binevoitor pe Mihai Iliescu, mort de nerăbdare să vadă şi el fişa ce-o monopolizase căpitanul.

— Medicul legist a greşit doar cu un an, constată locotenentul şi, pedant, modifică cifra din notiţele lui. Rodica Ionel se născuse acum 27 de ani ca fiică a unui gestionar de cooperativă sătească. Nu existau nici un fel de date privitoare la copilăria ei. Terminase liceul acum opt ani într-un orăşel aflat în apropiere de comuna ei natală. Nu făcuse studii superioare. Fusese încadrată în cîmpul muncii puţin şi sporadic în localităţi răspîndite în toată ţara („aoleu, ce volum de verificări", oftă interior locotenentul), făcînd meserii din cele mai diverse: picoliţă, vînzătoare la un aprozar, secretară pe un şantier, pompistă la o staţie de benzină, muncitoare necalificată la o fabrică de porţelanuri. Nu stătuse nicăieri mai mult de-o lună, două. Una peste alta, muncise în aceşti opt ani mai puţin de unul. Nu rezulta din ce trăise, poate o întreţineau încă părinţii, dar era de presupus, după condamnarea ce-o suferise, că se menţinuse din expediente, de pe azi pe mîine.

— Pasărea asta călătoare avusese totuşi studii, era fată frumoasă... cum se poate una ca asta? se întrebă inutil locotenentul.

— Se mai întîmplă... chiar şi-n cele mai bune familii, îi răspunse maiorul.

Procesul avusese loc aici, condamnarea fusese pronunţată tot aici, în consecinţă, eliberată în urma amnistiei, Rodica Ionel fusese dată în grija organelor locale. Ultimul ei domiciliu stabil: pe strada Cercelului-de-argint, numărul 11.

— Strada aceasta nu mai există, le comunică Ilarie. Era constituită din cîteva maghernițe prăpădite ce-au fost demolate nu demult, ştiu bine pentru că e-n cartierul meu. Se lucrează acum la nişte blocuri.

— Dar probabil există liste de repartizări ale demolaţilor, interveni locotenentul.

— Nu e nevoie, clătină din cap căpitanul. Fata, ca majoritatea celor eliberaţi în primăvara aceasta, a fost repartizată undeva, la vreo întreprindere, şi-apoi instrucţiunile spuneau...

— După antecedentele ei privind stabilitatea în muncă...

— Mda, mormăi căpitanul, mă tem că ai dreptate, cine ştie pe mîna cui o fi ajuns şi ce-o fi fost în capul ei cînd s-a hotărît să devină profesoara de franceză Sanda Bob! Dar, reluă el, nu te descuraja, locotenente, de-asta ne plăteşte statul pe noi, să le aflăm toate astea. Uite-acum dăm noi nişte telefoane la „Braţele de muncă", la colegii de la evidenţa încadrării în muncă a acestor „păsări", ba, avînd în vedere vîrsta Rodicăi Ionel, cred că putem să ne interesăm şi pe la organizaţia de tineret a municipiului...

— Stai blînd, omule, îl întrerupse maiorul Negrea, stai blînd în banca ta, că l-am pus pe Ionescu să se ocupe de-astea. Uite-acu ne spune el ce-a aflat! Ce credeai, că vă mănînc eu timpul de pomană?!

— Colonelul Cosma v-a ordonat să preluaţi cazul nostru? întrebă bănuitor locotenentul.

— Fii omule, serios! Încă nu s-a născut ăla de-ar putea lua un caz al căpitanului Ilarie! Eu, credeţi-mă, continuă el, tot mucalit, eu am venit ca o persoană dezinteresată care de azi, de la prînz, va fi în concediu, şi-n treacăt, ce m-am gîndit eu, hai să le dau oamenilor o mînă de ajutor... Mă, Simi, se adresă el căpitanului, au dat noroacele peste noi, a venit ieri mama soacră, aşa că m-am gîndit s-o scot un pic pe Amelica, ea, săraca, de cînd s-a născut ăl mic n-a mai fost prin tîrg. O iei pe nevastă-ta, îţi iei şi locotenentul şi mergem toţi deseară să-i ardem o bere, la o grădină. Mai găsim şi o fripturică, ceva, ce ziceţi?! Am şi-o provizie bună de bancuri noi, nici nu-ţi închipui din ce sursă! Fii atent, o mostră...

Dar maiorul nu mai avut cînd să le servească mostra, sună telefonul. Era Ionescu, aflase tot. Pe scurt, Rodica Ionel avusese, în detenție, o comportare „excepțională", supusă, blîndă, conștiincioasă, se calificase croitoreasă, ba dovedise și mare îndemînare, așa că i se găsise, fără nici o bătaie de cap, un loc la „Moda pentru toți". Asta era o mare fabrică de confecții, la mai puțin de un sfert de oră de mers pe jos de la direcție. Căpitanul Ilarie decise să-l ia cu el și pe locotenentul Iliescu.

— Duceți-vă, duceți-vă, îi îndemnă ironic maiorul, de parcă nu el i-ar fi ajutat să găsească firul acesta, duceți-vă, deși mă îndoiesc că-l veți găsi acolo pe cel ce-a făcut din Rodica Ionel — Sanda Bob! Dar cu rucsacul ăla ce faci, Simi? se miră el, văzîndu-l pe căpitan scoțînd obiectul de sub fotoliu.

— Păi, mă gîndesc să profit de drumul ăsta, să iau de la „Asociație" porția de carne a lui Dudu...

— Halal familie! Singurul suflet ce-l aveți pe lîngă voi e un cîine, și nici ăsta nu-i al vostru! Gîndiți-vă și voi, de-o fată, acolo, una sau mai multe, că de băieți, vă fac eu rost!

Maiorul era fericitul tată a cinci băieți, ultimul, născut abia de cîteva luni, și, mai în glumă, mai în serios, prospecta „piața nurorilor".

— Voi numai într-o nuntă o s-o țineți, îl necăji căpitanul. De la prima pînă la a zecea...

— Pardon! Amelica mi-a declarat că instinctul ei matern e satisfăcut!

— Dar instinctul tău patern?

— Și el, oftă maiorul. Vorba aia, „cine-i are să-i iubească, cine nu, să nu-i dorească". Auzi, mă, ce face ăsta micu, numai la patru luni! se lansă maiorul în povestire, cu ochii strălucind.

Locotenentul întoarse capul, nu voia ca cei doi să-i citească dezamăgirea ce-l copleșise. Auzi! Ce face ăla micu! Parcă de asta era timp acum, sau de scos la o bere „pe săraca Amelica"! Sau de ridicat porția de carne a unei javre! Numai la gîndul că vor ajunge la „Moda pentru toți" cu rucsacul plin de cărnuri inferioare, mirosind greţos și lăsînd în urmă o dîră subțire de sînge, locotenentul simți că-i vine rău.

26

La biblioteca filialei Academiei, acolo unde lucra soră-sa, Mariana, Caius Moraru era cunoscut, venea des, profita la maximum de „tezaurul inestimabil", vorba unuia, pus la dispoziția cercetătorilor de toate vîrstele și de toate valorile. O găsi pe Mariana într-o săliță mică, ticsită de „achiziții noi", teancuri întregi de hîrțoage mai mult sau mai puțin jerpelite, ce răspîndeau un miros inconfundabil de hîrtie veche, de cerneală de tipar din alte timpuri, de piele presată, decolorată de praful podurilor de case vechi, ori mucegăite în pivnițe uitate, și mai presus de orice, mirosul de caise uscate al cotoarelor și al muchiilor aurite. Cuprins de o beatitudine năucă, tînărul se apropie de unul din mormane pregătindu-se, cu gesturi încete, să ia una cîte una frumoasele cărți, să le netezească scoarțele, să le răsfoiască...

Își reveni într-o clipă, mai aruncă în jur o privire încărcată de regrete și apoi o puse, în cîteva cuvinte, la curent, pe soră-sa, făcîndu-i și un mic instructaj de comportament pentru următoarele două zile.

Placidă, Mariana ascultă totul fără nici un comentariu, acceptă cu un semn mic din cap și ieși din încăpere, s-o caute pe șefa ei, să-i ceară permisiunea de-a pleca înainte de terminarea programului. Reveni foarte repede, cu poșeta în mînă și jerseul pe braț, gata de plecare.

În stradă, se apropie fără nici o grabă de mașina Luminiței și adresă, cu glasul ei cîntat „de zile mari", cîteva cuvinte de prezentare și liniștire Sandei Bob care-i așteptase înțepenită în fotoliu, fumînd neliniștită.

Se așezară amîndouă pe bancheta din spate și găsiră un subiect comun de discuție înainte ca el să fi apucat să pornească motorul. După tonul scăzut al convorbirii, Caius înțelese că el e exclus. Cînd o auzi pe Sanda Bob rîzînd ușor, ca o fetiță, se simți invidios. Le lăsă așa, prinse într-o discuție din care el nu înțelegea nimic, mirat peste măsură de succesul acestei întreprinderi ce-o inițiase în disperare de cauză: s-o dea pe Sanda Bob și neliniștea ei în grija Marianei, ființă veșnic absentă, veșnic neliniștită, le lăsă deci și coborî „cîteva clipe"

în fața farmaciei unde oprise, deși în drumul lui de la bibliotecă și pînă aici mai trecuse prin fața altor două.

O căută pe tovarășa Boia, mama lui Cătălin. De aceea venise pînă aici, ca să găsească o cunoștință. Fu poftit în încăperea din spatele magazinului. Valeria Boia, o femeie între două vîrste, foarte blîndă, foarte bleagă, semăna grozav cu o oaie, „îmi vine să-i fac: be-he-he!" spusese odată, într-un moment de proastă creștere, Luminița. Părul ei cărunt, pieptănat în buclișoare scurte, privirea cețoasă și îndepărtată, toate astea întăreau impresia de blîndețe ovină pe care făptura Valeriei Boia o răspîndea. În realitate, în ciuda comportamentului afabil, a vocii dulci și tremurate, a înțelegerii pe care o afecta față de persoanele din jur, Valeria Boia era o ființă mai puțin blîndă decît voia să dea impresia.

Îl instală pe Caius la o măsuță albă, pe un taburet alb și-i puse în față un recipient de porțelan, firește, tot alb, pe trei sferturi umplut cu un lichid incolor ce răspîndea un miros plăcut, ceva ce aducea a iasomie zdrobită. Îl îndemnă să bea, era un ceai „foarte revigorant". Caius refuză politicos, nu i se părea c-ar avea nevoie de-așa ceva. La privirea lui circumspectă, Valeria Boia ceru unei practicante pe care-o numi „fetițo" un pic de zahăr, „pentru musafirul nostru". „Fetița", o studentă severă, se grăbi să asculte, Valeria Boia era doar șef aici, fără să se sinchisească de titulatura care i se dăduse, cu condescendență. Valeria Boia numea toate femeile sub patruzeci de ani: „fetițo".

Amestecînd cu pricepere niște prafuri albe cu un pisălog de porțelan într-un mojar micuț (Caius o rugase să-i dea un calmant potrivit „unei tinere de 30 de ani, înălțimea 1,65, greutatea aproximativă 56 kg, aflată înaintea unor examene grele, și foarte nervoasă"), cîntărind cantități minuscule pe o balanță gingașă, îndemnîndu-l să bea din ceai, farmacista găsea timpul să se intereseze și de Luminița, prietena dintotdeauna a lui Cătălin, o fetiță la care ea ținea așa de mult și de-al cărei succes la facultate a fost atît de bucuroasă!

— Mai ales în ziua de azi, cînd copiii sînt învățați cu meditatori, e reconfortant să vezi că mai răzbește cîte unul prin forțe proprii! Nu ca răsfățatul de Cătălin care mi-a mîncat viața cu indolența lui și mi-a golit punga pe profesori! E adevărat însă că noi ne-o putem permite, nu-i așa, un singur copil la doi părinți...

Caius își strîngea măselele de nervos ce era, crezuse că va găsi preparatul de-a gata, ieșit din fabrică, nu că va trebui să aștepte atîta și s-o mai și suporte pe madam Boia cu răutățile ei.

Îndemînatică, ea repartiză cantitatea de medicament pregătită în cinci grămăjoare și apoi le introduse în pliculețe mici.

— Nu aveți cașete? se trezi Caius întrebînd.

— Îmi pare rău, e un articol deficitar, tocmai le-am folosit pe ultimele pentru niște „hapuri" ce le-am pregătit mătușii Silvia. Doamne, se plînse ea, cît îmi mai dă de lucru și dînsa, cu caracterul ei atît de dificil, atît de... de pe alte vremuri! Într-un fel îmi pare și bine de ce-a pățit, să nu mai facă pe ducesa ospitalieră în casa mea!

Îl mai reținu pe Caius să-i spună că una din nepoatele bătrînei, „o fetiță pe care-au primit-o cu toată bunăvoința și căreia, chiar și Cătălin i-a arătat prietenie", a plecat fără să zică măcar „merci", în schimb a luat cu ea cîteva fleacuri de-ale bătrînei, care acum, furioasă, face mare caz.

— Deși eu am rugat-o să mai termine cu ospitalitatea, că nu sîntem în evul mediu...

— Sărut-mîinile, vă mulțumesc foarte mult, încercă Moraru să se retragă, după ce plăti la casă cei cîțiva lei ce reprezentau contravaloarea medicamentului și a pachetului de ceai revigorant pe care Valeria Boia insistase să-l ia pentru „doamna Mariana".

Avea să regrete graba lui de-acum, dar pe moment nu se gîndea decît s-o vadă pe Sanda Bob culcată și cu medicamentul luat.

Cu o ospitalitate plină de tact, Mariana îi pregăti camera ei, îi administră calmantul într-un pahar de ceai revigorant și o asigură că pașaportul ei va fi găsit „fără doar și poate".

Obosită, istovită de-atîtea emoții de tot felul, Sanda Bob adormi ziua în amiaza mare, într-o cameră străină.

27

După ce depuseră buchetul de flori pe lespedea de piatră a mormîntului lui Grigore Luca, tanti Silvia o invită pe Luminiţa la masă, la un restaurant foarte modern, foarte nou, cocoţat la ultimul etaj al ultimului hotel construit, aflat, la rîndul lui, pe una din coline. Silueta lui albă, cu terasele suprapuse ca punţile unui transatlantic uriaş, domina oraşul şi se putea zări din oricare punct al lui. Din grădina ei, tanti Silvia îi vedea numai partea superioară, cîteva punţi albe pe fundalul mereu schimbător al cerului. I-ar fi plăcut să fie din nou tînără, în rochie lungă, albă, rezemată de braţul unui bărbat, şi să privească valurile de pe puntea superioară a unui pachebot. I-ar fi plăcut să facă o călătorie îndepărtată, dar aceasta era numai o cochetărie de femeie foarte bătrînă; de fapt, era conştientă că ultima ei călătorie o va face pînă la Veneţia, avea ea puternice motive sentimentale, iar după aceea, „de mi-o mai da Al de Sus zile", are să facă un ultim tur al rubedeniilor lui Griguţă, răspîndite prin toată ţara. Avea să fie primită bine, ca întotdeauna, ştia ea asta, fiindcă se ferea să se amestece în treburile lor, nu rămînea mai mult decît îi stă bine unui musafir rar, şi nu mergea niciodată cu mîna goală. Îi spunea toate astea Luminiţei povăţuind-o să n-ajungă bătrînă şi săracă, două cusururi ce fac „urîtă casă împreună". Luminiţa o asculta cu o ureche distrată şi-o aproba politicos, mai atent era şoferul taxiului, un băiat tînăr, îmbrăcat foarte îngrijit, ca un student. Tanti Silvia îl întrebă chiar dacă nu cumva şoferitul e ocupaţia lui de vacanţă. Nu, omul era chiar de meserie.

— De fapt, comentă bătrîna, azi şoferii se-mbracă de parc-ar fi studenţi, şi invers.

„Cotoroanţă bătrînă" gîndi omul în urma ei, neîmpăcat de bacşişul consistent pe care bătrîna, galantă, i-l lăsase. Nu sesiza exact unde era jignirea, dar o simţea.

Dat fiind preţurile pe care le afişa, localul era destul de gol. Autoritară, tanti Silvia îl convocă pe responsabil, ceru să i se aşeze o masă lîngă o fereastră de unde, în oceanul de verdeaţă, se putea ghici grădina ei, alese, comentînd îndelung, fiecare fel de mîncare, slavă domnului, n-avusese niciodată nevoie să ţină „vreun sărman regim", într-un cuvînt, se făcu de îndată cunoscută şi respectată.

Tanti Silvia comandase o groază de lucruri fine, ciudat combinate şi, după cum se dovedi, fericit combinate, dar ea abia ciugulea, mîncînd, adevărat, din fiecare fel. Contase însă pe tinereţea Luminiţei, şi avusese dreptate, în ciuda proastei ei dispoziţii, fata onoră cu strălucire copioasa masă.

— Păcat că nu-i şi Cătă cu noi, declară ea, la un moment dat, ar fi dat iama în toate bunătăţile astea!

— Tocmai, încuviinţă tanti Silvia, ar fi dat năvală şi nu mi-ar fi plăcut. Băieţii de vîrsta asta n-au gustul format, lor poţi să le pui orice sub nas, numai să-şi umple stomacul!

— Nu-l iubiţi pe Cătălin?! întrebă mirată Luminiţa.

Ba da, îl iubea, dar îl găsea dificil la „această vîrstă ingrată", nici copil nici bărbat, lipsit de delicateţea spontană a fiinţei fragile şi fără apărare, şi neavînd cîştigată încă tandreţea, fie şi stîngace, a bărbatului tînăr. Se temea şi c-ar putea să semene, cu vîrsta, prea mult în partea maică-sii. Tanti Silvia ţinea mai mult la taică-său; Valeria, nepoată-sa, adică nepoata lui Griguţă, era, după părerea ei, „prea lacomă, prea răutăcioasă, prea neinteresantă".

Fîstîcită de natura mărturisirilor bătrînei doamne, Luminiţa se păstra într-o expectativă politicoasă, devenind volubilă numai atunci cînd fu întrebată despre planurile ei de viitor. Da, hotărîse să se mărite cu Cătălin chiar dacă el nici nu-i făcuse cu adevărat declaraţia de dragoste. Fără nici o ezitare, Luminiţa descrise viitorul lor, aşa cum îl vedea ea: Cătălin îşi va face anul de armată; se vor căsători cînd el va fi în anul doi şi respectiv ea, în trei. Anul următor vor avea primul copil, „are să-l îngrijească mami, oricum vom sta la noi, e mai comod, fiind central", pe urmă încă unul, aşa că în anul şase Luminiţa se va putea consacra în întregime lucrării de diplomă. Cătălin va absolvi şi el tot atunci, pentru că la politehnică durata studiilor e de cinci ani. Cînd îşi vor sărbători diplomele vor fi deja o „familie bătrînă".

— Ce frumos, suspină fals înduioşată tanti Silvia.

Numai că, după părerea ei, planurile Luminiţei erau

sortite eșecului dacă nu se bucurau de girul Valeriei Boia, mama lui Cătălin, și, după cît o cunoștea ea, n-aveau nici o șansă în direcția asta, iar ea, Luminița, nu va fi niciodată fericită cu un bărbat „smuls“ cu sila din familie.

— E hapsînă Valeria, e foarte hapsînă. Își va căuta o noră care să nu mănînce nimic de la masa ei, ci să aducă oricît de mult de-acasă!

— Prostii, tanti Silvia, nu se mai putu stăpîni fata.

— Prostii?! se indignă bătrîna. Așa crezi tu?! Păi Valeria a fost în stare s-o alunge și pe musafira mea, auzi, a mea personal! Îi părea rău că mă mai binedispune și mă înveselește un pic, că era să înnebunesc în casa aia de posaci! Cum nici tu n-ai mai venit pe la noi de-o lună, îți dai seama ce atmosferă împuțită era...

— Eu credeam că nepoțica a plecat singură, o întrerupse fata.

— Ei, nici măcar nu mi-e nepoată, e, cum să-ți explic eu ție, e ... mă rog, uite, pe vremea cînd era foarte tînăr Griguță a făcut un pic de curte unei domnișoare, sora unui prieten de-al lui, un coleg de studii. Pînă la urmă domnișoara aia s-a măritat cu altcineva, iar Griguță, după cîțiva ani, m-a luat pe mine. Nu știu cum se face că n-a mai revăzut-o niciodată, dar cu frate-său a rămas prieten, au și lucrat un timp împreună, l-am cunoscut și eu destul de bine. A murit destul de tînăr, săracu'. Griguță mai coresponda din an în paști cu familia, cu fosta lui „iubire“ adică. Îmi amintesc că a fost destul de afectat de moartea ei, eram deja repatriați așa că ne-am dus la înmormîntare, în celălalt colț de țară. Era acolo o copilă mică, abia de școală, fiica unuia din feciorii bătrînei, o fetiță pe care Griguță a îndrăgit-o. I-a scris mereu pîn-a murit și el. În amintirea lui am mai schimbat cu fata cîte-o felicitare de Anul Nou, am invitat-o mereu la mine, pînă acum cîțiva ani. Dar n-a venit niciodată. Credeam că m-a uitat de tot, și cînd colo, acum două săptămîni, cine sosește? Sanda Bob în persoană!

— Eu credeam că-i vorba de-o fată tînără...

— E tînără, încuviință tanti Silvia, fără să observe neliniștea din vorbele Luminiței, are vreo treizeci și doi de ani, dar să știi că nu-i arată, ar putea spune oricînd că n-a trecut de douăzeci și cinci. Ce ființă adorabilă, ce plină de viață e! Regret c-am cunoscut-o atît de tîrziu!

— Păi n-a plecat cu albumul dumneavoastră de amintiri?!

— Fleacuri! Ia uite ce bilet mi-a lăsat! Bătrîna scoase din poșetă o hîrtie împăturită și o întinse fetei. „Scumpă tanti Silvia“, citi ea, „ați avut perfectă dreptate, unele persoane nu ne iubesc și prezența mea a fost declarată nedorită. Nu vreu să vă necăjesc, ne revedem de îndată ce-mi termin treburile. Cu dragoste, Sanda“.

— Și albumul?! insistă tot mai nedumerită Luminița.

— Cred că l-a luat pur și simplu ca un gaj al revederii noastre, răspunse tanti Silvia, știa doar cît țin la el!

Luminița dădu neîncrezătoare din cap, văzuse și ea albumul, și nu o dată, știa că în afara unor ilustrate din Veneția de-acum o sută de ani și de pozele îngălbenite ale tinerei familii Luca, mai erau acolo cîteva serii de timbre care, după părerea lui Cătălin, moștenitorul, erau foarte prețioase, vestigii din marea colecție a bătrînului, împrăștiată după moartea sa conform dispozițiilor testamentare. Acestea, puține, tanti Silvia le păstrase din sentimentalism, erau printre primele achiziționate, atunci cînd își închipuise că s-ar putea pasiona și ea pentru filatelie. Constatase, de-a lungul anilor, că peticile acelea de hîrtie, chiar dacă au imprimate pe ele cîte un cap de bour, nu-i spun nimic, și că o poză frumoasă, bine mărită, e mult mai interesantă.

Gestul neîncrezător al fetei o supără pe tanti Silvia. Cu o ardoare ce-i îngrămădea vorbele într-un șuvoi nestăpînit, începu să povestească Luminiței ce ființă adorabilă e Sanda Bob, veselă, gata oricînd de șotii amuzante, dispusă să flecărească dar și capabilă să asculte poveștile altora, veșnic cu zîmbetul pe buze, nu ca „acrita de Valeria“, studioasă dar nu pedantă, într-un cuvînt, „o adevărată podoabă în casă“.

— Dac-a reușit să-l înveselească pînă și pe ursuzul Boia! De Cătălin, ce să mai vorbesc, era topit după ea, în fiecare zi cîntau șansonete la pian, la chitară, se distrau, făceau plajă în grădină... Ce mai, ne-a cucerit pe toți, numai Valeria... Doamne, dumnezeule, exclamă ea deodată, iluminată, neobservînd deloc figura înghețată a Luminiței, doamne! cum de nu mi-a trecut prin cap? Cum am putut măcar o clipă să-mi închipui

că biata Sănduța mi-a luat albumul?! Asta trebuie să fie lucrătura Valeriei, ca s-o învinovățească în absență și să mă facă s-o detest! Sigur! Cum de nu mi-am dat seama pînă acum?! Îmbătrînesc, cochetă ea, foarte fericită de ultima idee ce-i venise. În orice caz, reveni ea, sper că n-ai crezut nici o clipă că o caut pe Sănduța pentru albumul ăla?! Nu, nu! Dar avem planuri foarte mari amîndouă! Cum termină Sănduța cu examenele, cum plecăm o lună în străinătate! Adică, mă rog, cînd vor fi gata formele oficiale! Eh, ce crede Valeria, că mă pune sub epitropie?! Că poate dispune chiar așa de banii mei?!

Cu gura căscată de uimire, Luminița află că tanti Silvia e posesoarea unui cont la o bancă străină care, conform dispozițiilor bătrînului Luca, îi vărsa, prin „banca țării“, o sumă lunară. Era vorba de cota bătrînului petrolist la o societate de dincolo de Ocean. O vînduse, depusese banii și instituise o rentă, destul de modestă, dealtfel, lunară.

— Mai am cîțiva ani de primit, declară tanti Silvia, fiindcă, știi, între timp s-au mai adunat și dobînzile, dar cum cred că n-am să trăiesc atîta, voi face uz de clauza care-mi permite, într-o situație excepțională, să scot toți banii. În fond, da, asta am să fac, am să-i cheltui cu Sănduța la Veneția. N-am să fac așa cum vrea Valeria, să-i transform în lei și să-i depun pe numele lui Cătălin! N-ar fi drept, fiindcă nu-i el singurul meu nepot, iar dacă împart suma la toți, e pur și simplu derizorie! Nu-i așa că am dreptate?!

— Da, tanti Silvia, o aprobă Luminița, înțelegînd acum altfel „gentilețea“ cu care Cătălin scurta convorbirile telefonice ca să „nu o obosească“, faptul că n-o mai vizitase în ultimele două săptămîni, tot ca s-o lase să se odihnească după salahoreala din clinică, proasta lui dispoziție de azi-dimineață, lipsa de entuziasm cu care o întîmpinase...

Se făcu parcă mai mică, așa cum stătea ghemuită pe scaun, cu capul plecat. Refuză porția suplimentară de înghețată pe care i-o propuse tanti Silvia.

— Nu te necăji, interpretă bătrîna rău subita ei indispoziție, nu te necăji, că dăm noi mîine de ea, la examen. Ai s-o cunoști și ai s-o îndrăgești, sînt sigură. În fond, pînă nu demult ai fost și tu elevă, dar sînt sigură că o profesoară atît de... cum să spun, de neconvențională, de deschisă, de apropiată, n-ai avut niciodată. Știi ce nebunatică e?! A fost în stare, fiindcă pierduse un pariu cu Cătălin, să-i arate că se poate tunde mai scurt ca el. Nici n-ai crede, a plecat așa, în oraș, și-a venit după cîteva ceasuri tunsă ca un băiețel. La început nu mi-am dat seama, își cumpărase o perucă blondă și o purta, nici nu se deosebea de părul ei dinainte, credeam că și-a schimbat numai coafura. Ce-am mai rîs cînd am văzut cum ne-a păcălit! Dar îi stă foarte bine tunsă așa, vopsită în culoare închisă, îi scoate și mai bine în evidență strălucirea ochilor.

— O persoană veselă de tot! zise acru Luminița.

— Da, aprobă bătrîna. Dar e și foarte serioasă. Cînd studia nu ne lăsa nici să mișcăm! Și foarte bine organizată. Știi ce făceam serile? Studiam itinerarul, împărțeam călătoria pe etape, calculam cheltuielile. Ce-mi place mie la ea e mîndria. Nu vrea să călătorească pe banii mei, își tot făcea calcule cum să-i ajungă banii ce-i poate schimba ea, ce să ducă să vîndă...

— Dar n-ați fi lăsat-o!

— Vezi bine că n-am s-o las să recurgă la expediente! Și, deși mă simt într-o formă excelentă, am fost prevăzătoare și i-am făcut o procură, doamne ferește, mi se mai întîmplă ceva și rămîne fata între străini, fără bani!

— A cui a fost ideea asta? întrebă Luminița.

— A lui Cătălin, răspunse tanti Silvia. Am făcut-o continuă ea, dar acum îmi dau seama că n-are nici o valoare, cum de nu m-am gîndit?

— Cum, n-are nici o valoare?!

— Așa, acuma-mi aduc aminte că procura pentru o bancă trebuie legiferată la notariat...

— Lăsați, tanti Silvia, că încă n-ați plecat, o liniști, malițios, Luminița.

— Ai dreptate, drăguțo. Chiar nu mai vrei înghețată?! Atunci plecăm. Am de gînd să-i fac Valeriei un scandal de să mă pomenească! Auzi, să însceneze porcăria aia, s-o dea afară pe musafira mea!

28

— Ai vreo treabă, șogore, ori stai așa? întrebă căpitanul Ilarie pe-o huidumă ce sta rezemată de ușa „Asociației chinologice". Omul, foarte oacheș și foarte de demult neîntîlnit cu binefacerile civilizației în materie de igienă, ridică cu lehamite din umeri.

— Bine, înțelese căpitanul, și intră, urmat de locotenentul Iliescu.

În ultima încăpere, bătrînul Iuga, un pensionar care, se vede, era „de jurnă", stătea de vorbă cu cineva.

— ...atîta am putut, atîta am făcut! I-am spus și dumneaei...

— N-am întîlnit-o, a plecat la băi înainte, răspunse celălalt cu o voce obosită. Dar mi se pare...

— Eu și-așa cred că e mult! vru Iuga să încheie discuția.

— Nu fi copil, domnu' Iuga, așa exemplare...

— E voie? întrebă căpitanul, ciocănind cu degetul îndoit în canatul ușii larg deschise.

— Toată stima, toată stima, tovarășu! îl salută bătrînul Iuga ridicîndu-se din spatele biroului.

Se dovedi că ținuse pînă atunci pe genunchi un cățel, un pui de foxterrier. Putea avea șapte, opt săptămîni. Privea lumea cu o expresie mucalită ce se întîlnește rar la această rasă. Cu curaj, începu să exploreze foaia de sugativă așternută pe birou.

— Cățelușule, îl chemă locotenentul dintr-un imbold ce nu și-l putea explica.

— Dînsa e Bella, e domnișoară, explică bătrînul lăsîndu-și palma osoasă pe capul ei mic. Bella închise ochii de plăcere și scoase un scîncet subțire.

Căpitanul făcu prezentările. Își strînseră mîinile mormăind fiecare cîte ceva. Din cele patru voci, se distinse clar „îmi pare bine" rostit de locotenent.

— Eu trebuie să plec, declară interlocutorul bătrînului Iuga.

— La revedere, oricînd la dispoziția dumneavoastră, îl salută, vizibil ușurat, bătrînul.

Bărbatul cel obosit îi răspunse cu un gest ce-ar fi putut să însemne „Las-o moartă", și ieși.

— Aoleu, ce pisălog, se plînse bătrînul Iuga aprinzîndu-și o mărășească. Inspiră adînc primul fum și începu să tușească cu temeinicie. Risipi cu mîna fumul de deasupra biroului, să nu ajungă la cățelușă. Locotenentul prinse momentul și o luă în brațe. Cu delicatețe, Bella își înfipse dințișorii în mîneca hainei lui.

— Am venit după repartiția de carne a ogarului afgan...

— Da, cum să nu, desigur, e pregătită, vă așteptam de ieri, hîrîi bătrînul și se aplecă să-i caute hîrtia într-un sertar. M-a-nnebunit de tot individul de-adineaori, reveni el la subiectul ce-l preocupa.

Se vede că avea nevoie de înțelegerea și compătimirea cuiva.

— Adică? întrebă căpitanul din politețe.

— Mi-a dat să-i vînd doi cîini de vînătoare și-acu nu e mulțumit de cît a încasat pe ei. Parcă puteam găsi ceva mai bun în două, trei zile! Că zicea că e grăbit, domnul!

— Da? Și cît a încasat? întrebă căpitanul, mai interesat, de data aceasta.

Luînd acum seama cu cine vorbește, bătrînul tuși îndelung înainte de-a răspunde:

— Să știți că noi nu prea facem chestii de-astea, dar fiindcă m-a rugat un fost coleg de serviciu...

Schimbă apoi, strategic, vorba, și se interesă dacă „minunatul afgan" va participa la concursul ce se pregătea. Căpitanul, nefiind stăpînul lui de drept, nu putea lua încă o hotărîre. În fine, mai schimbară două „parole" despre condiția fizică a lui Dudu, și apoi despre puiul de foxterrier pe care locotenentul îl alinta spunîndu-i „frumoasă Belluța". Ea se regăsi fericită în mîinile mari ale bătrînului și nu catadicsi să-i mai arunce vreo privire.

Plecară.

— Am impresia că bătrînul învîrte ceva afaceri, observă tînărul.

— Habar n-am, mărturisi căpitanul, dar, oricum, valoarea unui cîine de aport nu-i la îndemîna oricui. Mă întreb de ce-o fi renunțat tipul la ei?!

„Șogorul" stătea tot la ușa clădirii.

— Știi citi, nu-i așa?! întrebă, pentru orice eventualitate căpitanul.

— Da ce, vreţi să vă citesc contorul de lumină? răspunse celălalt plictisit.
Pe o filă ruptă din carnet, căpitanul îşi notă propria adresă, apoi cea de unde trebuia ridicată carnea pentru Dudu. Explică omului ce are de făcut, îi dădu repartiţia şi o bancnotă mare, indicîndu-i să păstreze restul pentru osteneală.
— Dacă nu-i nimeni acasă, lasă dumneata rucsacul în faţa uşii, îl dăscăli el.
— Păi, nu-l ia careva de-acolo, dom' injiner? întrebă omul, cîntărind cu ochi de expert rucsacul nemţesc, pe cadru de metal.
— Nu-l ia nimeni, fii fără grijă. Şi nu-s inginer, sînt căpitan de miliţie.
— Să trăiţi, dom' căpitan, şi mulţam, zise tipul, despăturind nelămurit bancnota.
— Să trăieşti, şogore, şi-ţi mulţumesc şi eu, zîmbi căpitanul.
— Îmi spuneţi şi mie ce-nseamnă asta, „şogore"? întrebă, după un timp, locotenentul.

29

Necăjită de întîmplare, jenată de „zăpăceala" ei, Sanda Bob îi spusese, în sfîrşit, ce „alte chestii" avusese de aranjat la Bucureşti, în afara supercontrolului medical: fusese să-şi pună vizele de paşaport pentru o deplasare în Spania. Urma să facă această călătorie imediat după terminarea examenelor, împreună cu medicul curant, care, participant la un congres de specialitate, voia să prezinte o comunicare asupra unui tratament în „premieră". De departe, cel mai spectaculos rezultat fusese obţinut în cazul ei, aşa că doctorul Drăgan voia, în afara unui teanc impresionant de radiografii, diagrame şi alte chestii de-astea, s-o prezinte şi pe ea, „în carne şi oase". „Mai ales măduvă de oase", se gîndise Caius, care începuse acum să priceapă puţin cam ce-a fost cu accidentul ăla.
Fuseseră obţinute toate aprobările necesare din partea

autorităţilor române, toate vizele de tranzit din partea ambasadelor respective, dar, în ultima clipă, cei doi hotărîră ca la întoarcere să facă un sejur de cîteva zile la Paris. Aveau deci nevoie de alt tip de viză. Credeau că nu o vor putea obţine la timp pentru ca Sanda Bob să mai ia cursa aeriană la care-şi rezervase loc pentru ieri-seară, aşa că înapoiase biletul.
— Şi doctorul?
— O, el oricum nu venea, comandase nişte modificări la maşină, şi nu erau gata. El va sosi, probabil, poimîine.
Doctorul hotărîse maşina ca mijloc de locomoţie. Studiase forma cea mai potrivită a unui fotoliu conceput pentru Sanda Bob, era vorba, doar, de multe ore de mers! Voiajul cu trenul se excludea de la bun început, cît despre cel cu avionul, ea nici nu voise să-l ia în considerare. Cu toată recunoştinţa ce o purta doctorului, i-ar fi displăcut să nu profite cu nimic din călătorie. Să traverseze Europa în avion, să vadă o sală de conferinţe la Madrid, să se lase şi ea văzută de alţii, şi-apoi, ţuşti! înapoi?! I se părea ridicol.
— Gîndeşte-te, Caius, n-am fost niciodată în străinătate! spusese ea ca pentru a se scuza de extravaganţa aceasta.
— Parcă eu am fost! mormăise el.
Faptul că pierduse paşaportul o indispunea îngrozitor. Lăsînd la o parte profitul ei personal din „această lungă plimbare", neparticiparea ei, alături de doctor, la lucrările acelui important congres ar fi luat din strălucirea comunicării delegaţiei române.
— E îngrozitor să mă gîndesc c-am pus pe drumuri atîţia oameni şi n-am fost în stare să-mi păzesc actul de identitate. Ce-o să creadă doctorul Drăgan despre mine? Dar ceilalţi?!
— Se mai întîmplă, încercase s-o consoleze Caius care, ştiind mai multe, nu credea că „l-a pierdut". Se mai întîmplă. Nu ţi s-a întîmplat niciodată să-ţi pierzi vreun act?!
— Nu, clătină ea din cap, niciodată. Sînt o fiinţă destul de ordonată, nu pierd nici o hîrtie. La mine nimic nu se pierde, nimic nu se cîştigă, totul se rătăceşte, încercă ea să braveze situaţia. Totuşi, ce curios, mi s-a pierdut un act, ştii? Mi s-a pierdut buletinul de identi-

tate, s-a rătăcit la registratura sanatoriului din Pădureasa. Am fost nevoită să fac altul, ba am plătit și amendă!

Caius încercase s-o liniștească: găsitorul pașaportului va dovedi desigur atîta conștiință cetățenească încît să-l ducă la un post de miliție sau să-l depună într-o cutie poștală. În ultimă instanță, i se va elibera un duplicat.

— Da, dar tot e foarte neplăcut. Iar deranj, iar alergătură... S-ar putea să pierd și data ținerii congresului. Cînd mă gîndesc cîtă silință și-a dat doctorul Drăgan...

— Ia mai dă-l încolo de doctor! izbucni Caius, iritat de faptul că nu putea „prinde firele". Ceva era clar: buletinul Sandei Bob se „pierduse" pentru a fi „găsit" și folosit de altcineva. Care era rostul pașaportului? Trebuise să ajungă în mîna fetei care se folosise și de buletin?! Dar fata aceea... Să presupună că mai există și o a doua falsă Sanda Bob?! Ar fi prea de tot. Atunci... mda, atunci pașaportul a ajuns prea tîrziu. De ce? Cine a avut interesul să împiedice substituirea aceasta de persoane?! Dar, mai întîi, cine a avut interesul să pună la cale substituirea de persoane?!

Deci, Sanda Bob avea, ieri spre seară, pașaportul în poșetă. În orice caz, plecase cu el de la ambasadă. Regreta puțin c-a renunțat la locul din avion. O făcuse pentru că, dacă viza n-ar fi ieșit atît de repede, n-ar fi avut cu ce se legitima pe aeroport. În tren actele de identitate ale călătorilor nu sînt cerute.

— Dar, o întrerupsese Caius nedumerit, dacă viza nu ți-ar fi fost gata și-n consecință n-ai fi avut pașaportul cu tine, cu ce act ai fi cerut o cameră la hotel?!

— Ți-am spus c-ar fi trebuit să mă duc unde mi-e locul! Am un pat reținut la Clinica VII. Mă așteaptă de-aseară. Doctorul Drăgan nu lasă nimic la voia întîmplării, dar, nu știu dacă mă înțelegi, voisem atît de mult s-o rup puțin cu...

— Foarte bine, o aprobase Caius. Ești o ființă care se poate dispensa de supraveghere medicală. Uite-aici, în camera Marianei are să-ți fie foarte bine, zilele acestea trei. Și pe urmă, n-ai decît să-ți iei doctorul și s-o-ntinzi la Paris!

— Și pașaportul meu?! scînci ea.

Caius o rugă să reconstituie toate fazele călătoriei.

— Nu, mai bine ia-o de la ambasadă, se răzgîndi el.

Ieșise de la ambasadă, cu doctorul desigur, trecuse pe la farmacie să ridice rețeta și cașetele preparate, trecuse pe la clinica unde fusese internată pe timpul șederii în București ca să-și ia bagajul, cinase într-un restaurant de lux, ajunsese la gară condusă, „firește, tot de doctorul", încheiase Caius în locul ei. Da, aprobă ea, de cine altcineva?! Ar fi putut să-și piardă pașaportul în oricare din aceste locuri, dar parcă nu e verosimil, nu, e absurd! Să scoți o „cărțulie" deodată cu batista, s-o scapi și să nu-ți dai seama?! Ar fi putut luneca în compartiment, sau în vagonul de dormit?!

— Nu-ți amintești dacă nu-l aveai, în tren?! N-ai scos din el biletul și tichetul de călătorie?!

— Nu, regretă ea, biletul îl pusesem în portmoneu, lîngă bani.

— S-ar fi putut să ți-l fure cineva confundîndu-l cu un portefeuille.

— O, nu! respinse ea ipoteza. Vecinii mei de compartiment...

Îi povesti lui Caius despre ei. Blondul cel arătos și studentul fuseseră chiar atît de gentili încît o însoțiseră pe la hoteluri, ba mai mult, o conduseseră amîndoi pînă la Filologie și-i dăduseră o întîlnire, la ora 11, „să vadă ce s-ar putea rezolva".

— De ce nu mi-ai spus?! sări ca ars Caius.

— De ce să-ți fi spus?! se arătă ea uimită. N-aveam nici eu de gînd să mă duc. Drept cine mă iei? M-am bucurat foarte mult c-am reușit să scap de ei. Nu știam c-o s-o întîlnesc pe Veronica, nu visam că exiști și tu pe lume, pur și simplu, aveam de gînd să mă duc să-mi ocup patul la Clinica VII. Îți dai seama că, la ora asta, doctorul trebuie să fi telefonat. O fi îngrijorat...

— Iar doctorul! Lasă, ai să-l chemi tu, mai tîrziu, după ce te odihnești puțin.

— Oare, începu parcă ezitînd Sanda Bob, oare n-ar trebui să anunț oficial pierderea pașaportului meu?! În fond e un act important, sau poate s-a și găsit și cei de la Miliție nu știu de unde să mă ia?! Cum e emis în S., s-ar putea să-l fi trimis deja acolo?!

— S-ar putea, acceptă Caius, nevoind s-o mîhnească.

Îi promise că se ocupă el de toate acestea, are un prieten căpitan care, desigur, nu va refuza să preia rezolvarea problemei.

Toropită de oboseală, de calmant, Sanda Bob, rămasă singură în camera Marianei, adormise.

30

Caius Moraru nu-l găsi nici de data aceasta pe căpitanul Ilarie, așa că hotărî să ia acțiunea pe cont propriu. Socoti persoanele pe degete: bunicuța cu nepoțelul, slabă nădejde, nici măcar pe copil nu știa cum îl cheamă, dacă-l mai cheamă altcumva decît „puișorul"; bărbatul între două vîrste, cel ce se descălțase în compartiment... tot așa. Mai rămîneau ceilalți doi care o însoțiseră pînă la Filologie... Partea proastă era că, neinteresînd-o deloc, Sanda Bob nu făcuse nici cea mai mică tentativă de-a afla cine sînt, cu ce se ocupă...

— Da, îmi amintesc foarte bine, spuse recepționerul primului hotel unde intră. Duduia a fost de două ori, o dată pe la opt și ceva, a doua oară cu dumneavoastră, cu puțin după zece. N-am putut s-o servesc, dar avînd în vedere, și făcu un gest spre persoana lui, ăă, avînd în vedere calitatea în care v-ați legitimat, aș putea s-o recomand colegului meu de tură...

— Nu e nevoie.

Din nefericire, omul nu-i remarcase pe însoțitorii Sandei Bob, era lume multă în hol, mulți din cei veniți cu trenul de dimineață voiau un loc...

Nu avu mai mult noroc nici la al doilea hotel. La al treilea doar, fură confirmați cei doi însoțitori ai Sandei Bob. La recepție era aici o femeie tînără, foarte drăguță, foarte îngrijită. Într-adevăr, cel tînăr, brunetul, părea a fi student și semăna cu duduia aia tunsă de parc-ar fi fost frate-său, „mai mic, firește". Pe celălalt, da, l-a reținut, desigur, îl și cunoaște, ei, nu știe cum îl chiamă, dar l-a văzut pe scenă, într-o operă, nu, nu cînta, dansa, e balerin, dansa cu aia de s-a transferat anul ăsta de la București, să scape de nebunul de bărbat-su, ăla de face comicării la televizor..., nu, nu știe cum îl cheamă, dar făceau a doua pereche pe dreapta, da, pe dreapta cum te uiți pe scenă, vaai, dar ce frumos valsează...

În capul lui Caius se făcut dintr-o dată lumină. Cuprins de frenezie cumpără, chiar din holul hotelului, cea mai mare cutie de bomboane pe care-o găsi, și-o depuse în brațele femeii.

— Vaaai, tovarășe căpitan, atentați la silueta mea! se răsfăță ea ridicînd fals amenințător degetul arătător. Nu serviți și dumneavoastră una?!

Dar Caius era departe. Se aruncă la volan și porni... spre casă. Dacă era blond, excesiv de curtenitor, nițel snob și balerin pe deasupra, nu putea fi decît Andrei Știrbu, vecinul lui de la etajul de sus! Caius învățase să fie destul de circumspect, dar în cazul de față simți că prefăcătoria n-are nici un rost, nu, Andrei n-avea nici un amestec în dispariția pașaportului.

Îi deschise chiar el, fu bucuros să-l vadă, și-l pofti cu eleganță în camera lui, era singur în toată casa, „babacii și aia mică" erau plecați la stațiune. Dar avea pe cineva în vizită, „un băiat fain, o să-ți placă".

Văzîndu-l pe tînărul acela brunet înfundat în fotoliu, cu un pahar în mînă, Caius Moraru ghici totul de parc-ar fi fost de față: cei doi se întîlniseră la ora 11 s-o aștepte pe Sanda Bob, și, după un timp, pierzînd speranța s-o mai vadă sosind, veniseră amîndoi la Andrei acasă.

Se făcură prezentările. Tînărul era într-adevăr student, medicinist intrat în anul cinci. Se numea Ciprian Pavel.

— Bea și tu un coniac cu noi, îl invită gazda. „Cu noi", era așa o vorbă, Andrei Știrbu nu bea niciodată alcool. Avea și acum o sondă mare cu apă minerală și felii de lămîie.

— Nu, mulțumesc, refuză Caius, gîndindu-se că poate va mai folosi mașina azi, eu n-am nevoie să-mi înec amarul în alcool. Eu n-am luat nici o plasă, azi la ora 11, riscă el în continuare, dar nimeri bine.

— Asta zic și eu treabă! îl lăudă naiv Andrei Șirbu.

— Zizi Jeanmaire, hai?! continuă Caius.

— Semăna, mă, uite, întreabă-l și pe el, se apără balerinul arătîndu-l pe student.

— Dar cum de... își lăsă studentul întrebarea nerostită pînă la capăt.

— Vă spun, promise Caius, dar întîi îmi spuneţi voi, de unde pînă unde atîta interes pentru... să zicem... Zizi Jeanmaire?!

— Doar nu i s-a întîmplat ceva?! se sperie Ştirbu. Că dacă se amestecă miliţia...

— Nu, nu, e sănătoasă, îl linişti Caius.

— Sănătoasă! rînji studentul şi apoi, după ce contemplă cu melancolie picătura de băutură ce-i rămăsese în pahar, o dădu pe gît.

Pînă la urmă, lucrurile se lămuriră. Interesul celor doi pentru tovarăşa lor de călătorie fusese mai mult sau mai puţin dezinteresat. Ciprian Pavel îl recunoscuse în însoţitorul ei pe doctorul Drăgan, „o relaţie mai mult decît utilă oricărui medic tînăr", mărturisi el. Nu reuşise să se prezinte în gară, doctorul era preocupat doar de persoana Sandei Bob, şi dealtfel sosiseră destul de tîrziu, abia mai avusese timp să-i dea „niscai recomandări" şi să aranjeze ceva cu conductorul pentru o cuşetă la vagonul de dormit.

— Deci, pe dumneavoastră vă interesează medicul şi nu pacienta?

— Eh, să n-o luăm chiar aşa... mecanic, răspunse ironic medicinistul. În condiţii normale...

— Ce înseamnă „condiţii normale"? insistă Caius.

— Păi, se vede de la poştă ce-i cu dînsa, de ce e atît de ţeapănă. În orice caz, pentru un ochi versat...

„Ochi versat" avea şi Andrei Ştirbu. Ghicise de la început că Sanda Bob e suferindă. După cît îl cunoştea Caius pe Andrei Ştirbu, putea să-l creadă fără nici o rezervă atunci cînd declara că atenţia ce i-o acordase Sandei Bob n-avea nici un dedesubt, sau, mă rog, nu avea altul decît dorinţa de-a se face agreabil unei persoane interesante, „fiindcă e interesantă, nu-i aşa?" şi de a-i mărturisi indirect, admiraţia pentru „ţinuta ei demnă".

— Pentru tine, oricine ţine spatele drept şi bărbia ridicată are „ţinută demnă", îl ironiză Caius, făcînd aluzie la poziţia devenită „naturală" prin exerciţiu, a balerinelor.

— Pardon, ripostă jignit Ştirbu. Cum poţi să compari rigiditatea la care obligă un corset, cu desăvîrşita graţie în atitudine a unei dansatoare?! Ştii tu de la ce vîrstă şi cîte ore pe zi exersează o balerină pentru a ajunge, nu numai pe scenă, dar şi în viaţa de toate zilele la acea „firească mîndrie a trupului"?!

— Ştiu, i-o reteză Caius. Mai bine dă-mi şi mie o ţigară englezească, din acelea care se procură greu.

Cei doi îi dăduseră întîlnire tinerei profesoare, dornici în continuare „să se facă agreabili şi s-o ajute". Studentul voia să-i ofere găzduire, nu fără a cere însă, în prealabil, acordul mamei lui, acord pe care-l obţinuse cu uşurinţă („desigur, comentă interior Caius, cînd a auzit de doctorul Drăgan..."), balerinul, pentru că, oricum „ieşea să dea o tură în tîrg", şi-n ultimă instanţă...

Caius se lămuri. În nici un caz „rătăcirea" paşaportului Sandei Bob nu putea fi pusă în legătură cu studentul şi balerinul. Încercă să afle date suplimentare despre cel de-al treilea bărbat din compartiment. Cei doi nu reuşiră să cadă de acord decît asupra faptului că era un om între 40 şi 50 de ani, morocănos şi lipsit de interes, „aşa, un fel de achizitor de pene", îl calificǎ balerinul, strîmbînd din nas.

— Dar cîţi achizitori de pene ai cunoscut tu? se enervă Caius.

— Nici unul, mărturisi candid Andrei Ştirbu.

Caius făcu apel la spiritul de observaţie pe care un medicinist trebuie „obligatoriu" să-l aibă. În fine, prin forţe unite, cei doi reuşiră să-şi amintească semnalmentele vecinului lor de călătorie: brunet puţin încărunţit, buhăit, „uşor supraponderal", îmbrăcat corect şi banal...

— Fuma „Snagov", adăugă victorios Ştirbu.

— Toată lumea fumează „Snagov", chiar şi eu, îi răspunse descurajat Caius. Nu se poate să călătoreşti o noapte întreagă cu un om şi să nu-ţi dai seama ce hram poartă!

Consideră că le poate spune motivul real al investigaţiei lui.

— Săraca, o compătimi Ştirbu pe Sanda Bob.

— Trebue să facem ceva, declară incitat medicinistul. Dar de ce s-o lăsăm deoparte pe bunicuţă? În multe cărţi, adevăratul şef de bandă e cîte o fiinţă din astea, nevinovată şi insupsonabilă!

— Nu e vorba aici de nici o bandă, îl readuse Caius la realitate, pur și simplu de un pașaport „subtilizat".

— Bine, dar în ce scop?! Nu există decît unul singur: de-a-l folosi! Unde e domnișoara Bob acum? Nu cumva e în pericol? Nu cumva e șantajată?! Nu cumva...

— Eu cred, spuse pașnic Andrei Știrbu, că actul o fi căzut din trăistuță. L-o fi găsit cineva și l-o fi depus la miliție. Dă și tu, acolo, niște telefoane, Caiuse. Și tu, se întoarse el spre student, n-o mai lua razna. Un pașaport nu e un bilet de cinema. Nu poate fi folosit decît de persoana căreia i-a fost emis.

— Dar dacă se face o subtilizare de persoane? Am citit un roman în care...

— Lasă-mă cu romanele, rîse ironic Andrei Știrbu. Întreabă-l mai bine pe Caius. O substituire se poate face numai cu acordul posesorului, în cazul nostru, al domnișoarei Bob. Or ea, după cum se vede, „nu e de acord". Din moment ce-a anunțat oficial pierderea actului, el nu mai poate fi utilizat pentru bunul motiv că toate posturile de frontieră sînt anunțate...

— Toate punctele de ieșire, vrei să zici, îl corectă studentul. Tocmai asta spuneam și eu, dar nu m-ați lăsat să termin! Dacă domnișoara Bob „nu e de acord", înseamnă că hoțul o ține în supraveghere, exact în scopul de-a o împiedeca să anunțe autoritățile!

— Păi, nu vezi că le-a anunțat deja! spuse balerinul.

— Din întîmplare! insistă studentul, fiindcă din întîmplare era cu un căpitan de miliție cînd a descoperit lipsa actului! Asta era imprevizibil și hoțul n-are de unde s-o știe! El va căuta s-o împiedice să se ducă la miliție, doar acolo trebuie să declari o astfel de pierdere, nu?! Va încerca s-o neutralizeze, s-o rețină, s-o...

— Bazaconii, îl întrerupse Andrei Știrbu cu o enervare care-l uimi pe Caius. Tu nu vezi, continuă el, nu vezi că după teoria ta noi doi sîntem hoții?! N-am însoțit-o noi peste tot? Nu i-am dat noi o întîlnire? Nu voiam, amîndoi, să-i oferim găzduire?! Ce „supraveghere" mai bună decît asta vrei?!

— Bine, dar e absurd...

Studentul se întoarse năucit spre Caius Moraru.

31

La „Moda pentru toți" cei doi ofițeri de miliție fură rugați să aștepte în mica sală de expoziție a fabricii. Căpitanul Ilarie ar fi preferat să fi fost poftiți la serviciul personal, dar locotenentul se arătă foarte interesat de exponate. Trecu de la un manechin la altul, pipăi stofele din care erau executate costumele bărbătești, taioarele pentru femei, pardesiurile și paltoanele, singurele articole pe care era profilată „Moda pentru toți", ceru informații suplimentare căpitanului, într-un cuvînt, se purtă absolut neașteptat, făcîndu-l pe acesta să ridice nedumerit din sprîncene.

— Sînt foarte frumoase! exclamă tînărul, dar unde pot fi cumpărate?

— Noi producem numai pentru export, îi răspunse un bărbat ce intrase și se apropiase fără ca ei să-l fi auzit. Sîntem foarte mîndri de contractele noastre cu străinătatea, abia mai prididim...

— Bine, bine, dumneavoastră sînteți mîndri, dar noi unde ne îmbrăcăm? nu se lăsă locotenentul.

— Există din cînd în cînd serii refuzate, îi explică funcționarul cu condescendență. Dacă-mi dați numărul dumneavoastră de telefon, aș putea să vă anunț cînd intră în magazin.

— Frumoasă consolare! începu locotenentul, dar căpitanul puse scurt capăt acestei discuții ce s-ar fi terminat, după cît îl știa el pe locotenent, cu o reclamație la directorul fabricii sau cu o sesizare la forurile superioare.

— Cu ce vă pot fi de folos? întrebă funcționarul, rugîndu-i să se așeze în fotoliile comode ce înconjurau o măsuță.

Pus în temă, își pierdu din amabilitate.

— Ce plictiseală! Tovarășa șefă — se referea la șefa serviciului personal — a urmărit în mod special fiecare caz, știți că ne-au dat cinci... fete de astea, să le încadrăm, să le reeducăm, să... mă înțelegeți, nu-i așa?! Sper că n-a făcut ceva grav?!

Rodica Ionel era cea mai în vîrstă dintre ele, și cea mai „cuminte", mai serioasă, mai receptivă la tot ce i se

sugera. Nu numai că se „acomodase" cu munca, dar după o săptămînă dovedise că poate ține piept unei muncitoare supercalificate și cu vechime. Își îndeplinea norma cu ușurință, dar se ferea de depășiri spectaculoase ce-ar fi atras invidia colegelor. Era veselă, „dar cu măsură", cînta în timpul pauzelor, glumea cu fetele...

— Era respectuoasă cu șefii și nu întîrzia la program, completă căpitanul.

— Da, întocmai, aprobă mirat funcționarul. De unde știți?!

— Perfecțiunea întruchipată, zise căpitanul. Cît a ținut asta?

— Poate-ați vrea să-mi spuneți și mie ce s-a întîmplat, se rugă funcționarul.

— A murit.

— A murit?! Rodicuța?! Cum se poate una ca asta?! S-o anunț pe organizatoarea sindicală a grupei lor...

— Ba să nu faceți una ca asta, i-o tăie scurt căpitanul. Pentru moment v-aș ruga să nu anunțați pe nimeni.

— Deci biata fată n-a murit de moarte bună?! Dar cum? A omorît-o cineva?! Vă rog să mă scuzați, își reveni el, dar ceea ce-mi spuneți e foarte, foarte...

— Eu nu vă spun nimic, îi spuse placid căpitanul. Eu v-aș ruga pe dumneavoastră să-mi spuneți...

— Da, sigur, sigur.

Rodica Ionel reușise să „cucerească" pe toată lumea. Într-o lună devenise o mică „vedetă" cunoscută de la portari pînă la direcțiune, pentru că, într-un fel sau altul, oficial sau din pură curiozitate, toată fabrica era cu ochii pe ea și pe celelalte patru fete ieșite din detenție. De departe, Rodica Ionel era „reușita" lor. Celelalte mai „puseseră probleme", mai ales la început, ea, dimpotrivă...

— Nu mă mir, încuviință căpitanul.

— Adică?! nu pricepu funcționarul.

— Fata asta primise o condamnare pentru escrocherie și abuz de încredere, or, încrederea... unui om sau a unei fabrici întregi se poate cîștiga numai...

— Nu trebuie să ne învinovățiți, tovarășe căpitan, spuse omul ofensat. Noi le-am primit pe cele cinci cu toată încrederea și prietenia, și-am făcut totul ca ele să se încadreze într-o viață normală, să uite trecutul!

— Păi, tocmai! Eu ce spun?! spuse, cu falsă aprobare, căpitanul.

Locotenentul îl privi cu reproș. Nu așa ar fi condus el o anchetă! Dar luă seama imediat că asta nu era o anchetă.

— Vreun prieten, ceva?! interveni el.

— Să vedeți, începu funcționarul trăgînd de timp, cu privirea pironită pe nasul obraznic al unui manechin, să vedeți...

— Poate chiar dumneavoastră! rosti apăsat locotenentul căruia ezitarea omului îi dăduse imediat de bănuit.

— Doamne păzește! se apără el dînd din mîini de parcă l-ar fi atacat o albină. Sînt om serios, am familie, am o funcție de răspundere. Zău, nu trebuia să spuneți una ca asta, se întoarse el cu reproș spre căpitan.

— Nici nu spun, îl liniști acesta servindu-i o țigară, pentru că, nu-i așa, Rodica Ionel, oricît de cuminte și de „așezată" părea, nu era de noi, de mine sau de dumneavoastră.

— Aveți dreptate, acum că mi-ați spus... știți, acum parcă o văd și eu altfel.

— Cum? întrebă tăios locotenentul.

— Ca pe o actriță care, cum să mă exprim eu mai bine, primește un rol de „muncitoare modestă, drăguță, bună camaradă, fata-naivă-care-a-greșit-și-se-căiește-sincer, spre satisfacția colectivului de muncă", o actriță care intră în rol...

— A intrat destul de bine, nu?! constată înțelegător căpitanul.

— Și dac-ați ști cîte s-au făcut pentru ea! Avem muncitoare care așteaptă de nu știu cînd locuință...

— Te pomenești că i-ați dat și locuință?!

— Am înscris-o și la un curs de maiștri, mărturisi funcționarul. De ce nu? Voiam s-o recuperăm cu adevărat, să simtă ajutorul colectivului, să n-o lăsăm să recidiveze...

— Și, cînd colo, zise căpitanul cu mare veselie, ea recidiva!

— Le-ați dat și celorlalte locuință? se interesă locotenentul.

— Nu, dar le-am făcut loc în căminul „tinerelor fete". Știți, Rodica nu voise să stea în cămin, or, nu puteam s-o lăsăm în continuare la gazda ei, în mediul de unde și intrase în detenție.
— Pe strada „Cercelul de argint"?
— Da.
— Nu vă supărați, interveni locotenentul, cum „le-ați făcut loc la cămin" celorlalte fete?!
— Am scos alte patru și le-am plasat în gazdă, ce era să facem?! Dumneavoastră ce-ați fi făcut, le-ați fi înfiat?! răspunse funcționarul devenit cam nervos.
— Mda, zise căpitanul, fără nici un rost. În total, cît a stat Rodica Ionel la dumneavoastră?!
— Exact două luni.
— Și nu s-a sesizat nimeni că „o ia pe de lături?"
— Nu, mărturisi funcționarul. A fost conștiincioasă pînă-n ultima zi, n-a lăsat nici o restanță, nici o datorie, nimic. Nu și-a făcut nici lichidarea. A dat un telefon că se mărită, ne-a mulțumit...
— Bravo, izbucni locotenentul. Cadoul de nuntă îl primise înainte, nu? Și s-a măritat?!
— Nu știu, răspunse funcționarul circumspect. Ar trebui să stați de vorbă cu tovarășa Radu, dînsa i-a fost prietenă mai apropiată, răspunde și pe linie de tineret de problema „recuperării", oricum, știe mai multe. Mă duc s-o chem, să nu iasă din schimb.
— Mai bine trimiteți pe cineva după dînsa, îi sugeră moale căpitanul, și dumneavoastră mai stați cu noi.
Tovarășa Radu era o fată înaltă, bine făcută, cu un cap frumos. Vocea ei spartă și expresia de-o severitate posacă stricau impresia inițială.
Preluînd îndatoririle de gazdă, căpitanul îl conduse la ușă pe funcționarul ce nu apucase să schimbe nici o vorbă cu fata, și-i mulțumi exagerat de curtenitor pentru „ajutorul dat". Urma să-l caute, înainte de plecare, la birou, „pentru unele date".
— Vagaboanda aia! zise tovarășa Radu. Mi-a mîncat încrederea în oameni pe jumătate din viață! Păi cum?! Vine o domnișorică spășită, că, vorba aia, numai poala rochiei nu și-o răsucea, de sfioasă ce era, se fandosește puțin, eu, ca s-o „recuperez", renunț și la repartiția garsonierei mele, să-i creem condiții, de, doamne, să nu mai

pice în păcat și ea, ea ce face? Ce face? întrebă ea acuzator pe căpitan.
— Ce face? întrebă la rîndu-i acesta.
Descumpănită, fata tăcu.
— Ei?! o îndemnă căpitanul.
— Știu că nu-i frumos, dar dac-a dat de bucluc, eu una mă bucur! Că numai moartea de cîte ori i-am dorit-o... Ce-a făcut? se înverșună ea din nou. A trădat colectivul de muncă, a părăsit întreprinderea, mi-a luat locuința, mi-a corupt prietenul și se mai și fîțîie între artiști plastici, am văzut-o eu, că mai mergem și noi prin expoziții...
— În ce ordine a făcut toate astea? se interesă, cu cele mai bune intenții, locotenentul, cu hîrtia gata pregătită să noteze.
Jignită, fata strînse din buze și întoarse privirea.
— Prietenul dumneavoastră e pictor? sculptor? întrebă cu blîndețe Simion Ilarie.
— Acum îmi dau seama că numai eu sînt de vină...
Prietenul ei, sau mai degrabă ex-prietenul ei e muncitor la depou. Se cunosc de la liceul seral, au intrat amîndoi în ultima clasă. I-l prezentase Rodicăi Ionel, pentru că, luîndu-și sarcina foarte în serios, voise să-i organizeze acesteia și timpul liber.
— E mai bătrînă decît mine cu șase ani, dar așa făcea pe „sora mică și ascultătoare"! Parcă-i plăcea s-o comand eu! Asculta ca un copil și de mine și de Gigi.
— S-a măritat cu Gigi? interveni ușor căpitanul.
— Măcar de s-ar fi! Aș fi priceput și eu ceva, dragoste mare, și gata! Dar nu dumneaei l-a-nnebunit bine și l-a lăsat bolnav de cap! C-am zis că sîntem în ultimul an la liceu, da' nu-i adevărat, eu sînt, Gigi s-a lăsat de școală, azi-primăvară... Că altă treabă n-avea, reluă ea, decît... ce să mai spun! N-a vrut să priceapă că Rodica l-a cucerit așa... ca exercițiu, în treacăt. Nici nu-i păsa de el... de mine...
— Poate, din toamnă își reia studiile și vă împăcați, sugeră Mihai Iliescu.
— Nu, răspunse fata. Noi doi împreună n-o să mai fim niciodată. Gigi a spus că dacă n-o poate întoarce iar la el, decît s-o vadă cu alții mai bine o omoară și-și pune și el capul sub tren!

— Ei, cîte nu spune omul, o consolă căpitanul, mai ales cînd se simte trădat și dezamăgit...
— Gigi e bolnav.
— Bolnav de ce? vru să știe exact locotenentul.
— Bolnav după Rodica, spuse fata cu lehamite. Deh, noi nu știm să lălăim așa frumos, nici nu rîdem așa drăgălaș...
— Am impresia că de fapt, Gigi trebuie recuperat, încercă Simion Ilarie o sugestie.
— Dar pe mine cine mă mai „recuperează"? întrebă fata cu amărăciune.
În drum spre direcție, căpitanul și locotenentul schimbau impresii.
— Ce pasiuni puternice, dom'le, ca-n tragediile clasice! oftă căpitanul.
— Mie ironia mi se pare deplasată, răspunse locotenentul. E vorba de lucruri foarte serioase și foarte triste!
— E adevărat, Mihăiță, încuviință căpitanul. Dar acum, ce-ai vrea? Să mă așez pe bordura trotuarului și să plîng?! Stai și tu lîngă mine?!
Locotenentul îl privi urît. Căpitanul declară că de-atîtea tristeți i s-a făcut o foame de lup.

32

Aiurită, Luminița nu mai dorea decît să se vadă în pat și să-și înfunde capul între perne. „Ce-o fi cu mami", se îngrijoră ea din stradă, ridicînd din reflex privirea și zărind storurile trase.
Intră încet, poate avea iar o migrenă și dormea, n-ar fi vrut s-o deranjeze. Rămase în cameră pînă i se obișnuiră ochii cu penumbra și putu descifra trăsăturile femeii străine ce dormea adînc în patul maică-sii.
— Cine-i reclama aia de veropirin din camera ta? o întrebă pe Mariana, cîteva clipe mai tîrziu cînd aceasta reveni; fusese după mici tîrguieli.
— Poftim?! întrebă Mariana nedumerită.
— Duduia aia care doarme în patul tău, e încruntată de parcă ar fi reclama pentru...

— Nu pricep, Luminița.
— E o reclamă, la farmacia din centru, o femeie încruntată cu o expresie de suferință, cu ochii închiși! Și dedesubt scrie: „Oricînd veropirin!"
— Bine, și ce trebuie să țipi așa?! O s-o trezești!
— Dacă nu pricepi?
— Ce să pricep?!
— Cine e?! răcni Luminița.
— Doamne, ce obraznică te-ai făcut, oftă maică-sa închizînd cu grijă ușa frigiderului. E o colegă de-a lui Caius, o profesoară. A venit pentru niște examene și el vrea s-o găzduim noi cîteva zile.
— Păi, de ce?!
— Lu-mi-ni-ța! Ce e cu tine?! Are niște încurcături și Caius vrea s-o ajute... Și-a pierdut pașaportul...
— Cum o cheamă? întrebă fata cu glasul plin de neliniște.
— Sanda Bob.
— Nu se poate! exclamă Luminița, și se repezi în camera lui Caius, la telefon.
— Ba da, am reținut bine, îi răspunse maică-sa intrînd după ea.
Luminița stătea cu receptorul în mînă. Îl depuse și întrebă:
— Unde-i Caius?! E foarte important, mamă.
— Habar n-am, mărturisi ea, poate o fi la direcție. Ce a atît de important?!
Caius nu era la direcție.
— Ce a atît de important, Luminița? insistă maică-sa.
— Mașina mea, răpunse fata, mi-a furat mașina! Asta e!
Nu voia s-o încarce pe maică-sa cu griji ce nu erau ale ei.

33

— Ce faci aici, omule? îl întrebă Simion Ilarie pe maiorul Negrea, găsindu-l tot în biroul lui.
— Mă recalific... telefonist!

— Nu sînteți de azi în concediu?

Locotenentul tot se mai temea că le ia cazul.

— După terminarea orelor de program, tinere! Pînă atunci, codul manierelor elegante mă obligă să mai fac cîte ceva.

— Cam ce? întrebă Ilarie și fără să aștepte răspunsul lui Negrea se interesă: Codul ăsta al tău, cam cînd te obligă să iei masa?!

Telefonase maiorul Popa din S., cu date noi despre Sanda Bob cea reală: i se rătăcise actul de identitate și-n consecință i se făcuse altul, cu amenda de rigoare, deși, biata de ea, n-avusese nici o vină, buletinul se pierduse la sanatoriu...

— I-ai spus că l-am găsit noi?

— Păi!

Maiorul continuă: nu demult i se eliberase un pașaport, la solicitarea Ministerului Sănătății, în vederea unei călătorii în interesul sănătății ei și a reputației medicinii românești.

— Interesant, remarcă Simion Ilarie.

— Foarte, îl aprobă Negrea. Mai ales că a telefonat și căpitanului Moraru să anunțe furtul respectivului pașaport!

— Ai telefonat la frontieră? sări Ilarie.

— Am. Stai, că nu-i tot. Caius mai spunea...

— E destul. Mai bine hai să-ți spunem ce-am aflat noi, la „Moda pentru toți"...

— ...străinii! completă locotenentul. Că noi putem să ne îmbrăcăm cu refuzuri!

— Auzi, mă, Mihăiță, de ce nu te faci tu economist?! îl întrebă căpitanul cu o deosebită solicitudine.

Tocmai atunci sosi și Caius Moraru.

— Ura, ura! Dacă nu erați aici...

— Cum să nu fim?! Că după tine stăteam, oftă Ilarie.

— Vin cu mii de bombe!

— Vezi să nu explodeze vreuna pînă nu mîncăm, îl povățui grijuliu maiorul Negrea.

Mîncară la restaurantul lui Mandache, într-o sală pustie și răcoroasă, rezervată de fapt cinei. Alături, sala braseriei gemea de lume, dar aici nu erau decît ei.

— O să vedeți voi, la notă, îi amenințase maiorul, dacă nu vă place alături, cu poporul!

„Mîncară", e un fel de-a zice, pentru că maiorul ținea regim și, printr-un favor deosebit, primi o bucată de rasol, Caius era sătul și se mulțumi cu o prăjitură dubioasă, iar căpitanului Ilarie i se aduse, fără a fi comandat, un caș pane și o sticlă de apă minerală. Așa că, pînă la urmă, singurul care mîncă în lege, de la aperitiv și pînă la desert, fu locotenentul.

— Îndrăznesc să spun că vezi viața mai în roz, îl ironiză maiorul.

Locotenentul roși și sorbi din cafeaua prea fierbinte. Un sentiment de plăcere îl cuprinse însă, cînd, după ce-și deșertară fiecare sacul lui, căpitanul îl rugă să-și consulte însemnările. Aveau de tras primele concluzii, aveau de luat hotărîri.

— O să fie ceva de lucru, cu-atîtea verificări de făcut, chicoti maiorul Negrea, mi-e milă de voi. O să umblați de la unu la altu' zile-ntregi!

— Nț! făcu Ilarie. Nu ți-am spus că Bokor vine înapoi peste trei zile, pardon, peste două?!

— Și iar „nț", îl imită Caius pe Ilarie, adresîndu-i-se maiorului. N-ai reținut că Sanda Bob trebuie să plece peste trei zile? Iar poimîine sosește doctorul! Vrei s-o găsească fără pașaport?!

— Bine, oameni, bine, treaba voastră, eu mi-am dat numai cu presupusul, ca un om în concediu, acceptă maiorul Negrea. Însă, dacă nu vă supărați, o mică sugestie...

— Ești invitatul nostru, te rugăm, zise căpitanul Ilarie.

— Caiuse, începu maiorul adresîndu-i-se numai lui Moraru, am auzit că iar ți-ai dat demisia, treaba ta, dar nu uita totul într-o noapte. Tu nu vezi că Sanda Bob te duce de nas? Că-ți spune numai ce vrea ea și cînd vrea ea?!

— Așa o fi, acceptă senin Caius, așa o fi, dar ce-ar fi obligat-o la „declarații complete"? Doar vorbea unui coleg nu unui ofițer de miliție. Iar pînă cînd n-a constatat lipsa pașaportului...

— Aveți amîndoi dreptate, îl întrerupse împăciuitor Ilarie. Să recapitulăm, de acord?

— De acord, aprobă imediat locotenentul.

— Bravo, tinere, așa să faci, să-ți aprobi întotdeauna șeful, îl ironiză maiorul.

— Lasă-l în pace, mormăi căpitanul Ilarie. Mă urmăriți? Linia unu: Rodica Ionel, ființă plină de farmec, cu vechi state de serviciu în materie de escrocherie, abuz de sentimente etc. etc., se dă (sau nu se dă) drept profesoara Sanda Bob, îmbătrînindu-se conștient cu cinci ani. De ce? Antecedentele ei ne îndreptățesc să credem că urmărea un scop mare. Dacă dorea pașaportul, de ce fusese nevoie să „găsească" acum două luni buletinul? Caiuse, schimbă el tonul, fii atent, fata aia nu-i Luminița?

— Ba da, răspunse el și se ridică s-o întîmpine. Pici foarte prost, iubită nepoată, îi șopti el prinzînd-o de cot, cu intenția clară de a o scoate afară. Dacă vrei mașina, e după colț, lîngă florărie.

— Nu vreau mașina, și nu mă mai împinge atîta că nu ies pînă nu-ți spun ce am de spus. E ceva grav! Ce crezi, că mi-a fost ușor să dau de tine? O fi orașul ăsta mic, dar nici chiar așa!

— Spune repede atunci, vezi bine că am de lucru!

— Altă dată să lucrezi la birou, îi ripostă ea îmbufnată. Ascultă, unchiule, cucoana aia pe care ai adus-o la noi e o impostoare.

— Nu e, răspunse el automat, și adăugă repede: Nu cumva s-a întîmplat ceva?

— Ba da, s-au întîmplat o mulțime de lucruri... ciudate. Tanti Silvia spunea că n-are...

— Lasă-mă cu tanti-ta Silvia, mie spune-mi ce e cu Sanda Bob.

— E o hoață și-o mincinoasă! Ție ți-a spus că și-a pierdut pașaportul iar eu știu precis de la tanti Silvia că n-are decît buletin! Am și verificat, i-am dat telefon și-am întrebat-o!

— Stai așa, murmură Caius, trăgînd-o acum spre un scaun.

— Dă-mi pace, Caius, mă pot așeza și singură. Uite, azi-dimineață mi-a dat telefon Cătălin și... Dacă dai ochii peste cap nu-ți mai spun nimic! E important!

— Bine, încuviință el resemnat, povestește cum știi tu.

Luminița respiră adînc, părînd, dintr-o dată foarte liniștită. Cu voce calmă îi expuse „filmul" întîmplărilor

de azi, ferindu-se însă de comentarii personale. În final, îl întrebă cu îndoială:

— Ai priceput ceva?

— Totul!

— Cînd te-am văzut pe lista de examen... Eu știam că dacă ai doctoratul nu mai trebuie să-ți dai gradele. Si la ce-i trebuie ție grade didactice în miliție?! Mă și mir că te-au admis, doar n-ai catedră!

— Miră-te doar pentru tine, o povățui el. Văzînd cum se întristează și realizînd abia acum cît putuse s-o mîhnească ceea ce aflase în dimineața aceasta, o prinse de bărbie și o forță să se uite în ochii lui: Capul sus, nu-i chiar așa de rău cum crezi tu.

— Păi, tocmai că nu știu ce să cred, Caiuse, răspunse ea. N-ai vrea să mă lămurești puțin?

— Imediat, acceptă el spre marea ei mirare, fusese sigură c-o va expedia cu un refuz. Imediat, dar trebuie să mai spui o dată „poezia".

— Altă dată să-ți iei notițe, pufni ea.

— Ce știe maică-ta din toată povestea asta?

— Nimic, murmură ea.

O conduse la masa unde maiorul, căpitanul și locotenentul îl așteptau cu resemnată răbdare. De data aceasta, plictisită, Luminița voi să scurteze relatarea sărind ici, colo cîte un amănunt. Fără milă, Caius o obliga să revină, dovedind că n-avea nevoie de note. O ascultau toți cu un interes ce creștea pe măsură ce se apropia de sfîrșit. Cînd pomeni numele lui Cătălin, Caius se uită cu reproș ironic spre locotenent: acesta citise din notițe „Boca" în loc de Boia. Locotenentul își mușcă buza de necaz.

— Nu-i nimic, uite că s-a rezolvat, aplană căpitanul conflictul fără vorbe.

— Poftim? întrebă nedumerită fata.

— Te ascultăm, fetiță de aur, o îndemnă maiorul să continue.

— Asta-i tot, sfîrși ea. Am impresia că e mai grav decît credeam eu, nu, unchiule Simi? se adresă ea căpitanului Ilarie sperînd că-l va determina să-i spună și ei despre ce e vorba.

— Se rezolvă, o liniști el zîmbind și apoi o lăudă pentru „operativitate".

— Nu mi-ai spus cum ai dat de mine? vru să știe Caius.

— Simplu. M-am tot milogit de ofițerul de serviciu și bietul om, văzînd că nu scapă de mine, te-a căutat prin serviciul circulației, vreau să zic, au căutat mașina mea.

— Bravo, o aprobă maiorul. Să știi că te iau în serviciul meu. Ți-ai trecut toate probele! Dac-ai reușit să-i pui în mișcare și pe ăștia de la circulație...

În ciuda simpatiei ce o înconjura, Luminița realiză că a sosit momentul plecării.

— Deci?! privi ea interogator spre Caius.

El o conduse pînă în stradă, nerăbdător să revină să comenteze noile date.

— Mi se pare c-am avut un noroc chior! declară locotenentul.

— Norocul și-l face omul cu mîna lui răspunse căpitanul Ilarie abia reușind să-și mascheze căscatul. Altă dată, se scuză el, rezistam mai bine după o noapte nedormită.

— Termină, că e contagios, îl certă Moraru, ducînd și el mîna la gură.

— Toată lumea — un coniac mic, propuse maiorul, dar se dovedi că tot numai locotenentul poate face față. Sînteți complet neserioși, constată el, înțeleg eu, cu regimul meu...

— Deci, recapitulă Ilarie situația, acum două luni se fură actul de identitate al profesoarei Sanda Bob. El ajunge în mîinile Rodicăi Ionel al cărei portret moral și... fizic îl cunoaștem. Ce nu știm este calea prin care ajunge în posesia actului și întrebuințarea care i-a rezervat-o pînă acum două săptămîni. De verificat, se adresă el locotenentului ce stătea cu stiloul deschis. Să presupunem, pentru moment, în lipsa altor date, că buletinul a fost furat atunci pentru că exista o ocazie favorabilă, și că n-a fost folosit pînă acum două săptămîni, cînd Rodica Ionel devenită Sanda Bob descinde în vila Luca-Boia. De ce face ea asta?! Comod ar fi să presupunem că voia să intre în posesia ultimelor bunuri ale bătrînei Silvia Luca, gen album-suvenir-timbre. Dar Rodica nu era o hoață de duzină, nici n-ar fi putut risca un denunț, o nouă condamnare...

— À propos, îl întrerupse maiorul Negrea. Trebuie cercetat în amănunțime dosarul Ionel, văzut exact și concret pentru ce a suferit condamnarea, dacă, și cu cine a „lucrat“, care au fost „victimele“, și așa mai departe. Fac eu asta, se oferi el, mîine, că tot n-am fost de mult pe la arhivele tribunalului. Poate pîn-atunci dau de echipa sau de ofițerul care a făcut ancheta.

— Dar dumneavoastră... începu Mihai Iliescu.

— Buuun! zise în loc de orice mulțumire Simion Ilarie. Deci Rodica nu se repede să înșface averile lu' tanti Silvia, nu, ea stă și se face agreabilă întregului trib...

— Mai puțin Valeriei Boia, preciză Caius, făcînd aluzie la cele povestite de Luminița.

— Mă rog. A se nota faptul că, dîndu-se drept Sanda Bob, fiica fiicei surorii prietenului bătrînului Luca... aoleu, rîse el, voi mă puteți urmări?!

— Dă-i-nainte, bătrîne.

— Dîndu-se drept Sanda Bob primește, e adevărat, găzduire și se bucură de la început de un regim de mare încredere, dar simpatia, ba mai mult, afecțiunea celor din jur o cîștigă prin forțele ei proprii. Mă întreb, în alte condiții ce s-ar fi ales de fata asta ale cărei calități au fost incontestabile!

— Totuși, îndrăzni locotenentul, nu găsiți că atitudinea bătrînei Luca e cam... ridicolă?!

— Mmm, parcă nu, răspunse căpitanul Ilarie. Poate ne vine greu să înțelegem psihologia unui om foarte bătrîn ca ea, dar să nu uităm că, prin multe aspecte, vîrstnicii seamănă cu copiii, nu vreau să fac aluzie la starea „a fi la mintea copiilor“, nu, mai ales că aici nu e cazul, Silvia Luca nu e senilă, vreau numai să spun că ei au mai multă nevoie de afecțiune manifestată, de mici răsfățuri, de atenție și... atenții, ca și cei mici.

— E clar, dă-i drumul, omule! îl grăbi maiorul.

— Or, tanti Silvia stătea „într-o casă de posaci“, Cătălin fiind față de ea prea puțin pornit spre atitudini tandre, Valeria Boia nereușind să-și ascundă tendințele hrăpărețe și reproșîndu-i fără încetare dărnicia față de celelalte rude, poate nemulțumită de longevitatea ei, în fine, inginerul Boia, indiferent și mai mult absent; și sosește această „bucurie la casa omului“, cu vechi state de serviciu în materie de „procurat bucurii“, să nu ui-

țăm lista „îmbrobodiților". Nu mai insist, pricepeți voi. E cert că tanti Silvia și-a luat-o imediat ca aliată în războiul rece ce-l purta cu nepoata ei, Valeria. Așa că, dragă Mihăiță, situația nu e ridicolă ci, cel mult, tristă. Bătrînii ar trebui iubiți în familie și nu lăsați să-și găsească compensații întîmplătoare la străini. Ce aștepta Rodica Ionel? Înclin să cred — pașaportul Sandei Bob. Cine o ținea la curent cu mișcările acesteia?! Iată un prim „x" în complicata noastră ecuație.

— Dar erau ele necunoscute una față de alta? gîndi cu voce tare Caius Moraru.

— De răspuns și la această întrebare, acceptă căpitanul Ilarie. Ați reținut, nu-i așa, că „în urma unui pariu", o joacă amuzantă, Rodica Ionel își tunde frumoasele plete și devine brunetă.

— E clar, trebuie să corespundă cu poza de pe pașaport, completă cam prea grăbit locotenentul.

— Deci, i se dăduse de veste că pașaportul sosește! „Bucuria casei" își cam face bagajele, a se reține interiorul poșetei ei, pregătit ca pentru un ochi străin; de ce n-am putea presupune un control vamal? Pleacă definitiv din casa Boia, „ofensată" de ostilitatea Valeriei și, cică, pentru a nu face necazuri bătrînei. De aflat urgent: ce valoare aveau timbrele din album...

— Mai e nevoie? întrebă locotenentul. Parcă s-a pronunțat valoarea lor! Cap de bour, asta nu-i de joacă!

— Să verificăm, fu mai circumspect căpitanul. Tot de aflat: validitatea procurei pentru bancă și alte eventuale pagube în casa Boia-Luca.

— Auzi, omule, interveni maiorul, de ce nu știa fata numărul de telefon al unei case în care stătuse două săptămîni?! De ce trebuise să-l noteze pe masă?

— Cred că pot răspunde eu, ridică mîna, ca la școală, Caius. Rodica Ionel locuise la Silvia Luca, nu la Boia. Casa are două apartamente facultativ separate, legate printr-un hol comun. După cîte știu eu, tanti Silvia a blocat, din partea ei, ușa spre hol și folosește o intrare separată, de pe terasă, care la rîndul ei e comună. Desigur că Rodica folosea în mod curent telefonul casei Luca.

— De verificat cu care din cei doi Boia, tatăl și fiul, a vorbit ea, înainte de-a i se face rău.

— Sau, dacă nu era cineva în vizită, preciză Mihai Iliescu.

— Se pune întrebarea ce făcea ea la Filologie. Cred că sînteți de acord că nu învăța pentru examen. De verificat, Caiuse, cine-a mai fost în sala „ics", dintre profesorii ce se prezintă la grad. Dacă avea, cum am mai presupus, o întîlnire cu o persoană ce urma să sosească din București cu ultima cursă aeriană...

— La cursa aceasta avusese bilet și adevărata Sanda Bob, interveni Caius Moraru.

— ...întîlnirea n-a mai avut loc. De verificat, Mihăiță, lista pasagerilor. Cred că personalul de bord nu ne mai interesează.

— Lasă că face Ionescu treaba asta, se oferi Negrea.

— Întrebare, anunță Caius. De ce n-a stat Rodica Ionel cuminte, în garsoniera ei?!

— Poate că persoana nu voia să fie remarcată, sau nu știa unde locuiește Rodica Ionel, riscă locotenentul.

— Just, aprobă căpitanul Ilarie. Cu garsoniera asta e o treabă...

— Eu cred că trebuia să mergem imediat la locuința decedatei, spuse locotenentul cu reproș. Acolo trebuie să fie și bagajele ei...

— Mă îndoiesc, răspunse Ilarie. Vă reamintesc tuturor că în poșeta-sacoșă a Rodicăi Ionel se găseau o droaie de preparate de cosmetică, ce mai, o trusă completă a unei femei cochete. Dacă avea intenția să revină în garsonieră, nu înțeleg de ce le mai cărase cu ea?! Eu zic așa: după întîlnire urma să plece. Să plece departe, pentru că în poșetă erau loțiuni demachiante, deci ar fi prins-o dimineața în călătorie.

— Ce-nseamnă să fii însurat, spuse cu sarcasm maiorul, mai vede omul un demachiant, un fond de ten acolo...

— Parcă tu nu le vezi! zise căpitanul Ilarie fără să guste ironia.

— Ai să rîzi, răspunse maiorul, dar sînt femei care „se demachiază" cu apă și săpun.

— Ia mai termină, se enervă căpitanul, nu cumva vrei să mă faci să cred că Amelica e una din ele?!

— Vai, nu! oftă, afectînd o mare tristețe, maiorul. Mă refeream la soacra mea.

— Eu, reveni locotenentul încăpăţînat la ideea lui, eu cred c-am făcut o greşeală nemergînd imediat la adresa Rodicăi Ionel!

— Lasă că mergem, îl temperă căpitanul, dar ca să intri în casa omului îţi trebuie niscai hîrtii şi n-are cine ni le da acum. Să spargi uşa, „nu se face", trebuie să-l convocăm pe Cornea, că el e specialist în „deschideri"...

— De ce s-o spargem? De ce Cornea?

— Fiindcă fata n-avea nici un fel de chei în afara celor de la presupusele valize.

— N-avea chei pentru că era cine să-i deschidă! insistă locotenentul.

— Bine, mergem, acceptă Ilarie şi-şi comandă încă o cafea.

După părerea lui, bagajele fetei erau depuse undeva, poate la gară, poate la recepţia unui hotel. Faptul că n-avea nici un bilet de călătorie, de tren, de autobuz, nu însemna nimic, putea pleca în maşina ei, a cuiva, într-una furată...

— Stop, îl temperă maiorul. Dacă presupui că aştepta să i se aducă paşaportul, de ce nu accepţi şi ideea că şi-ar fi cumpărat, legitimîndu-se cu el, bilet pentru internaţionalul de la miezul nopţii? Casa internaţională din gară e deschisă toată noaptea. Atunci şi ideea cu bagajele depuse e valabilă.

— Nu era nici o chitanţă, dar sînt şi casetele cu cifru...

— Vai de capul vostru, îi compătimi maiorul.

— Cînd mergem la garsonieră? reveni locotenentul.

— Imediat, îl asigură căpitanul cu o agasare prost ascunsă. Ce dracu vrei să găseşti acolo? Pe cine?! Pe ăla cu care trebuia să se întîlnească, nu, ţi-am explicat de ce. Pe ăla care a „împiedicat-o" să se întîlnească — tot nu, că doar nu-i nebun să nu-şi închipuie că descoperim identitatea unei fete cu cazier, chiar dac-a murit cu un buletin străin în mînă! Vreun iubiţel de ocazie? Poate, dar nu prea cred... Mergem, mergem, fii calm.

— Sînt calm, strînse locotenentul din dinţi, dar ai putea să-mi spui de ce vorbeşti tot timpul de „ăla"? De ce nu de-o „aia"?! În fond, nu Sanda Bob trebuia să vină ieri seara cu avionul?! Şi-a schimbat planul la o inspiraţie de moment, în ultima clipă. Ar fi putut avea ele două întîlnire, aseară în Filologie...

— Nu, negă Moraru. N-a amintit nimic... De fapt ai dreptate să...

— Mai ales că şi ea are casete...

— Asta nu-i un argument, şi nevasta portarului ia medicamente în caşete, şi tanti Silvia...

— Stai aşa, zise maiorul. Ce face tanti Silvia?!

— Ia nişte calmante pentru migrene. I le-a prescris un doctor acum douăzeci şi cinci de ani şi se încăpăţînează să nu schimbe reţeta, deşi, după părerea Valeriei Boia care i le prepară, sînt „apă de ploaie", nici nu ajută, nici nu strică. Efectul psihologic e, însă, bun...

— Mda, mormăi căpitanul Ilarie, Valeria Boia le prepară la farmacia unde e şefă; dac-am reţinut bine, chiar azi făcea o „porţie" nouă. De ce? Nu cumva... la urma urmei, Rodica Ionel plecase din casa Boia-Luca...

— Da, da, sări locotenentul, dar trebuie avut în vedere că, fără mare efort, acces la otrăvuri aveau şi cei doi Boia, nu numai farmacista! Cît despre mobiluri...

— Trebuie avut în vedere că fără prea mult efort omul poate să-şi păstreze bunul simţ, îl ironiză Caius, ridicîndu-se, fiindcă un chelner îi făcea semn din uşă că e chemat la telefon.

— Eu cred c-am putea discuta într-un climat de respect reciproc, se plînse locotenentul, în urma lui. Nu ştiu de ce ipoteza mea e atît de ridicolă...

— Nu e ridicolă deloc, îl linişti căpitanul, aşa că o reţinem. Caius are dreptate, e împotriva bunului simţ, însă iar e adevărat că toate crimele sînt împotriva bunului simţ...

— Să scrii o culegere de cugetări în timpul liber, îl povăţui maiorul, sfătos. Mihăiţă, notează-o repede, să n-o uite.

Locotenentul izbucni în rîs.

— În sfîrşit, zise cu satisfacţie maiorul. De-ai şti ce bine-ţi şade! Nu cred că te prezint Amelicăi!

— În orice caz, nu astă-seară, spuse Ilarie, că deja-i ora cinci. Pînă mai ajungem pe la garsonieră, pînă una-alta, se face mîine.

Caius Moraru reveni, palid şi speriat.

— A văzut lupul, comentă pentru un public inexistent maiorul.

— Sanda Bob?! exclamă Ilarie, crezînd că l-a chemat Luminiţa.

— Nu, nu, răspunse Caius, a fost laboratorul nostru, i-am chemat eu cînd am condus-o pe nepoată-mea şi le-am spus să sune aici...

— Şi?

— Bomboanele răcoritoare, pastilele mentolate adică, sînt chiar ceea ce se pretind a fi. Caşetele cu medicamentul Sandei Bob, cele preparate la Bucureşti, însă... conţin toate o doză mare de stricnină.

— Preparatul ăsta e ca praful de scărpinat, se găseşte peste tot! exclamă maiorul. Ia un şnaps, Caiuse, că azi nu mai conduci maşina.

— Atunci, reluă Caius, fie i-au fost schimbate, şi asta s-a putut întîmpla numai în tren, pentru a fi împiedicată să anunţe dispariţia paşaportului, şi-n consecinţă ea continuă să rămînă în pericol, fie ştie exact ce are în ele şi e obişnuită să le „distribuie". In fond, şi în sanatoriu există stoc farmaceutic, se întoarse el spre locotenent.

— Acuma ai sărit peste cal, îl temperă Ilarie. Ţi-ar fi putut juca scena cu „sînt obosită dar nu iau caşeta fiindcă n-am apă", eventual ca divertisment, doar nu ştia că eşti căpitan de miliţie, dar în nici un caz nu le-ar fi lăsat asupra ta. Le-ar fi recuperat cu orice preţ, nu de teama unei analize, ci pentru a evita o moarte accidentală, a ta, a cuiva care-ar fi dat peste ele...

— Bine, lasă că mai vedem noi, îl întrerupse maiorul. Concret, ce propui?

— E de văzut imediat ce spune Sanda Bob referitor la Rodica Ionel şi la tanti-sa Silvia, de ce nu i-a venit în minte să-i ceară găzduire? nu cumva ştia „locul ocupat?" Asta-i treaba ta, Caiuse, şi mai ai grijă să nu păţească ceva sau... să nu facă ceva, sau, mă rog, vezi ce face. Te descurci tu. Doi: bunicuţa cu „puişorul" trebuie găsită cu orice preţ, dacă seamănă cu soacră-ta, se adresă el maiorului, are mai mult spirit de observaţie decît noi toţi. Atenţie şi la orice indiciu referitor la celălalt călător. Studentul şi balerinul trebuiesc reluaţi, nu uitaţi că studentul e medicinist, face stagii în clinici, cu puţin efort are şi el acces la... mă înţelegi. Asta ţine tot de tine, profesore Moraru...

— Păi, atunci cum vrei să mai intru mîine în examen?

— Nu vedeţi că nu mai e nevoie?! V-am spus eu că legenda asta cu „strecuratul" printre profesori se va dovedi inutilă, interveni modest-victorios locotenentul.

— Să stai în banca ta, îl puse la punct maiorul. Nu „profesorul" Moraru, printre profesori, a dat de firul Sanda Bob?! Ţi se pare puţin? În ultimă instanţă, se întoarse el spre Caius, te faci mîine de rîs şi dai biletul înapoi. Mai departe, Simi.

— Cu trenul am terminat-o, numără Ilarie pe degete, fiindcă în compartimentul vagonului de dormit Sanda Bob a fost singură. Ne mai rămîne o nimica toată: locuinţa Rodicăi Ionel, fosta ei gazdă, familia Boia, mediul de artişti plastici de care pomenea tînăra de la fabrică...

— Nu-l putem lăsa deoparte pe Gigi! Nu uitaţi ce-a declarat, sugeră locotenentul.

— Ba, după părerea mea îl putem lăsa fără grijă deoparte, dar ca să fii tu liniştit, fie, îl numărăm şi pe Gigi.

34

— Mi se pare c-am aflat extraordinar de multe lucruri, de-aseară şi pînă acum, medită locotenentul, aşezat în dreapta căpitanului Ilarie. Acesta era la volanul maşinii Luminiţei, le-o dăduse Caius, pentru că aveau drum lung de făcut pînă la garsoniera Rodicăi Ionel. În drum trebuiau să-l ia şi pe plutonierul Cornea.

— Ia socoteşte tu cîţi oameni au lucrat pentru informaţiile astea, îl îndemnă Ilarie atent numai la drum. Nu mai condusese de mult. Noi, că e cazul nostru, Caius, c-am căzut pe capul lui, Bokor că e cazul lui, Negrea, că e şeful şi dacă e-n concediu şi n-are treabă nu suferă să stea pe margine, Luminiţa...

— ... din întîmplare.

— De acord, dar şi întîmplările trebuiesc stăpînite. Mai departe socoteşte tu singur.
— Mie mi se pare că nu mai avem mare lucru de făcut.
— Să te-audă Âl de Sus, zise căpitanul înăbuşindu-şi un căscat. Într-adevăr, nu mare lucru, să găsim pe „ăla-aia“ cu care avea Rodica întîlnirea şi pe „ăla-aia“ care a avut grijă s-o împiedice.

35

Garsonierea care-i fusese oferită cu atîta mărinimie Rodicăi Ionel era situată la parterul unui bloc uriaş dat nu demult în folosinţă. Accesul era destul de greu pentru că se săpaseră nişte şanţuri adînci în faţa uşii. Cei trei pătrunseră pe un coridor nesfîrşit, dezolant din cauza pardoselii de ciment rău sclivisit. Uşi pe ambele părţi, întuneric pentru că nu se aprindea nici un bec.
— Aici, ghici căpitanul.
Distinseră toţi numărul scris pe uşă. Înainte de-a hotărî cum să procedeze, uşa se deschise înaintea lor de parc-ar fi fost aşteptaţi. Locotenentul reculă un pas.
— Bună, Romico! exclamă plutonierul Cornea luat pe nepregătite, adresîndu-se fetei din uşă ce se uita la ei cu o curiozitate rece.
— Săru' mîinile, domnişoară, încercă Ilarie să mai dreagă ceva, mai versat decît plutonierul în a aprecia corect o apariţie. Dacă bruneta din uşă era ţigancă, nu putea fi decît una „de mătase“. Desculţă, cu un capoţel şi scurt şi decoltat, cu părul pieptănat liber pe spate. Îi străluceau doi cercei mari, ţigăneşti, în urechi. Ţinea în braţe o pisică mare, neagră, căreia îi dădu drumul, înainte de a-i întreba pe un ton calm şi indiferent ce doresc.
— O căutăm pe domnişoara Ionel.
— Nu mai locuieşte aici, ne-a cedat nouă, mie şi bunicii mele locuinţa, răspunse fata.
— Am putea intra puţin? spuse căpitanul blînd de tot. Se temea să n-o sperie şi să se trezească toţi trei în faţa uşii închise.

— Poftiţi, răspunse ea. Nu părea deloc speriată.
O luă înainte călcînd maiestuos de parcă antreul strîmt ar fi fost o scenă de mari proporţii. Descumpănit, locotenentul rămase să închidă uşa. Pisica neagră revenise şi se strecură pe lîngă el în ultima clipă. Trecură pe lîngă uşa deschisă a bucătăriei mici şi intrară, urmînd-o pe fată, în cameră. Mirat de curăţenia exemplară ce domnea peste tot, plutonierul Cornea dădea aprobator din cap, examinînd totul cu interes prea vizibil. Căpitanul îi dădu un ghiont uşor. Pe o canapea, aşezată în spatele unei măsuţe joase, o ţigancă bătrînă, grasă şi cu părul vopsit într-o nuanţă de roşu închis, îmbrăcată gen „margine de oraş“, rămăsese cu nişte cărţi de joc în mînă, uitîndu-se la neaşteptaţii musafiri cu interes plin de bănuială.
— Cine-s ăştia, Namia? o întrebă ea pe fată.
— O caută pe Rodica, răspunse ea, rezemată de pervazul ferestrei. Era foarte frumoasă, cu un trup minunat proporţionat, foarte îngrijită, din creştet pînă-n tălpi. Capoţelul ei era de fapt o capodoperă de „neglijenţă căutată“, o bucată de mătase naturală roşie, sofisticat drapată. Nu purta nici o bijuterie în afara cerceilor, şi nu era fardată, dar avea unghiile violent ojate.
— Şi ce vor? tonul bătrînei era aproape ostil.
— De unde să ştiu eu?
Căpitanul îşi drese glasul şi se prezentă. Fură poftiţi să şadă pe cea de-a doua canapea.
— Domnişoara Ionel a primit locuinţa aceasta de la...
— Aţi venit degeaba, îl întrerupse bătrîna acum liniştită. Avem acte, se lăudă ea cu voioşie, uite, că vi le arăt. Se ridică sprintenă şi căută în sertarul unei comode. Căpitanul examină cu discreţie încăperea. Totul era nou dar de calitate foarte modestă, cele două canapele, măsuţa joasă, o comodă cu sertare, o oglindă foarte mare prinsă direct pe perete. Nici o carte la vedere, dar, neaşteptată, o pianină cu un vraf mare de note răsfirate deasupra îl făcu pe căpitan să întrebe:
— E a domnişoarei Ionel?
— Nu, răspunse fata dispreţuitor.
— Nici astea? insistă căpitanul arătînd pe covor un electrofon foarte scump pe care-l zărise abia acum, împresurat de discuri clădite în vrafuri neglijente.

— Nici, veni răspunsul, pe acelaşi ton.
— Sînt ale Namiei, îl lămuri cu veselă bunăvoinţă bătrîna. E studentă la Conservator, e cea mai bună! Altistă ca ea nu s-a mai auzit de o sută de ani încoace!
— Bunico, protestă fata.
— Lasă, că n-avem nimic de-ascuns, reluă bătrîna, dacă tovarăşii sînt de la miliţie, de ce să nu ştie tot?!
Căpitanul îşi dădu seama că nu erau primii de la miliţie pe care-i cunoştea bătrîna. Examină repede actele, un contract de închiriere pe numele chiriaşei principale Bara Şari, chiriaş secundar Bara Anamia, datat acum o lună, chitanţa de plată a întreţinerii, alte facturi privind achitarea luminii electrice, a cotei pentru nu ştiu ce reparaţii, fleacuri.
Volubilă, bătrîna le povesti cu lux de amănunte greutăţile pe care le avuseseră pînă reuşiseră să intre în posesia actului ferm de închiriere, deşi fosta posesoare, Rodica, fusese cea care le cedase casa.
— Păi, cum aşa? interveni locotenentul.
Aşa, Rodica o iubea pe bătrîna Şari şi nu era s-o lase pe drumuri, cînd căsuţa lor fusese demolată. Căpitanul realiză că ţiganca bătrînă din faţa lui e fosta gazdă a Rodicăi Ionel, de pe strada Cercelul-de-argint, numărul 11.
— Nu v-au dat altă locuinţă cînd au făcut demolarea? Nu v-au dat despăgubiri pentru casă? întrebă căpitanul amintindu-şi vag de prăpăditele maghernițe cvasiimprovizate de pe fosta stradă Cercelul-de-argint.
Ba da, li se dăduse o locuinţă, dar ei erau mulţi şi li se părea că e prea mică, era şi departe, lîngă fabrica de cărămizi şi ţigle, unde lucrează tatăl Namiei, aşa că ei nu vrură să se mute pînă cînd autorităţile, „ăia de la primărie" nu reuşiseră ca, pe lîngă oferta iniţială, să rezolve contractul ferm pe această garsonieră oferită de Rodica Ionel.
— Casa noastră a fost ultima pe care au demolat-o, le comunică foarte satisfăcută bătrîna.
„Îmi închipui ce circ a fost acolo", zîmbi interior căpitanul.
— Deci, restul familiei stă lîngă fabrica de cărămizi? ceru el precizarea.
— Dar unde a plecat Rodica Ionel? interveni brutal

locotenentul, enervat de detaliile secundare care-l preocupau pe căpitan.
— Nu ştiu, treaba ei, răspunse circumspectă bătrîna. De ce vă interesează? Eu credeam c-aţi venit pentru locuinţă, ca ăia de zilele trecute. Namia, dă-le dînşilor un pahar de ţuică, se trezi ea dintr-o dată ospitalieră. La refuzul lor le propuse o cafea şi ei acceptară. Fata ieşi la bucătărie. Pisica cea neagră făcu un tur al încăperii şi apoi, foarte hotărîtă, sări pe genunchii căpitanului. Acesta începu s-o mîngîie maşinal, admirînd viclenia cu care bătrîna crease o diversiune în discuţie.
— Ai cazier, Şari-neni? cedă el unei inspiraţii de moment şi renunţînd la titulatura şi pronumele de reverenţă ce-o speriau pe bătrînă.
Da, recunoscu ea, suferise o condamnare de cîteva luni, „înainte de-a se naşte Namia", dar de-atunci, poate el să controleze, a avut o comportare „dintre cele mai bune".
— Şi totuşi, din casa dumitale a plecat Rodica Ionel la puşcărie, insistă căpitanul.
Bătrîna se jură că n-a avut nici un amestec, dealtfel, de mult sau poate niciodată, nu putuse controla viaţa chiriaşei ei. Rodica nimerise la ea acum mulţi ani, cînd, proaspătă absolventă de liceu, venise „la oraş mare", să se aranjeze. „N-avusese stare" nicăieri, de parcă ea era ţigancă, nu noi, se miră retrospectiv bătrîna, peregrina mereu dar revenea întotdeauna. De ce se simţea ea bine în mica odaie „din dosul casei", alături de bătrîna ţigancă?
— Eu îi dădeam în cărţi, ea-mi povestea toate cele şi tare mult mai rîdeam, mărturisi, zîmbind amintirilor, Şari-neni. De toţi şi de toate rîdea, n-avea nici o grijă, ca o păsărică . . .
— De ce nu se ducea ea acasă, la părinţii ei? se amestecă plutonierul Cornea.
— Că mult îi pasă lu tat-su de ea, rosti dispreţuitor bătrîna. S-a însurat a doua oară şi i-a dat drumul în lume. Ce crezi, se adresă ea numai căpitanului, ce crezi dumneata că a fost măcar o dată s-o vadă în detenţie? Sau i-a scris?! Tot Şari-neni, săraca, tot la două luni, cu pacheţelul pentru săraca Rodicuţa . . .

— De ce săraca? Ţi se pare că n-a meritat pedeapsa? o descusu căpitanul.

— Asta eu n-o ştiu, se retrase bătrîna, ştiu ei acolo la tribunal, că de aia au salar de la stat. Tare m-am bucurat, schimbă ea vorba, cînd am văzut că i-au dat casă de la fabrică, mi-era frică să n-o dea băiatul meu afară, nu se bucurase cînd o văzuse eliberată venind tot la noi, din cauza fetelor, că mai are trei mai mici ca Namia şi zicea că...

— Tot aşa frumos cîntă? zîmbi căpitanul.

— D-apoi! zise bătrîna, ca Namia nu mai cîntă nimeni, ea e un „fenomen", aşa zic profesorii ei. Are o profesoară care a vrut s-o înfieze, s-o ducă la ea, da' n-a lăsat-o băiatul meu, că doar fata nu-i orfană, are cine să-i poarte de grijă. Îi şi serioasă şi are să cînte în toată lumea, o să vedeţi dumneavoastră, o să fie doamnă mare. Acuma şi Rodicuţa-i doamnă mare şi la casa ei, catadicsi, în sfîrşit, să răspundă întrebării locotenentului. Ne-a lăsat casa că s-a dus să se mărite în altă parte.

— Adineaori ziceai că nu ştii unde s-a dus, îi reproşă căpitanul.

— Nici nu ştiu, zîmbi cu viclenie bătrîna.

— Nici dumneavoastră nu ştiţi Namia? întrebă căpitanul.

— Nu, răspunse ea, servind tuturor cîte o ceşcuţă minusculă cu cafea, nu ştiu că eu am lipsit toată vara, am fost pe litoral pînă acum trei zile. Am cîntat cu o trupă la un local.

— Şi de astă-seară va cînta la bar, o lăudă cu naivă mîndrie bunică-sa. N-aţi văzut afişele? Anna-Maria Barras — Cuba!

— Păi cum?! începu năucit locotenentul. Nu vă strică la voce?! Vă lasă de la Conservator să...

— Da' cine-i întreabă? strîmbă ea din nas.

— Omul trebuie să-şi cîştige banul lui cum poate mai bine! sări bătrîna. La voce n-are cum să-i strice, că e „fenomen".

— Cînd am sosit, zîmbi pentru prima dată fata, am găsit-o pe bunica instalată gata. Şi pe mine odată cu ea. Cît despre Rodica, dacă vă interesează părerea mea, eu nu prea cred că s-a dus să se „aşeze", nu era genul. Nici că s-a măritat. Cît poate sta Rodica lîngă un bărbat? Pînă cînd i-a stors şi ultimul ban, or, asta se întîmplă repede, e expeditivă...

— Deci îi plac bărbaţii? întrebă sever locotenentul.

— „Îi plac", îl îngînă dispreţuitor fata, nu-i plac deloc şi n-are nici o milă pentru nici unul. Îi plac banii şi ce poate lua pe ei, lucruri fine, bijuterii... Am rîs de m-am prăpădit cînd am văzut-o angajată la o fabrică, numai tata credea că „i-au venit minţile la loc".

— Mai credeau şi alţii, zise căpitanul. Sînteţi prietenă cu ea?

— Nu, răspunse fata după o mică ezitare. Cînd eram mică o adoram, dar cu anii... cum să vă spun, n-avem nici o preocupare comună. Bunica are dreptate, e ca o păsărică, sare de colo pînă colo şi ciuguleşte de la alţii ce i se pare mai bun. E foarte plăcută, e citită, chiar cultă, dar nu se poate pune niciodată bază pe ceea ce spune ea, eu una m-am dezobişnuit de mult s-o mai cred sau s-o iau în serios.

— De data aceasta ştiu eu că e serios, o apără bătrîna. Ai să vezi, are să-mi scrie...

— Parcă ţi-a mai scris vreodată! O să vină şi acum, după cîteva luni sau după un an, s-o ţii în „gazdă".

— Nu fi copil! o certă bunică-sa. Mi-a spus mie!

— Nu, interveni căpitanul, nu, n-are să vină nici după o lună nici după un an, n-are să mai vină niciodată în „gazdă".

Cîteva clipe nimeni nu rosti nici un cuvînt. Pisica cea neagră se întinse din toate mădularele şi sări din braţele căpitanului.

— Poftim? întrebă bătrîna.

— A... murit? şopti Namia împreunîndu-şi mîinile.

— Da, încuviinţă căpitanul încet.

— V-au scris de acolo? întrebă bătrîna şi apoi ceru Namiei apă. Părea că se sufocă. Bău cu înghiţituri mici apa şi dintr-un gest brusc tot paharul de ţuică pe care fata i-l dăduse fără să-l ceară.

Căpitanul o rugă să se întindă pe canapea.

— N-am nimic, răspunse bătrîna. Îşi aprinse o ţigară şi căpitanul văzu că-i tremură mîinile.

— Cum s-a întîmplat accidentul? întrebă ea după primul fum. Nu mai avea nimic din siguranţa dinainte. Era o biată bătrînă cu părul vopsit roşu.

— N-a fost accident, i-a dat cineva o pastilă cu... otravă.

— Dacă mă asculta pe mine...

— Acuma să ne spui, Șari-neni, ce înseamnă „acolo"...

— Bunico, o rugă Namia, termină cu secretele, nu vezi că nu folosesc nimănui?

— Vă spun, sigur că vă spun, bolborosi Șari-neni. Acum două luni, cînd se demolaseră casele din strada Cercelul-de-argint, Rodica Ionel o mutase pe bătrîna la ea, oferindu-i contractul de închiriere. Băiatul bătrînei, tatăl Namiei „umblase să facă actele" și nu părăsise casa decît atunci cînd toate erau definitive. Rodica declarase bătrînei că are de gînd să părăsească orașul, că și-a găsit un bărbat bun și se mărită. Nu prea o crezuseră, cîte nu spusese ea și înainte, dar de data aceasta, avînd în vedere și renunțarea la garsonieră, lucrurile păreau serioase. Numai că nu voia să prezinte nimănui pe viitorul mire. Umbla în toate părțile, era, după cum spunea ea, ca și înainte, în societăți interesante, dar cînd era întrebată de „mire", rîdea și schimba vorba.

— N-ați observat ceva deosebit? insistă locotenentul căruia atîtea generalități nu-i spuneau nimic. N-ați cunoscut pe nimeni din anturajul ei? Din societatea cu care se lăuda?!

— Păi, Rodica umbla numai între domni, îi replică bătrîna. Și niciodată, nici aici, nici pe Cercelul-de-argint n-a adus pe nimeni acasă. Că zicea că-i sătulă de ei... Aducea însă bani pe care-i cheltuia repede, „ca și cînd n-ar fi fost".

— Pe ce?

— Nu știu, mărturisi bătrîna după un timp, acuma dacă stau și mă gîndesc, nu știu, că haine nu-și făcea, în casă n-a cumpărat decît canapeaua asta și perdelele... Avea ceva podoabe... le ținea într-o casetuță...

Acum două săptămîni Rodica Ionel își pusese unele lucruri într-o valiză și-și luase rămas bun de la bătrîna Șari-neni, mărturisindu-i că pleacă de tot din țară, că o prietenă cu care semăna puțin îi dădea pașaportul ei și va ieși „fără probleme"...

— Ai crezut-o? întrebă bănuitor căpitanul.

— Să-ți spun drept, nu, declară bătrîna, n-am crezut

că o prietenă i-a dat așa ceva, pentru că Rodica, săraca, n-avea prietene... cred că în afară de mine nici o femeie n-a ținut la ea. Am crezut că a furat actul acela, spunea că pleacă în seara aceea...

„În seara aceea a sosit doar la bătrîna Silvia Luca", se gîndi căpitanul, dar se vede că era atît de sigură de succes încît și-a luat rămas bun de la Șari-neni."

— Ce-o să faci tu acolo? am întrebat-o eu, că nu știi nici o limbă străină și n-ai pe nimeni să-ți ajute... „O să fac ce-am făcut și aici, a rîs ea, limbile se deprind, doar am învățat și eu la liceu cîte ceva, cît despre ajutor, îl găsesc eu, dacă vreau..."

Rodica Ionel visa o viață de milionară. Crezuse în ea cu atîta tărie încît i-o descrisese bătrînei gazde. „Și-apoi, declarase ea, nu mă duc de tot săracă, mă duc cu averea unuia dintre prostănacii mei, că de fricos ce-i nu îndrăznește să și-o scoată singur și-i tare grăbit." „Deci nu te duci singură?" se arătase bătrîna mai liniștită. „Ba da, el vine mai tîrziu, se fofilează într-un grup". După un timp de tăcere, Rodica adăugase: „și-și închipuie, dobitocul, că eu o să mă duc să-l culeg".

— Așa că, termină bătrîna, mă gîndesc că și ăla o fi ajuns acolo și o fi pedepsit-o. Eu i-am spus că și din înșelătorii trebuie să se oprească omul la un timp...

— Nu știu unde a ajuns „ăla", oftă căpitanul, dar Rodica Ionel n-a părăsit orașul, a murit aici, ieri-seară. Am să vă rog să treceți s-o identificați...

Șari-neni acceptă. Era sigură că familia nu se va ocupa de biata fată, așa că se oferi să preia înmormîntarea ei.

— Avem loc la cimitir, anunță ea, și-am s-o îngrop și pe ea...

Din păcate, în ciuda insistențelor căpitanului, bătrîna nu reuși să adauge nici un amănunt referitor la „dobitocul" despre care îi povestise Rodica Ionel.

36

Caius Moraru o găsi pe Sanda Bob gata de plecare. Telefonase doctorului Drăgan la București comunicîndu-i adresa unde e găzduită, și acesta alertase, tot la

telefon, firește, un coleg din Clinica VII, rugîndu-l s-o ia pe „bolnava lui".

Așa că, toți patru, Mariana, Luminița, Sanda Bob și doctorul, acesta din urmă ascunzîndu-și destul de puțin plictiseala ce i-o provoca misiunea lui, îl așteptau pe Caius fiindcă Mariana nu voise, „pur și simplu", s-o lase să plece înainte de sosirea lui.

— Mă rog, acceptă Caius prost dispus schimbarea de program. Pe de altă parte se gîndea că securitatea Sandei Bob va fi asigurată într-o clinică. Știi, se adresă el tinerei profesoare, știi că una din prietenele mele te cunoaște? Îmi pare rău că pleci, am invitat-o la noi astă-seară.

— Cine e? întrebă curioasă Sanda Bob.

— Rodica Ionel, o persoană foarte agreabilă, zicea că...

— Atunci e mai bine că plec, spuse Sanda Bob căreia îi fugise tot sîngele din obraji, în nici un caz eu n-o găsesc pe Rodica agreabilă și nici n-am de gînd s-o întîlnesc!

„Bine țintit" își spuse Caius dîndu-și însă seama că de fața cu atîtea persoane Sanda Bob nu-i va mai spune nimic referitor la Rodica Ionel. O rugă deci să mai întîrzie „doar o secundă", cît să se uite puțin pe programa de examene, își ceru scuze față de doctorul care se uita ostentativ la ceas, voia să ajungă la contravizită, și o conduse pe Sanda Bob în camera lui.

— Ce e cu Rodica Ionel? întrebă intrigată Sanda Bob, uitînd, din fericire, de programă. Evident, Caius n-o avea și n-ar mai fi știut ce să inventeze.

— Vreau să-mi spui tu, o rugă el, pentru că se dă drept prietena ta și, drept să-ți spun, mie mi se pare o ființă cam... dubioasă.

— Cum ai dat tu de ea?

— Stă la o cunoștință de-a noastră, la doamna Silvia Luca și...

— Tanti Silvia! exclamă Sanda Bob. Vrei să spui că tanti Silvia mai trăiește?!

— Trăiește și e bine mersi, o informă el. Tu nu știai?

— Sigur că nu, spuse ea cu căldură, altfel m-aș fi dus direct la ea... dar ce caută acolo Rodica?!

— N-ai vrea să mă lămurești și pe mine ce relații există între tine și tanti Silvia? vru el să-i verifice sinceritatea.

Sanda Bob îi spuse aceeași poveste, că o cunoscuse foarte de demult, la înmormîntarea bunicii ei, că bătrînul Luca o îndrăgise, îi scria mereu și-i trimitea mici cadouri pînă cînd a murit, că în amintirea lui a corespondat mereu și cu tanti Silvia. La un moment dat corespondența s-a stins, nimeni nu-i mai răspundea. Cînd a început să primească înapoi scrisorile ei nedesfăcute...

— Ți-ai închipuit că a murit și că rudele nu se deranjează să te anunțe?!

— Cam așa ceva, zise ea, eram destul de ocupată la vremea aceea cu examenul meu de admitere la facultate, dacă tanti Silvia mi-ar fi răspuns aș fi dat admiterea aici și-am fi fost colegi, Caius... Mă invitase în multe scrisori să stau la ea pe perioada studenției și mie mi-ar fi plăcut, știi, ea și bătrînul Luca erau niște figuri legendare în familia noastră. Se vorbea atîta de isprăvile lui, de colecțiile ciudate cu care venise în țară, de... dar ce e cu Rodica în toată povestea asta?!

— Ce reprezintă pentru tine Rodica?! întrebă, la rîndul lui, Caius.

— În fond, de ce nu ți-aș spune?! Reprezintă... eșecul meu. Din cauza ei am plecat din I., acum doi ani...

— Interesant, murmură Caius. „Generosul bărbat" a găsit-o, presupun, foarte asemănătoare cu tine?!

— Și mai tînără cu cinci ani, completă ea cu amărăciune. Un fel de Sanda Bob ediția a II-a, mult mai drăgălașă, mai proaspătă, lipsită de dorința de-a face reproșuri, niciodată încruntată, obosită, gata oricînd să anime o petrecere cu un refren și un acord la chitară, mă rog, poate cunoști genul... Oricum, eu mă cam săturasem...

— Dar „ediția II-a" n-a fost prea fidelă?!

— Nu știu cum a fost, se încruntă Sanda Bob, dar îți dai seama că nu doresc s-o revăd... Neplăcut e, zise ea, că stă la tanti Silvia, cine știe ce i-o fi spus, pe ce bază o fi intrat la ea, știi, Rodica e cam... mitomană.

— I-ai vorbit de Silvia Luca?

— Sigur, cînd am auzit că sînt din același oraș...

— Doctorul nu mai are răbdare, îi anunță Luminița deschizînd ușa.

— Venim, o anunţă Caius.

Îi însoţi şi el pe cei doi pînă la clinică, voia să vadă cum se instalează Sanda Bob. I se pregătise un pat cu o înclinaţie ciudată, într-o rezervă de la parter.

— Credeam că nu mai veniţi, se scuză doctorul arătînd spre cel de-al doilea pat ocupat de o femeie fără vîrstă, foarte palidă ce părea că doarme. Dar n-o să vă deranjeze... i se administrează mereu...

— Ce are? întrebă în şoaptă Sanda Bob.

Doctorul îi şopti ceva la ureche.

— ...şi-atunci au readus-o.

— Îmi pare rău, murmură tînăra.

Caius nu se simţea bine aici şi, după părerea lui, nici Sanda Bob, dar nu era adevărat, mediul nu părea s-o înspăimînte.

Doctorul îl rugă, fără nici un menajament, să plece, l-ar fi putut vedea profesorul şi...

Fu rîndul Sandei să-l conducă.

— Ce făcea Rodica Ionel la I.? întrebă Caius.

— Nimic, avusese un post la care-a renunţat după cîteva zile. Anima petreceri, ca să spun aşa. Şi-şi bătea joc de bărbaţi între două vîrste. Ce face aici?

— Cam acelaşi lucru, răspunse el evaziv. Mîine la nouă vin să te iau. În fond... avem examen.

— N-am uitat, zîmbi ea. Am nişte conspecte ultraconcentrate pe care vreau să le mai consult în seara aceasta.

37

— Salut, zise căpitanul Ilarie intrînd în atelierul sculptorului. Am văzut lumină şi-am intrat. Cum de eşti singur?

— Nu sînt singur, mîrîi sculptorul făcînd un gest vag spre o formă înaltă acoperită cu cîrpe ude şi cu o foaie de plastic. Dar cu tine ce-i? Ţi s-a stricat televizorul şi-ţi „faci cultura" în vizite?!

— Dacă mă iei aşa... zise căpitanul fără să se supere, aşezîndu-se greoi pe o laviţă.

— Bei ceva?

— Nu, că-s cu maşina şi...

— În sfîrşit, dar cum ai reuşit? Ai atacat CEC-ul central?

— Nu e a mea.

— M-aş fi şi mirat. Ai să rămîi un pîrlit, mă Simi.

— Că tu cum eşti? i-o întoarse căpitanul. Ascultă, Corpadea dragă, nu prea am timp şi...

— Mă bucur, că dac-ai avea, iar m-ai înnebuni cu teoriile tale despre sculptura monumentală.

— Lasă că-mi fac eu timp zilele acestea, nu scapi, nu crede!

Făceau aluzie la discuţii mai vechi, deseori reluate, în care căpitanul se încăpăţîna să-i explice cum ar vedea el un grup statuar „Bălcescu şi Avram Iancu îşi dau mîna", unde l-ar amplasa, din ce l-ar ciopli, ce ambianţă i-ar crea... Corpadea îl lăsa să spună şi pe urmă îi propunea să bea ceva. Atunci căpitanul se enerva, el, de obicei, atît de calm, şi-l învinuia că nu are simţ patriotic, „Caută-ţi un sculptor mai cu renume pentru comanda asta", îi răspundea placid Corpadea. „Fă-ţi tu renume", îi striga de fiecare dată căpitanul. „Eu nu-mi fac renume, eu fac statui" răcnea sculptorul, deja exasperat, „renume îşi face cutare şi cutare, du-te la ei şi spune-le să-ţi..." „Păi vezi, răspundea căpitanul, că eu mă adresez unui sculptor ce *face* statui. Nu te-ai gîndit niciodată..." şi iar o luau de la început.

— Ascultă, am o rugăminte, zise căpitanul, uită-te aici şi spune-mi, o cunoşti pe fata asta? şi-i arătă o poză a Rodicăi Ionel.

— O cunosc, răspunse Corpadea, dar ce poză-i asta? I-aţi făcut-o dormind? Nu cumva...

— Ba da, răspunse oftînd căpitanul. Acuma, haide, nu te speria aşa şi spune-mi...

— Ce să-ţi spun? zise sculptorul aşezîndu-se lîngă el pe laviţă. A luat, pînă nu demult, ore cu nevastă-mea.

— Ce ore? întrebă căpitanul uluit. S-ar fi aşteptat la orice altceva. Îşi aduse aminte imediat că nevasta sculptorului era profesoară de franceză. De ce lua ea ore?!

— Zicea că bărbat-su-i într-o ţară africană, la ceva explorări şi vrea să meargă şi ea în toamna asta.

— Şi cum era?

— Cum să fie? Nevastă-mea o lăuda mereu, că are ureche bună, că e receptivă, că e conştiincioasă. Nu lipsea niciodată şi plătea după fiecare oră. Nevastă-mea o plăcea tare mult.
— Dar tu?
— Şi eu. Dar să ştii că fata era rezervată, mai venea pe la expoziţii, mai cunoştea pe unul, altul...
— Chiar?!
În glasul căpitanului se putea descifra o oarecare dezamăgire.
— Dar aş putea să-ţi spun o bîrfă.
— Spune şi bîrfa, îl îndemnă căpitanul.
— Îţi dai seama că eu n-am verificat-o!
— Îmi dau.
La începutul verii, un pictor de bun renume din Constanţa făcuse o expoziţie, o personală, aici. Cum expunea numai marine, gen nu prea cultivat local, avusese un succes nebun, vînduse tot şi încă foarte bine. Gurile rele spuneau că n-a plecat cu prea mulţi bani acasă, şi asta din cauza Rodicăi Ionel.
— În orice caz, eu l-am văzut destul de bine dispus, iar ea, dacă lucrurile stau aşa, a avut bunul simţ să nu facă paradă... Nu-mi spui şi mie ce i s-a întîmplat?
— Ba-ţi spun, promise căpitanul, hai că te duc acasă cu maşina.

38

Gigi locuia dincolo de gară, într-un cartier de case familiale, arătoase, bine gospodărite, înconjurate, fiecare, de grădina ei. Locotenentul rătăci destul de mult pe străduţele ce i se păreau toate la fel, pentru că se ambiţiona să nu întrebe pe nimeni drumul bun. Pînă la urmă nimeri. Sună lung, simţind cum se enervează progresiv. Veni să-i deschidă chiar Gigi, îl pofti înăuntru, şi pentru că tocmai cina, îl pofti la masă. Neştiind cum să refuze, locotenentul se trezi în faţă cu o farfurie plină ochi cu tocăniţă de cartofi şi carne.

— Luaţi şi castraveţi, îl îndemnă maică-sa, îs buni, îs muraţi de trei zile, din grădinuţa noastră.
Într-adevăr, castraveţii erau buni.
— Cu ce treabă miliţia pe la noi?! întrebă ea disimulîndu-şi curiozitatea.
— Mă interesez de Rodica Ionel.
— A făcut ceva?! zise ea repede, eram sigură! Vezi Gigi? Vezi ce bine că nu ţi-am dat voie să rămîi cu ea?!
Locotenentul era foarte interesat de reacţia lui Gigi. Acesta continua să mănînce calm şi placid. „Pentru «un om bolnav la cap» mănîncă destul de bine“, constată locotenentul.
— N-am rămas cu ea fiindcă nu m-a vrut, mărturisi Gigi. Vedeţi, se întoarse el către locotenent, eram în stare să fac orice pentru ea, să răstorn munţii, să sec marea, numai să fi făcut semn...
— Aşa că te-ai lăsat de şcoală, îi reproşă maică-sa repede.
— ...umblam după ea ca nebun, dar cînd mi-a spus într-o zi: „lasă-mă, Gigi“ şi-am văzut-o cum se uită la mine ca la o bucată de lemn, sau şi mai rău, ca printr-o sticlă, atunci am ştiut că e degeaba, degeaba, degeaba.
— Mai vrei, Gigi? îl întrebă maică-sa.
— Mai pune puţin, îi întinse el farfuria golită.
— Tovarăşa Radu spunea, începu locotenentul.
— Şi cu ţăranca aia ce-i? se vîrî în vorbă mama lui Gigi. O interesată! Vrea să-l ia pe Gigi, să-mi intre în casă să-şi aducă surorile la oraş, „să le dea la meserie“, o imită ea pe fată. Să le ducă la internate şi la cămine, nu-n casa mea, făcută de mine şi de răposatu bărbatu-meu, dumnezeu să-l ierte...
— Mamă, nu-i aşa, o contrazise calm Gigi, continuînd să mănînce. Aurica nu vrea să se mărite pînă nu termină liceul şi nu dă la facultate. Surorile ei sînt încă fete de şcoală, şi cînd o să vină la meserie, o să stea la cămin, ca Aurica. Dar de ce vă interesează Rodica? reveni el abia acum la întrebarea locotenentului.
— A murit, răspunse acesta mohorît.
— A mu-rit? silabisi plin de uimire Gigi. Dar cum se poate una ca asta?! Mamă, deschide o bere, ţi-am spus că tocana asta e cam grasă.

— Dumnezeu s-o ierte, sărăcuţa, că poate nu era fată rea, spuse femeia, turnînd berea în trei pahare. Dar ce-a avut?

— A avut un accident, minţi locotenentul fără să-şi dea seama de ce face asta.

— Şi eu, ce vreţi să fac? întrebă Gigi plin de solicitudine.

Locotenentul simţi că-i vine să-i dea palme.

— Să veniţi mîine la morgă, s-o identificaţi, că n-are rude în oraş.

— Cum să nu, acceptă Gigi cu bunăvoinţă. Mă învoiesc de la şeful de tură şi vin. Pe la ce oră?

Revenit în oraş, locotenentul intră la „Telefoane" şi căută în anuar „Căminul tinerelor fete". Îşi notă adresa în carneţelul lui şi porni într-acolo. Găsi uşa închisă, dar cum holul era luminat şi nu trecuse cu mult de ora nouă, bătu cu insistenţă. Îi deschise o tînără, era de serviciu în seara aceasta, la poartă.

— Pe care Radu Aurica o căutaţi, pe cea blondă sau pe cea brună?

Locotenentul îşi dădu seama că nu reţinuse acest „amănunt".

— Pe cea de la „Moda pentru toţi" preciză el.

— Aici toate sîntem de la „Moda"!

— Pe cea care răspunde pe linie de tineret...

Pînă la urmă, Aurica Radu, cea pe care o căuta, coborî. Îşi rotunji ochii de mirare cînd el o invită, „la o scurtă plimbare", dar acceptă. În stradă, locotenentul Mihai Iliescu îşi dădu seama că n-are nimic să-i spună şi ascultă cu recunoştinţă sporovăiala plăcută a fetei.

— Dacă-mi permiteţi, o să vă mai caut, îi spuse el după o jumătate de oră, cînd o readuse în faţa uşii.

— O să-mi facă multă plăcere, spuse ea întinzîndu-i băieţeşte mîna.

Căpitanul Ilarie, căruia locotenentul îi povesti a doua zi acest episod îl ascultă taciturn şi-i spuse:

— Altă dată să nu mai faci.

— Ce să nu mai fac?! nu înţelese locotenentul.

— Să nu te mai simţi obligat să „recuperezi" tu toate fiinţele necăjite pe care le întîlneşti pe parcursul anchetelor. Ai să vezi că, de fapt, numai din astea întîlneşti... şi-atunci, unde-o să ajungi? Înţelegi, Mihăiţă?!

— Nu, răspunse el încăpăţînat, realizînd, abia acum, că Aurica Radu are părul de culoarea mierii.

39

După ce-l lăsă pe sculptorul Corpadea acasă, căpitanul Ilarie se îndreptă spre locuinţa lui Caius Moraru. Parcă maşina Luminiţei şi urcă. Moraru îl puse în temă cu „cazarea" Sandei Bob la Clinica VII.

— Cu ăia doi ce-ai făcut? se interesă Ilarie întins pe patul gazdei. Mă, Caiuse, ce-aş trage un pui de somn!

— Le-am dat o întîlnire pe mîine, la unu.

— De ce aşa tîrziu? întrebă Ilarie cu ochii închişi.

— Fiindcă Ştirbu are repetiţie.

— Bine, pun eu pe cineva mîine dimineaţă să vadă de student, discret, să nu se prindă...

Căpitanul Ilarie adormi. Caius îl lăsă exact zece minute.

— Hai, Simi, că pe urmă-i prea tîrziu să picăm în casa oamenilor!

Voiau să meargă împreună la familia Boia. Căpitanul puse mîna pe telefon şi formă numărul lui de-acasă. Caius ieşi la bucătărie. Căpitanul Ilarie vorbi Magdei mult şi cu duioşie, răsfăţînd-o cu diminutive, ca pe-un copil. Cînd puse jos receptorul sosi şi Caius cu o tavă în mînă.

— Hai să-i tragem un lapte bătut! Ce zici?

— O.K.

40

Dintr-o întîmplare inginerul Ion Boia era şi el acasă. „A îmbătrînit şi s-a buhăit de cînd nu l-am mai văzut eu" constată Caius examinînd silueta prea îngreunată a inginerului.

— Noi seara nu mîncăm, doar Cătălin, că e-n creștere încă, se scuză Valeria Boia cu glasul ei tremurat și subțire ca al unei oițe, punîndu-le în față o fructieră gigantică plină de struguri, pere, prune...

— O adevărată capodoperă! exclamă cu admirație căpitanul Ilarie.

— Ah, se răsfăță ea, fructele sînt ca florile, oricum le pui, arată bine.

Le servi coniac și, la un semn al lui Ilarie, Caius se sacrifică, refuză, pentru că era la volan.

— Cum? Dacă nici miliția nu-și permite...

— Tocmai, declară Ilarie, că prea ies multe vorbe.

— Cum de sînteți acasă, în mijlocul săptămînii? se interesă Caius.

— Avem o ședință la centru și... răspunse inginerul Boia.

— Ați avut cam multe ședințe în ultima perioadă, îl întrerupse acru Valeria Boia, nu că nu m-aș bucura eu să te mai văd pe acasă...

— Dar ce? întrebă el mocnit.

Atmosfera părea destul de încărcată. Sosi și Cătălin, „mohorît ca taică-său și bleg ca maică-sa", îl judecă subiectiv Caius, mirîndu-se ce-o fi găsit Luminița la el.

— Domnișoara Sanda Bob a părăsit casa dumneavoastră, atacă Ilarie, avînd asupra ei obiecte ce nu-i aparțineau.

— Doar n-ai făcut reclamație, mamă! izbucni demențial Cătălin, făcînd-o pe Valeria Boia să tresară în scaun.

— Eu, nu, bîigui ea, uitîndu-se îngrozită la bărbatu-său. Poate tanti Silvia... nu?... doar ei îi lipsește... Eventual s-o chemăm?!

— Mai bine nu, opină Caius, cel puțin pentru moment. Am vrea să știm dacă n-ați constatat lipsa altora.

— Ai constatat? întrebă Boia cu o uitătură rea.

— N-am... n-am controlat, dar bănuiesc că... și copilul era tot timpul acasă...

— Îți lipsesc perlele, o anunță Cătălin, cu disperarea celui ce se aruncă în apă fără să știe să înoate.

— Perlele mele?!

Valeria Boia nu mai avea aer.

— Da, perlele tale, o îngînă băiatul cu ceva mai mult curaj.

— Perlele pe care unchiul Griguță le-a dat mamei cadou de nuntă?!

— Exact, ce, mai aveai și altele?! Și nu face nici o criză, *please*, eu i le-am dat!

— Tu?

— Da, eu. Nu le-ai purtat niciodată și acum e prea tîrziu, ele strălucesc numai pe-o piele tînără, elastică...

— De ce-ai făcut asta?

— N-ai spus tu că le vei dărui soției mele? N-am făcut decît să anticipez puțin generozitatea ta, răspunse Cătălin cu insolență.

— Ești un cretin! izbucni inginerul Boia, și palma grea pe care i-o dădu îl răsturnă aproape de pe scaun.

— Sînt un cretin, dar ți-ar fi plăcut să fii în locul meu, nu?! ripostă Cătălin ținîndu-se de obraz.

— Ioane, nu! se repezi maică-sa să preîntîmpine o a doua palmă. Nu da-n copil! Nu pot să suport, explică ea celor doi ofițeri care, cu sentimentele amestecate, se păstrau într-o neutralitate înțeleaptă. Nenorocitule, se adresă ea cu milă lui Cătălin care, văzîndu-se apărat, își regăsise aplombul, vrei să spui c-ai plătit cu perlele mele niște servicii... josnice pe care această...

— Da, am plătit niște „servicii josnice", și sînt foarte mîndru, dacă vrei să știi, doar nu era să rămîn imaculat pînă cînd o să consimți tu să-mi...

— Trebuie s-o căutați imediat pe această individă! O corupătoare și o hoață! Trebuie destituită din corpul profesoral! Trebuie...

— ...să-ți găsească ție perlele, sfîrși Cătălin obraznic. Nu fi copil, mamă. Nu sînt minor și Sanda nu e hoață! Și nu e nici profesoară, așa că n-ai de unde o destitui!

— Interesant, interveni Caius. Cum ai constatat tu că nu e profesoară? Sau ți-a spus ea?!

— Nu mi-a spus nimic și nici n-am întrebat-o, la drept vorbind, mă doare-n cot de asta, răspunse Cătălin turnîndu-și coniac în pahar; considera probabil că și-a cîștigat dreptul acesta și se făcea că nu vede privirile dezaprobatoare ale maică-sii. Dar, continuă el, se vede.

— Ce se vede? insistă Caius.

— Ah, făcu el pe plictisitul, cunosc atîtea profesoare că mi-e lehamite de ele, oricum ar fi, blonde, brune, grase, slabe, orice-ar preda, au un aer comun de înțepeneală, și la propriu și la figurat, o solemnitate ridicolă în cel mai mic gest...
— Văd că ești un tînăr foarte spiritual, îl opri căpitanul Ilarie cu ostentativă admirație. Și ai și mult spirit de observație...
— Vreți să spuneți că Sanda Bob e o impostoare?!
— Sanda Bob — nu. Persoana pe care-ați găzduit-o două săptămîni — da.
— E de necrezut, șopti Valeria Boia. Asta i-o datorăm bătrînei, că ea face aici azil de rude...
— Mi se pare că și tu ești „o rudă", nu se mai putu stăpîni Boia.
— Dar atunci cine e... duduia ce-a plecat ieri?!
— Rodica Ionel, 27 de ani, fără ocupație, sau mai bine zis...
— Eu unul mă bucur, se vîrî prostește Cătălin, măcar n-o să mai am complexe, nici de vîrstă, nici de ocupație...
— Să taci, prostule! îi șuieră maică-sa.
— Mamă, începu el cu o superioritate recent cîștigată, nu fi co...
— ...și să nu te mai aud că folosești expresia asta! continuă ea. Cu atîta te-ai ales și tu, de la aventuriera aia, cu o expresie!
— M-am mai ales eu și cu altceva, rînji Cătălin cu ochii mijiți. Te rog să fii atentă cum vorbești de ea...
— Asta-i culmea! spuse exasperat inginerul. Terminați o dată cu scenele de familie, avem musafiri...
— De familie, da, mărturisi mîndru Cătălin. I-am cerut mîna, nu te speria, nu de mîine ți-o aduc în casă, de anul viitor, după ce-mi fac armata...
— În ce casă o aduci tu?! se sufocă Valeria Boia.
— Pardon, nu credeai c-o s-o expun sîcîielilor tale?! În casa mea sublinie el, că doar trebuie să crape și tanti Silvia într-o bună zi...
— Cătăline!
— Nu-i și părerea ta asta?! Doar c-o exprimi în alt limbaj, „o să închidă ochii", o imită el cu răutate. O să

închidă ochii și eu o să fac ce vreau în casa mea! Sînt major...
— ...și iremediabil lepră, completă taică-său cu un accent de mare mîhnire. Ieși afară!
— Un moment, interveni căpitanul Ilarie. Vrei să-mi spui și mie, tinere, cum ți-ai imaginat viitorul alături de... ea?
— Cu plăcere, acceptă Cătălin aruncînd priviri sfidătoare.
Copleșit de fericire îi ceruse mîna, dar ea, „nevoind să profite de tinerețea lui", îi ceruse o amînare de un an, să se mai „maturizeze". Convins de trăinicia sentimentelor lui, trecînd peste deosebirea de vîrstă și de pregătire, Cătălin îi oferise banii depuși pe numele lui, o determinase pe tanti Silvia să-i facă o procură pentru micul ei capital, în fine, „o asigurase" pentru anul cît va fi el în armată. Ea acceptase numai după multe codeli, dar în final cedase insistențelor lui, nu ca să folosească sumele, îi spusese că are și ea salar, ci ca să-l liniștească...
— Incredibil, murmură Valeria Boia, cu ochii în gol. Crești un copil, îi dai tot ce-i trebuie, te sacrifici pentru el, faci mii de compromisuri ca să-i fie lui bine...
— Prea bine! completă inginerul sfîrșit de rușine în fața celor doi ofițeri, stînjeniți și ei.
— Nu e chiar așa de grav, încercă Ilarie o consolare stîngace și care suna foarte neconvins, la o anumită vîrstă toți vedem lucrurile dintr-un unghi fals...
— Erau banii pentru o mașină!
— Dar ce-am făcut, pentru numele lui dumnezeu? întrebă Cătălin.
— Continuă, îl îndemnă Caius.
Simțindu-se „nedorită", ea plecase ieri, din delicatețe credea Cătălin, să nu-l pună pe el în situații jenante față de părinți, pentru că el voise să dea totul pe față. Îi promisese că-l va ține la curent și că-i va da o întîlnire, să-i spună cum s-a aranjat... Singurul amănunt care-l deruta pe Cătălin era albumul de suveniruri al bătrînei. Probabil că-l luase în zăpăceala împachetatului, era necăjită și-o durea capul...
— Sau pentru valoarea timbrelor, sugeră Caius.
— Oricum, la moartea bătrînei mi-ar fi revenit mie!

— Dacă nu le dă şi pe astea, ca pe celelalte, comentă farmacista.

— Eşti prost, interveni greoi inginerul. Şi leneş, trăieşti cu ce auzi „după ureche", că ţi-e lene să te uiţi într-un catalog. Măcar să mă fi întrebat pe mine, sau îţi fereşti „moştenirea" şi de propriii părinţi?

— Chiar voiam să vă rog să ne vorbiţi despre timbrele acelea, spuse căpitanul Ilarie.

Mare colecţionar, Grigore Luca nu voise ca după moartea lui timbrele cărora le acordase atîta timp şi pasiune să ajungă pe mîini nepricepute. Ca unor copii iubiţi, le găsise din vreme „noile case". Donase, încă din timpul vieţii, o însemnată colecţie statului, respectiv cabinetului filatelic de pe lîngă Muzeul de artă din capitală. incluzînd aici cele mai valoroase piese pe care le avea.

— Da, da spuse inginerul, şi cele două capete de bour valoroase, pe care bătrînul le vedea drept patrimoniu naţional, considerîndu-se pe el însuşi doar un „modest şi fericit posesor pe timp limitat". Pentru că, se întoarse el ironic spre fiul său, există şi emisii „cap de bour" cu valoare bănească neînsemnată, ca exemplarele păstrate de tanti Silvia, de pildă, ce nu depăşesc 60—70 de lei bucata. Biata bătrînă, le-a păstrat din sentimentalism. Ţi-a dat cumva de înţeles că vei moşteni o avere din albumul ei?

— Ea nu, mărturisi Cătălin uitîndu-se la maică-sa.

— Ce s-a întîmplat cu restul colecţiei? insistă Ilarie.

— A fost lăsată prin testament, împărţită în trei, unor nepoţi, veri de-ai soţiei mele, sfîrşi inginerul. Sînt şi ei filatelişti pasionaţi. Bătrînul Luca a ţinut cont...

— Dacă te prefăceai şi tu puţin pasionat îţi lăsa şi ţie o parte din colecţie, îi reproşă Valeria. Aşa...

— Nu eşti mulţumită cu cît cîştig? N-aveţi pe ce pune capul? N-aveţi ce mînca? încercă inginerul să salveze aparenţele printr-o falsă ironie ce suna jalnic.

— Nu e vorba de asta, replică ea jignită, dar trebuie să fii totdeauna asigurat în faţa zilei de mîine. Ai familie, ai copil...

— Am şi noră, continuă sarcastic inginerul. Unde ţi-e mireasa, domnule?! Că acum nici nu pot să-i spun pe nume!

— Poţi să-i spui tot „Săndiţa dragă", strecură veninos Valeria.

— Ce întîlnire ţi-a dat... Rodica Ionel? îl întrebă Caius pe băiatul aiurit un pic de mersul discuţiei.

— Mi-a dat aseară un telefon din gară, spunea că renunţă la examen, că nu mai are nervi de-aşa ceva, că se duce acasă şi că ne vom aranja o şedere la o cabană, undeva. Zicea că-mi dă ea de veste...

— Nu ţi s-a părut nimic suspect?

— Nu, răspunse el după ce se gîndi un pic. Aş fi vrut să alerg la gară dar mi-a interzis... nu m-a lăsat s-o conduc nici cînd a plecat de-acasă... era destul de indispusă, destul de grăbită să plece înainte de sosirea bătrînei, voia să evite o despărţire. Dar ce s-a...

— Ziceai c-o durea capul. Nu luase nimic să-i treacă? Într-o casă în care stăpîna e farmacistă trebuie să fie ceva...

— Voia să ia o caşetă de-a bătrînei, dar am oprit-o.

— De ce?

— N-au nici un haz, astăzi există medicamente mult mai bune, mai puternice...

— Ba eu ştiu că-ntr-o zi a luat şi i-a făcut bine, replică inginerul. Dar ce importanţă are...

— De-aia se termina aşa de repede porţia bătrînei! constată Valeria Boia. Că tot timpul, hop, ţop! să-i fac altele...

— Da, îmi amintesc, interveni Caius, chiar azi aţi preparat...

— Tanti Silvia o fi rătăcit plicul cu cele dinainte, replică agasată Valeria Boia, nu se poate să le fi terminat aşa de repede, doar acum trei zile i-am adus... adică nu, le-ai adus tu, Cătăline, cînd ai fost pe la farmacie...

— Dar ce-ai căutat tu la farmacie? întrebă Caius.

— Tot mereu vine, că... e-n pană de bani, domnul, şi-l apucă tocmai cînd trece pe-acolo.

— Mda, mormăi Ilarie. Probabil că Rodica Ionel e „vinovată" de rătăcirea plicului cu caşetele doamnei Silvia Luca. Presupun că a luat plicul cu cele cîteva caşete care rămăseseră, pentru că o durea capul şi pentru că ştia că-i fac bine, uite, inginerul Boia ne-a spus-o...

— Da, zise acesta nedumerit, dar ce sens are discuția aceasta? Încă n-am priceput...

— Și, interveni farmacista, să ne lămurim o dată de cine vorbim. Cum a putut aventuriera asta să se substituie Sandei Bob, o veche cunoștință de familie care...

— Dacă acum treisprezece ani n-ați fi „întrerupt" corespondența dintre tanti Silvia și Sanda Bob, substituirea aceasta nu s-ar fi petrecut, clătină din cap Caius Moraru.

— Mi se părea fără nici un rost, se scuză ridicol Valeria Boia.

— Sau vă temeați ca fata să nu vină aici pe perioada studiilor?!

— Despre ce e vorba? vru să știe inginerul. Ce-a fost acum treisprezece ani?

— Am avut eu șase, răspunse hodoronc-tronc fiul său.

— Poate ar fi fost mai bine, riscă Moraru o dojană, s-o fi lăsat pe tanti Silvia să decidă dacă avea sau nu rost, nu s-o puneți sub „epitropie" încă de pe atunci...

— Vă rog să nu vă amestecați, replică ea cu hotărîre. Cu bătrînii trebuie să fii ferm, altfel fac numai bazaconii, ca azi de pildă, noi am avut femeie la spălat și dumneaei umblă creanga prin oraș, a plecat nenorocita neplătită, că n-a fost nimeni acasă, noroc că vine și mîine la curățat.

— De ce nu l-ai oprit pe Cătălin? întrebă Boia.

— ...sau, continuă imperturbabilă farmacista, ca isprava asta cu... cum ați zis c-o cheamă?

— O chema, corectă Ilarie. Pînă aseară, la telefonul cu tine, Cătălin, cînd a luat o cașetă contra durerii de cap și-a murit din cauza unei doze de stricnină.

— Poftim?! se auziră trei voci exprimînd, cu intensități diferite același sentiment: disperarea.

41

În mașină, cei doi căpitani întoarseră pe toate fețele noile date pe care le obținuseră de la familia Boia.

— Oricum o luăm, iese rău, oftă Caius Moraru gîndindu-se de fapt la Luminița.

— Mda... dar să nu ne pripim, îl temperă Ilarie. Crima aceasta a fost foarte rudimentară, ca procedeu vreau să zic, ori un om de meserie, cu cunoștințe atît de vaste în materie de otrăvuri și... panacee, ar proceda mai subtil...

— Dacă ar avea timp. Dacă ar avea acasă tot ce-i trebuie...

— Sigur, acceptă cu falsă aprobare Ilarie, că stricnina stă în rînd cu sarea de lămîie și cu scorțișoara, printre condimente!

— O fi adus-o pentru șoareci sau pisici vagaboande...

— Sau tigri zburători, completă Ilarie. Fii atent că aici trebuie să oprești, mai departe drumul e blocat.

— Încă nu m-am lămurit dacă doza aia era destinată bătrînei sau tinerei...

— Depinde cum privești problema, răspunse filozofic Ilarie.

— Și tu cum o privești, Simi?

— Eu, dragă, n-o mai privesc nicicum, am ochii închiși, și dacă nu te salut într-o secundă, adorm în mașina ta.

— A Luminiței. Ne vedem la șapte.

În cutia poștală căpitanul Ilarie descoperi, fără surprindere, plicul alb ce conținea mesajul compus din tăieturi de ziar. Îi pieri somnul. Urcă încet scările, era tîrziu pentru niște oameni pașnici cum erau colocatarii lui, probabil se culcase toată lumea. Ciocăni ușor la ușa unui apartament de la etajul doi. Dinăuntru țăcăni un comutator și cineva deschise ușa, nu mult, atît cît permitea lanțul de siguranță.

— A, tovarășu'căpitan, poftiți, spuse omul în pijama și cu părul în dezordine. Cu ce ocazie, la ora aceasta?!

— Domnu' Savu, îi arătă căpitanul plicul, eu te rog să te lași de meserie!

— Păi, sînt tot în pensie de boală, că plămînii mei, abia mă mai țin, știți dumneavoastră, făcu el pe prostul.

— Nu te face că nu pricepi, spuse căpitanul reținîndu-și enervarea, și lasă cleiul de avioane al copilului în pace! Vezi că-n trusa care i-am dăruit-o eu cleiul era amestecat cu ceva. Am făcut analiza lipiturilor dumitale și te-am dovedit. Ți-am luat și amprentele digitale așa că...

— Ce, credeți că dacă sînteți de la miliție vă puteți permite orice?! șuieră omul, dînd să închidă ușa.

Căpitanul însă își strecurase piciorul în deschizătură.

— Eu te rog numai să-ți vezi de treabă, ori dacă n-ai, să-ți găsești una cinstită. Dacă ești așa bolnav de ce nu te găsești la sanatoriu? De ce stai aici cu copiii?!

— Tovarășe căpitan, am greșit, se muie el deodată, dar am să vă las în pace...

Gîndindu-se la treaba asta căpitanul ajunse în fața ușii lui, cu plicul alb încă în mînă. Magda îl auzi și-i deschise înainte ca el să-și caute cheile. Îl pîndise, probabil. Zărind plicul, izbucni în rîs și-l întrebă:

— E pentru tine sau pentru mine?

— Cum?!

— E pentru tine, constată ea după ce-și aruncă privirea pe foaia cu lipituri.

— Ai primit și tu? se mohorî el imaginîndu-și clipele ei de supărare.

— O droaie. Toate-mi spun că-ți faci de cap pe unde umbli. Dealtfel, tot blocul primește. Nu știm cum să-i spunem lui Savu...

— Știați că e el?!

— Toată lumea știe, în fiecare zi duce la gunoi teancuri de reviste forfecate. Nevastă-sa-i disperată, nu mai e tebecist, e nebun! Dar ce e de rîs aici?

— Nimic, spuse el, nimic, și se gîndi cum „îl dovedise" el pe Savu. A venit omul cu carnea?

— Da, spuse ea, și fiindcă nu eram acasă m-a așteptat două ceasuri, zicea că-i fusese frică să nu ia cineva rucsacul din fața ușii.

Dudu veni să-l salute cu demnitatea lui princiară.

— Ah, ce bine-i acasă! oftă căpitanul așezîndu-se la masa de gală pregătită de Magda și, cine știe de cîte ori, reîncălzită.

42

În camera de gardă, Sanda Bob își parcurgea febril conspectele, consultînd din cînd în cînd programa. I se părea c-a uitat tot, că se va face mîine de rîs, că

nu va reuși să ia nota minimă prevăzută de regulament. În fața examenului chiar și pierderea pașaportului i se părea o chestiune fără importanță. Ce aiurită putuse fi! Dar Caius Moraru o asigurase că... Ce noroc că medicul de gardă îi dăduse voie să stea aici, să citească puțin. În rezerva ei veioza era slabă și s-ar fi jenat să țină lumina mare aprinsă, să nu-și deranjeze vecina... biata femeie...

Peste cîteva clipe, doctorul veni și o anunță că, deoarece vecinei ei îi e rău și trebuie gardată toată noaptea, o roagă pe ea să rămînă în camera de gardă.

Două infirmiere holbate îi cărară, nu peste mult timp, patul ei cu înclinație ciudată și puținele-i bagaje. Una din ele controlă geamurile și trase draperiile.

— E cam răcoare noaptea, explică ea neîntrebată, a spus domnu' doctor să nu deschideți nici un geam.

— Dar doctorul unde stă dacă-i ocup eu camera? întrebă Sanda Bob, tardiv politicoasă.

— Se descurcă el, o liniști sora. Dormiți, rămîn și eu cu dumneavoastră.

43

— Am știut că te interesează și de-aia te-am chemat, spuse vocea din receptor.

— Sigur că mă interesează, răspunse căpitanul Ilarie, vin imediat, fii bun și anunță-l și pe Moraru. Ne vedem la clinică.

„Am dat de dracu", își spuse el spălîndu-se îndelung, cu apă foarte rece, dormise abia o oră și se simțea amețit. O mare deznădejde îl cuprinse, se văzu neajutorat și dezorientat în fața unui dușman ce lovea din umbră.

Chemă un taxi și explică îndelung dispecerei unde să-l aștepte. Peste douăzeci de minute ajunse la clinică. Moraru îl aștepta în hol, fumînd calm, rezemat de un pervaz. Medicul de gardă sosi de pe un coridor însoțind echipa gata de plecare.

— Victima, îi spuse lui Ilarie ofițerul care condusese operațiile de investigație, a murit prin sufocare. Cu o

pernă, adăugă el după o clipă. Agresorul a pătruns prin fereastra deschisă. Din păcate, n-au rămas prea multe urme, personalul clinicii a avut grijă să...

— Vă rog, fără ironii, interveni medicul de gardă ştergîndu-şi inutil ochelarii, făcea operaţia asta din minut în minut. Trebuie să ne înţelegeţi şi pe noi, e ceva... incredibil! Şi ilogic! Femeia aceasta era oricum muribundă...

— Poftim? strigă Ilarie.

— Cum v-am spus. Ne-au trimis-o de la „Căminul bătrînilor" pentru că avea nevoie de asistenţă specială, de medicaţie deosebită, ca să i se uşureze ultimele clipe...

— Aşteptăm raportul medicului legist, interveni ofiţerul investigator.

— ...şi n-avea pe nimeni, continuă medicul de gardă, nu lăsa nimic în urma ei. Crima aceasta se datorează unui maniac!

— Şi ea ce face? întrebă Ilarie lăsîndu-se moale pe o banchetă.

— Doarme, şopti Caius. Are o soră în cameră şi-o să punem pe cineva şi la uşă. Tovarăşe doctor, se adresă el cu voce tare medicului de gardă, am să vă spun în linii mari...

44

— Încet, că doarme puişoru... spuse bunicuţa din uşă, ce, asta-i oră de vizită?! Nici opt dimineaţa!

— Vă rog să mă scuzaţi, zise locotenentul, dar, ştiţi, la noi slujba începe devreme...

Bunicuţa îl pofti în bucătărie. Mirosea bine a lapte proaspăt fiert şi a cornuri nu demult scoase din cuptor. Era şi bunicuţu acolo, se uita cînd la unul cînd la altul, clipind foarte des.

— Da' de ce vă interesează? vru să afle bunicuţa terminînd de examinat legitimaţia lui Mihai Iliescu şi înapoindu-i-o cu regret.

— S-a găsit un plic cu bani, minţi el cu seninătate şi nu ştim de unde să luăm păgubaşul, aşa că ne-am gîndit că dumneavoastră...

— Şi de ce nu aşteptaţi păgubaşul să vină să reclame? întrebă ea foarte bănuitoare.

— Lasă, mamă, lasă, spuse blînd bătrînul, că n-a venit băiatul pe degeaba, tu dacă ştii să-i spui ceva, spune-i, dacă nu, lasă-l să plece.

Locotenentul vru să respire uşurat, dar bunicuţa îl întrebă:

— Aş vrea să ştiu cum aţi dat de mine, de ce de mine şi nu de ceilalţi?

Fusese destul de complicat, se ceruse ajutorul miliţiei gării. Din întîmplare, unul din subofiţerii de serviciu remarcase un bătrînel neliniştit ce se interesa din cinci în cinci minute de sosirea trenului, şi cum acesta întîrziase destul de mult, bietul om ajunsese să-l exaspereze pe funcţionarul de la informaţii: „De ce n-aţi stat acasă să vă interesaţi la telefon cînd să veniţi exact" îi reproşase nervos. „N-avem telefon, răspunsese bătrînelul, pe strada Albinei nu există decît trei telefoane"... dar funcţionarul n-avea timp de ascultat. La sosirea trenului, urmărind profesional scurgerea călătorilor spre ieşire, acelaşi subofiţer zîmbise văzîndu-l pe bătrînel sufocat sub sărutările nepoţelului şi ale bunicuţei... Fusese întrebat şi conductorul de tren, norocul era că avea tură liberă şi-l găsiseră...

Se dovedi că bunicuţa i-ar fi putut scuti de multe alergături, ieri, dac-ar fi întrebat-o cineva despre tovarăşii ei de călătorie. Pe blond îl cunoştea de pe scenă, din tinereţe mergea cu „bunicuţu" la toate premierele operei, „la teatru nu, că dau ăştia nişte piese, nici nu pricepi care cu care ce are", pe student îl „depistase" că-i medicinist fiindcă, atunci cînd puişoru făcuse prea mare gălăgie, îl ameninţase că-i dă injecţie. Copilul, „deh, ca un copil" îi scosese limba şi-atunci studentul o întrebase pe bunică ce mîncase puişoru, fiindcă avea limba-ncărcată. „Alt tînăr, zicea bunicuţa s-ar fi supărat sau ar fi rîs sau l-ar fi certat, dar ăsta a fost atent numai la aspectul medical al problemei, nu la cel pedagogic". Tînăra aia tunsă scurt era foarte politicoasă, dar „cam de sus". Nu-i făcuse impresie bună bunicuţei pentru că se ferea mereu din calea copilului, „parcă ce,

putea s-o lovească? o atingea numai, cînd se juca în compartiment" și pentru că fuma prea mult, noroc că plecase, că tot timpul deranja, ba punea poșeta, ba lua poșeta. Mai fusese un domn care-i păruse „foarte așezat și cumsecade", stătea în compartiment și-i ținea ei de urît, în timp ce ceilalți scoteau fum pe coridor, i-a spus chiar o poveste puișorului, despre doi cîini de vînătoare, dar pe urmă „s-a dovedit un năsîmțît", s-a descălțat în compartiment și... „mă înțelejeți dumneavoastră, zise bunicuța locotenentului, că avea niște pantofi cu talpă de gumă, atîta de groasă, cu rotocoale din vîrf pînă-n călcîi, era să mi-i bage în ochi cînd i-am spus să se încalțe că nu-i în pădure..." Îi pare rău, dar nu știe mai mult despre tînără, însă balerinul a însoțit-o de la gară, era și studentul cu ea, ar putea să-i spună mai multe...

45

— Iar dumneavoastră? exclamă cu neplăcere administratoarea internatului. Cum o să dau buzna peste tovarășele profesoare? Pe cine să anunț? Profesorul Moraru? Și cu cine doriți, cu tovarășa Marinca? Așteptați dumneavoastră aici.

— Bună ziua, îl recunoscu imediat profesoara Marinca, îl remarcase, desigur, la apel, doar el și Alexa fuseseră singurii bărbați. Ce s-a întîmplat?

— Așa repede sînteți gata de plecare? evită el răspunsul, doar nu-i nici opt și examenul începe la amiazi.

— Nu mai am răbdare, oftă ea, nici una nu mai avem, și văd că nici dumneavoastră; vrem să „dăm o raită", să vedem cum se descurcă engleza.

— Am găsit un caiet al dumneavoastră, anunță Moraru obiectul vizitei sale matinale la internatul unde erau cazate colegele lui.

— Bată-l sfinții de caiet, exclamă ea foarte neprotocolar, l-am uitat alaltăieri în sala „ics", și ieri am înnebunit căutîndu-l, am întrebat pe toată lumea, și femeile de serviciu și...

— Fusese depus la bibliotecă, minți Caius, l-am văzut ieri și m-am gîndit... Cu cine-ați mai învățat în sala „ics"?

Cu cutare și cutare, răspunse ea, dar numai învățătură n-a fost aia, nervi și iar nervi, că la un moment dat Nelicăi i-a venit rău de tare ce-o durea capul, noroc că era acolo una care i-a dat un medicament într-o cașetă. Pe urmă au și ieșit la aer, că nu mai era rost de stat.

— Deci era bun medicamentul! exclamă Moraru.

— Da, răspunse profesoara mirată că-l interesează, era bun, mi-a dat și mie două cașete, am rugat-o eu, să le am pe noapte. Am băut una. Parcă mi-a luat durerea cu mîna...

— Cine-a mai primit cașete din astea? întrebă nervos Caius.

— Păi, ar mai fi vrut Nelica să ia una, dar nu erau decît cinci de toate și ne-am jenat să i-o luăm și ultima. Îmi pare rău că n-am reținut cum o cheamă și de la care secție e, să-i fi cerut rețeta. O blondă cu ochi negri, una bine făcută, de fapt nu știu dacă-i chiar blondă, că alaltăieri avea o perucă. Auzi, schimbă ea vorba, e adevărat că președinta comisiei noastre a...

46

La ora zece colonelul Cosma îi primi. Îl rugă pe căpitanul Ilarie să-i expună pe scurt rezultatele investigațiilor lor de ieri.

— Da, da, spuse el în final, în loc de orice concluzie. De ce nu ești cu Sanda Bob? se adresă el căpitanului Moraru ce stătea cuminte și încruntat într-un colț.

— A venit doctorul Drăgan cu trenul de dimineață și a luat-o în primire, comunică acesta. Pe de-o parte, va fi foarte bine păzită, pe de altă parte, e clar că nu vom mai scoate nimic de la ea.

— Eu cred că nici nu mai e ce, interveni căpitanul Ilarie. Cu Filologia am cam terminat-o, am și anunțat că profesorul Moraru n-are dosarul complet și nu e admis în examen, l-au și tăiat de pe listă.

— Ai scăpat, de data aceasta, profesore! zîmbi colonelul. Dar văd că nu te bucuri. Ia spune-mi tu mie cum arată doctorul Drăgan?!

— Un ins, acolo, răspunse Caius Moraru. Ca alţi o sută de pe stradă, n-ai crede că-i aşa mare specialist.

Fără să-şi dea seama de ce, Caius şi-l închipuise pe doctorul Drăgan ca pe un domn cu tîmple argintii, uscăţiv, posac şi puţin pisălog, eventual cu ochelari în ramă subţire de aur. Fusese foarte neplăcut surprins constatînd că e un tînăr înalt, cu părul blond şi buclat, cu alură de sportiv în activitate, că zîmbea fermecător, şi că Sanda Bob fusese încîntată văzîndu-l. În realitate, constatase apoi Caius, nu fără puţină satisfacţie, doctorul nu era chiar atît de tînăr, impresia asta o dădea din cauza culorii părului şi a sprintenelii de mişcare. Fusese îngrijorat de „lipsa de cuminţenie" a bolnavei lui şi cum maşina tot nu era gata, angajase un şofer s-o aducă şi el luase trenul. La sfatul lui Caius, Sanda Bob nu mărturisise „boroboaţa" cu paşaportul, el o asigurase că pînă la plecare îl va avea în mînă.

— Foarte galanton, îl complimentă colonelul Cosma. Mă întreb dacă n-ar trebui să pornim formele pentru un duplicat.

— Să mai stăm cîteva ore, propuse căpitanul Ilarie. Paşaportul furat e inutil din punctul de vedere al hoţului.

— Poate că hoţul încă nu ştie asta, presupuse locotenentul. Oricum, prin crima comisă la clinică a devenit...

— În orice caz n-o ştia atunci cînd a comis-o, altfel... Din punctul lui de vedere Sanda Bob n-a observat, n-a reclamat în mod oficial pierderea actului, deci trebuia împiedicată s-o facă mai tîrziu. De ce? Pentru ca Rodica Ionel să se poată folosi de el. Întrebarea se pune aşa: pierzînd întîlnirea cu Rodica, neştiind că ea nu mai e în viaţă, unde poate s-o mai caute? Să fi avut fixate întîlniri de rezervă?! S-o fi căutat la garsonieră? Nu, precis nu, ar fi aflat de la Şari-neni că... reflecta Moraru cu voce tare.

— N-a fost nici înaintea noastră, pentru că am fi aflat; dacă nu bătrîna, atunci Namia ne-ar fi spus adevărul, completă Ilarie.

— Îmi daţi voie, se repezi Caius Moraru la telefon. Formă numărul casei Boia, şi parlamentă îndelung cu Cătălin.

Profitînd de acest intermezzo în discuţie, locotenentul spuse:

— După părerea mea, această a doua crimă ar fi putut fi evitată!

— Privind retrospectiv, îl aprobă colonelul, într-adevăr, foarte multe evenimente cu consecinţe tragice ar fi putut fi evitate. Şi cei doi căpitani gîndesc la fel şi bine fac, dar... să recapitulăm puţin. Moraru o duce pe Bob la clinică, o lasă în grija unui doctor, o vede instalată într-o rezervă împreună cu o bolnavă care, la lumina unei mici veioze, trebuia gardată toată noaptea. Ce alte măsuri de precauţie ar mai fi putut lua?! Bob, pentru că n-avea lumină bună de citit de la veioza ei şi pentru că se jena sau nu putea să aprindă lumina din tavan, inclusiv pentru că n-avea masă, cere voie să stea în camera de gardă să-şi recitească notiţele pentru examen. Ieşind, o lasă pe soră la patul bolnavei. După un timp, profitînd de faptul că bolnava adormise, sora stinge lumina, deschide geamul să aerisească şi părăseşte rezerva pentru cîteva clipe. Revenind... găseşte...

— Asta înseamnă, spuse locotenentul, că asasinul ştia exact unde s-o găsească. De unde?!

— Doctorul Drăgan a dat telefon aseară pe la zece, a vorbit cu sora de pe salã şi s-a interesat dacă „bolnava" lui a sosit şi în ce salon e instalată, le spuse Caius acoperind receptorul cu mîna. Or, la ora aceea, doctorul Drăgan era în tren. Crima a avut loc între zece jumătate şi unsprezece fără un sfert. Alo, strigă el în receptor.

— Sora de pe sală, continuă colonelul, nu era la curent cu schimbarea survenită.

Între timp, Caius vorbea cu Cătălin la telefon.

— Putem s-o considerăm, deci, o crimă întîmplătoare, insistă locotenentul.

— Nu „întîmplătoare", ci „cu eroare de persoană".

— Inutilă!

— Toate crimele sînt inutile, mormăi căpitanul Ilarie toropit.

În sfîrşit, Caius termină convorbirea.

— Uite ce spune Cătălin, le comunică el, că ieri în jurul orei două a telefonat la numărul casei Luca un bărbat care s-a interesat de Sanda Bob, insistînd să i se spună unde e și prezentîndu-se ca din partea facultății, vrînd să știe de ce nu s-a prezentat la programarea examenului! Femeia de serviciu, singura care era în casă, i-a spus că domnișoara a renunțat la examen și a plecat acasă, în S. Așa știa ea, fiindcă așa îi spusese Cătălin de dimineață.

— Interesant, murmură Ilarie. Știm din două surse că e vorba de un bărbat. A furat pașaportul Sandei Bob, a urmărit-o o bună parte din zi sau poate toată ziua așteptînd efectul „calmantelor" pe care i le schimbase. Trebuie că se simțea destul de ocupat, mai trebuia s-o regăsească pe Rodica Ionel, sau s-o găsească, dacă nu fusese el cel așteptat cu o seară înainte, și mai trebuia să se convingă de faptul că Sanda Bob nu a anunțat oficial pierderea actului... Hotărăște să nu se mai „bazeze" pe casete?! Sau poate e vorba de două persoane distincte, cel cu casetele și cel cu... perna?! E mare diferența de procedură, de stil...

— Să revenim puțin asupra asasinului bolnavei din rezervă, ceru colonelul.

— Am înțeles. A fost un bărbat destul de solid, pentru că amprenta pantofilor lui era foarte puternică, avusese praf pe tălpi și cum sărise pe fereastră... Personalul spitalului poartă pantofi de interior... Asasinul are numărul 42 la pantofi și probabil nu are cazier, în orice caz, amprentele digitale culese de pe pervaz, cele care erau orientate spre interior nu corespund nici unei fișe. Tehnicienii spun că purta pantofi noi, ghidîndu-se după urmele făcute de rotocoalele și zimții tălpii. E vorba de pantoful „Practic" pus în vînzare acum două săptămîni, un tip foarte cumpărat, uite, și Mihăiță are o pereche, pe care o purta... ieri.

— Dar eu am 43 la pantofi, replică acesta.

— Chiar dac-ai avea 42 rezultatul ar fi același, îl zeflemisi Caius Moraru.

— Ce măsuri intenționați să luați? se interesă colonelul uitîndu-se la ceas.

— Luăm legătura cu maiorul Popa la S., așteptăm să sosească maiorul Negrea de la tribunal, verificăm împreună cu Ionescu lista pasagerilor cursei aeriene de alaltăseară, verificăm casetele cu cifru din gară, de asemeni recepțiile hotelurilor...

— Bine, aprobă colonelul Cosma, vă aștept la încheierea programului pentru o mică trecere în revistă a datelor ce vor apare.

— Permiteți să plecăm? întrebă locotenentul cu mîna pe clanță.

Pe ușa deschisă se strecură Rex, un pointer frumos, alb cu pete cafenii. Aparținea medicului legist care-și făcu și el apariția. Rex se îndreptă cu mersul lui rasat înspre căpitanul Ilarie, pe care-l cunoștea.

— Ei, ați găsit asasinul?! întrebă medicul legist strîngînd mîna ce i-o întinsese colonelul.

— Da, răspunse căpitanul Ilarie, l-am găsit chiar în clipa asta, și cu puțin noroc și multă „alergătură", pînă deseară vi-l prezint! Eu l-am cunoscut ieri!

47

În picioare, în fața unei ferestre de la etajul trei, căpitanul Ilarie își mușca buzele de nervi. Lîngă el, afectînd un calm superior, locotenentul Mihai Iliescu fluiera, foarte încet, un șlagăr la modă.

— Scutește-mă, mîrîi căpitanul și apoi adăugă un „te rog".

— Și dacă n-ați avut dreptate?! Dacă v-ați pripit și ați pornit de la o idee falsă? Dacă ne facem de rîs?!

— Atunci ne facem de rîs și bună ziua, îi răspunse căpitanul fără să-l privească, pentru că își concentra toată atenția vis-à-vis, asupra sediului agenției de turism, mai animată ca de obicei pentru că la ora trei era programată o plecare a unui autocar cu destinația Viena, într-o excursie de trei zile. Agenția organiza săptămînal această scurtă călătorie, pe tot timpul sezonului cald, așa că funcționarul care se ocupa de formalități stătea plictisit în ușa autocarului, cu un vraf de hîrtii în mînă. Excursioniștii, mulți dintre ei conduși de tot familionul, se aferau în dreapta-n și-n stînga, dădeau

dispoziții celor ce rămîneau, primeau sfaturi din cele mai competente, urmăreau amplasarea valizelor în burta mașinii, se impacientau pentru locul rezervat, mă rog, ca înaintea unei plecări deosebite.

— Nu vine! E trei fără un sfert, nu se mai putu stăpîni tînărul.

Căpitanul nu răspunse, știa și el că e trei fără un sfert.

— Vă mai trebuie biroul meu? întrebă o femeie foarte grasă, deschizînd ușa și privindu-i moartă de curiozitate.

— Încă cinci minute, săru'mîna, o rugă căpitanul, abia dezlipindu-și privirea din stradă.

Funcționara închise ușa.

— Tot eșafodajul e bun, nu se mai putu stăpîni locotenentul, dar premisa de la care ați pornit e falsă, o să vedeți...

— Nu, nu e falsă, răspunse căpitanul ca pentru sine și apoi adăugă tare: A sosit șoferul și uite-l și pe ajutorul lui.

— Dar cei adevărați unde-s?

— În agenție. Ieri am greșit, măi Mihăiță, reluă căpitanul ideea de adineaori, cînd am presupus două piste... taci, șopti el, deși locotenentul nici nu deschisese gura, uite-l, vezi ce frumos sosește în ultima clipă?!

Îmbarcarea era aproape terminată. Funcționarul cel plictisit își vîrî hîrtiile sub nasul unui excursionist sosit chiar atunci, încercînd să-i demonstreze ceva. Omul părea că nu pricepe despre ce e vorba. Ajutorul de șofer se apropie și, cu un gest galant, îl apucă de mîna cu valiza. Coborî și șoferul, un tip solid și zîmbăreț. Excursionistul întîrziat dădu din cap c-a înțeles și, gardat de cei doi, îl urmă pe funcționar în agenție.

Căpitanul Ilarie coborî val-vîrtej etajele instituției ce-i servise ca punct de observație, lăsîndu-l pe locotenent să se descurce cu mulțumirile pe care le aștepta stăpîna biroului. Îl ajunse pe căpitan oprit în stradă, la stop. Autocarul, avîndu-l la volan pe șoferul lui de drept, porni chiar atunci. Toată lumea făcea semne, cei care plecau, cei care rămîneau. Căpitanul flutura și el mîna, în semn de salut funcționarului plictisit de pe trotuarul de vis-à-vis.

48

A doua zi dimineața, la ora zece fix, colonelul Cosma îi dădu cuvîntul căpitanului Ilarie Simion. Acesta, odihnit și dichisit, începu prin a-și cere scuze pentru faptul că a amînat „mica reuniune“ de ieri pe azi, dar, spuse el, cu toții avuseseră foarte multe de făcut, „fiecare cu bucățica lui de investigație“, toți fuseseră obosiți și meritaseră o noapte liniștită.

— Și fără telefoane, insinuă colonelul.

Fu o mică rumoare în rîndul participanților la „mica reuniune“: maiorul Negrea, căpitanul Caius Moraru, locotenenții Ionescu și Iliescu. Într-adevăr, dăduseră și primiseră ieri atîtea telefoane, nu numai ei ci și alți ofițeri „mobilizați“ temporar sub comanda absolută a căpitanului Ilarie, singurul care avea „firul conducător“, se enervaseră și înjuraseră de-atîtea ori în fața „invenției diavolești“, încît, în final, exasperat, Negrea declarase că dorește să-i uite și numele.

— Ieri, reluă căpitanul, cînd am văzut pointerul medicului legist, adică un cîine de vînătoare, am știut că pot să pun semnul adunării între multele indicii disparate pe care...

— Dar ce legătură are aici Rex? ridică mîna școlărește locotenentul Iliescu.

— Nici una, îl lămuri Caius, Rex a fost numai factorul declanșator al unei asociații de idei.

— ...pe care, reluă netulburat Ilarie, le-am cules și unii și alții de la atîtea persoane. Numai că, așa cum se întîmplă în toate anchetele, într-un toptan de fapte, de impresii, de informații, cele cu adevărat importante pentru cazul nostru nu se reliefau, nu ieșeau în evidență. Am spus „cazul nostru“ pentru că rezolvarea lui vă revine tuturor.

— Mulțumirile, la o bere! propuse Negrea, și apoi își acoperi ostentativ gura cu palma.

Căpitanul Ilarie recapitulă pe scurt datele cunoscute, legîndu-le prin informațiile rezultate.

— Am înțeles apoi, continuă el că „pierderea“ buletinului profesoarei Sanda Bob n-a fost o întîmplare, ci fusese premeditată de Rodica Ionel cu mult timp în

urmă, probabil acum doi ani cînd s-au cunoscut la I. și cînd a constatat, desigur cu plăcută surprindere, ce mult îi seamănă. Să știți că nu era vorba de o asemănare frapantă, cele două n-ar fi putut fi confundate de persoane cunoscute, ci mai degrabă de un „aer de familie" dat de osatura feței, de tăietura și culoarea ochilor, în fine, de statură și siluetă. Cu rîvnă, Rodica Ionel își însușește repede, doar era o ființă dotată, distincția de atitudine a profesoarei și felul ei de-a fi. Rezultatul? Rapid și foarte spectaculos: Rodica o înlocuiește pe Sanda Bob în „inima" bărbatului iubit și o determină să părăsească orașul I. Păstrarea „cuceririi" nu intra în vederile Rodicăi Ionel, ea, am verificat și cazul acesta și altele, ea își părăsea „victimele sentimentale", cu cît mai multă eleganță și pe cît posibil în liniște, nu dorea publicitate, în momentul cînd erau ajunse la „sapă de lemn". În toate localitățile pe unde-a fost există cel puțin cîte un exemplu de bărbat între două vîrste, amănunt important!, abandonat „în meditație". Cariera destul de întîmplătoare a Rodicăi Ionel, spun „întîmplătoare" pentru că, deși cu multe calități, fata aceasta era minată de-o instabilitate ieșită din comun ce-o împiedica să vadă lucrurile în „perspectivă", deci cariera ei de aventurieră de mică anvergură ia sfîrșit acum un an jumătate cînd e condamnată pentru escrocherie, înșelătorie etc. etc. Cercetînd dosarul ei, maiorul Negrea a găsit o mulțime de detalii interesante referitoare la personalitatea și comportarea Rodicăi Ionel, dar, pentru că nu se leagă concret de cazul nostru, cu regret, trebuie să le omit. Să reținem însă și de aici preferința ei pentru bărbați de o anumită vîrstă, cu posibilități materiale care îi surîdeau, și, de asemenea, faptul că era mereu singură, fără complici în înșelătorii, fără confidenți, fără „balast". Din cînd în cînd, venea și se „descărca" fostei ei gazde, o bătrînă țigancă analfabetă care, ca atîtea alte persoane, ținea la Rodica Ionel. În treacăt fie spus, oricît ar părea de straniu, a fost singura afecțiune pe care Rodica Ionel n-a dezamăgit-o.

Beneficiază de amnistia din primăvară și de o grijă deosebită a societății care dorește s-o reintegreze, nu s-o abandoneze pe margine. E cert că în cazul Rodicăi Ionel colectivul care a primit-o a manifestat mult umanism. Răspunsul ei a întrecut toate așteptările și-n consecință i se oferă și mai mult. Nu fac nici o vină nimănui, nici nu e de competența mea, îmi dau seama că ea era o „specialistă" în înșelat buna-credință și omenia, dar mă gîndesc că în unele situații mai mult spirit de discernămînt nu strică... Dar ea nu voia să fie integrată în societate conform aptitudinilor și muncii ei, nu, ea voia să „dea lovitura". Avusese destul timp s-o gîndească... Știa încă din I. că Sanda Bob, profesoară de limbi străine, va face într-un viitor mai mult sau mai puțin apropiat o călătorie de studii, de perfecționare în străinătate. Singura ei grijă era să nu „rateze" plecarea profesoarei. Hotărîse să-și însușească din timp actul ei de identitate, ca la momentul potrivit să profite într-un fel sau altul de bunurile moștenitorilor Silviei Luca, despre care o determinase pe Sanda Bob să-i vorbească. Crezuse, ca și Sanda Bob, că bătrîna Luca decedase, și a avut o plăcută surpriză văzînd că s-a înșelat, „intrarea" în casă se simplifica extraordinar de mult! Surpriza ei neplăcută însă a fost vestea accidentării Sandei Bob! Se părea că planurile ei se vor nărui, dar cînd revenirea sănătății profesoarei a devenit certă și mai ales cînd a început să se vorbească despre un consult în străinătate, au revenit și speranțele ei. Am spus „consult" pentru că inițial existase și ideea aceasta, pe parcurs, metoda doctorului Drăgan dovedindu-se excelentă, s-a ajuns la situația inversă: nu se cere ajutor ci se oferă, în fine, nu discut eu aici succesele medicinii românești, subliniez numai ideea care ne interesează: oricum, Sanda Bob urma să-și facă pașaport, în consecință Rodica Ionel dorea să și-l însușească. Judecînd lucrurile, a ajuns la concluzia că nu poate face totul singură de data aceasta: să strîngă bani, o să vă spun imediat de ce, s-o supravegheze pe Sanda Bob, să-i sustragă la timpul potrivit cele două acte, să i se substituie în casa Luca, în scopul pe care-l cunoașteți... A găsit de cuviință să-și ia nu un complice, nu un asociat, ci un executant. Nu i-a fost greu să-l găsească, să-l convingă, să se folosească de josnicia lui morală. N-a mai apucat însă să-l și înșele... A murit strigînd „m-a mințit", dar să știți că n-a fost așa, el n-a înșelat-o, vreau să spun, n-a dorit s-o omoare pe ea. Oricît vi s-ar părea

de ciudat, a fost, ca și în cazul de la clinică, o „eroare de persoană“.

Dar ieri, cînd am început să dăm seria aceea infernală de telefoane, nu știam acest lucru. Căutam, pe baza indiciilor, un bărbat solid, avînd numărul 42 la pantofi și purtînd un tip anume de pantofi, asasinul femeii de la clinică. Avea el vreo legătură cu cel care furase pașaportul profesoarei și-i înlocuise casetele? Dar cu cel ce-o otrăvise pe Rodica Ionel, folosind tot o casetă?! S-o luăm invers: „A“ e responsabil de moartea Rodicăi Ionel, „B“ e responsabil de furtul pașaportului și de înlocuirea casetelor Sandei Bob, „C“ e responsabil de asasinarea bolnavei din clinică pe care o luase drept Sanda Bob. „A“ și „B“ au comun procedeul, totuși nu pot fi identificați în aceeași persoană pentru că acțiunile au avut loc la scurt timp una după alta, dar la mare distanță, la sute de kilometri, ca să nu mai vorbesc de ilogicul acțiunii: se fură pașaportul, dar e omorîtă femeia care l-ar fi folosit. Deci, în ciuda procedeului identic, „A“ și „B“ nu puteau fi aceeași persoană. „B“ și „C“ procedează în stiluri diferite dar „obiectul“ agresiunii e comun: Sanda Bob. Scopul: evitarea reclamării pierderii actului. Am considerat că „B“ și „C“ sînt aceeași persoană care, văzînd că nu merge primul procedeu, a încercat altul... adaptat situației. De remarcat: proceda în folosul Rodicăi Ionel, deci nu știa de moartea acesteia. Nu vreau să vă mai rețin atenția reluînd datele persoanelor care, într-un fel sau altul, au avut tangență și cu prima și cu a doua crimă, sau, mai bine spus, și cu Rodica Ionel și cu Sanda Bob. Ați văzut că multe indicii, unele din cele mai neașteptate, ne-ar fi condus la interpretări „interesante“ care s-ar fi dovedit, din fericire, false.

Și-atunci, ieri, cînd l-am văzut pe Rex, mi-am dat seama pe cine căutăm: un om care știe povești despre cîini de vînătoare și le spune unui copil în tren. De ce? pentru că e preocupat, probabil de gîndul sorții cîinilor lui, Codru și Lotru, după cum am aflat într-o verificare ulterioară de la bunicuță. Omul acesta purta pantofi cu talpă de gumă „cu rotocoale“, ca și asasinul de la clinică. Își lăsase cîinii unui intermediar spre a fi vînduți și suferea gîndindu-se la ei. De ce făcuse asta? Pentru

că era grăbit, trebuia să facă rost de bani din toate părțile. Or, motivul trebuie să fi fost foarte puternic să-l determine la aceasta. Cînd l-am întîlnit noi, locotenentul și cu mine, omul nu venise după bani, în realitate, venise să se intereseze de „doamna“. Bătrînul Iuga i-a spus doar că ea a luat banii, și-atunci el a trebuit să răspundă: „a plecat ieri“, implicit că n-a întîlnit-o, nu știa de ce sumă era vorba. Omul acela era deci vînător. Din păcate, atunci nu făcusem legătura, nici nu posedam suficiente date: „porții de stricnină“ introduse în carne se lasă uneori în calea lupilor iarna. E de la sine înțeles că persoanele care manipulează otrava sînt deasupra oricărei bănuieli, sînt membri ai asociațiilor vînătorești, lucrează cu grijă, dau seama de substanța folosită... Omul pe care l-am întîlnit la bătrînul Iuga a folosit o expresie ce nu se potrivea nici situației nici persoanei: „nu fi copil“. Am mai întîlnit-o folosită, tot fără nici o noimă, aidoma unui tic verbal, de bătrîna Șari, de Cătălin, persoane care țineau la Rodica Ionel. Împrumutăm adesea fără să ne dăm seama obiceiuri și ticuri verbale ale persoanelor pe care le iubim.

Ați muncit mult ieri, sau, mai exact, am muncit toți și nu numai ieri. Pe cine trebuia să căutăm? Un bărbat între două vîrste, brunet cu multe fire albe, greoi, un pic prea gras, membru al unei asociații vînătorești, dar de unde?, purtînd pantofi cu talpă de cauciuc numărul 42, să căutăm un bărbat care la rîndul lui o căuta pe Rodica Ionel și de care trebuia s-o ferim pe Sanda Bob, scăpată ca prin minune. Vă amintiți că doctorului Drăgan i-au fost sugerate măsuri excepționale. Noroc că n-au fost necesare decît cîteva ceasuri... Unde să-l căutăm? Amprentele de pe pervazul de la clinică nu aveau corespondent în nici un cazier... Dar ce povestise Rodica Ionel bătrînei Șari despre el, numindu-l atît de sugestiv „dobitocul“? Că e grăbit, foarte grăbit să-și scoată averea, și pe deasupra e fricos, o să se „fofileze“ într-un grup, la grămadă... Ce fel de grup? Un ansamblu artistic? Un grup de sportivi? O delegație de specialiști?! Corespundeau semnalmentele pe care le obținusem cu cele ale unui artist de orice fel, ale unui antrenor, ale unui specialist?! Categoric nu, și nu mă

refer la semnalmentele fizice, acestea... ci la cele care ne denotau fizionomia sa morală. Trebuia căutat într-un grup amestecat de excursionişti, eventual. Vă mulţumesc pentru răbdarea cu care aţi controlat... telefonic toate plecările iminente de la toate oficiile de turism din ţară! Fac o menţiune specială pentru locotenentul Mihai Iliescu, la a cărui insistenţă s-a telefonat oficiului de turism din oraşul nostru. Vă mărturisesc, eu crezusem lucrurile mai complicate... Dar pe cine să cauţi pe listele acestor excursii mici pentru care nu se fac formalităţi complicate, se întocmeşte doar un paşaport colectiv pe baza actului de identitate şi a unei adeverinţe de serviciu. Locotenentul Ionescu a cerut, cu cîtă cazna! numele şi semnalmentele tuturor preşedinţilor şi vicepreşedinţilor asociaţiilor vînătoreşti din localităţile de munte... Le cer scuze în absenţă şi... lăsîndu-i în necunoştinţă de cauză... Aţi văzut că semnalmentele acestea sînt atît de comune! Dar numele nu corespundeau cu cele de pe listă. Pe de altă parte, omul, neavînd cazier, n-avea de ce să nu-şi folosească numele real... Şi atunci au sosit rezultatele verificărilor din Bucureşti. Am presupus că din moment ce Sanda Bob fusese urmărită şi acolo ca şi aici, urmăritorul trebuind să-i aducă Rodicăi Ionel paşaportul după sosirea cursei avionului de seară, că din moment ce ea a renunţat la biletul de avion preferînd unul de tren, atunci acelaşi lucru a trebuit să-l facă şi urmăritorul. Am verificat acest lucru încă de ieri-dimineaţă, dar rezultatul a fost negativ, nimeni, în afara Sandei Bob, nu renunţase la bilet. Cursa a fost completă, după cum ştiţi, pentru că biletul vacant şi-a găsit imediat un cumpărător, totdeauna există provinciali care-şi termină treburile în capitală înainte de vreme şi preferă avionul trenului. Însă era destul de ciudat să-mi imaginez, după ce cunoscusem puţin „stilul" Rodicăi Ionel, că lucrează în bandă... X o asasinează, Y vine cu avionul la întîlnire, Z fură pentru ea paşaportul în tren...

Am insistat, am cerut ajutorul colegilor din capitală. Ei au privit problema mai complex, ca să zic aşa... Ofiţerul care a făcut investigaţiile a verificat mai multe ipoteze şi una s-a dovedit a fi corectă. El a presupus că omul nostru nu şi-a putut procura bilet de avion şi

că voia, firesc, cu orice preţ, să obţină unul. Funcţionara de la agenţia Tarom i-a confirmat, într-adevăr, insistenţele pentru obţinerea unui bilet la cursa respectivă, dar nu a unuia, ci a cinci, şase călători! Nu numai că nu prenotase pe nici unul, ştia că e inutil sau poate era comodă, dar nici nu reţinuse semnalmentele vreunuia. Colegul nostru a hotărît să ducă lucrurile pînă la capăt şi a făcut investigaţii pe aeroport. Din cei şase amatori de bilet la cursa respectivă, doi au ţinut cu tot dinadinsul să-şi încerce şansa pînă în ultima clipă. Au avut dreptate, Sanda şi-a anunţat renunţarea în agenţie, de acolo, fiind tîrziu, nu s-a mai vîndut biletul ci s-a avizat telefonic serviciul aeroportului. Biletul a fost oferit primului prenotat. Foarte fericit, acesta tocmai îl plătea, spre invidia celuilalt, cînd are inspiraţia să se intereseze cine a renunţat. „Tovarăşa cutare" îi răspunde casierul uitîndu-se pe o listă, la care omul renunţă la bilet şi-l cedează celui de-al doilea prenotat.

Omul care renunţase la bilet e Păvăloiu Marin. Locotenentul Iliescu l-a găsit pe lista excursiei de ieri! Cunoaşteţi urmarea, vă mai comunic ultimele date: amprenta pantofului şi, lucru foarte important, amprentele digitale ale lui Păvăloiu corespund cu cele ridicate la clinică. A fost deja identificat ca vecinul de compartiment al Sandei Bob. A negat cu obstinaţie şi furtul paşaportului şi substituirea caşetelor Sandei Bob, dar probele sînt foarte puternice, după cum ştiţi. Laboratorul nu se înşală niciodată.

— Eu nu sînt la curent, îndrăzni locotenentul Ionescu, cu privirea spre colonelul Cosma.

La semnul lui, căpitanul detalie informaţia:

— Păvăloiu e tehnician zootehnist, adjunctul unei ferme de vaci din muntele Golea, din judeţul nostru. E vorba de o unitate model, cu mare randament, mă rog. De o jumătate de an dînsul gira conducerea unei stîni uriaşe, aflată pe acelaşi munte, dar la mai mare altitudine şi pe celălalt versant. Poate n-aţi ştiut, şi eu am aflat doar aseară, dar unele medicamente se administrează oilor şi vacilor în caşete... de diferite mărimi. Există un tip care corespunde ca mărime şi aspect cu cele care se găsesc în farmaciile... pentru noi. Diferită e doar compoziţia chimică. Păvăloiu dispunea de

o cantitate de stricnină pe care o găsise la stînă, de la predecesorul lui; fusese, într-adevăr, destinată lupilor. A umplut cîteva cașete pentru oi cu praful alb, ignorînd faptul că ele au altă compoziție chimică decît cele pentru oameni. Mă refer la cașete, evident. Or, noi am găsit cașete pentru oi în trei părți: în provizia Sandei Bob, confiscată de Moraru și nu mă pot opri să nu-l felicit din nou pentru buna lui inspirație; doi, în căptușeala valizei lui Păvăloiu, e adevărat, numai două bucăți, singurele pe care le mai avea. Le ducea cu el în străinătate, „pentru orice eventualitate". „Prădase" grosul cantității pe Sanda Bob, pentru că n-avea timp să aștepte pînă cînd ar fi luat ea cașeta cu praful schimbat; în ideea lui, biata fată trebuia să moară înainte de-a descoperi lipsa pașaportului, deci „toate biletele cîștigătoare!" Trei...

— Bine, dar cum a murit Rodica Ionel?!

— Ajung acuma, spuse zîmbind căpitanul. Al treilea loc unde s-a găsit o cașetă pentru oi a fost... poșeta profesoarei Marinca, venită la examenul de gradul II. Or, ea și încă o colegă primiseră calmantul de la Rodica Ionel, în sala „ics". La rîndul ei, Rodica le luase din provizia bătrînei Silvia Luca, sau, ca să fiu mai clar, luase ultimele cinci bucăți. Ca să aibă pe drum. Presupunerea noastră a fost exactă: trebuia să-l întîlnească pe Păvăloiu la Filologie, după sosirea cursei avionului și, pe baza pașaportului, să-și ia bilet de tren... tot pînă la Viena, spune el, de la ghișeul liniilor internaționale care, știm cu toții, e deschis toată noaptea. Ea ar fi ajuns înaintea lui și l-ar fi „cules". Cel puțin așa crede Păvăloiu. Să revenim puțin la Păvăloiu. După cum vedeți, fusese „cît pe ci" să rateze furtul pașaportului pentru că nu obținuse bilet la aceeași cursă cu Sanda Bob. Luînd amîndoi bilet de tren — logic, Păvăloiu s-a orientat spre gară (au obținut același compartiment, deoarece le-au luat în ultimul moment, din gară), el își putea atinge scopul, dar avea mari neliniști cu privire la Rodica Ionel. Aceasta nu știa de schimbarea programului pentru că plecase din casa Luca. Păvăloiu susține că i-ar fi telefonat. Nu i-a răspuns nimeni. Sanda plecase și tanti Silvia nu era acasă, Cătălin era în celălalt apartament și nu se deranjase

să răspundă. Știa că nu e Sanda care l-ar fi chemat la telefonul Boia, după cum a și făcut-o, mai tîrziu, înainte de-a muri. În sfîrșit, am ajuns și la moartea ei. De ce o cașetă provenind din provizia bătrînei Luca avea compoziția cașetelor de oi?! Să știți că nu mi-a fost ușor să aflu! Ați reținut că acum cîteva zile Cătălin a luat de la farmacie, în speță de la maică-sa, plicul cu cele zece cașete obișnuite ale unei „porții". Ajuns acasă i le duce bătrînei, în apartamentul ei, deși o știa plecată să-și vopsească părul. Dar tînărul voia s-o întîlnească, evident, pe Rodica-Sanda. Surprins, o găsește împreună cu un domn străin pe care ea i-l prezintă drept „un coleg mai în vîrstă". Cătălin l-a identificat ieri ca fiind Păvăloiu. Gelos, jignit, doar renunțase la o întîlnire cu colegii pentru ea, să aibă o dimineață în doi, nu rămîne cu ei, aruncă plicul pe masă, se plînge că n-are să mai care altă dată hapurile bătrînei, și iese. Rodica-Sanda îl urmează în apartamentul Boia și stă cu el destul de mult timp ca să-l „împace". Rămas singur, Păvăloiu consideră că e mai bine să se „evite" vreo reclamație a bătrînei referitor la procura pentru bancă. Cum avea cu el borcănelul de stricnină și o provizie de cașete...

— De ce le avea? fu nedumerit locotenentul.

— Pentru că pleca la București, să urmărească „ieșirea pașaportului" și știa exact că Sanda Bob ia preparate pregătite cu mîna și introduse în cașete. Nu-i era clar cum urma să procedeze, le luase pentru orice „eventualitate". Să revin. Ca să n-o pună pe Rodica Ionel în încurcătură, el, „prepară" o singură cașetă și o plasează chiar la fundul pungulitei de hîrtie, făcînd socoteala că, atunci cînd bătrîna va ajunge s-o ia, ei vor fi de mult departe... Făcînd operația, constată că există o diferență de culoare, de nuanță, mai bine zis, între cașetele lui și cele aduse de Cătălin. Din greșeală o distrusese pe cea golită, fusese prea fragilă, și atunci, fiindcă tot avea cașete goale și timp, le-a transferat pe toate.

— N-ar fi fost mai simplu să transfere numai stricnina și să lase doar nouă cașete din care opt originale?!

— Ba da, dar el așa a procedat. A negat, evident, dar cînd i s-a comunicat moartea Rodicăi Ionel a avut un moment de sinceritate disperată... Din cele zece cașete, cinci au fost folosite de Silvia Luca, poate și de Rodica

Ionel care constatase că-i fac bine. Cinci a luat ea plecînd. În sala „ics" au fost împărțite astfel: una Nelica, o profesoară, una Rodica Ionel, două profesoara Marinca, știm că a folosit doar una, le luase de rezervă, pentru noapte. Moraru a „recuperat-o" pe cea rămasă. Rodicăi Ionel îi mai rămăsese una: din pură întîmplare, desigur, cea „pregătită" de Păvăloiu pentru bătrînă. „O inspirație proastă" zice el acum, cu un cinism poate inconștient.

Ultima casetă a luat-o Rodica dînd telefoane și... a declanșat totul. Dar Păvăloiu nu știa asta! El sosește dimineața și constată că Sanda Bob mai trăiește! Coboară teafără din tren și o pornește gardată de cei doi! Un timp o urmărește, se duce chiar și la facultate la apel, sperînd, mai ales, s-o găsească acolo pe Rodica, pe care nu știa de unde s-o mai ia! Dar Rodica nu era! Pierde și urma Sandei Bob care pleacă cu mașina, cu Caius și cu profesoara Molnar.

Telefonează la casa Luca, vorbește cu femeia de serviciu care-i spune că domnișoara a plecat acasă, în S., că a telefonat chiar din gară. Cam nedumerit, Păvăloiu acceptă varianta dar vrea să verifice. Află la Telefoane numărul casei Sanda Bob din S. și face o comandă, am verificat și asta. Printr-o întîmplare extraordinară, nimerește peste o fată, o elevă a Sandei Bob care venea din cînd în cînd să aerisească și căreia Sanda îi scrisese că sosește în jur de întîi. Sanda „nu s-a ținut de cuvînt" pentru că a pierdut prea multă vreme la București; crezuse că, în mașina modificată, va trece pe acasă să-și ia ceva haine în vederea călătoriei la Madrid. După cum știm, abia a avut timp să se prezinte la apelul examenului. Dar fata nu știa asta, și cînd Păvăloiu a dorit să vorbească „domnișoarei profesoare", ea a răspuns: „O așteptăm din clipă în clipă, reveniți mai tîrziu". Păvăloiu s-a înșelat crezînd-o ieșită doar în oraș.

— Verificat? întrebă telegrafic Negrea.

— Da. Maiorul Popa a fost la dispoziția noastră și a făcut tot ce-a putut. Revin la Păvăloiu. Mai liniștit în privința Rodicăi, trece pe la bătrînul Iuga să vadă ce s-a ales de cîinii lui.

— Deci tot e vînător, zîmbi colonelul.

— Da, dar noi ne-am interesat numai de președinți și vicepreședinți de asociații vînătorești. Acolo, la asociația chinologică îl cunosc și eu! Se aranjează apoi la un hotel, pentru el s-a găsit loc! și „reia" problema Sandei Bob. Văzuse că ea n-a găsit loc la hotel, doar o urmărise și se interesase, și știa că, de fapt, ar fi trebuit să fie la clinică...

— De unde?!

— Explicația e destul de simplă, avea un „informator" la Pădureasa, un om de serviciu care-l ținea la curent cu toate mișcările Sandei și ale doctorului Drăgan. Doctorul telefona zilnic directorului, și, știți cum e într-un loc izolat, toate se află. Păvăloiu își plătea de mult omul, a se vedea și rătăcirea buletinului, și el, bețiv și slab, accepta rolul crezînd că-l „ajută sentimental".

— De verificat, indică imediat colonelul.

— Evident. Cred c-am terminat. Păvăloiu află telefonic numărul salonului unde era Sanda Bob. O văzuse intrînd cu Caius și cu doctorul trimis după ea, pentru că pîndise toată după-masa clinica. N-avea de unde să știe, dar spera că n-a anunțat pierderea pașaportului, pînă atunci, în orice caz, credea el, nu avusese nevoie de act pentru că nu găsise loc la nici un hotel din moment ce era la clinică! Neștiind de schimbarea ce intervenise în cazarea Sandei Bob, pîndește geamul rezervei sperînd să-l forțeze, tîrziu, cînd toată lumea ar fi adormit. Dar știm că sora l-a întredeschis și a ieșit o clipă... A doua crimă cu „eroare de persoană" e comisă! N-a mai avut curajul să iasă din hotel pînă a doua zi la amiază. A prînzit la un restaurant și a venit la autocarul de Viena în ultima clipă. E adevărat că și noi am „reușit să-l găsim" abia cu o jumătate de oră înainte!

— Oricum, l-am fi prins înainte de graniță, spuse neîntrebat locotenentul.

— Dar... pașaportul? zîmbi colonelul. Căpitanul Moraru a promis fetei că-l va avea, la plecare. Or, mîine e ultimul examen!

Se găsise și pașaportul. Păvăloiu îl trimisese recomandat la adresa Sandei Bob la S., convins că Rodica Ionel e acolo și-l așteaptă. La hotel, în camera unde stătuse el, fusese găsită recipisa recomandatei. Nu se făcuse cu-

rățenie pînă la ora patru după-masă, dar, de data aceasta, nu se supărase nimeni.

— Permiteți? interveni locotenentul Ionescu. Era vorba de o „avere" de scos. Am înțeles că Rodica Ionel „se asigurase" cu o procură pe care o credea valabilă, dar...

— Sigur, vă rog să mă scuzați, tresări căpitanul Ilarie. Noaptea aceasta, o echipă avîndu-l ca specialist pe Cornea, asistată de miliția gării și de personal cefere, s-a ocupat de casetele cu cifru. Din fericire, au găsit repede ce doreau și n-au blocat decît puțin timp holul respectiv, așa că accesul publicului a fost permis curînd.

— Au avut noroc!

— Oarecum; le-am indicat să cerceteze întîi casetele cu înălțime „comodă", presupunînd că Rodica Ionel nu dorește nici să ridice valiza, nici să o coboare.

— Dar valiza?!

— Ea nu e interesantă, haine bune dar comune etc. etc. Casetuța de bijuterii însă, aceea pe care o pomenise și bătrîna Șari... Bijuteriile în sine n-au mare haz, mult argint, aur inferior, pietre semiprețioase. Dar caseta are o foarte mică ascunzătoare laterală, un perete dublu, foarte ingenios realizat. Era plină de pietricele, majoritatea diamante. Tot acolo era și procura oferită de Silvia Luca, și timbrele cap de bour.

— Interesant, murmură colonelul.

— Dar perlele Valeriei Boia?

— Nu, pentru că probabil Rodica Ionel nu-l crezuse pe Cătălin care-i afirmase că sînt veritabile. Perlele stăteau printre strassuri. Vă mărturisesc sincer că n-am avut răbdare pînă azi, și cînd mi s-a telefonat azi-noapte că valiza a fost găsită...

— Deci tot a existat un telefon!

— Două, pentru că l-am convocat și eu pe B., expertul de la bancă, și, în prezența ofițerului de serviciu și a echipei, l-am rugat să expertizeze „comorile". Din păcate, cele mai arătoase sînt false. Rămîne să verificăm pe ce căi, la cine și-a schimbat Rodica Ionel „agoniseala" ei și banii lui Păvăloiu. V-am spus ce slujbă avea. M-am informat telefonic azi-dimineață și sînt în măsură să vă relatez doar lucruri neverificate încă, dar, se pare, destul de semnificative. Păvăloiu nu e agreat în nici una din

ferme, e dur, brutal, avid de cîștig. Lumea vorbește de afacerile pe care le învîrte cu destulă pricepere, pentru că în meserie nu e prost; bănuiesc că într-o stînă și într-o fermă de vaci există multe posibilități de „escamotoare" a veniturilor atunci cînd...

— Da, interveni colonelul, e de resortul miliției economice. E de văzut dacă lucra singur sau „în echipă". Continuă, te rog.

— Se vorbește cu insistență de o revizie de sus, se pare că oamenii au reclamat, și sosirea comisiei e iminentă. Presupun că de aceea era „grăbit" să plece Păvăloiu, deși nu-mi dau seama cum a judecat lucrurile, nici o țară nu găzduiește delapidatori. Aspectul acesta e negat de Păvăloiu, susține că a avut bani pentru Rodica din vînzarea mașinii, a cîinilor... fleacuri.

— Familie?

— Nu. A divorțat de mulți ani și n-are copii. A venit pe postul respectiv acum doi ani, din A. N-a reușit să se împrietenească cu nimeni, sau n-a vrut. Cînd avea o clipă liberă venea la oraș, să se „distreze". Așa l-a depistat Rodica Ionel...

— Aveți încă foarte mult de lucru, constată colonelul Cosma și-l rugă pe căpitanul Ilarie să țină cont de sugestiile lui. Colonelul nu spunea niciodată „ordin" sau „dispoziție", pentru că ținea să acorde o autonomie de acțiune fiecărei echipe, dar totdeauna „sugestiile" lui se dovediseră prețioase. De data aceasta, nu numai locotenentul Iliescu lua notițe, ci și Ionescu, pus la dispoziția căpitanului Ilarie. Se dovedi că maiorul Negrea nu intra în concediu decît săptămîna viitoare, le dăduse „o mînă de ajutor" pur și simplu pentru că încheiase un caz și nu-i „picase" încă altul. Singurul care nu mai primi nici o sarcină concretă fu Caius Moraru. Mă rog, era el în concediu, dar cînd colonelul îi spuse „Îți mulțumim foarte mult, profesore Moraru", toți înțeleseră că, de data aceasta, demisia îi fusese acceptată.

— Sînt mulțumit de tine, căpitane Ilarie, îi spuse colonelul înainte de a le da permisiunea să plece. Ai rezolvat cazul în timp record!

— Ca să nu-l sîcîie Bokor, procurorul, explică malițios maiorul Negrea.

49

Peste cîteva zile, colonelul îl întîlni întîmplător pe locotenentul Iliescu Mihai și-l invită la o cafea. Congestionat de emoție, tînărul răspunse cît putu mai „scurt dar cuprinzător" întrebărilor superiorului său. Acesta voi să știe cum îi place orașul, dacă și-a găsit societate, dacă s-a acomodat cu clima, în fine, generalități.

— Îmi permiteți, spuse la un moment dat locotenentul uitîndu-se la ceas, întîrzii la programul de după-masă.

— Credeam, zîmbi cu blîndețe colonelul, credeam că Ilarie îți face program non-stop!

— Nu în toate zilele, mărturisi fără nici o tragere de inimă locotenentul.

— Nu-ți place să lucrezi cu căpitanul Simion Ilarie? Ați obținut niște rezultate extraordinare, cred că te simți foarte mîndru de primul dumitale caz.

— Da, răspunse locotenentul, dar aș fi avut multe să-i reproșez pe parcurs. N-am fost de acord cu multe din procedeele lui, găsesc că nu are atitudine constantă, e ba ironic, ba sentimental, ba taciturn, ba prea familiar...

— Probabil că se adaptează situației și interlocutorului?! sugeră colonelul disimulîndu-și nedumerirea. Nu se așteptase la răspunsul acesta.

— Nu știu dacă așa e bine, urmă locotenentul, dacă e demn. I-am expus toate „dezacordurile" mele în ordine cronologică, știți, le notasem în carnețel...

— A! I le-ai spus deci?!

— Sigur. Și știți ce mi-a răspuns? M-a obligat să primesc stiloul lui cadou, „ca să pot nota mai bine". Zicea că pasta e proastă și se întinde pe hîrtie, pătează...

Spre seară, colonelul Cosma îl convocă pe Simion Ilarie în biroul lui.

— Ce părere ai de locotenentul Iliescu? intră el direct în subiect.

— O părere bună, răspunse căpitanul. E un copil cu principii foarte... solide. Are și curajul opiniei, însușire foarte prețioasă, ține la tăvăleală...

— Hm, zise colonelul, dar cu simțul umorului cum stă?!

— Nu știu, se eschivă căpitanul, s-ar putea să-l „țină ascuns", e foarte tînăr încă, fără experiență, nu știe să se adapteze. Ordonați să-l trec pe lîngă altcineva?

— Nu, răspunse colonelul, stă foarte bine lîngă tine. În altă ordine de idei, ce-ți face afganul?!

— Mi l-a luat, zise întristat Ilarie, a venit stăpînul lui și l-a luat. Și-l văzusem atît de puțin în ultimile zile! Ocupați cum eram cu cazul „Pasiență-n pas de trois"...

— Așa i-ați zis?

— Așa l-a botezat Caius și ne-a plăcut la toți.

— Caius, murmură colonelul, mă tem că n-am făcut bine acceptînd demisia lui...

— Are să fie universitar, are să-și ia doctoratul...

EPILOG

Caius Moraru își luă într-adevăr doctoratul, dar nu ajunse universitar. Primi un post în suplinire la cîțiva zeci de kilometri de oraș, își luă abonament pe linia de transport auto și începu, plin de curaj, să se readapteze. Fu bine primit, deși cu o oarecare uimire, nu se vedea în fiecare zi cîte un doctor în științe filologice predînd pronumele și adjectivul demonstrativ într-o școală sătească.

Luminița venea uneori să-l ia cu mașina ei pe care „dintr-o încăpățînare prostească", zicea ea, el refuza s-o folosească.

— E foarte comod cu autobuzul, crede-mă, n-ai nici o bătaie de cap.

Tanti Silvia făcuse, în sfîrșit, călătoria la Veneția. O rugase pe Luminița s-o însoțească, dar ea refuzase „dintr-o încăpățînare prostească", o necăjise Caius. Luminița ridicase din umăr, nu considera că o explicație ar fi necesară. Nu cedase nici rugăminților nici promisiunilor, așa că, pînă la urmă, tanti Silvia călători cu o nepoată de-a bătrînului Luca, din București. Se întoarse

atît de încîntată, de plină de viață încît o indispuse pe Valeria Boia pe multe luni în avans. Aceasta își recăpătase perlele și-ar fi vrut să comenteze escrocheria căreia îi căzuse victimă, ea și „bietul Cătălin“, dar n-avea cu cine, și inginerul și tanti Silvia evitau, fiecare din alte cauze, subiectul. Cătălin scrisese cîteva scrisori Luminiței, dar ea îi răspundea foarte scurt, foarte sec și el se descurajă probabil și încetă să-i mai scrie.

Sanda Bob făcuse cu bine călătoria în Spania, se oprise, așa cum voise, la întoarcere în Paris, de unde-i aduse lui Caius un teanc de romane polițiste, și, considerată restabilită, primi permisiunea să-și reia postul. Suna uneori, vorbea cu Mariana, se plăcuseră de la început și păstrau plăcerea de-a schimba banalități. Foarte rar îl găsea pe Caius răspunzînd la telefon, și, după un scurt schimb de amabilități convenționale, ea închidea și Caius se întreba de ce i se păruse atît de interesantă, de deosebită, atunci cînd o cunoscuse.

Spre sfîrșitul lui noiembrie, un noiembrie ploios, întunecos și trist, luă mașina Luminiței și porni spre S. Ajunse după două ore. Găsi strada Rășinei, găsi și casa ei. Cu degetul pe butonul soneriei, își dădu seama că e ridicol și vru să plece, dar ea deschisese deja și-l privea, incapabilă să zică ceva.

— Nu mă poftești înăuntru? spuse el cele mai stupide și mai banale cuvinte posibile, sau cel puțin așa i se părură.

— Ba da, răspunse ea.

De-abia în cameră, după ce ea aprinse lumina pentru că se înserase devreme, observă că poartă o rochie albă dintr-o stofă subțire și moale, brodată cu un model floral.

— Aștepți pe cineva? o întrebă el văzînd-o atît de elegantă.

Arăta bine, îi crescuse părul și i se prelingea în șuvițe negre pe gît.

— Aștepți pe cineva? întrebă el din nou, pe un ton mai mohorît ca adineaori, și apoi adăugă: Eu am trecut puțin pe-aici.

— Văd, răspunse ea alb. Văd, Caius. Nu vrei să iei loc?

— Mulțumesc, trebuie să plec, spuse el, și plecă într-adevăr.

De la volan aruncă o privire spre casa din care ieșise și o zări urmărindu-l din geam.

— Am să revin, strigă el, dar nu era sigur că ea îl auzise.

Lector: MIRCEA OPRIȚĂ
Tehnoredactor: L. HLAVATHY

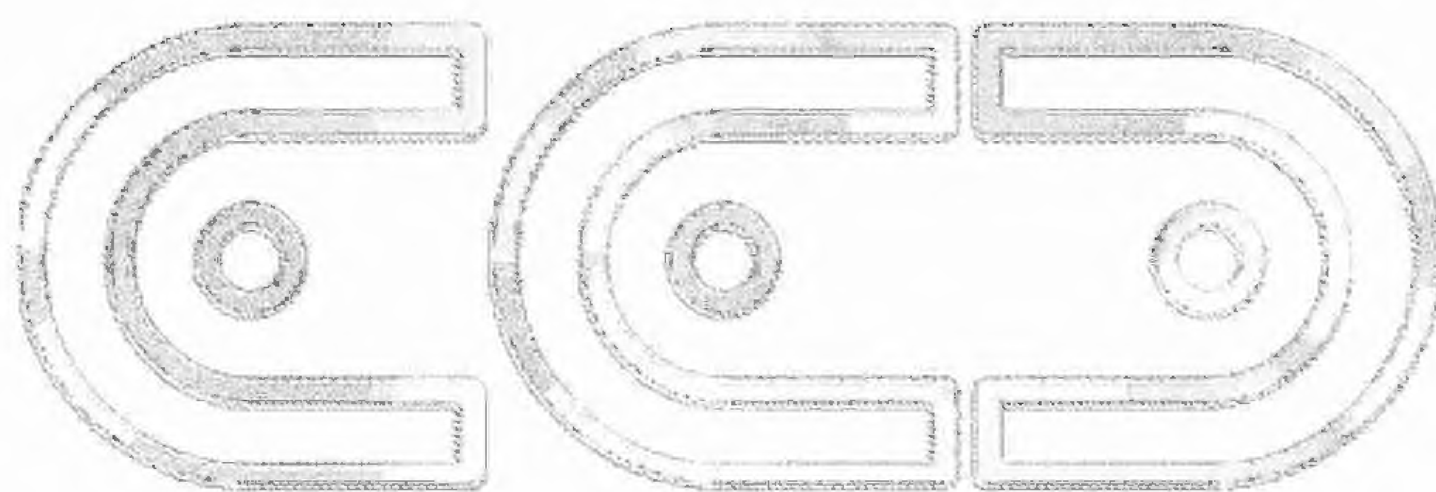
Apărut: 1979. Bun de tipar: 31.I.1979. Comanda nr.: 1764. Coli de tipar: 12,5. Tirajul: 50.000+90 expl. broșate. Hirtie: Scris I A trat. de 70 g/mp. Format: 16/54×84.

Tiparul executat sub comanda nr. 695/1979 la Întreprinderea Poligrafică Cluj, Municipiul Cluj-Napoca, Str. Brassai nr. 5—7. Republica Socialistă România

Scanare și prelucrare digitală

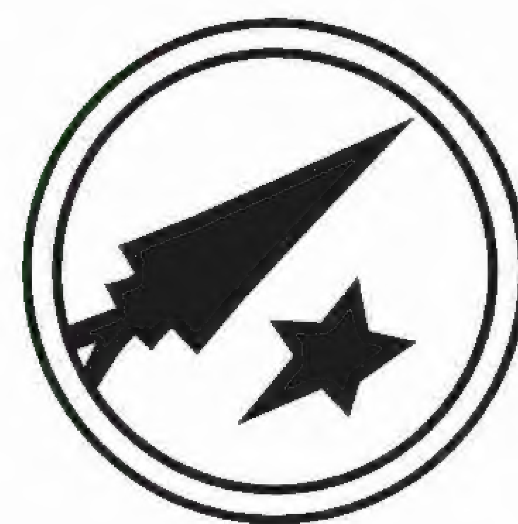
de

Anonim

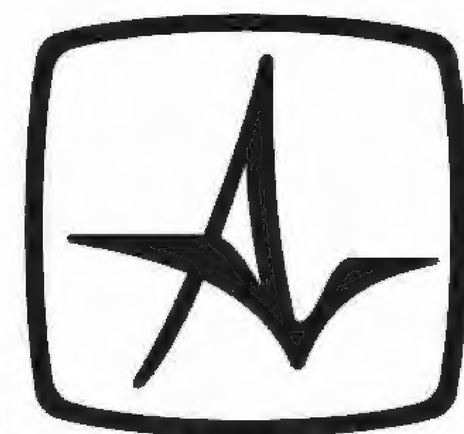

și

CAT Graur

Antwerpen

2023

